

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:31:58)

Poštovane kolege otvaram **Sedmu - posebnu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg zasijedanja u 2019. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.**

Ovo je prva sjednica od kada se desilo jedno svirepo ubistvo policajca Milutina Lekovića na dužnosti i ja Vas pozivam da minutom čutanja odamo poštu, a i da podsjetim da smo na žalost izgubili dva mlada života i ne možemo naravno davati takvu počast, poštu uvijek, ali je zaista ovo specifičan trenutak kada je jedan policajac na dužnosti izgubio svoj život.

(Minut čutanja)

Neka je slava i hvala Milutinu Lekoviću.

Poštovane kolege kao što znate, dnevni red sjednice Premijerski sat i poslanička pitanja.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanje premijeru postavljaju predsjednici i klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili sljedeći poslanici: Filip Vuković, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Nebojša Medojević ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Raško Konjević predstavnik Kluba poslanika Socijademokratske partije Crne Gore, Genci Nimanbegu ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke koalicije "Albanci odlučno", Forca, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative, Srđan Milić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika SNP-a DEMOS, Boris Mugoša predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore i Željka Savković ovlašćena predstavnica Posebnog kluba poslanika.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvi riječ ima poslanik Filip Vuković.

Izvolite.

FILIP VUKOVIĆ (18.12.19 12:34:17)

Hvala gospodine predsjedniče.

Pitanje za premijera gospodina Markovića je:

Interesuje me ocjena stanja u crnogorskoj energetici i očekivanja u bliskoj budućnosti da li će sektor energetike i dalje uticati na rast ekonomije. Nije potrebno nikakvo obrazloženje. Želio sam da pružim priliku premijeru da upozna i poslanike i naravno građane Crne Gore, sa segmentom koji je, ako ja kažem da je najvažniji, onda će vjerovatno neko iz poljoprivrede ili turizma reći to je zato što si ti radio u energetici. To je svugdje u svijetu najvažniji sektor ekonomije svake države, naravno i naše. Pogotovo zato što u zadnjih 15-ak godina, su možda i najvidljiviji rezultati upravo u tom sektoru crnogorske ekonomije. Toliko, hvala.

PRESEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:35:34)

Hvala Vam poslaniče Vuković.

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 12:35:53)

Gospodine predsjedniče, uvaženi potpredsjednici, generalni sekretare, uvažni poslaniče Vuković.

Dozvolite mi da na samom početku podijelim jedan novi podatak, koji će po najbolje ilustrovati rezultate višegodišnjeg predanog rada u oblasti energetike. Na prvoj godišnjoj aukciji za dodjelu prekograničnih prenosnih kapaciteta između Crne Gore i Italije održanoj prošle nedjelje crnogorski elektroprenosni sistem ostvario je prihod od bezmalo tri miliona eura, za samo 70 od ukupno pripadajućih 200 megavata prenosnog kapaciteta. Ovaj fenomenalan finansijski rezultat

samo je ilustracija vrijednosti koje kreiramo u domaćoj energetici posljednjih godina, no važnija je od trenutne dobre zarade i činjenica da je Crna Gora zadobila snažnu i direktnu vezu sa zapadnoevropskim energetskim tržištem.

Poruka je jasna nema razvoja u izolovanim nacionalnim okvirima, posebno ne za malu državu na Balkanu. Biti dio evropskog energetskog lanca nije više naša ambicija nego realnost. Za Crnu Goru od ovog trenutka nema više bojazni od poremećaja na tržištu energije Jugoistočne Evrope. Rizik od realnih i vještačkih nestašica praktično je elemišan kroz vezu sa evropskim energetskim tržištem. No osim fascinantnih podataka o gotovo milijardu eura vrijednom projektu koji je Crna Gora uspješno realizovala u partnerstvu sa italijanskom kompanijom Terna posebno raduje dokazana sposobnost našeg CGES-a. Oni su potvrda da je domaća struka i znanje spremno da se ravnopravno takmiči sa evropskim gigantima, ali to nije sve u domenu našeg energetskog napretka. Posebno mjesto zauzimaju novi proizvodni objekti. Poslije višedecenijske stagnacije novi izvori uspostavljeni u 2019. godini obezbijediće preko 10% ukupno proizvedene električne energije, a završetak velikih, ranije započetih projekata prati i priprema novih.

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore nedavno je usvojio petogodišnji plan investicija koji obuhvata ulaganje ukupne vrijednosti od oko 700 miliona eura. Tu su rekonstrukcija postojećih objekata, ali još važnije novi projekti kao što su solarna elektrana Briska Gora, vjetroelektrana Gvozd, hidroelektrane Komarnica, dodatnog agregata na Perućici, a postoji i novi planovi za Kruševu, na primjer. Paralelno odabrani investitor za novu vjetroelektranu na Brajićima investiciju vrijednu oko 100 miliona eura, a u pripremi su i tenderi za zakup državnog zemljišta za potrebe gradnje dodatnih solarnih elektrana.

Sve ovo ostvaruje se bez centa finansijskog podsticaja. Dakle, pozivi koje smo raspisivali u mandatu ove vlade ne sadrže ni premije, ni garantovane podsticajne cijene. Crnogorska energetika sazrela je do nivoa na kojem do reputabilnog partnera i investitora dolazimo na čisto tržišnim principima. U tom smislu poslaniče Vukoviću, rekao bih, da će energetika zaista biti jedan od pokratača još dinamičnijeg rasta naše ekonomije kako ste i sami rekli svake ekonomije u svijetu. Ova oblast danas mladim ljudima nudi kvalitetna i atraktivna radna mjesta u struci, djelatnost koja svojim snažnim investicionim ciklusom pokreće i druge razvojne perspektive, ali želim da svi u lancu odlučivanja od Vlade i Ministarstva ekonomije preko Elektroprivrede Crne Gore i njenih preduzeća budu na visini datih zadataka kako bismo došli do željenog nivoa kvaliteta i prijemčivosti usluge. To ne treba da krijemo i od toga ne smijemo da se plašimo ni donosioci odluka, ni rukovicioci, ni izvrišioci. Zato je posebno važno da CEDIS brzo i efikasno napravi u poduhvatu koji smo zajednički inicirali intezivnoj revitalizaciji distributivne mreže. Krenulo se sa sjevera i ruralnih područja, ali svjedoci smo da kvalitet napajanja nije optimalan ni u prigradskim naseljima pa čak ni u pojedinim gradskim jezgrima već započetih 80 miliona eura ulaganja u ove svrhe neće biti kraj tog procesa. To mora i biće u program u godinama koje slijede sve dok svako crnogorsko domaćinstvo i svaki privredni subjekat ne dobiju evropski kvalitet energije. Želim da poručim da je zadatak CEDIS-a da svaka kuća u selu ili planini u kojoj se makar i periodično živi dobije struju i zbog tog pojedinca i porodice, ali i zbog poruke da i drugi treba da ostanu na svojim imanjima i da im se vraćaju. To je jedna od humanih dimenzija regionalnog razvoja.

Crna Gora je ekološka država, ali i mediteranska zemlja koja je izložena izraženom uticaju klimatskih promjena i dužna je da osavremeni svoje razvojene planove i fokusira se na obnovljive izvore.

Poštovani poslaniče, crnogorska energetika je prešla dug put od vremena sa početka ovog vijeka kada je godišnje samo na uvoz električne energije davalna gotovo po cijelu jednu današnju ratu kredita za autoput do momenta u kojem spremno dočekuje investicioni ciklus iste vrijednosti koji će se finansirati iz ostvarenih prihoda bez centa javnog novca. Prešli smo put od regionalnog sporednog činioca do zemlje koja sada predstavlja vrata cijelog regiona prema zapadnoevropskom tržištu. Put od neslavnoga rekordera u gubicima na mreži do države sa najboljom pokrivenošću pametnim brojilima u Evropi. Zato sam uvjeren da će i kroz redovne aktivnosti Ministarstva ekonomije, ali i kroz naše druge politike poput Strategije pameće specijalizacije ovaj sektor u najskorije vrijeme donijeti brojna nova kvalitetna radna mjesta i otvoriti još intezivnija investiciona ulaganja. Zahvaljujem se na pažnji.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:42:06)

Hvala Vam.

Poslanik Vuković, komentar na odgovor.

Izvolite.

FILIP VUKOVIĆ (18.12.19 12:42:11)

Hvala.

Želim da iskoristim priliku da kažem da od svih projekata koje je premijer nabrojao koji su urađeni u ovih 15-ak godina najznačajniji je svakako kabal interkoneksijski koji ide ispod Jadrana prema Italiji. Pruža mnogo veće mogućnosti nego što bilo ko od nas u ovom trenutku i može da shvati. Terna je jedan jako veliki sistem koji je u svetskim razmjerama velik i njihova strategija nije bila Crna Gora i nije bila samo Zapadni Balkan. Prvo veliku zaslugu tada da li će ta konekcija ići preko Crne Gore ili Hrvatske ili Albanije svakako zasluge pripadaju i ljudima koji su u to vrijeme vodili energetiku, vladu, ekonomiju itd. Vodili smo je svi koji smo radili u tom sektoru, ali je tada bilo ključno da li će ta tačka biti Grbalj ili će biti neka tačka tamo u Hrvatskoj ili će biti negdje u Albaniji. Čak je i gospođa Ćatović u to vrijeme kao predsjednik Opštine Kotor imala problem sa Grbljanima, sa onim konvertorskim postrojenjem i trafostanicom koja su trebala da budu izgrađena i izgrađena su u tom dijelu i naravno i tadašnji ministar ekonomije gospodin Gvozdenović.

Međutim, dalji plan Terne ide znači dalekovod Tivat - Čevo - Pljevlja, a dalje ide Pljevlja - Višegrad, Pljevlja - Bajina Bašta i ne završava se tu i to nisu naši planovi to su međunarodni planovi. U sferi prenosa i uopšte energetike ne postoje državne granice, ne postoje nacionalne politike ove profane, postoje energetske politike na koje mi vrlo malo možemo da utičemo. Međutim, želim da iskoristim priliku da Vama, kao premijeru i naravno crnogorskoj javnosti, kažem nama bez obzira na sve obnovljive izvore energetike treba stabilan izvor, a to je Termoelektrana. Nama ne treba drugi blok, prvi blok, treći blok, nama traba novi blok koji će sa istom količinom uglja, kao što troši ovaj sadašnji, proizvoditi više kilovat sati električne energije. Time nećemo narušiti taj odnos CO₂ koji emitujemo sada, naprotiv, možemo da ga regulišemo ili da ga smanjujemo. Praviti planove do 50-e godine to mogu velike nacije kao što su Njemačka, kao što su Kina, Amerika. Crna Gora treba da razmišlja o svojim interesima i ne smije nikada da izbací ovaj vrlo važan resurs sa kojim raspolažemo.

U svakom slučaju mi smo imali uvijek kad je Crna Gora postala samostalna i mnogo prije toga imali smo 2/3 obnovljivih i 1/3 termo za razliku od Srbije gdje je obrnuto. Nama nije bilo teško da dostignemo te standarde koje nam propisuje Evropska unija. Međutim, ovo što smo mi napravili sa novim objektima velikim vjetroparkovima i potencijale koje imamo u hidroenergiji i potencijale koje imamo u termoenergiji možemo da ostanemo u granicama projektovanih odnosa obnovljivih izvora i ovih koji su problematični. Koliko će biti dugo problematični možda će za 10, 20 godina prestati da pričaju o tome, pa će početi da pričaju o štetnosti nuklearnih elektrana koje za sada нико ne spominje.

U svakom slučaju zadovoljan sam odgovorom, a još više sam zadovoljan prezentacijom stanja u našem sektoru energetike. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:46:19)

Hvala Vam poslaniče Vukoviću.

Izvolite, predsjednik Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 12:46:29)

Poslaniče Vukoviću, znam Vašu poziciju kada je u pitanju diverzifikacija izvora energije zbog stabilnosti energetskog napajanja i da Vi tu bez izuzetka i bez dileme mislite da Crna Gora

treba da uđe u izgradnju jednog novog energetskog projekta na bazi uglja. Ne dovodim u pitanje vaš pristup, ali Vlada mora da se ponaša i djeluje u skladu sa obavezama međunarodnim koje je preuzeila i kao dio Energetske zajednice, ali naravno i članica Ujedinjenih nacija.

Želim da vas podsjetim da smo kao članica Ujedinjenih nacija potpisnica Konvencije o zaštiti uticaja od klimatskih promjena koji nas obavezuje da do 2030. godine smanjimo emisiju štetnih gasova. Naravno, dugoročna strategija uključuje 2050. godinu kao krajnju godinu kada ćemo dostići taj projektovani ili željeni cilj. Takođe, se slažem sa vama da ovu opciju, da ovaj resurs ne treba zaboraviti. Ono što ja ovih dana dobijam kao informaciju, ne samo kao informaciju nego i razgovorima konkretnim na Investicionoj konferenciji u Londonu da postoje tehnologije koje obezbjeđuju uz korišćenje biomase i eksploataciju uglja koja nas dovodi u ovaj nivo naših obaveza kada je u pitanju životna sredina i obaveze koje prozilaze iz ugovora o klimatskim promjenama. Ostavimo, sada nijesmo u tako zavisnoj situaciji, nemamo nervozu oko sebe na tom planu posebno kada razvijamo projekte energetske projekte na bazi sunca, solarnu elektranu u Ulcinju. Vjerujem da ćemo brzo raspisati tender za još jednu solarnu elektranu ovdje u okolini Podgorice. Ovo pitanje da pažljivo, bez nervoze u saglasju sa strukom i našim nacionalnim programskim interesima razriješimo pa makar to bila i termoelektrana nova, termoelektrana na bazi lignita i biomase. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:48:50)

Hvala Vam.

Sada riječ ima poslanik Nebojša Medojević. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 12:48:55)

Poštovanji građani, ja sam premijeru postavio pitanje koje se tiče diskontinuiteta ove Vlade ili ove vlasti u odnosu na totalitarne mehanizme vladanja koju je ova ista partija implementirala od 1945. godine pa izgleda i do dan danas. Moje pitanje se odnosi da li je premijer i njegova Vlada, da li oni podržavaju i da li su spremni da sprovedu međunarodne obaveze države Crne Gore koje proističu iz Rezolucije parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope brpj 1.481 o osudi zločina totalitarnih komunističkih režima i Rezolucije evropskog Parlamenta o evropskoj savjesti i totalitarizmu usvojene 2. aprila 2009. godine. Zašto je ova tema važna za Crnu Goru? Pa zato što je Crna Gora jedina država, bivša komunistička, koja na izborima nije promijenila vlast, a nije napravila diskontinuitet od totalitarnih mehanizama vladanja po kojima je Komunistička partija bila poznata u kriznim periodima, posebno 1944. i 1945. godine.

Dakle, mi ovdje ne želimo da vršimo nikakvu reviziju istorije. Mi podržavamo sve pozitivne aspekte i Narodnooslobodilačke borbe i antifašizma i svega onoga što je izgrađeno u smislu obnove, sve one pozitivne aspekte koje je imala tadašnja vlast vezano i za radnička prava i za socijalnu pravdu i za ekonomski razvoj. Međutim, dužni smo, to je naša međunarodna obaveza, da osudimo zločine koje ta vlast radila po liniji političkog mišljenja, po liniji ideologije. Mi se danas suočavamo, nažalost, posebno Demokratski front vidimo da zaista vi jeste ista ta partija da ste se odrekli od onih pozitivnih aspekta socijalizma kao što su rekao sam mir, bezbjednost, vladavina prava, takođe socijalna pravda, zapošljavanje, modernizacija zemlje. Ipak, zadržali ste političku zloupotrebu institucija, zadržali ste potpuni politički nepotizam, zadržali ste tajnu policiju i zadržali ste ovo što je sjeme zla u Crnoj Gori, a to je da ste spremni da zloupotrebite državne institucije, državne službe u obračun sa političkim neistomišljenicima, spremni ste da zlouprijegebite sudove tužilaštva i na svojoj koži je to osjetio Demokratski front. Kako je poštovani građani sve ovo počelo.

Dakle, 24. maja 1944. godine Vrhovni štab je donio Uredbu o vojnim sudovima i istog dana osnovao Oznu. Znači, prve dvije političke odluke Vrhovnog štaba u jeku rata su bile da osnuje vojne sudove, da osnuje Oznu, dakle, da se pripremi, da poslije oslobođenja izvrši masakr i politički se obračuna sa političkim neistomišljenicima. Dakle, danas su arhive otvorene i danas dolazimo do tih podataka, sve što danas kažem odnosi se upravo na zloupotrebu jedne vlasti,

jednog režima gdje su se za političke svrhe ubijali nevini ljudi. Na koji način. Dakle, ova Uredba Vrhovnog štaba 24. maja 1944. godine o osnivanju vojnih sudova kojima je data nadležnost da sude i civilima, ti sudovi nisu bili sastavljeni od pravnika ni od sudija nego od političkih komesara mitraljezaca, bombaša, dakle, ljudi koji su imali povjerenje partije. Znači, nisu imali stručnu kvalifikaciju ili kompetenciju, imali su povjerenje partije. Njihov zadatak je bio da se obračunaju sa svim onima koji nisu članovi Komunističke partije, ako su još bili ugledni domaćini, sveštenici, trgovci, sudije, oni su bili dodatno opasni po vlast i po ideologiju te partije.

Pogledajte član 27 šta kaže te Uredbe. Građani, pogledajte ove 1944. godina: "Kod ustanovljenja istine o djelu i krivnji optuženog sud nije formalno vezan ni za kakva dokazna sredstva, već donosi svoju odluku po slobodnoj ocjeni". Ova Uredba Vrhovnog štaba je i dan danas u foci crnogorskih sudova. Sudija, predsjednik vijeća u politički montiranom procesu protiv lidera Demokratskog fronta Andrije Mandića i Milana Kneževića je sudila po Uredbi Vrhovnog štaba iz 1944. godine. Dakle, jedna ... komisija koju ovdje naravno sačinjava Beba Popović dakle, jeste porijeklom iz Crne Gore, ali nije crnogorski državljanin odredi mete, zalijepi etikete koje su se tada zalepljivalje iste, znači neprijatelj naroda, ratni zločinac, neprijatelj revolucije i saradnik okupatora, zalijepi vam političke kvalifikacije, a sud sudi bez dokaza po hitnom postupku. Taj sud je, nažalost, imao pravo i masovno ga koristio da doneše odluku o smrtnoj kazni iako ta Uredba nije propisivala za koja djela. Znači, sudija sam doneše odluku da si kriv zato što pripadaš nečemu, a ne zato što si nešto uradio i to je nas na tom zlu, na toj ideji da neko može po nalogu partije za interes partije da liši slobode ili života svoga političkog protivnika nastali su ovi zločini o kojima savremenim svijet i civilizacija insistira da se mi od toga ogradimo, da te zločine osudimo i da radimo po evropskim standardima.

Crna Gora nije ratificovala ove rezolucije i deklaracije, što znači da vi pripadate istoj političkoj partiji i istoj političkoj matrici koja je za potrebe očuvanja vlasti spremna da osudi nevine ljudе, spremna da ubija nevine ljudе. Jedna od obaveza iz ove deklaracije jeste, gospodine premijeru, ako ne znate iz tačka deset da se mora imovina crkve vratiti koju su komunisti konfiskovali 1945. godine i to in integrum osim ako nije naravno korišćena za javne interese, za javne potrebe infrastrukturne objekte.

Dakle, Vi gospodine premijeru, treba da vratite otetu imovinu crkvi, da uvažite međunarodne standarde. Ovo nije pitanje dnevne politike, ovo nije pitanje ideologije, ovo je civilizacijsko pitanje. Da li smo mi demokratska država ili ste vi nasljednici komunističkog režima, vi imate dodatnu odgovornost pred istorijom. Vi ste bili čelni čovjek Udbe koja je bila glavna kako oni kažu batina režima, glavni mehanizam preko kojih su se vršili ovi nevjerovatni zločin.

Prema tome ovo što vam ja sad pričam gospodine premijeru, ovo su sve već činjenice, fakti, otvorili su se dosijei u Sloveniji tatalno, znači ljudi su pristupili materijalu i izvukli ovo što vam govorim. Sve mogu i da vam citiram, izvore i reference, da vidite na koje stvari se odnose. Dakle, ovo što je u ovom trenutku opasno što ste vi krenuli da protivno civilizacijskim standardima regulišete pitanje crkve da otimate imovinu crkvi i da ugrožavate mir i stabilnost u ovoj zemlji. Ustavna kategorija da je crkva odvojena od države, to kako se oni dogovore i kako oni po kanonima rade mi smo dužni da ispoštujemo. Prema tome, vi ste u ovim potezima zadnjim koje ste napravili u ovoj fazi pokazali da baštinite istu vrlo opasnu mračnu ideologiju komunističkih režima. Spremni ste da centre moći koji su realni, društveni, kao što je crkva, kao što je najjača opoziciona grupacija da se protiv njih borite ne političkim, demokratskim, civilizovanim i međunarodno kodifikovanim metodama i sredstvima već da se protiv tih nekotrolisanih centara moći ili uticaja borite zloupotrebotom prava, zloupotrebotom institucija, da bi na kraju očuvali jedinu religiju u koju vi vjerujete, a to je nekotrolisana vlast.

Zato gospodine Markoviću, mi vas ovdje u ime najsnažnije opozicione grupacije, koja, vidite baštini evropske standarde. Ne možete vi sami sebe proglašavati demokratom niti reformistom niti građaninom, niti možete vašu partiju proglašavati građanskom. Ovdje se dokazuje da li ste građanska partija, da ste se odrekli totalitarnih mehanizama da odbacujete tu praksu, da osuđujete ratne zločine i mi ovdje pokazujemo da smo mi demokratska alternativa, mi osuđujemo sve zločine koji su napravljeni u ime totalitarnih režima XX vijeka. Mi prihvatomo civilne demokratske, evropske, civilizovane metode u političkoj borbi. Ako su se naši đedovi raspravljali i svađali oko ideologija i ginuli, jedni druge ubijali, u nastavku ću vam reći da su najveće zlo Crnogorcima nanijeli Crnogorci koji su zbog te ideologije, zbog lojalnosti vođi, bili spremni da ubiju

brata, oca, komšiju, da posebno muče i zlostavljaju sveštenike crnogorske crkve.

Dakle, sve ono što ja želim da vam kažem crnogorski komunisti su preko Ozne od 200 sveštenika Crnogorske mitropolije ubili 182 i ubili su mitropolita kome se ne zna grob, koji je ubijen na zvјerski neljudski način u Aranđelovcu. Znači taj čovjek koji ga je likvidirao ubio je i svog oca zbog iste ideologije. Tu zlu krv koju je komunistički režim preko Ozne ubacio u ovu zemlju, među ovaj narod, mi smo dužni da pomirimo. Kako? Postoje dva načina /prekid/ strane i podjele i da opet to rješavamo kako su komunisti to rješavali i Ozna 1944. ili 45. likvidacijama, lažnim suđenjima, ubistvima, ili da napravimo ono što Demokratski front traži jedno pomirenje, imamo standarde, imamo kako to da radimo, kako da se odrekнемo loših i opasnih trendova i tih mehanizama zloupotrebe, kako da prihvatimo savremene demokratske standarde. Povucite zakon koji namjeravate ovdje da usvojite silom. Zakoni koji definišu ljudska prava i status crkve ne smiju se u demokratskim civilizovanim društвима usvajati većinom, prostom ili političkom ili medijskom ili mafijaškom silom. Ti zakoni se usvajaju dijalogom, ti zakoni se usvajaju dogовором i ti zakoni se usvajaju konsenzusom. Crna Gora je na ivici velikih problema, izvinjavam se premijeru imaćeete i Vi vrijeme, radi se o ozbiljnoj stvari.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:58:54)

Poslaniče Medojeviću, ja sam dopustio...

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 12:59:00)

Evo ja ћu sad ovdje stati. Dakle, vi imate priliku da povučete taj zakon koji može da zakrvi Crnu Goru, ovlašćenja i ustavna i statusna i možete da uđete u istoriju. Ako to hoćete i ako ovo shvatate i ako mislite da ћete nasiljem i silom rješavatai ovako važna struktorna pitanja i ponavljati tu zlu krv iz 1944. i 1945., otvarati nove rane, mislim da ћete u istoriju ući svakako, ali ne kao pozitivan primjer.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 12:59:23)

Hvala.

Poštovane kolege, samo da vam kažem,

Ja na Premijerskom satu uobičavam da dopustim prekoračenje vremena, ovo je bilo veoma, veoma značajno prekoračenje vremena i naravno pokušaćemo da obje strane dobiju istu mogućnost. Ovo radimo za to što je to ipak ograničeno jednim relativno malim brojem pitanja koje poslanički klubovi upućuju premijeru, kroz raspravu o poslaničkim pitanjima to neće biti moguće.

Izvolite predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 12:59:56)

Poslaniče Medojeviću, da ste ostali makar u ovoj fazi u okviru pitanja koje ste postavili, ne biste ušli u rizik da obrazlažući ovo pitanje i naravno njegovu kompleksnost i značaj po demokratiju i ljudske slobode, ne bi sami sebe eliminisali kao kredibilnog aktera ove priče. Govorili ste o tome da se u totalitarnim i nedemokratskim režimima etiketira, obilježava, a onda i sudi, a vi ste danas baš to uradili na veoma plastičan i direktnan način. Etiketirali, obilježili i na kraju osudili, što je suprotno onome o čemu ste imali namjeru da povodom ovog pitanja otvorimo i ja bio spremjan za to i naravno tom ћu zadatku i odgovoriti.

Drugo, mada vjerujem da ћemo nastaviti kasnije, Vi ste još jednu stvar ili ste previdjeli kritikujući komunistički sistem, kritikujući komuniste ih svrstali praktično u nosioce fašističke ideologije i fašističkih pravila i standarda, a ne antifašističke ideologije i antifašističkog pokreta. Govorim o onome što ste Vi rekli.

Sada idem na direktni odgovor. Dakle, iako ste u obrazloženju pokazali šta je zapravo cilj i smisao vaše priče o međunarodnom pravu, rezolucijama i demokratiji, ja ću ipak u odnosu na postavljeno pitanje dati odgovor lišen politikanstva, kako to i priliči. Prije toga važno je da obnovimo saznanje o teoriji države i prava sa osvrtom na državu u kojoj je Crna Gora bila samostalna republika. U političkim naukama postoji visok stepen saglasnosti oko toga šta su totalitarni sistemi. Jugoslovenski socijalizam, naročito nakon raskida sa Staljinom i uvođenja takozvanog socijalističkog samoupravnja i usvajanja nesvrstane spoljne politike u kredibilnoj političkoj literaturi uglavnom nije svrstavan u totalitarizam. To vi treba da znate a u nastavku ću vam reći i autore takvih publikacija.

Dakle, za političku nauku nikada nije bilo sporno da se radi o jednopartijskom sistemu nerazvijene demokratije, ali su stvaranje ekonomskog modela, tržišnog socijalizma, potpuna sloboda putovanja i rad u inostranstvu, odbojan stav prema sovjetskom komunizmu, otvorenost za zapadne kulture i civilizacijske uticaje i naročito spoljнополитичка orijentacija zemlje učinili da je Titova Jugoslavija posmatrana prije kao autoritarni nego totalitarni sistem.

Vratimo se sada na rezolucije koje spominjete, strpljenja poslaniče Radunoviću, znam da vam je ovo osjetljivo.

Parlementarna skupština, poslaniče Medojeviću, Savjeta Evrope usvojila je 25. januara 2006. godine Rezoluciju 1481/2006. kojom je Savjet Evrope oštro osudio zločine totalitarnih komunističkih režima i masovna kršenja ljudskih prava. Dalje, od 317 poslanika za Rezoluciju je glasalo 99, protiv su bila 42, dok se 12 poslanika uzdržalo od glasanja, a 164 poslanika, dakle više od polovine nijesu pristupila glasanju. Da vas podsjetim rezolucije se nikada ne ratifikuju, to valjda bi trebali da znate. Važno je imati u vidu da je usvajanje pomenute Rezolucije januara 2006. godine Crna Gora i dalje bila dio državne zajednice sa Srbijom, pa se samimi tim formalno pravno ne može smatrati samostalnom potpisnicom Rezolucije. Slušate li me poslaniče? Naučite nešto. Ali o našem suštinskom prihvatanju demokratskih tekovina ćemo razgovarati u nastavku dijaloga i to ste najavili.

Dalje, na inicijativu evropskih Socijaldemokrata 02. aprila 2009. godine Evropski parlament usvojio je Deklaraciju o evropskom danu sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autotarnih režima. Crna Gora je, naravno, bila dio tog procesa i podržala usvajanje Deklaracije. Naša zemlja je dio svjetskog, demokratskog, civilizacijskog korpusa i država članica Ujedinjenih nacija, poslaniče Medojeviću, koja dokazano podržava temeljna ljudska, građanska prava u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija.

Takođe u pristupnom procesu Evropskoj uniji Crna Gora prihvata sva temeljna dokumenta Evropske unije i stavove njenih relevantnih institucija. Pored toga, zvanična Crna Gora u kontinuitetu osuđuje zločine totalitarizma. Dijelimo i sud o načnom pristupu istoriji, koji na evropskom kontinentu /prekid/ totalitarizama. Zbog toga baš na ovom pitanju, pored totalitarizma, želim da se dotaknem i monopolizma i monopola kao suštjoj suprotnosti demokratskog i slobodnog društva. Stvaranje monopola u svim sferama društvenih odnosa ograničava slobode i prava građana. Tako su politički ili vjerski monopolji, odnosno pokušaj njihovog uspostavljanja, zapravo antivilizacijski, retrogradni i antievropski. Imajući pred sobom istorijske činjenice i tešku nepravednu sudbinu Crne Gore, oni su za stepenicu i gori i opasniji od pomenutih. Jednostavno oni su uzurpatorski.

Nažalost, često smo prethodnih decenija bili u prilici da svjedočimo političkoj i ideološkoj retorici koja je išla u prilog reviziji istorijskih istina, odnosno u prilog stavovima koji su suprotni preporukama rezolucija na koje se pozivate. Za razliku od politike vašeg stranačkog saveza državna politika Crne Gore uvek je motivisana očuvanjem multietničke, multikonfesionalne tolerancije i pomirenja i to u svim njegovim oblicima i formama uključujući, naravno i vjerske. Jednom riječju osiguranjem jednakih prava za sve njene građane. Hvala na pažnji, očekujem da nastavimo dijalog na ovu temu.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:06:19)

Hvala Vam predsjedniče Vlade.
Izvolite poslaniče Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 13:06:24)

Ako sam shvatio premijera, vi ne osuđujete zločine koji su napravili totalitarni režim i smatrate da jugoslovenski režim nije bio totalitaran, da je bio human i da je prije svega, poštovao ljudska prava. Samo jedan kratak citat iz dokumenta koji je objavljen sada, a radi se o arhivama Ozne koji su sada objavljeni.

Mitropolita Joanikija i ostale sveštenike su zlostavljali, palili im kose i brade, palili im mantije, lomili krstove, i spaljivali pred njihovim očima ikonice i svete knjige. Joanikiju su donosili četničku krv u čašama i primoravali ga da pije. Mitropolita Joanikija deportovali su u Beograd, poslije toga je sproveden u Mladenovac, pa u Aranđelovac, jedina krivica mu je bila što je bio antikomunista.

Prema jednoj verziji Peko Dapčević je bio naredbodavac njegovog ubistva, Vladimir Rolović izvršni presuditelj, dok je Vasilije Cile Kovačević bio neposredni egzekutor. Sigurno je sljedeće - ubijen je 15.maja 1945.godine u jednom potoku kod Aranđelovca.

Gospodine premijeru,

Ja sam ovdje govorio o civilizacijskom odnosu, jedne Vlade, koja želi sebe da predstavi proevropskom. Na ovim principima se vi dokazujete da li ste evropski. Posebno Vi, gospodine Markoviću koji ste bili šef obavještajne službe, koja je naravno morala biti transformisana po evropskim standardima i po međunarodnim standardima u nezavisnu agenciju i vi ste bili tada član komunističke vrhuške. Imate rezoluciju gospodine Markoviću, pošto volite da se i dobro što smo vas natjerali da čitate rezolucije, imate rezoluciju koja je osnov svega ovoga. Dakle, Rezoluciju parlamentarne Skupštine Vijeća Evrope broj 1096 o mjerama za uklanjanje nasljeđa komunističkih totalitarnih režima. Znate li šta ste vi obavezni, ako želite da ovu državu ovo društvo zovemo demokratskom, da otvorite dosjeda tajne službe, da izdržite lustraciju i ovo što nijeste riječ rekli, bili ste obavezni da vratite otetu imovinu, gospodine Markoviću. Vi Crnogorskoj mitropoliji nijeste vratili ni metar kvadratni imovine koje je komunistička vlast uzela '45, '44. godine na ovakvim suđenjima, gdje nije bio važan dokaz, nego je samo važno da sudija procijeni da ste vi neprijatelji partije i da automatski budete ubijeni, strijeljani, vješani po ovoj uredbi kako kaže da bude konfiskovana imovina.

Gospodine Markoviću,

Ovo vam govorim, imam malo ličnih konotacija. Kako mislite da nacionalizujete imovinu Crnogorske mitropolije Srpske pravoslavne crkve, evo vam dokument iz 1458. godine.

Cetinjski anali, ovo je dokaz, da su moji preci Medojevići Vukosav i Pero: "Toga radi mi sa dogовором комшија наших и по исказу Марије и Давине и књига како је прије била црквена, тако и ми ћелимо / прекид / сву на чему нијесу куће озграђене што сва зове по нашем надимку Медојевина. Како иде пут између Ћипура и Медојевине до Гувна, одатле потоком пут Влашке цркве до ограде, од ограде кршем до kraja у шуму да буде бастина Богу на слави, а цркви на службу". Значи ово су моји preci poklonili Cetinjskom manastiru. Ona Medovina, gdje je sad Biljarda, gdje je sad Dom kraljevine, gdje je Cetinjski manastir to je bila земља коју је Ivan Crnojević poklonio Vukosavu i Peru Medojeviću zato što су радили радове. Došli su iz Kotora da rade radove na Cetinjskom manastiru.

Kako vi sad, па zar ja više nemam pravo da tražim da vratite imovinu koji su moji preci poklonili Cetinjskom manastiru, pola Cetinja su poklonili. Evo vam doka, nema tapija. Ja sam bogat čovjek, tačno. Bogat čovjek zato što mogu da dođem do korijena svoje porodice iz XIII vijeka, da li neko može da dođe do korijena svoje porode iz XIII vijeka?

Prema tome, ja vam govorim da na ovaj način kako ste vi to sad pokazali, vi nećete da osudite zločine koje partija, kojoj vi i dalje pripadate, vi ste uzeli imovinu Saveza komunista, naslijedili ste njihovu ideologiju, ni jednim partijskim dokumentom nijeste osudili zločine iz komunističkog režima. Ono što je istorija i što naša praksa tvrdi, onaj ko ne osudi zločine jasno pokazuje da je spreman da ih čini ponovo. To je opasna poruka, opasna poruka i mi sad želimo ovdje da vam kažemo. Evo ko se deklariše građani Crne Gore da je za reforme, za demokratiju za evropske standarde. Moramo otvoriti dosjeda tajne policije, moramo izvršiti lustraciju, moramo otvoriti pitanje pljačke ove države i da se ta imovina vrati opet građanima Crne Gore. Ovo je put,

evo vam metodi, vi nećete, vi odbijate da kažete. I ono što želim ovdje da kažem.

Ove rezolucije predviđaju da se /prekid/ materijalno nadoknade i svi ljudi koji su i njihovi naslednici, koji su bili zatvoreni ...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:11:35)

Hvala Vam poslaniče Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 13:12:34)

Molim Vas da završim važno je imamo i zahtjev jedne nevladine organizacije, Akcije za ljudska prava.

Crna Gora je jedina država u okruženju koja nije Zakonom o rehabilitaciji predvidjela i materijalnu nadoknadu za one koji su bili na pravdi Boga, nevini, zbog politike, zbog političkog stava, zbog ideologije robijali na Golom otoku. Mi se zalažemo da se ti ljudi i materijalno nadoknade i da im se obezbijedi nadoknada kao za, svakom slučaju sada u iznosu za nezakonito rješavanje slobode. Ako je neko bio tri godine u zatvoru po dvije do tri hiljade mjesecno, molim lijepo da se ljudi nadoknade. Ovo su naše civilizacijske obaveze. Ako mi ne osudimo ove zločine, nećemo staviti tačku na zlu kob Crne Gore.

Gospodine Markoviću, vi znate odlično. Ja sam istraživao ovo. Imam dobre prijatelje koji istražuju, Slovence, koji kažu da niko po broju stanovnika nije više ubio svojih ljudi nego Crnogorce. Ovo je bolna tačka crnogorske istorije. Recimo, što je Vlada sa Njemcima dogovorila da se napravi, ne, ne, zato što je to civilizacijski, mi se ne slažemo politički, ali žrtvama rata treba da se nađe grob. Vi imate činjenicu da je mitropolit Crnogorske mitropolije ubijen i da mu se ne zna grob. Pobjijeno je 30.000 Crnogoraca u Sloveniji da ova Vlada nema taj senzibilitet, taj osjećaj da organizuje da se kosti vrate Crnoj Gori da se ti ljudi sahrane i da jednom kažemo bilo je nikada se više ne ponovilo. Ako su se naši djedovi svedali, imam jednu ličnu digresiju, moji su svi ajde da kažem iz ovog komunističkog okruženja, partizanskog. Poslije Pljevaljske bitke učesnici Pljevaljske bitke iz Žabljaka kraja su, vi to odlično znate povlačili se preko Mojkovca i tamo su stradali od strane oficira ili Jugoslovenske narodne armije...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:13:37)

Poslaniče Medojeviću, zaista morate prekinuti.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 13:14:41)

Izvinjavam se.

Slušajte ovo sad, kada smo mi počeli saradnju u Demokratskom frontu meni majka moja kaže: "Je li Andrija Mandić iz Polja". Ja rekoh jeste. "Au, tamo su naši iz sela stradali od strane četnika". Gledajte ovo. Mi podižemo spomenik stradalim njemačkim vojnici u Drugom svjetskom ratu, a gospodine Markoviću sedam ubijenih oficira jugoslovenske vojske preko njih je prešao asvalt u Mojkovcu. Gospodin Mandić vas je pitao za to, nemojmo da nastavljamo tu politiku zla da zbog političke razlike, ideologija, ponašamo se necivilizacijski, civilizacijski je prznati zločine, rehabilitovati žrtve i politički i materijalno i moralno i staviti tačku na tu stranu, crnu stranu istorije.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:14:46)

Poslaniče Medojeviću,

Zaista imao sam strpljenja. Po dva puta i više ste prekoračili vrijeme. Razumijem za potrebu

da pričate.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:14:59)

Gotovo je zaista nevjerojatno da poslanik Medojević lično, lično on koji je u svakom smislu eksplodirao u vrijeme komunizma i prethodnog režima, u svakom smislu eksplodirao i kvaliteta života i studija, načina školovanja, zaposlenja, jer nikada nije bio ...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:15:29)

Kolege, molim vas. Jeste li primijetili da niko vama ne dobacuje ništa kad govorite. Molim vas. Želim da vam kažem nešto. Primijetili ste da niko nije komentarisao i dobacivao dok ste pričali, molim vas, budite bar u tom smislu korektni svi poslanici. Od sada ću opominjati, molim vas ovo neumjesno dobacivanje.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:16:02)

Zbog čega vam kažem gospodine Medojeviću. Vraćate se u prošla vremena koja se nadam, smo zaboravili i okrenuli se novom vremenu, novoj Crnoj Gori, demokratskoj i evropskoj u kojoj treba da svi živimo jedni uz druge i što kvalitetnije.

Vi danas otvarate teška pitanja iz naše prošlosti. Bolna pitanja iz naše prošlosti za koja ste nesposobni da diskutujete i nemate potencijal.

Danas govoriti o žrtvama jedne strane komunističkog režima, a zaboraviti žrtve koje je druga strana napravila, preko 2000 mrtvih od Bijelog Polja do Foče među kojima toliko djece. Dakle, ne bavimo se tim pitanjem, gospodine Medojeviću, ostavimo mi to iza nas. Nije Vam to neophodno da ostvarite političke poene i dobijete političke rezultate, ne dirajte u te rane. Znate govorite o biografiji naših porodica, tu smo isti gospodine Medojeviću, ja nikada o tome ne pričam, ne pričam o žrtvama partizanskih porodica koje su doživjele i stradanje od druge strane, niti ću to danas da uradim. Nemojte to da radite, Vi to ne razumijete. Vi o tome pričate jer ste politička kukavica i pokušavate da dijelite... Daću vam pravo za repliku. Nemate pravo na takav način da govorite o ljudima u Crnoj Gori.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:17:37)

Molim Vas, predsjedniče Vlade.

Samo ovako, ovdje ću ja davati pravo na repliku i niko drugi. Poslaniče Đukanoviću, molim Vas da više ne komentarišete to.

Predsjednik Vlade.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:18:03)

Ja sam ovdje više u Skupštini od bilo kojeg opozicinog poslanika, sljedeći Premijerski sat, gospodine Đukanović, sljedeći Premijerski sat postavite pitanje, pa da diskutujemo kulturno, vaspitano, bez galame, bez vike.

Dakle, poslaniče Medojeviću Vi i ja se razumijemo. /upadice/ Jeste da sam nosilac progona, mnogo toga ste rekli. Poslaniče Medojeviću, nema problema da predsjednik Parlamenta da riječ i da mi kažete sve u lice što mislite. Ako sam pretjerao u svojoj ocjeni ja se izvinjavam. Ali

ste Vi bili veoma grubi i nedostojanstveni u ovom Parlamentu prema žrtvama velikog broja ljudi koji su se časno borili za Crnu Goru, antifašističku i slobodnu, demokratsku i evropsku Crnu Goru. Govorili ste o progonu jedne strane i žrtvama kao rezultat njihovog djelovanja, a zaboravili jednu žrtvu sa bilo koje druge strane i naravno govorili o velikodostojnjicima vjerskim koji su bili potvrđeni i dokazani saradnici okupatora. Kao vjerskih gromada, a potvrđeni saradnik okupatora.

Da završim poslaniče Medojeviću, kada nemate kondicije da diskutujete na osetljivim pitanjima, nemate kondicije dobacujete ja Vam ni jednom nijesam dobacio poslaniče Medojeviću. Jako mi je bilo neprijatno, Vaša argumentacija je bila teška, ali ni jednom nijesam dobacio. Vi ste hiljadu puta dobacili, hiljadu puta ste komentarisali, Vi nemate kondiciju da diskutujete ni kada se slažemo, ni kada se ne slažemo. Dakle, netačno je poslaniče Medojeviću, da je Zakon o vjerskim slobodama zakon koji nacionalizuje crkvenu imovinu. Pročitajte ga, ako to nađete u Zakonu danas i sada ja se izvinjavam cjelokupnoj crnogorskoj javnosti. /upadice/

Nije tačno, manipulišete, pročitaj te to. Nemojte da čitate u duhu vašeg političkog interesa nego u duhu onoga što je napisano i što politika ove države. Nema nacionalizacije crkvene imovine ni ovim Zakonom o slobodi vjeroispovijesti nema, a Vi pročitajte i demantujte me u riječi u koju će Vam dati predsjednik Parlamenta, nadam se.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:21:09)

Hvala predsjedniče Vlade i dalje ste ubedljivo manje vremena potrošili od poslanika Medojevića. Slažem se a i to ste i Vi na kraju krajeva potrdili da je riječ - politička kukavica ne primjerena.

Ja ću dati repliku poslaniku Medojeviću, samo polako poslaniče Medojeviću, kad Vam dam riječ.

Ali zaista Vas molim da vodite računa o komentarisanju, dobacivanju jer moglo bi ovdje mnogo više poslanika da dobacuje dok neki vaš predstavnik priča, pa to ne rade. Ja Vas zato molim da budete korektni da ovdje ne trošimo priču o svojim porodicama jer ne mislim da niko od nas misli nešto loše o svojoj porodici. Dajte da se bavimo ovdje politikom i da govorimo o temi poslaničkih pitanja.

Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 13:22:05)

Poštovani građani Crne Gore, mi smo ovdje radi vas i mi ovdje želimo da se deklarišemo kao demokratska, evropska alternativa koja poštuje ljudska prava bez granice, kao što takav pristup treba da bude. Govorimo o trenutku kada jedna većina želi bez pristanka najveće i najbrojnije vjerske zajednice da usvoji zakon kojima se ugrožavaju prava i status te vjerske zajednice. Iako je po Ustavu da crkve, vjerske zajednice su odvojene od države. Dakle, zbog toga ja ukazujem na mentalitet koji je definisan ovom Uredbom Vrhovnog štaba o formiranju Ozne i formiranju vojnih sudova, u septembru ili maju 1944. godine, na ostrvu Visu isti dan formiraju se prijeku sudovi, formira se Ozna. Sada, istorijografi, ovo ne govorim ja gospodine premijeru, ovu su akta, ovo su činjenice da taj teror nije rađen zbog oslobođilačkih ratova, niti je rađen zbog ideoloških razlika, niti je rađen zato što postojao da kažem dokazi i činjenična stanja da se ljudi koji su vršili zločin u Drugom svjetskom ratu osude. Znači, mi nijesmo o tome pričali. Govorim o situaciji kada je Komunistička partija odlučila da revolucionalnim metodama, likvidacijama svojih političkih neprijatelja, bez suda i bez dokaza obezbijedi svoju ne kontrolisanu vlast. Prema tome, reći meni da sam politička kukavica u završnoj riječi, nema nikakve potrebe, Vi to više puta govorite. Šta ste vi dematnovali od ovoga što sam ja rekao, ja sam rekao da je Demokratski front primjer kako ljudi koji imaju različite ideologije, koji imaju različite porodične tradicije, su se okupili oko jedne ideje slobodne i demokratske Crne Gore. Mi želimo da se na fer izborima i u javnoj debati mi svadamo, ali ne da se ubijamo. To vam kažu dokumenta ko je ubio Duška Jovanovića, ko je ubio Pavla Bulatovića, ko je ubio. Znači, ko je sad izvršio atentat u Beogradu.

Dakle, postoji mnoga to čemo negdje na temi kad bude bezbjednost, kad bude ozbiljna

priča o ključnim stvarima. Govorim i vi meni kažete da ja ne razumijem da ja ne razumijem, pa Vi ste član Komunističke partije koja baštini ovo. Nijeste se odrekli od toga nijeste osudili zločin. Šta je to poruka narodu, zašto Udba nije uvijek depolitizovana. Zašto, policija nije depolitizovana, zašto vam u policiji sjedi Zoran Lazović, zašto? E ako sam ja politička kukavica izadite i recite zašto vam u policiji sjedi Zoran Lazović. Je li to deomoratski iskorak ili je to rezultat unutrašnjih borbi različitih klanova u Demokratskoj partiji socijalista.

Prema tome, predsjedniče, ovo je bio poziv Demokratskog fronta da se sukobi koji su blizu u Crnoj Gori rješavaju evropskim metodama. Dajte i to da osudimo i sa jedne i druge strane ja sam govorio o zloupotrebama vlasti, o žrtvama Drugog svjetskog rata nijesam govorio ove rezolucije ne govore o tome.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:25:09)

Poslaniče Medojeviću, isteklo je vrijeme za repliku i toga se vrlo precizno držimo.
Daću minut vremena predsjedniku Vlade.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:25:19)

Nadam se da smo se sada razumjeli, ne znam zašto emotivno reagujete na moju konstataciju, ovo je politički dijalog u Parlamentu. Samo se sjetite šta ste sve meni rekli u kontekstu ove teme na ovoj sjednici.

Drugo, Vi govorite o pomirenju i osudi zločina, a ni jednom nijeste se dotakli pitanja organizacije parastosa u crnogorskom demokratskom društvu koje ima takvu potrebu, ratnim zločincima i na mnogo drugih pitanja poslaniče Medojeviću. Zbog toga sam Vam rekao da nijeste dorasli ovoj diskusiji, ne zbog toga što nemate potencijal, nego što ste politički jednostrano svrstani i ne vidite istorijske činjenice i ne prepoznajete demokratske vrijednosti. Drugo, ovdje vi u Parlamentu gospodine Medojeviću, govorite o ubijanju i pobićemo ih itd. Za Vas je gospodine Medojeviću, u demokratiji problem ako Vlada dostavi taj zakon, nijesmo ga dostavili narodnom saboru na trgu, niti smo ga dostavili skupu vjernika pred hramom nego u Parlamentu, instituciji koja je dužna i obavezna da se bavi tim pitanjima. Zašto je to problem, zašto je to problem što smo kandidovali zakon, jer je programska obaveza, jer četiri godine diskutujemo o njemu, jer je Venecijanska komisija o njemu raspravljala itd. Nijeste se javili, gospodine Medojeviću, ove četiri godine ni jednom povodom toga zakona, ni jedan predlog nijeste dostavili Vladu, nijeste u ovom parlamentu otvorili ni jedno pitanje oko toga zakona. Sada ste dobili nalog da to uradite i da manipulišete. Da mi podstičemo podjele, da mi izazivamo sukobe, nije tačno Medojeviću, zbog toga sam Vam sve to rekao.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:27:18)

Hvala Vam.
Samo polako, poslaniče Kneževiću. Molim vas, ne možete. Da čujem proceduralno.

MILAN KNEŽEVIC (18.12.19 13:27:36)

Želim da reagujem proceduralno zato što je gospodin Marković saopštio da smo mi dobili nalog od crkve da ovdje dižemo tenzije, a njih dvojica su, gospodin Marković i gospodin Pažin, više bili u Cetinskom manastiru nego Amfilohije i dogovarali se oko zakona i sad smo mi dobili nalog od njih.

PREDsjednik Ivan Brajović (18.12.19 13:27:50)

Molim Vas, prvo predsjednik Vlade, gospodin Marković, nije pomenuo crkvu uopšte, ali ste Vi pomenuli jednu činjenicu koju bi bilo dobro ovdje čuti još jednom da su predsjednik Vlade i potpredsjednik Vlade Marković i Pažin, gotovo konstantno godinama razgovarali o ovom zakonu. To je za mene iskreno nova činjenica i mislim da to znači da se pokušalo sve da se ovaj zakon iskomunicira sa svima.

Druga stvar, ja mislim da ste evo i za mene je ovo nova činjenica, da su predstavnici Vlade toliko razgovarali o ovom zakonu sa vjerskim zajednicama.

Molim vas, ja sad vodim računa samo o tome da nastavimo u dobrom tempu i dobroj volji Premijerski sat.

Poslaniče Krivokapiću, molim vas bez dobacivanja.

Da vam kažem sljedeće, o tome da li smo demokrate, reformatori, bilo ko od nas, bilo koja partija, to će suditi građani Crne Gore. Takođe, poštovane kolege, sa strane vladajuće većine i Vlade ako se kaže jedna polurečenica odmah se stvara nervosa, a to što se priča o vladajućoj većini i Vladi danimia i satima u ovom parlamentu ne treba da stvori nervozu.

Molim vas, vodite računa, pokušaćemo da na isti način i istim aršinima. Da još jednom ponovim, a posebno zbog građana Crne Gore, ovdje u ovom parlamentu a i u čitavoj Crnoj Gori niko nikog ne treba da se plaši i nikakvih nemira i vanrednih stanja ne može da bude. Država je spremna da vodi računa o bezbjednosti i sigurnosti ove države i vrlo će voditi računa o tome. Možete slati, bilo ko od vas, zapaljive poruke, ali to sigurno na naše građane neće uticati, za njihovo funkcionisanje, jer će država znati vrlo precizno i odgovorno da sačuva i mir i stabilnost i bezbjednost.

Prelazimo na sljedeće pitanje, a to pitanje će postaviti Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (18.12.19 13:30:12)

Zahvaljujem predsjedniče,

Predsjedniče Vlade, poštovane kolege poslanici, članovi Vlade, poštovani građani,

Držim da program rada Vlade je u svakom smislu neka vrsta obavezujućeg dokumenta za Vas, predsjedniče Vlade.

Mogu li predsjedniče Parlamenta? Zahvaljujem.

Dakle, da je program rada Vlade obavezujući u određenom smislu dokument za Vladu, za potpredsjednike Vlade, za ministre itd.

Predsjedniče Vlade,

Oktobra 2018. godine, prema onome što su natpisi iz medija i što su izjave vašeg resornog ministra, gospodina Purišića, predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja i sindikati su dogovorili odredbe izmjena i dopuna Zakona o PIO. To je skoro više od godinu dana. Dana 10. juna 2019. godine, dakle prije nekih pet ili šest mjeseci Socijalni savjet kao ustavna kategorija podržao je i Vladi preporučio da po hitnom postupku usvoji izmjene i dopune Zakona o PIO. U nekoliko javnih nastupa, bilo da su to preskonferencije ili neki drugi oblik javnih nastupa, predstavnici sindikata su upućivali niz poruka prema Vladi da taj zakon što je moguće prije bude usvojen.

Ja ću neke od tih poruka citirati: "Koordinator pravnih kancelarija u Savezu sindikata, gospodin Ćulafić, je kazao da u toj sindikalnoj organizaciji imaju upite svakodnevne šta je sa zakonom i kada će on biti usvojen. Gospodin Ćulafić kaže da donošenjem tog akta, nadamo se da ćemo napokon od socijalnih penzionera dobiti ljudi koji će moći da žive od svoje penzije. Gospodin Ćulafić kaže da je preporuka sindikata, (obratite pažnju predsjedniče Vlade), da oni koji su stekli uslov za penziju sačekaju usvajanje novog zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer će ta penzija biti mnogo povoljnija nego što je sada. Vlada je upravo u svom programu rada, u drugom kvartalu obvezala Ministarstvo rada i socijalnog staranja da Vladi predloži, a kasnije Vlada Skupštini, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o PIO".

Ja Vas pitam, predsjedniče Vlade šta je sa ovim zakonom i zašto je Vladi, resornom ministarstvu ili potpredsjedniku Vlade za politički sistem potrebno više od godinu dana, mislio sam

na Vas, gospodine Simoviću, ako vam je lakše, ako vam je lakše mislio sam na Vas. Šta to treba gospodinu Simoviću godinu dana i gospodinu Purišiću da predlože Vladi tekst zakona, odnosno izmjena i dopuna Zakona koji je utvrđen zajedno sa Sindikatom, a pola godine nakon toga na samom Socijalnom savjetu.

Predsjedniče Vlade od 125.000 penzionera, njih 11,5 hiljada, gotovo 10%, prima penziju do 125 eura. Penzije u Crnoj Gori u posljednje tri godine su se kretale, prosječne, od 284 do 288 eura, a njihova realna vrijednost zbog uticaja inflacije manja je 4%. Zašto mislimo da je važno da ovaj zakon bude do kraja godine usvojen u crnogorskom Parlamentu.

Predsjedniče Vlade ovim što ste dogovorili sa Sindikatom ili što je resorni ministar dovogorio sa Sindikatom, minimalna penzija bi trebala da se poveća za nekih 20%. Za sve buduće penzionere u obračunu penzije 1/4 najlošijih nevezanih godina neće više biti dio obračuna penzije, a starosna penzija će se smanjiti na 66, odnosno 64 godine. Takođe, za sve buduće penzionere izuzetno važno da se uvodi takozvana rotirajuća forma.

Predsjedniče Vlade, mislim da je bilo značajno da Vlada, pošto ovih dana često zasijedate, donosite zakone koji imaju veliki fiskalni efekat, bilo bi važno do kraja 31. decembra i za postojeće /prekid/ da vidite da i jedan i drugi sindikat ohrabruju i građane i svoje članove da ne idu u penziju dok ovaj zakon ne stupa na snagu. Mislim da bi bilo važno, ne samo da biste ispoštovali program rada Vlade, nego da bismo ispoštivali 125.000 penzionera i sve one građane koji su stekli uslov da odu u penziju da im omogućimo da usvajanjem tog zakona, odu u penziju pod povoljnijim uslovima. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:35:48)

Hvala Vam.

Riječ ima predsjednik Vlade, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:35:55)

Bojim se poslaniče Konjeviću da sve u vezi sa ovim zakonom nijeste baš najbolje razumjeli jer ovaj zakon se ne tiče samo sadašnjih penzionera, odnosno rad na ovom zakonu ne obuhvata one probleme koji se tiču sadašnjih penzionera već pretežno i najznačajnije budućih penzionera. To je suština ove reforme.

Drugo, takođe ste pevidjeli jednu okolnost važnu kada su u pitanju ovi zakoni i ovaj zakon, posebno Zakon o radu da se on usaglašava sa socijalnim partnerima. To nije samo naša politička i profesionalna obaveza, već i zakonska obaveza. Dakle, dok sve tri strane ne usaglase pristup svakom rješenju, zakon ne može ili ne bi trebalo biti proslijeđen na rad i Vladi i Parlamentu. Vjerujem da ste to imali u vidu, ali da ste to zaboravili da kažete i mislim da je jedan dobar Vaš pristup ovom pitanju ipak izgubio na neki način u smislu i značaju zbog očekivanih desetak ili 20 i više glasova na osnovu obrazloženja koje ste dali.

Raduje me što i pored kritičkog tona prepoznajete da Vlada i socijalni partneri imaju kvalitetan socijalni dijalog i zaista mislim jedan od najboljih, ne u regionu nego i u Evropi. Ne zbog toga što ja to kažem nego zbog toga što su nam to rekli Evropljani.

Dakle, reći ću vam, znači o ovom zakonu su zajedno u Evropskoj uniji u Briselu razgovarali predstavnici sva tri socijalna partnera, takvog primjera nije bilo osim u Crnoj Gori. Reći ću vam da se on konstantno unapređuje uvažavajući potrebe zaposlenih i poslodavaca, čime se obezbjeđuje bolji status naših zaposlenih, ali i konkurentniji i poslovni ambijent. I sam nerijetko nastojim da lično i neposredno doprinosim iznalaženju kvalitetnih rješenja i na normativno planu, ali i u samoj implemenataciji. Na sastanku koji sam krajem prošlog mjeseca imao sa rukovodstvom Unije slobodnih sindikata i Saveza sindikata Crne Gore, usaglašavali smo odredbe Zakona o radu i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Tom opredjeljenju aktivno doprinosi dali su i potpredsjednik Vlade Milutin Simović i ministar rada i socijalnog staranja Kemal Purišić koji, nažalost, potpuno pogrešno i u negativnom kontekstu interpretirate u vezi sa radom na Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Takođe, dijalog Vlade i premijera sa socijalnim partnerima seže i korak dalje, pa sam u decembru prisustvovao i sjednici Socijalnog savjeta. U ovom važnom dijelu postignut je visok stepen saglasnosti u vezi svih otvorenih pitanja. Zajednički smo ocijenili da je naša zemlja primjer, kao što sam rekao ekonomski i socijalno odgovornog društva, ne samo u okruženju već i šire i dijalog treba dalje unapređivati sa ciljem još snažnijeg partnerstva među socijalnim partnerima i najoptimalnijih rješenja koja istovremeno znače bolji život naših penzionera i naravno naših zaposlenih. Socijalni savjet tog dana razmatrao je izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Na sjednici je bilo rasprave i o konkretnim rješenjima. Zaključeno je da se u narednom periodu dijalog nastavi, a rad intenzivira. Ta rasprava i taj dijalog je bio veoma odgovoran, kompleksan i težak, ali kao što sam i rekao, ozbiljnih i odgovornih partnera da se dođe do održivog rješenja.

Dakle, toliko o Vašoj konstataciji da se prijedlog zakona drži u fioci. No, kad se važna i životna pitanja koriste u svrhu dnevno političkog oportuniteta takav pristup nikome u Crnoj Gori neće donijeti dobro ni penzionerima, ni zaposlenima, ni poslovnoj zajednici.

Uvaženi poslaniče Konjeviću, penzijski sistem Crne Gore predstavlja važan dio njenog ekonomskog finansijskog i socijalnog sistema. Živimo u uslovima starenja stanovništva, negativnih demografskih trendova, nepovoljnog odnosa između broja osiguranika i broju korisnika prava na penziju. Održivost penzijskog sistema i adekvatnost penzijskih davanja su izazovi sa kojima se susrijeće ne samo Crna Gora već i veliki broj drugih država u svijetu bez obzira na nivo njihovog društvenog i ekonomskog razvijanja. Vidite, gospodine Konjeviću, šta se dešava u Francuskoj, baš na pitanju reformi ovog zakonodavstva. Stoga smo u postupku izmjena i dopuna gdje su rješenja rigidnija u odnosu na ona koja mi predlažemo, u postupku izmjena i dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju pristupili posvećeno, stručno i analitično uz učešće socijalnih partnera i predstavnika organizacije penzionera u svim fazama njegovog stvaranja. Na takav način smo nastavili transparentno i partnerski tokom cijele dvomjesečne javne rasprave. Održano je više okruglih stolova, kao i niz dodatnih razgovora i sastanaka sa sindikatima na kojima je dogovoren kompromis o bitnim rješenjima, zaključno sa sjednicom Socijalnog savjeta kojem sam prisustvovao. Ovaj dom u narednom periodu očekuje obiman rad i rasprava o ne malom broju zakona, počev o Zakonu o radu.

Kada je u pitanju Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, treba svi da znamo da smo na njemu radili cijele godine, da to i danas činimo i da će se rad posvećeno nastaviti i u idućoj godini. Odgovornost i posvećenost u pristupu moraju biti ispred brzine, jer je donošenje ovog zakona istovremeno i rješavanje pitanja nediskriminacije, pitanja ukupnog položaja i statusa naših penzionera, kao najstarijih i najzaslužnijih članova našeg društva, što sam rekao na početku.

Predlogom Zakona o budžetu za 2020. godinu, koji je u skupštinskoj proceduri, nijesu predviđena sredstva za implementaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, već su sredstva predviđena kod Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa važećim Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju. U zavisnosti od konačnih rješenja u tekstu zakona, kao i dinamike razmatranja i usvajanja, a potom i početka primjene Vlada će obezbijediti eventualno nedostajuća sredstva za potrebe njegovog sprovođenja.

Na kraju, poslaniče Konjeviću, pored redovnosti u isplati penzija, prosječna penzija u Crnoj Gori koja trenutno iznosi 287,95 eura, u poređenju sa zemljama u okruženju, jedino je niža od prosječnih penzija članica Evropske unije Slovenije i Hrvatske. Dakle, niti je najniža penzija, jedini parametar penzijskog standarda, niti je stanje onako kakvo se želi predstaviti, nego je crnogorska prosječna penzija veća od one i u Srbiji, i Bosni i Hercegovini, Makedoniji i na Kosovu. Svake godine izdvajaju se značajna finansijska sredstva za programe podrške penzionerima i to najviše onima sa najnižom penzijom.

Pored direktnе pomoći za rješavanje stambenih pitanja u 2019. godini, penzionerima sa najnižim primanjima obezbijeđeno je 300 hiljada eura, dok je za subvencionisanje odmora i oporavka penzionera opredijeljeno preko pola miliona eura. Za nabavku zimnice pod povoljnim uslovima obezbijeđeno je preko 300 hiljada eura, a za klubove penzionera samo za jednu godinu obezbijediće se 50 hiljada eura.

Dakle, poslaniče Konjeviću, kao što ste čuli, a vjerujem i da razumijete, mi na ovom zakonu intenzivno radimo u tripartitnom dijalogu. Naša ambicija je ozbiljna, kao ozbiljne Vlade, a izuzetno

sam zadovoljan što takvu ambiciju i pristup imaju naši socijalni partneri. Doći ćemo do zakona koji neće promovisati nediskriminaciju nego jednakost, vjerujem zakona koji će podsticati da se /prekid/ ostane duže a ne kraće. Na taj način Crna Gora ima onaj i ljudski, neophodan ljudski potencijal za sveukupan razvoj i bolji standard. Ovo nije pitanje iznosa, ovo nije pitanje politike, ovo je pitanje sistema na duži rok, održivog sistema. Kao što sam rekao sa ovim se ne mučimo samo mi nego i razvijene zemlje. Vidjeli ste kako je to teklo u Hrvatskoj, ovih dana vidite kako to teče u Francuskoj, a vjerujem da ste vidjeli kako je to bilo u Brazilu. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:44:30)

Hvala Vam predsjedniče Vlade.
Poslanik Raško Konjević, komentar izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (18.12.19 13:44:38)

Najbolje da penzionerima preporučimo da odu u Brazil, samo ne znam ko će da im plati kartu. Jer, predsjedniče Vlade, ja sam se suzdržao da vam citiram jedan dio stvari i vi ste onako, pošto vam daju sugestije, da recimo, nijeste predvidjeli sredstva u budžetu nego su ona predviđena u Fondu PIO. Ja bih sad mogao da zaključim da Fond PIO nije u budžetu.

Predsjedniče Vlade, o socijalnom dijalogu i ovom zakonu vam dvojica čelnika sindikata 14. juna 2019. godine kažu sljedeće: "Generalni sekretari Unije slobodnih sindikata Crne Gore i Saveza sindikata Crne Gore, Srđa Keković i Duško Zarubica, pozvali su predstavnike izvršne vlasti da što prije u skupštinsku proceduru pošalju predložene izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju". Ovo je pres konferencija nakon 10. juna kada je na Socijalnom savjetu, gdje je predsjednik Socijalnog savjeta, vaš ministar gospodin Kemal Purišić, koji je podržao te izmjene i dopune i dao nalog Kemalu Purišiću koji je ministar rada i socijalnog staranja da taj zakon proslijedi Vladi.

Dvojica čelnika sindikata vam kažu i sljedeće: "Želimo da ovaj zakon što prije ugleda svjetlost dana. Veliki broj naših kolega i koleginica koji su u međuvremenu stekli pravo na starosnu penziju, odlažu prijavljivanje i podnošenje zahtjeva Fondu PIO što nas dodatno obavezuje".

Ja sam vas predsjedniče Vlade vrlo jednostavno pitao hoće li taj zakon da bude usvojen do kraja ove godine ili neće. Razumio sam vas da neće. Istu ste priču penzionerima pričali krajem 2018. godine. Nije usvojen krajem 2018, nije usvojen krajem 2019. godine, njih 125 hiljada za koje vi kažete da se to odnosi, slažem se, i za sve one koji žele da odu u penziju pod povoljnijim uslovima Vi šaljete jednu vrlo jednostavnu poruku. Ja sam tu poruku želio da čujem. Ni u 2020. godini neće biti primjene tog propisa, jer vi meni kažete sredstva nijesu predviđena u budžetu ako bude potrebe Fondu PIO itd. Fond PIO je u budžetu, predsjedniče.

Da li je ovo predsjedniče dnevna politika? Da, jeste. Zašto odgovarate na dnevnu politiku, predsjedniče? Zašto vaš potpredsjednik svakog kraja godine ide u Savez penzionera da ih pita treba li im što?

Predsjedniče Vlade, možda je to vašem potpredsjedniku smiješno, ali da vam pročitam podatke. Minimalna penzija u Sloveniji je 500 eura, minimalna penzija u Hrvatskoj je 317 eura, minimalna penzija u Bosni i Hercegovini od 01.01. 2020. godine je 200 eura, minimalna penzija u Makedoniji je 142 eura. Znate koliko je u Crnoj Gori minimalna penzija, 128 eura šta je gore od katastrofe onda ako vi kažete da je ovo katastrofa. Prema tome, predsjedniče Vlade radi se o velikoj društvenoj populaciji o njih 125.000 od kojih 11.500 živi sa penzijom do 128 eura. Ono što su sindikati dogovorili sa gospodinom Purišićem i što je usvojeno na Socijalnom savjetu 10. juna 2019. godine je bilo povećanje minimalne penzije za 20% bolji obračun za buduće penzionere da se ne računa 1/4 najlošijih nevezanih godina, bolji uslov za odlazak u starosnu penziju i drugačiji obračun zarade za postojeće penzionere i sve buduće penzionere kroz rotirajuću formu. Zato je važno da je taj zakon kako je vaša Vlada i vaši ministri obećavali još oktobra 2018. godine da će biti usvojeni do kraja te godine bilo važno kako vam traže sindikati da to bude što prije na jesenjem zasjedanju Skupštine toga nijesmo dobili od Vlade ili najkasnije do rasprave o budžetu

kako bi primjena tog zakona krenula od 01.01.2020. godine.

Ovo predsjedniče Vlade nije dnevna politika, možda jeste za mene i za vas, za penzionere koji žive od 128 eura i za ove buduće koji žele da odu u penziju po povoljnim uslovima to nije politika to je za njih život. Za mene i vas koji smo plaćeni da se bavimo ovim poslom može biti politika, za njih nije. To je za njih život i oni očekuju da Vlada koja u svom programu rada definiše tu obavezu u drugom kvartalu ako traje socijalni dijalog koji se okonča usvajanjem na Socijalnom savjetu 10. juna 2019. godine, ako predsjednik Socijalnog savjeta koji je vaš ministar u vladi, podigne ruku na Socijalnom savjetu, a u tom Socijalnom savjetu imate osam predstavnika iz vlade iza različitih resora podrže taj tekst zakona, ako 14. juna ova dvojica ljudi koji su radili dobar posao iz sindikata zatraže od izvršne vlasti da se zakon razmatra, logično je predsjedniče Vlade da se zaključi da gospodin Simović i gospodin Purišić su to neđe fujnuli u fioku. Logično je za očekivati da Vladi nije potrebno dvije godine da usvoji jedan ovakav zakon i ja nijesam ni jednu jedinu riječ rekao o Zakonu o radu. O njemu ćemo da raspravljamo tek 20. decembra kada on bude na dnevnom redu.

Predsjedniče Vlade, moguće da određene stvari, ja sam tu vrlo otvoren za takvu vrstu sugestije, ja možda najbolje ne razumijem, ali nudim građanima da pokušaju da razumiju ovo što će im sada reći. Nudim građanima, budite strpljivi, mislim da ćete vi ovo razumjeti što će reći kao i građani. Ako penzioneri pitaju gdje su im penzije, ako zdravstveni radnici pitaju da su im veće plate, ako profesori pitaju da su im veće plate, ako policajci pitaju da su im veće plate, ja im kažem odlukom vaše vlade otišle su u Montenegro airlinesu. Građani ove države će 155 miliona eura da daju za jednu kompaniju koja je u gubitku 70 miliona eura. Svaki građanin ove države, svaki zaposleni ove države daće na stotine eura bez njihove odluke. Predsjedniče Parlamenta, a mi smo dozvolili u ovom domu da raspravljamo o jednom zakonu čiji je fiskalni efekat 155 miliona, a da poslanici koji treba o tome da odluče ne dobiju biznis plan niti jednu jedinu /prekid/ za ekonomiju, a treba da donesu odluku u ime građana Crne Gore da će njihovim novcem u iznosu od 155 miliona pomoći određenu firmu koja ima gubitak od 80 miliona. Ja mislim da to nije elementarno fer da ne kažem nešto drugo. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 13:53:01)

Hvala Vam poslaniče Konjeviću.

Pošto ste se na kraju meni obratili odmah da vam kažem da ja zaista mislim da poslanici da bi donijeli svoju odluku treba da imaju sve materijale koji im omogućavaju kvalitetno donošenje odluke. Pozivam resornog ministra da vam to dostavi što prije da bi mogli na kvalitetan način da raspravljate o tom zakonu.

Što se predsjednika Parlamenta taj zakon nije na dnevnom redu. Da li će on biti kandidovan ili neće to ćemo da vidimo na našim narednim zasjedanjima. Predsjednik Vlade ima riječ.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 13:53:55)

Hvala.

Pa, evo poslaniče Konjeviću zbog čega mislim da ste ovo otvorili iz čisto političkih, a ne suštinskih razloga iako znate da vaš politički, pa i profesionalni potencijal veoma cijenim. Što je još važnije u Crnoj Gori rijetko da sam to spremam i da kažem iako smo politički konkurenti.

Politički se ponašate ne čak kao potpredsjednik vaše stranke nego kao jedan bivši izvršni sekretar jedinstvene Komunističke partije.

Gospodine Konjeviću, Vi pitate da li će izmjene ovog zakona biti usvojene do kraja ove godine, a znate kao poslanik da to nije moguće. Prvo zato što ga nijesmo kandidovali, a drugo ako ga kandidujemo ne može stići i nema poslaničke mogućnosti da se uvrsti u dnevni red.

Poslaniče Konjeviću, to je sitna administrativna, izvinite što moram da Vam kažem, manipulacija. Dakle, zbog toga govorim da je ovo politikansko, a ne suštinsko pitanje. Drugo, potvrdili ste to i u nekoliko drugih slučajeva. Na osnovu činjenica da ste dugo bili u sistemu i na

važnim pozicijama. Evo mene neki optužuju da sam bio šef službe, a vi na primjer ministar unutrašnjih poslova. Imali ste desetak hiljada ljudi pod svojom komandom, bili ste ministar finansija kada ste upravljali čitavim državnim novcem i ja sam sada ovdje sumnjivo lice, a vi ste čisti opozicionar. Zahvaljujući toj vašoj poziciji Vi imate pristup nekim podacima o radu Vlade i onda idete u javnost i želite da prigrabite političke poene. Pa, kada je bio u pitanju bio rad Vlade oko povećanja minimalne zarade znali ste da mi idemo u tom pravcu i do kojeg iznosa, a vi ste odmah izašli i tražili veći iznos. Pa, takođe znali ste iako to nismo krili, a ja najavio, da ćemo povećati plate u obrazovanju i zdravstvu, a vi krenuli na teren moraju se povećati plate u obrazovanju i zdravstvu, Vlada to mora da uradi, a vi znate da smo mi to već pripremali. E, to je politikanstvo.

Ovaj zakon, kao što ste rekli, nije pitanje preživljavanje današnjih penzionera nego sistemski zakon koji treba da ovaj sistem učini održivim i zdravim i za današnje, a posebno za buduće penzionere i da je princip nediskriminacije u rješenjima ovoga zakona ključni pristup.

Kada ste govorili o Fonds PIO pokušali ste tu da ovaj manipulišete sa mojom formulacijom, znam ja to kao i vi, ali želim da vam kažem da mi sada u ovoj godini imamo u odnosu na 2012. godinu odnos zaposlenog i penzionera u 2012. godini bio 1-1,56 u 2012. godine, a danas je 1,8. Istovremeno, što je rezultat dobar i zbog čega moramo da budemo veoma pažljivi, da je u 2012. godini deficit Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja bio 42,81, a danas je na 24,38%. Dakle, ovi rezultati nijesu posljedica hajke i političkog marketinga, nego veoma teškog i osmišljenog rada.

Treće gospodine Konjeviću, pošto ste iskazali brigu oko penzionera i da ćemo ugoziti socijalni minimum i opstanak današnjih penzionera želim da naravno Vama kažem, a Vi to dobro znate da to ova Vlada neće dozvoliti i da će Vlada zaštiti prava i ovih današnjih penzionera kad god zakon bude donijet. U posebnom fokusu imamo 11.000 penzionera sa najnižom penzijom. Kao što smo veoma zadovoljni, da kažem zadovoljni, ali u odnosu na druge sa prosječnom penzijom koju koristi mnogo veći broj penzionera u Crnoj Gori, a rekao sam vam da je ona 280,95 eura, a vi ste za Hrvatsku i druge iznosili druge podatke, jer vam to ide u prilog na kratak rok.

Dakle, u Hrvatskoj je prosječna penzija 336 eura gospodine Konjeviću, u Sloveniji je 565 eura, u federaciji Bosne i Hercegovine 213 eura, a u Republici Srpskoj 195 eura. Dakle, ne stoje ovi vaši prigovori da smi mi veoma nepažljivi prema penzionerima, nego da se krećemo u okviru realnih mogućnosti. Rast naše ekonomije i razvoj doprinosi smanjenju deficitu Fonda PIO koji će stvoriti uslove da povećamo i najnižu penziju i da idemo takođe u nove prihode sa otvaranjem novih radnih mjeseta i novim zapošljavanjem, to je model, gospodine Konjeviću. Model je, pošto je juče o tome usput bila neka priča da Crna Gora ubrzano ide ka sustizanju evropskog prosjeka kada je u pitanju životni standard. Na današnji dan mi nijesmo na 47% nego na 48%. Pogledajte podatak Eurostata koji je objavljen, a Srbija je na primjer na 39%, Makedonija na 37%, Albanija i Bosna i Hercegovina na 31% evropskog prosjeka. Ovo su činjenice, znam da ovo nije dovoljno, znam da je ovo malo, ali je ovo dobar put i na ovom dobrom putu nas neće omesti ni vaš pristup, a ja vas pozivam zbog potencijala koji imate da na ovom pitanju radimo zajedno, a ne u dvije kolone.

PREDsjEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:00:13)

Poslanik Konjević želi proceduralno da vidimo o čemu se radi. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (18.12.19 14:00:23)

Riječi koje su se mogle protumačiti ja ničim nisam manipulisao, ja sam ovdje citirao izjave zvaničnika, odnosno dva lidera Saveza sindikata i Unije sindikata, ničim nijesam manipulisao. Drugo dakle, nijesam manipulisao sa činjenicom da ovaj zakon ne može da uđe u skupštinsku proceduru. Znate zašto nijesam manipulisao time. Zato što je to ovaj zakon koji je usaglašen i koji gospoda drže u fioci, a on je predsjedniči Parlamenta, kao što znate prije desetak dana bio na proširenju dnevnog reda pa su kolege iz DPS-a mogli da glasaju i biće u petak ponovo na proširenju dnevnog reda. Prema tome ovaj usaglašeni tekst Zakona o PIO može da bude u

proceduri do Nove godine i ovaj tekst je usaglašen ne po mom stavu, nego po stavu lidera dva sindikata usaglašen i usvojen 10. juna 2019. godine na Socijalnom savjetu. Prema tome ja sam samo afirmisao ono što su radila dva sindikata. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:01:30)

Hvala Vam.

Znači, prelazimo na sljedeće pitanje koje će postaviti poslanik, potpredsjednik Skupštine, Genci Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (18.12.19 14:01:45)

Hvala Vam, predsjedniče Brajoviću.

Koleginice poslanice, kolege poslanici, poštovani prvi ministre sa ministricama i ministrima,

U skladu sa člAnom Poslovnika Skupštine Crne Gore kao ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke koalicije Albanci odlučno, FORCA i HGI upućujem vam sljedeće pitanje.

Poštovani predsjedniče Vlade Markoviću, u kojoj fazi se nalazi i dokle se stiglo sa realizacijom ili izgradnjom, planiranjem, projektovanjem vodovoda, a time rješavanja vodosnabdijevanja područja Krajina, opštine Bar, rekonstrukcija putnog pravca Vladimir - Ostros kao izgradnja i otvaranje graničnog prelaza Ckla - Zogaj sa pristupnim putevima? Da li će bilo koji od ovih projekata biti realizovan u 2020. godini ako ne kada se planiraju? Da li Opština Bar ima isti pristup u razvoju za sva područja ili će ignorirati i zapostavljati rješavanja posebno prva dva životna pitanja za kraj?

Poštovani predsjedniče Vlade, moje pitanje vezujem za područje Krajine Ostros koja pripada opštini Bar, slobodno mogu reći je jedno od najljepših područja na Skadarskom jezeru ili možda i među najljepšima u Crnoj Gori, ali to područje koje mi svi hvalimo da nas grči u infrastrukturnim problemima i dan danas nemaju riješeno pitanje vodosnabdijevanja tj. nemaju uopšte vodovodnu infrastrukturu već vodu koriste iz svojih bunara, a žive na obali Skadarskog jezera.

Predsjedniče Vlade, mislim da se slažemo da je krajnje vrijeme da to područje dobije vodu kao i svi djelovi Crne Gore. S toga apelujem da se izgradnja vodosnabdijevanja predviđi u kapitalne investicije za narednu godinu bilo Opština Bar ili kapitalna investicija Vlade. Drugi problem ovog prođuća je putna infrastruktura Krajina Ostros je od opštine Ulcinj udaljena 36 km, od centra opštine Bar 43 km, opštine Skadar Albanija 39 km.

S toga možemo konstatovati da je ovo područje od prvog grada udaljeno oko 40 km, a kada bi se pinovo otvorio nekadašnji granični prelaz Ckla - Zogaj onda bi razdaljina bila svega 8 km čime bi se otvorila mogućnost da ovo područje ekonomski zaživi i poboljša svoj životni standard i prekine te migracije stanovnika Krajine, znači broj stanovnika svake godine sve manje i manje.

Kao poslanik, potpredsjednik Skupštine Crne Gore obratio sam se aktom u maju 2017. i decembru 2017. godine Ministarstvu unutrašnjih poslova. Za informaciju o aktivnostima, na otvaranju novih graničnih prelaza između Crne Gore i Albanije između ostalog i graničnog prelaza Ckla - Zogaj, a ujedno i jedan od razloga za zaključivanje međunarodnog ugovora koji smo pozdravili je između Vlade Crne Gore i Republike Albanije postignut 3. jula 2018. godine na otvaranju ovog prelaza za drumske i jezerske putnički saobraćaj.

S toga ja želim još jednom naglasiti da je izgradnja ovog zajedničkog graničnog prelaza uključujući izgradnju vodosnabdijevanja područja Krajina važno sa ljudskog i humanog aspekta i da bez odlaganja bude prioritetna te s toga očekujem da će izgradnja ovih infrastrukturnih projekata početi sa realizacijom već u 2020. godini.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:05:16)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade gospodin Marković želi riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 14:05:25)

Uvaženi potpredsjedniče, iako lokalnog karaktera i više u nadležnosti lokalne samouprave nije na odmet da se i ovakvim temama povremeno pozabavimo u državnom Parlamentu.

Što se tiče vodosnabdijevanja prostora Krajine Uprava javnih radova je nakon dobijanja saglasnosti od Ministarstva održivog razvoja i turizma koje koordinira realizacijom projekta na rekonstrukciji sistema vodosnabdijevanja pripremila tendersku dokumentaciju za izradu studije vodosnabdijevanja Opštine Bar. Ova studija između ostalih prepoznala je i područje Krajine, javni tender za odabir najpovoljnijeg obrađivača biće raspisan već ove sedmice, a vrijednost je 70.000 eura.

Drugi dio Vašeg pitanja odnosi se na putni pravac Vladimir - Ostros u odnosu na dionicu regionalnog puta R15 Viprazar- Ostros - Vladimir dužine 18 km. Uprava za saobraćaj raspisala je tender za izbor projektanta za rekonstrukciju ove dionice. Projektovanje je u toku i biće završeno do polovine naredne godine. Procijenjena vrijednost radova za rekonstrukciju ovih 18 km puta iznosi između 9 i 10 miliona eura, nakon urađenog projekta sagledaćemo mogućnosti modaliteta za finansiranje izgradnje tog značajnog putnog pravca. Na kraju posebno uvažavam Vaše ponovno interesovanje u odnosu na izgradnju i otvaranje graničnog prelaza Ckla-Zogaj između Crne Gore i Republike Albanije i vjerujem da ministar unutrašnjih poslova sad pažljivo sluša. Kao što i sami znate Crna Gora i Albanija imaju odlične prijateljske dobrosusjetske odnose i mi smo gotovo deceniju prije drugih država regiona otvorili zajedničke granični prelaz Sukobin- Murićani koji podrazumijevaju i vršenje zajedničke policijske i carinske kontrole. Nakon zajedničke sjednice dviju vlada prošle godine potpisali smo Sporazum o otvaranju graničnog prelaza Ckla - Zogaj i očekujemo da će njegovo puštanje u rad ubrzati ekonomsko turističku valorizaciju cijelog regiona Skadarskog jezera i poboljšati mogućnosti za ekonomski razvoj i zapošljavanje stanovništva sa područja Krajine u Opštini Bar.

Kao što sam vam rekao u aprilu 2018. godine, kada ste se interesovali za izgradnju ovog graničnog prelaza želim da ponovim da novi granični prelazi nemaju samo privrednu funkciju, nego i veoma važnu funkciju stabilnosti i obezbjeđenja sigurnosti države. Crna Gora će vjerujem vrlo brzo postati spoljna granica Evropske unije. Zbog toga treba da obezbijedimo kvalitetnu mobilnost na graničnim prelazima, a da oni istovremeno znače i sigurnost i bezbjednost zajedničkog evropskog prostora. Kroz intezivnu komunikaciju i saradnju resora nadležnih za unutrašnje poslove potvrđena je opredijeljenost da zajednički radimo na podizanju nivoa bezbjednosti granica u Crnoj Gori i u Albaniji, a paralelno sa tim da obezbijedimo i bolju operativnost i prohodnost na graničnim prelazima. Svjesni smo prisutnih izazova i prijetnji organizovanog kriminala, krijumčarenja i ilegalnih migracija. Upravo je i svrha Šengenskog sprazuma na nivou Evropske unije bila ne samo ukidanje unutrašnjeg granične kontrole, nego i stvaranje boljih uslova za nadzor vanjskih granica i borbu protiv prekograničnog kriminala.

Želim u tom smislu da informišem da Crna Gora uz podršku Evropske komisije uspješno realizuje mjere iz Šengenskog akcionog plana i predano radimo na mordenizaciju infrastrukture na graničnim prelazima boljoj tehničkoj opremljenosti i obučenosti granične policije. Zbog svega navedenog Vlada i nadležna ministarstva u kontinuitetu preduzimaju aktivnosti kako bi se poboljšalo funkcionalnost graničnih prelaza, jer smatramo da uz efikasne kontrole treba raditi na boljoj propusnosti granica i pojednostavljinjanje procedura. Što se tiče nedostajuće infrastrukture koja vodi ka ovom pograničnom lokalitetu od Opštine Bar i zaduženih institucija obaviješten sam da je završen projekt saobraćajnice graničnih prelaza Ckla - Republika Albanija, kao i odgovarajuća revizija od strane ovlašćenog inžinjera. U toku je priprema tenderske dokumentacije za izmjenu najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova. Javno nadmetanje će biti objavljeno 25.12.2019.godine, dužina saobraćajnice iznosi 1,4 kilometra sa dvije saobraćajne trake širine 2*2, 75, sa dodatnim obostranim ivičnim trakama, projektanska vrijednost rada je oko 800 hiljada eura njihov početak i završetak planiran je u 2020.godini.

Poslaniče Nimanbegu, naš cilj i dalje unapređenje regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa dviju država kroz efikasniju preko graničnu saradnju, cijelovit razvoj infrastrukture te unapređenje ekonomske aktivnosti i privredne razmjene. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:10:20)

Hvala Vama, predsjedniče Vlade.
Poslanik Nimanbegu, izvolite.

GENCI NIMANBEGU (18.12.19 14:10:25)

Hvala predsjedniče Vlade, hvala za odgovore koje ste dali i koji su sigurno životnog interesa za stanovnike tog područja. Znači, ako smo mi kao poslanici i kao rukovodioci naših vi Vlade, ja mojeg dijela političkog angažovanja, stanovnici tog područja su ne živo zainteresovani, nego to im je uslov opstanka na tom području, put, voda, komunikacije. Nažalost to područje je zapostavljeno, po mom mišljenju Opština Bar, i slažete se može biti od lokanog karaktera, ali tamo je životnog karaktera za te stanovnike. Opština Bar ima odgovornost da to što je već dugo godina da se na tim projektima ne radi ništa ili slabo i kolege koji su uz Opštine Bar sigurno moraju i lično da se angažuju da se to pitanje kvalitetnije i brže riješi. Mi smo u Skupštini Crne Gore krajem 2017. godine, kad smo uvajali budžet usvajali zaključke u vezi ovih pitanja i evo tek se sada poslije dvije godine radi na tome. Raduje me da ćete dati prioritet da ste dali zaduženje Ministarstvu unutrašnjih poslova, policiji graničnog prelaza i slažem se sa svim što ste rekli tu i cijenimo da će naš sljedeći politički dijalog biti na otvaranju tih novih projekata. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:11:54)

Hvala potpredsjedniče Nimanbegu.
Želite li? Ne želi predsjednik Vlade.
Sada pitanje postavlja poslanik Srđan Milić.
Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:12:06)

Hvala Vam predsjedniče Parlamenta.

Moram da kažem da mi je zadovoljstvo da mogu danas postaviti pitanje, a imati priliku da vidim najvećim dijelom ministra, koji su u prethodne tri godine sa manje više uspjeha i revnosti odgovarali na pitanja po članu 50 Poslovnika o radu Skupštine, gospodri Danijeli Pavičević i meni.

Tako i ovo pitanje koje sam postavio predsjedniku Vlade Crne Gore je pitanje koje je postavljeno prije godinu dana. Tako da ja imam odgovor na to pitanje, jer nijeste mi odgovorili, sad ću prvi put dobiti odgovor na to pitanje. Naravno vi ste razumjeli šta je suština mog pitanja i zato sam mislio da nema potrebe za nervozom koju ste pokazali vezano za termine koji ste upotrebljavani sa kolegama. Prava nervozna se mora pokazati kada neko kao predsjednik Vlade tri godine, a njegovi prethodnici sedam godina ništa ne urade na zaštiti stotina i stotina miliona evra državne imovine u Crnoj Gori. Da ne bi bilo nepoznato, a vezano je za kompletno pitanje doći ćemo i do toga Zakon o svojinsko pravnim odnosima u Crnoj Gori kao jedan od osnovnih zakona mislim da je gospodin Brajović tada bio poslanik, je usvojen 21. marta 2009. godine u ovom domu, a Zakon o državnoj imovini je stupio na snagu 28. marta 2009. godine. Znači, 10 godina je prošlo, čak je vaša Vlada više uradila nego ove sve vlade do sada. Za šest mjeseci su napravljeni podzakonski akti, a onda se konstatuje u Izvještaju uspjeha Državne revizorske institucije na 1. jul 2019. godine, utvrđeno je da nijesu obezbijeđeni potpuni i tačni podaci o državnoj imovini i onda takstativno što nijeste obezbijedili.

Moje pitanje je bilo da li način na koji ste redom Milo Đukanović, Igor Lukšić, pa opet Milo Đukanović, na kraju Vi, kao predsjednici Vlade Crne Gore "Upravljali i štitili državnu imovinu" daje vam za pravo da, kršeći član 7 Ustava Crne Gore, a član 7 govori o zabrani izazivanja mržnje, pokušavate oteti imovinu o kojoj postoje svi relevantni podaci što je, opet, kršenje člana 58 Ustava Crne Gore.

Dakale, imamo sa jedne strane ljudi koje ne interesuje ono što im je posao, ne interesuje ih zaštita državne imovine, ali bi rado da otimaju po Crnoj Gori. Je li ova riječ zabranjena Poslovnikom, pošto me nešto gledate pa...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:15:49)

Ne gledam Vas, slušam Vas i upozoriću Vas ja ako budem našao za shodno.
Ne brinite samo Vi nastavite.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:15:59)

Dakle, postoji poštovani građani Crne Gore jedan podatak, da ukupna državna imovina u Crnoj Gori 117.731.150,42 evra, to je podatak iz Vlade Crne Gore. Da ukupna imovina u Crnoj Gori državna vrijedi 117 miliona evra, pa sam vas pitao koliko vrijedi državna imovina na 31.12.2018. godine. Vi dobro znate, iz ličnoga primjera, da ja svaki podatak dobro provjerim, dobijem ga uz pečat ministarstva i nikada sa njim ne izlazim u javnosti osim u slučaju kada smatram da treba nešto zaštititi. U ovom trenutku sada treba zaštititi građane Crne Gore od izazivanja mržnje koju činite Predlogom zakona o slobodi vjeroispovjesti.

Naime, čudi me pomalo i ova pravnička kohabitacija u ovom parlamentu, i iz vlasti i iz opozicije, čude me stručnjaci iz Vlade Crne Gore koji su pravnici, koji se pozivaju na Opšti imovinski zakonik, a pokušavaju na mala vrata otimanje imovine, baviti se imovinom kroz slobodu vjeroispovjesti. Dakle, ne kroz Zakon o svojinsko pravnim odnosima i znam zbog čega pričam o tome, niti Zakon o državnoj imovini, zato što dobro znate da vam je za to potrebno 2/3 u ovom parlamentu od ukupnog broja poslanika. Zato da se ne blamirate ni vi koji čutite ovdje iz opozicije, ni vi koji čutite iz vlasti, a tiče se načina donošenja odluke oko ovoga predloga zakona. Čuli ste što vam je juče, pušio vas je niz vodu predsjednik države. Rekao vam je, ako se dobro sjećam, "Ja ga nijesam predlagao, ja ga neću ni povlačiti".

To je uobičajeno, to je kontinuitet. Vi ste samo ako možete da mi ne dobacujete, slučajno, slučajno da mi niko ne dobacuje jer pokušavam da budem vrlo korektan i da sve vas saslušam.

Dakle, i vama je jasna ta poruka. Ja vas pozivam da povučete ovaj zakon, jer on je na kraju krajeva, predsjedničke Vlade, a to su riječi eksperta pravnog koji je to izrekao, da je već ovo što je dogovoren sa Rimokatoličkom i Islamskom vjerskom zajednicom kroz temeljni ugovor, iznad zakona, jesam li dobro zapamtio to? Da je član 9 Ustava Crne Gore u sve tri stavke jasno definisao da postoji supremacija međunarodnog prava i ugovora u odnosu na domaće pravo. Pa ako su ova dva već potpisana ugovora iznad ovoga zakona, budite do kraja pošteni i umjesto slobode vjeroispovjesti napišite zakon o otimanju imovine Mitropolije crnogorsko primorske, jer se ne odnosi ni jedan od ovih članova na druge vjerske zajednice u Crnoj Gori. Naravno, kada ste prošli put pokušali 2015. godine...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:20:38)

Poslaniče Miliću, dobro Vi možete sačekati, ali ja bih onda mogao da Vam kažem da završite pošto ste već prekoračili vrijeme od pet minuta, a dajem svakome. Zato, bolje da koristite to vrijeme nego da kažem da ste završili.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:20:53)

Ja koristim Vaš senzibilitet kad je Premijerski sat u pitanju jer ste sami rekli, a nemate razloga da sami sebe demantujete poslije pola sata da ćete omogućiti svakome da govori onoliko koliko može da govori.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:20:59)

Ne koliko može, ja svakako pokazujem senzibilitet i ne koliko može nego koliko mislim da je realno opravdano.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:21:11)

Ajmo da završavamo, važi.

Znači, predsjedniče Vlade, kada ste bili i potpredsjednik Vlade 2015. godine, kada ste probali tada da predložite neko zakonsko rješenje, ja sam obišao i razgovarao i sa reisom Fejzićem i sa biskupom Janjićem i sa mitropolitom. Tada su jasno rekli koji su problemi vezani za pitanje obezbjeđivanje slobode vjeroispovjesti, koji se ne tiču samo ovog segmenta, no je mnogo šire ali njime se ne bavite u ovom zakonu, bavite se samo imovinom.

E sad, završavajući ovaj moj prvi dio pitanja, da vas pitam samo, da li je i kada Vlada Crne Gore dobila nacrt Episkopskog savjeta pravoslavne crkve u Crnoj Gori temeljnog ugovora između države Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve. Ako je dobila, a to može da ovaj što vas konsultuje iza, da vam kaže kad je dobila, da mi kažete šta ste konkretno na ovo odgovorili. Znači, nije istina da nijeste imali, pošto ste počeli da nam pričate o tome da ste vi stalno bili u Cetinjskom manastiru. Ne, kod vas prije nego što ste krenuli da pričate o Zakonu predat je ovaj predlog Mitropolije crnogorsko primorske, prije nego što ste potpisali ugovore i sa Islamskom vjerskom zajednicom i sa Rimokatoličkom crkvom. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:22:58)

Hvala i Vama.

Predsjednik Vlade nije tvrdio da je bio stalno, ali sam ja iz opozicionih redova čuo da su on i potpredsjednik imali non stop konsultacije, a koliko sam shvatio predsjednik Vlade je rekao da je bio tri puta.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 14:23:16)

Poslaniče Miliću,

Zašto toliko nervoze? Iskazali ste visok stepen nervoze poslije tri godine dolaska u Parlament. Kad već mene opominjete zašto sam bio nervozan u dijalogu sa poslanikom Medojevićem, Vi ste veoma pokazali veliku nervuzu, etiketirali nas, optužili nas da otimamo po Crnoj Gori, itd. Ne treba takva nervosa. Odlično, ta argumentacija Vam je dobar početak za raspravu 26. o Zakonu o slobodi vjeroispovijesti, odlična prilika. Ako me zaista ubijedite i ako Vaša argumentacija bude dobra, poslaniče Miliću, imali smo uvijek dobru komunikaciju i zvaničnu i nezvaničnu i treba da se poštujemo i ne treba da iskazujete nervozu.

Drugo, rekli ste da smo ostavljeni juče od predsjednika države, što znači da Vi ovu državu doživljavate kao neku privremenu tvorevinu koja nema Ustava, koja nema podjelu nadležnosti. Predsjednik je juče potvrdio svojom izjavom da je dosljedan poštovalec Ustava i svojih nadležnosti u kojem Vlada vodi spoljnu i unutrašnju politiku, predlaže zakone Parlamentu sa istim ovlašćenjem da može te zakone i povući. Tako da se potpuno slažem sa predsjednikom, nije ga predlagao, niti ga može povući. Predložila ga je Vlada i ako se steknu okolnosti i bude objektivnih razloga za to

Vlada ga jedina može povući.

Treće, ne otimamo i ne napadamo nego o ovom pitanju razgovaramo već pet godina. Ja na ovu temu, ne sam nego sa saradnicima, a mitropolit sa svojim tri puta u ovoj godini. Jednom u Hramu, a drugi put u manastiru Dajbabe i treći put u mom kabinetu o čemu je obaviještena javnost. Da Vam ne govorim koliko je na ovu temu potpredsjednik Pažin sa svojim saradnicima i sam neposredno razgovarao i sa mitropolitom i sa njegovim saradnicima i sa njegovim Pravnim savjetom. Nemojte da govorite nešto o čemu nemate informacije. Nemojte da izvlačite negativne zaključke i mene ne došaptava onaj ili ovaj nego potpredsjednik Pažin koji je moj prvi saradnik ili među prvim saradnicima. Mi smo tim, mi se konsultujemo, mi razmjenjujemo informacije, mi zajednički dolazimo do ocjena jer smo tim i ozbiljni ljudi. Prema tome, gospodin Pažin, niti gospodin Simović, niti bilo koji ministar nije ni ovaj ni ovaj, nego članovi ove vlade koji funkcionišu u ovom timu. Kakava će ocjena toga tima biti, će dati građani na izborima. I zbog toga ste bili nervozni, jer ste uvrijedili članove Vlade, uvrijedili ste potpredsjednika Pažina.

Prema tome, niti sam ja ovdje na ovom mjestu zbog toga što sam Bogom dan, i što sve znam, nego zbog toga što je to politička odluka moje partije i koalicije koju predstavljam i zbog toga što svoju politiku usaglašavam i pronalazim najbolja rješenja redeći u timu. Ovo nijesu individualne akcije nego sistemske akcije državnog organa - Vlade. E zbog toga, gospodine Miliću, ste iskočili iz Vašeg standardnog okvira i pristupa i zbog toga sam vam rekao da ste bili nervozni jer je ta reakcija imala nervozni sadržaj.

Kada već govorite o imovini, gospodine Miliću, zašto je jerez, iako ovaj zakon nije pitanje imovine ili nije pitanje samo imovine, to dobro znate, veći je pravni autoritet od Vas ili bilo kojeg pravnika u Crnoj Gori Venecijanska komisija, nesporni pravni autoritet koja je ocijenila i kvalitet i cjelishodnost donošenja ovoga zakona. Zašto je jerez ili zašto nije problem da je u Srbiji Hram Svetoga Save i Saborna crkva u Beogradu vlasništvo države Srbije 1/1. Zašto manastir Ostrog da bude vlasništvo Srpske patrijašije? O čemu pričate poslaniče Miliću, ne može, ne može, moramo to da dovedemo u red. Moramo to da dovedemo u red, šta god Vi mislili o tome i sa kojih god pozicija kretali.

Sada da krenemo na odgovor na konkretno pitanje, jer ste i vi ovo pitanje iskoristili da govorite o ovom aspektu na kraju na način kako sam Vam rekao. Dakle, shodno činjenicama koje ste naveli daću vam i predlog odgovora. Nijesam iznenaden pitanjem koje ste postavili, budući da ste tokom Vašeg poslaničkog mandata više puta javno iznosili kritike i na račun upravljanja državnom imovinom. Međutim, zadržali ste se samo na javnim kritikama iako vam je poznato da smo u Vladi uvijek bili otvoreni za razmatranje inicijativa koje doprinose rješavanju aktualnih izazova važnih za dalji razvoj crnogorskog društva. Svakako da Vlada već preduzima i preduzima aktivnosti koje treba da obezbijede izvršavanje zakona koji su donijeti u ovom parlamentu, u prvom redu mislim na Zakon o državnoj imovini kao i na Zakon o svojinsko pravnim odnosima za čije donošenje je potrebna 2/3 većina glasova poslanika.

Budući da ste postavili više međusobno povezanih pitanja, počeo bih od obaveze izvještavanja o upravljanju državnom imovinom. Vjerujem da pratite rad Vlade i da znate da Uprava za imovinu, kao organ nadležan za upravljanje državnom imovinom, svake godine podnosi Ministarstvu finansija i Vladi izvještaj o svom radu koji uključuje i dio o upravljanju državnom imovinom, a ti dokumenti su javno dostupni. Podatak o vrijednosti imovine kojom raspolaže država Crna Gora, koji pominjete prema informacijama koje sam dobio od ministra finansija nije zvaničan a ni tačan, imajući u vidu da je procjena državne imovine proces koji još uvijek nije završen. I te kako smo svjesni značaja i važnosti uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine. Ono što je na žalost tačno i što ste u pravu i što imam obavezu da kažem javno, jeste da ni nakon 10 godina od donošenja Zakona o državnoj imovini nije uspostavljena jedinstvena evidencija državne imovine. Da li se svih ovih godina radilo na tome? Radilo se ali nedovoljno. Nedovoljno efektivno i rekao bih stihjski, svako iz svoje nadležnosti bez koordinacije i konkretnih rezultata što je i Državna revizorska institucija konstatovala u svom izvještaju iz juna 2019. godine.

Informacije koje sam dobio od Ministarstva finansija ukazuju mi da se mora temeljno mijenjati pristup i odnos svih nadležnih organa prema ovom pitanju i budite sigurni, dok god budem to mogao i dok god budem u prilici da ču lično se baviti ovim pitanjem.

Kada je u pitanju procedura prodaje i davanje u zakup državne imovine u skladu sa važećim zakonskim propisima, postupak mogu sprovoditi drugi državni organi, organi uz

prethodno pribavljenu saglasnost Vlade. Prema podacima Ministarstva finansija prihodi po osnovu prodaje i davanja u zakup pokretne i nepokretnе državne imovine za period od 2015-2018. godina, su sljedeći: U 2015. - 3.270.000, u 2016. - 293.000, u 2017. - 3.092.000, u 2018. - 3.235.000. Partneri u navedenim pravnim poslovima bila su 284 fizička i pravna lica dok su podaci za 2019. godinu u obradi i mogu biti naknadno dostavljeni.

Da skratim, shodno podacima Uprave za imovinu, svi dužnici navedeni u aktu Ministarstva finansija od 21.07.2015. godine, koji je Vama poslaniče Miliću ranije dostavljen, izmirili su obaveze prema državi po osnovu zakupa državne imovine. Potpuno sam saglasan sa Vama da pitanje načina upravljanja državnom imovinom zaslužuje strateški pristup sa opravdanim i cjelishodnim mjerama i da ćemo ih tako i tretirati nakon što se završi postupak uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine. Ovdje nije u pitanju samo evidencija, nego državna imovina je snažan i nesporan razvojni potencijal zemlje.

Kao što sam rekao na početku slažem se sa Vama, nijesmo uradili sve što smo trebali, morali smo uraditi više i moraće se uraditi više. Makar u Vladi preuzimali i druge mjere koje se tiču i promjene organizacije, ali i jačanja kadrovskog potencijala da ovo pitanje uredimo u skladu sa zakonom i u skladu sa ekonomskim i nacionalnim interesima. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:32:34)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Poslaniče Milić, izvolite.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:32:39)

Predsjedniče Vlade, ne mogu zaista polemisati sa Vašim osjećajem o mojoj nervoziji. Ja kažem da ja ne mogu, nemojte odmah reagovati, budite dostojanstveni predsjednik Vlade koji može u svakom slučaju da stane iza svakog svog ministra, bez obzira kako on radi jer ste vi tim.

Sad idemo malo dalje. Pošto pokušavate da to vratite na priču oko državne imovine, član 91 Ustava Crne Gore jasno kaže da Skupština Crne Gore o pitanjima koja se tiču izbornog zakonodavstva i imovinskim pravima stranaca, odlučuje sa 2/3. Po popisu stanovništva iz 2011. godine pravoslavnih vjernika u Crnoj Gori ima 72%, islamske vjeroispovjesti ima 15%, 4%, ili 3% imaju muslimana u Crnoj Gori, ateista ima 1,54%. Ima predsjedniče Vlade religija i religija i potpuno je jasno kada se vi pozivate na Opšti imovinski zakon, kada se pozivate na ovo sve da je tražen model kako će se kroz zakon koji ne tretira pitanje imovine nego slobode vjeroispovjesti, koji je neophodno donijeti u Crnoj Gori, potrebno ga je donijeti zato što je prethodni iz 1977. godine, zato što je Hrvatska donijela 2011, zato što je Hrvatska mijenjala dva puta taj zakon. Je li bilo ko od vas pročitao taj zakon iz Hrvatske? Jeste, e pošto ste ga pročitali, recite mi ima li I od imovine u tom zakonu. Naravno da nema, a ja ću vam ga poslati poslije ove naše rasprave na vaš mejl da vidite, ali ima druga pitanja koja su namjerno skrenuta, skrajnuta iz ovog zakona, a ubaćena imovina. Jedini zakon koji se tiče pitanja slobode vjeroispovjesti, a dotiče se imovine je ovaj predlog zakona koji ste vi uradili. Onda mene pokušavate, imamo pomalo tih sijedih, gospodine Markoviću, nemojte mene dovoditi sada ja Vama objašnjavam Venecijansku komisiju, ja se time ne bavim. Ja se bavim onim što je ovdje u Crnoj Gori. Ustav Crne Gore koji kaže da vam je potrebno 2/3 od ukupnog broja poslanika da se bavite imovinskim pitanjima stranaca. S tim što ja, naravno mitropoliju ne podrazumijevam pod strancem, ali imate dosta stranaca, stranih religioznih institucija kojim dotičete se u ovom dijelu, zbog toga mora da Skupština ovdje glasa sa 2/3 jer bilo što što budete napravili, ja vam govorim o ovom formalno pravnom dijelu, pokušavam da kroz taj formalno pravni razlog da nađemo model kako ćete iz ove situacije u koju ste se uveli, sami sebe. Raspirujete mržnju po Crnoj Gori, jeste, jer poslije predloga vašega zakona počeli su ljudi da se okupljaju jer smatraju da im način kako to predlažete ugrožava ono što su im preci stvarali. Toga ću se dotaći na kraju, jer taj lični odnos gdje ću možda pokazati nervozu sam ostavio za kraj. Ovo sve drugo, u formalno pravnom smislu, ništavan je ovaj predlog zakona, potpuno ništavan.

U suštini postoje dva temeljna ugovora, nijesti mi odgovorili gospodine Markoviću, Vi ste

ozbiljan čovjek, Vi ste predsjednik Vlade. Odgovorite mi kada i kojega dana ste dobili predlog ovog ugovora od Mitropolije, imam štambilj, zavodni štambilj Vlade Crne Gore, gospodine Markoviću. Vaš je problem, gospodine Markoviću i vašega tima što ja imam odgovore i ovoga tipa, Vlada Crne Gore predsjednik Vlade, nešto što je vaša obaveza da sprovodite, bez obzira jeste li Vi ovo potpisali ili niste potpisali, to je razlika među nama. Ja ništa od ovoga ne dovodim na politikanstvo, niti mene interesuje uopšte ta priča o političkim poenima niti bilo čemu drugome. Srećno vam bilo svima, srećno vam bilo ako želite da homogenizujete ponovo svoje glasače jedne protiv drugih. U isto vrijeme sram vas bilo sve. Ostavite se svađe u Crnoj Gori. Zašto ne sjedete za sto i napravite rješenje koje će svi prihvatići u Crnoj Gori. Zašto pokušavate da se bavite nečim što vam je uspijevalo svih ovih godina da kroz svađu vladate i da svako nađe svoju apanažu u toj priči.

Sad o ovome ličnome dijelu. Svako od nas u ovoj sali, svaki čovjek u Crnoj Gori ima svoju priču vezanu, svoju istoriju vezanu za pretke i za ono šta se radilo i možda ne svi u istom nivou, a imamo i obavezu da poštujemo ono ko su nam bili i što su nam bili preci. I to ne samo zbog njih, nego vjerovatno gospodine Markoviću i Vaša je i moja obaveza da ova Crna Gora bude stabilna, da bude zemlja jednakih šansi za sve ljude u njoj, da ne bude diskriminacije u njoj. Da se pokuša u ovoj Crnoj Gori, kad nam je ovako bogom dana, da se iskoriste sve mogućnosti koje nam stoje na raspolaganju, a ne da se predlažu rješenja koja nas još dodatno svađaju.

Kroz primjer nas dvoje, gospođe Danijele Pavićević i mene, reći ću vam nekoliko detalja. Gospodin Duško Jovanović, porodica i njegova sestra Danijela su bili i ostali značajni donatori zato što su smatrali da trebaju da se pomažu, podvlačim predsjedniče Vlade, sve religije u Crnoj Gori. Svi oni koji su se obratili njima za pomoć imali su sa njihove strane pomoć.

Josif Pavićević čija je zadužbina Donji manastir Ostrog je, kao što znate zamonašio Petra II Petrovića Njegoša, kao direktni predak porodice Pavićević. Mi predsjedniče Vlade, Milići, evo prvi put sad poslije evo 17 godina, pošto ne planiram na zadovoljstvo mnogih da se ovim bavim više, da pomenem tu crkvu u Milićima koja je 1714. godine u pohodu Ćuprilić vezira zapaljena. Tu crkvu je opjevao Njegoš, pa me interesuje da li ja trebam nekom novom Ćupriliću ili nekome drugome ovdje u Crnoj Gori da se dokazujem, a ti stihovi Njegoševi, valjda njega nećemo dijeliti, valjda on pripada svima nama, kažu da se: "Junaci se tad gledaju kada vrat muke dođu. Najslavnije tada umrije naš Milija vojvoda, u crkvu se zatvori i zovne braću da s njim pođu. Grob je krasan crkva, spomenik će biti sloboda. Braniše se sedam dana, devet brata bez prestanka, 72 i više barjaktara što ubiše oko crkve na sve strane dok ih izda džabana. Turci oltar provališe sa oltara /prekid/. Njegoš, da ne počnete sada da mi komentarišete po sistemu da sam govorio o ubistvima ili bilo čemu drugome. Ne, vi znate da ja nikada nikome u životu prijetio nisam, ali ću dobro se odnijeti prema svakome ko pokuša bilo što da napravi prema onome gdje su one kosti i prema crkvi i prema svemu ostalom.

Naročito ću, vas upozoravam, da sve ovo što čujete da se govori zaboravite pri ovome što sam spremam i na kakav sam spremam način da branim, da da, ne bih ja volio, predsjedniče Vlade da omalovažavate ovo što vam ja pričam, da ne omalovažavate ovo što ja pričam. Zato, moj je poziv vama da zbog formalno pravnih razloga povučete ovaj zakon iz procedure. Zbog suštinskih razloga da sebi ne dozvolite da budete zapamćeni kao predsjednik Vlade koji je izazvao nemire u Crnoj Gori. Ono što je suština, znate, bićemo Danijela Pavićević i ja onamo gdje smo uvijek bili, biće SNP tamo gdje je uvijek bio i bićemo i u Nikšiću i gdje god treba da pođemo da bi zaustavili ono što je suština. Ne pozivamo mi na nikakve obraćune, samo pokušavam da zaustavim mržnju koju ste vi započeli. Ne prijetim ja nikome. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:43:37)

Hvala poslaniče.

Evo da konstatujem da u ovom odgovoru na komentar na odgovor imate pravo na tri minuta, govorili ste 10 minuta. Obično upozorim poslije duplog prekoračenja, ali evo da završimo nekako ovaj Premijerski sat. Imamo još dva pitanja poslije ovog.

Izvolite predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 14:43:58)

Znači ovdje ne samo da nije bilo upozorenja nego direktnih prijetnji, naravno iracionalnih poruka da je neko već krenuo na neke lokalne crkve, na neku imovinu i čik dođite tamo, pa ne pada nam na pamet. Ono što je moja obaveza kao građanina da čuvam svoju imovinu niti će tamo dozvoliti da bilo ko dođe na moju imovinu pa i ako vama padne na pamet kao građanin. Još jednu drugu veću obavezu imam od vas, kao predsjednik Vlade, da ne dam da trun padne na ovu državu i njene interese. I kao što nam vi šaljete iracionalne poruke da ćete braniti sokake po Crnoj Gori, pozivajući se na stihove kao na književnoj večeri, ja vam sada kažem moja je ustavna obaveza da branim ovu državu, da branim mir i stabilnost ove države, sigurnost svakog pojedinca i njegove porodice i imovine i institucija. Već sam izdao nalog u tom smislu, gospodine Miliću i nemojte me prepadati.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:45:09)

Bez dobacivanja poslaniče Miliću.

Poslaniče Miliću, dobićete opomenu ako se još jednom uključite u ovu raspravu, molim Vas.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 14:45:20)

Drugo, veoma sam pažljiv i vrlo jasan i vaspitan u komunikaciji sa Vama, vrlo pažljiv i vaspitan i želim da to tako i ostane.

Mi ne donosimo zakon da bi otimali imovinu i nije tačno i to nigdje ne piše. Taj zakon kao što ste i sami rekli je ustavna obaveza ove države koju mora da realizuje Vlada. Kao što taj zakon ima svaka država u svijetu, pa i Srbija koja ima zakon o vjeroispovijesti, kako se zove, finansiranju imovine, Hrvatska takođe ima taj zakon, ona se ne bavi ovim pitanjem kojim se mi bavimo, ali se bavi takođe, završila je tim zakonom. Ono što mi želimo da završimo ovim zakonom, a da djelovanje vjerskih zajednica bude vezano za teritoriju ove države i to je dio ovoga zakona. I kažem Vam, Vaše zaklinjanje da ste pomagali, nesporono, poštujemo. Ja ne pričam o onome niti da kažemo solidan građanin o tome ne priča, ali će reći ono što je uradila država. Država je donirala, a ja učestvovao u tome ne kao donosilac odluke nego bio tu kao dio tima, preko milion maraka za početak radova na Hramu u Podgorici. Da vam kažem, kao ministar pravde, u periodu kada je u Ministarstvu pravde bio Direktorat za vjerska pitanja na desetine hiljada eura po zahtjevima vjerskih aktera Srpske pravoslavne crkve donirao finansijsku pomoć. Nisam pitao vas, nisam pitao bilo koga drugoga nego sam to radio zbog toga što mislim da Crnoj Gori treba takva vrsta saglasja i razumijevanja. Nasuprot onoga u kojem se ne poštuju zakoni, ustavi i vladavina prava u kojem rovarite po zemlji, gradite objekte bez zahtjeva, gradite objekte bez dozvola, gradite objekte suprotno zakonima i mnoge druge stvari.

Ovaj zakon nije samo Zakon o slobodi vjeroispovjesti nego zakon i o pravnom položaju vjerskih zajednica u Crnoj Gori. Nemojte nam udarati na savjest više smo mi iz ove političke strukture i donirali i lično i funkcionalno i institucionalno objektima i vjerskim objektima Srpske pravoslavne crkve nego svi vi zajedno. Svi zajedno. /upadice/

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:48:16)

Molim vas.

Poslaniče Kneževiću, poslaniče Radunoviću samo trenutak. Molim vas ja vas samo pozivam da se ne takmičite. Dobro, vi ste onda dali najviše, ali ja vam sad kažem ovako. Nemojte da se takmičite pojedinačno ko je što od vas i koliko davao. Ovdje od predsjednika Vlade očekujemo onaj prvi dio da kaže koliko je Vlada učestvovala u svemu tome i o tome možemo da razgovaramo. Molim vas.

Vi poslaniče Miliću nemate pravo na riječ.

Proceduralno? Možete proceduralno.
Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:49:11)

Dakle, ne znam da li Vam je promaklo?

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:49:15)

Šta?

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:49:18)

Da je predsjednik Vlade rekao da neko rovari, misleći na mene.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:49:21)

Ne nije mislio na Vas.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:49:22)

A na koga je mislio, ako Vi znate na koga je mislio?

Pošto Vi znate na koga je mislio. Znači, razgovara čovjek sa mnom komunicira i kaže dok vi rovarite po ovoj zemlji. Ja bih zaista Vas zamolio predsjedniče Parlamenta, samo tražim da mi obezbijedite mogućnost na tezu, da rovarim protiv ove zemlje, da odgovorim sa vrlo kratko, minut.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:50:09)

Tačno je da je predsjednik Vlade izgovorio - vi rovarite, ali je to u tom kontekstu značilo na crkvu kojoj se pomaže, a ona gradi nelegalno neke objekte, nelegalno gradi neke objekte, a kada budemo razgovarali o zakonu 26. onda ćete vjerovatno čuti i da su se rekonstrukcijom nekih objekata narušavale neke stvari u vjerskim objektima koje govore o tradiciji i istoriji ovog područja, ali o tome ćemo ostaviti da razgovaramo 26.

Izvolite, minut i daću za pojašnjenje predsjedniku Vlade, ali molim vas po minut.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:50:54)

Ima procedura prije mene.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:50:56)

Izvolite da čujem proceduru.

SLAVEN RADUNOVIĆ (18.12.19 14:50:59)

Vi ste predsjednik Skupštine, maloprije se obraćao ovdje predsjednik Vlade. Kao što znate i

kao što ste čuli hvalio se time da je kao čovjek koji je na poziciji da odlučuje bez ikakve kontrole na bazi svoje volje određivao novac crkvi. Meni je drago što je to bilo i samo dozvolite da završim. Međutim, rekao je između ostalog davao je i lično. Pozivam ga neka pokaže jednu jedinu priznanicu na ime Duško Marković od crkve da vidimo koliko je to dao lično Duško Marković jer je ovo kićenje tuđim perjem stvarno nema nikakvog smisla. Posebno priča o tome je li dao više je li dao manje. Pojma nema ni odakle mi dolazimo iz kojih porodica i kolko su naše porodice davale za ovu crkvu i u prošlosti, a i sad. Ja lično neću, stid me je da pričam u svoje ime, davo sam i ja dosta, ali tek kolko moje porodice. Tako da se, gospodine Markoviću, ne kitite državnim novcem i onako ga trošite na sraman način.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:52:06)

Hvala, poslaniče Radunović.

Vi želite proceduru.

Izvolite, poslanik Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (18.12.19 14:52:16)

Predsjedniče Skupštine, trebalo je u nekoliko navrata da reagujete jer je premijer Marković zloupotrijebio naše gostoprimstvo, zloupotrijebio Poslovnik Skupštine. Prvo jer je našeg kolegu nazvao političkom kukavicom. Nama izričete opomene za mnogo manje stvari kao što je juče bio stih iz jedne pjesme Parti brejkera, a posebno sad trebao da reagujete kad je saopštio da su svi ti ljudi tamo lično više donirali imovini Srpske pravoslavne crkve Mitropolije crnogorsko primorske nego svi mi ovdje zajedno. Ja to ne priznajem niko od njih više nije donirao našoj crkvi od moje familije i od moga bratstva, to ne priznajem. Želim da se gospodin Marković ovdje izvini. To što je dala država to me ne interesuje, ali lično niko od njih više nije dao ovoj crkvi.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:53:07)

Hvala Vam poslaniče Kneževiću.

Poštovani poslanici, molim vas samo da, poslaniče Đukanoviću molim Vas ne izazivajte neke opomene. Sad ću Vam dati proceduru. Samo da vam kažem nešto. Ja bih sve poslanike pozvao da ne govore o svojim porodicama, još jednom vam to pominjem niti da govore o svojim ličnim donacijama. Sve vas pozivam na to i premijera i sve vas koji pričate o tome. Pravo da vam kažem uopšte me ne interesuje kolko ste vi lično donirali, a vrlo me interesuje to koliko je ova vlada donirala i to je stvar ove skupštine koju treba da zna.

Proceduralna intervencija, poslanica Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (18.12.19 14:53:56)

Zahvaljujem predsedniče Brajoviću.

Pa, procedurom sam se poslužila pozivajući se na 105 član Poslovnika, a odnosi se na to na što smo i juče upozorili posebo kada su u pitanju vjerske okolnosti na iznošenje ličnih podataka. Pozvaću se na propovijed na Gori Isusa Hristosa "Ti kad daješ milostinju neka ne zna ljevica tvoja što čini desnica tvoja". Dakle, premijer je u ovom trenutku govorio o funkcionalnom i institucionalnom odnosu države prema crkvi, a decidirano se ogradio od toga da iznosi koliko je on i je li što pomagao Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Crnoj Gori. Kao što se nijedan poslanik Demokratske partije socijalista, jer ćemo se ponašati u duhu hrišćanstva, u narednim danima neće izjasniti o tome koliko je i kada pomagao Srpsku pravoslavnu crkvu u Crnoj Gori, kao i druge vjerske objekte u Crnoj Gori.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:54:56)

Hvala Vam.

E sad molim vas kolege.

Izvolite, i ovo je poslednja proceduralna reakcija pred davanje riječi poslaniku Miliću i premijeru. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (18.12.19 14:55:08)

Predsjedniče Skupštine Crne Gore, nisu božiji hramovi i crkva akcionarsko društvo da bi danas ovdje premijer na ovakav način licitirao da li je davao ili nije davao da bi onda eventualno u nekom budućem periodu mogao da to pretvori u vlasničke akcije kakva je suština Zakona o slobodi vjeroispovjesti koji predlaže njegova Vlada.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:55:33)

Hvala Vam.

Znači kolege, ja vam još jednom kažem ne znam da li ste vi okrenuli tu priču. Ovdje je nama osnovni interes da znamo koliko je Vlada ove države davala. Kako ste vi svi pojedinačno davali, složio bih se sa poslanicom Vuković, to je lični čin i time se, iskreno da vam kažem, ne hvalimo i ja upozoravam sve, ne samo vas iz opozicije, nego sve da to ne rade.

Izvolite, minut poslaniče Miliću, pa premijer.

SRĐAN MILIĆ (18.12.19 14:56:05)

Dakle, nadam se da ćete imati vremena da sami sebe poslušate šta ste pričali jer ja nijednim slovom nisam govorio o bilo kojoj svojoj donaciji. To trebate da razumijete čim sam govorio o sebi i strašno je ružno, strašno, nije tačno da sam govorio o svojoj porodici, i strašno je ružno gdje ste našli da potencirate taj problem. To je prva stvar. Druga stvar, ono što vas interesuje strašno Hram Svetog Save u Beogradu, valja ovo zbog edukacije po malo. Nije još uknjižen na Srpsku pravoslavnu crkvu zbog toga što treba da dobije upotrebnu dozvolu, ali nemojte vi da se mučite oko toga. Vaš je drugi problem, vaš je problem gospodine predsjedniče Vlade, suština ovoga svega je da imate problem sa načinom kako predlažete ovaj zakon. Imate problem predsjedniče Vlade, sa ovim kako predlažete zakon, a nakon toga kažete da ste izdali nalog da se brani država. Objasnite mi protiv koga ste izdali taj nalog?

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 14:57:39)

Hvala, poslaniče Miliću.

U Parlamentu građanske države Crne Gore niko se nikog ne plaši i ostavite se prijetnji, završavamo ovaj dio rasprava kratkim komentarom predsjednika Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 14:58:02)

Prvo politički, ako neko misli da povodom Premijerskog sata premijer nema pravo na svoj stav, politički i stručni, pa da i odgovori na komentar i uvredu ako procijeni da je to tako onda smo u zabludi. Dakle, neko imati pravo da kaže sve predsjedniku Vlade i Vladu u cjelini, a da predsjednik Vlade nema pravo da odgovori na to ili da odgovori na način kako se sviđa onome ko saopštava uvredu, onda u meni nemate sagovornika ni bilo koga u ovom Parlamentu. Ja imam

svoj stav, imam pravo na političku kvalifikaciju, imam profesionalne dužnosti. Nikakva nervoza, nikakvo mrštenje, nikakvo upozoravanje me ne može pomjeriti sa te tri konstante kao čovjeka i političara.

Drugo ne treba da manipulišemo i da podvaljujemo ja nijesam rekao da je gospodin Milić, pravio nered niti mi to može u snu pasti na pamet. Rekao sam da crkva uvodi, pravi nered, gradeći objekte bez dozvole i saglasnosti državnih organa. To je tačno. Ako mislite da nije tačno demantujte mi ili dostavite podatke da nije tačno. O tome sam govorio poslaniče Miliću, ali Vi ste nervozni, pa ne slušate.

Gоворили сте о томе да како други од, jer ја то поштујем из дaleке прошlosti и од svojih pokoljenja, svojih prađedova, đedova itd. има везе vjerske i duhovne што је nesporno i u izgradnji i svako od нас, tako је slažem se. Ja sam to rekao da svi mi to imamo poslaniče Miliću. Pošto sam ovdje obilježen u većini obraćanja i komentara i dobacivanja da sam jeretik, da sam antihrist da sam protivnik pravoslavnoj crkvi pravoslavaca u Crnoj Gori sam rekao i da sam funkcionalno svaki put na zahtjev pojedinačan, a naći ће се u dokumentaciji, odobrio pomoć za gradnju obnove crkve u Beranama, u Bijelom Polju, u Nikšiću, na drugim mjestima. Kod mene су долазили vjerski dostoјnjici iz svih tih crkava da razgovaramo o potrebi da se podrže napori njihovi i kvalitet njihove službe. Ja o tome ne pričam poslaniče Miliću.

Rekao sam ja vjerujem i vjerujem da smo mi sa ove strane, ne u ovoj sali nego sve што је naše i vezano за nas, a nije nas malo, donirali ili dali na različite načine više nego vi. To je мој subjektivan stav. Imate vi pravo da mi to osporite.

Treće ovdje moralisanje неко, ja ћу sad iznijeti jedan detalj, a ne volim da o tome pričam. Moja porodica ide u te crkve i manastire. Ja sam svoje prvo porodično veselje, kao otac, obavio u toj crkvi. Nemate vi pravo galamom da meni držite moralne predike ni u odnosu prema toj crkvi ni o o slobodi o vjeroispovijesti ni mojim ustavnim pravima, nemate pravo. Paušalno to pričate na osnovu političkih interesa, a ne suštine. Okupljate se po kružocima, a ne vidite šta radi normalan svijet, nemate pravo da vrijedate to. Ne govorim vama, nego govorim generalno.

PREDsjEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:01:58)

Hajde da Vas pohvalim poslaniče Kneževiću, malo ste sada relaksirali ovu atmosferu i konačno nemojte dovoditi sebe u poziciju da pričate o ličnim stvarima.

Poslanik Boris Mugoša, izvolite.

BORIS MUGOŠA (18.12.19 15:02:18)

Zahvaljujem predsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani predsjedniče Vlade, članice i članovi Vlade, uvažene građanke i građani,

Ja ћу, uz izvinjenje građanima, pokušati da iskočim iz ovog dnevno političkog diskursa punog nekih velikih univerzalnih, ja ih često nazivam prepadajućih tema i od kojih na žalost građani kad dobro razmislite možda vam je sve ovo zabavno, ali nećete bolje živjeti. Nećete imati više para, nećete se voziti boljim putevima, ići u bolje škole, imati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu. Zbog toga sam ja postavio pitanje koje se odnosi na one naše sugrađanke i sugrađane koji su potpuno, bez ikakvog osnova, čak i bez ikakvog prava zapostavljeni i mnogo se o njima manje priča nego što treba da se priča, a to su djeca i omladina Crne Gore. Vjerujte mi oni, takođe, bolje živjeti neće niti od priče o partizanima i četnicima, niti od priče koje se tiču odbrane vjere i svih takvih sličnih tema. Zbog toga sam ja predsjedniče Vlade postavio pitanje - koje mjere Vlada Crne Gore preduzima u cilju razvoja crnogorskog sela s obzirom na to da značajan broj djece i omladine odlučuje da život nastavi u gradu. Moram priznati da sam to isključivo postavio u pozitivnom smislu isprovociran surovom iskrenošću učenika seoskih škola na jubilarnom Desetom zasjedanju Dječijeg parlamenta. Moram jednu kritiku da uputim, ne Vama predsjedniče Vlade, nego članovima vaše Vlade, jer na toj sjednici koja se dešava jednom godišnje samo je bio jedan član Vlade prisutan, ministar sporta. Vjerujte mi tu je otvoreno toliko konkretnih tema koje tangiraju

mnoge druge resore u Vladi i toliko konkretnih sugestija lišenih bilo kakve dnevne politike, jer se radilo, ponavljam o konkretnim problemima sa kojima se naša djeca i omladina suočavaju i prema kojima imamo dodatnu obavezu da radimo zajedno na prevazilaženju tih njihovih izazova.

Kada su pričali mislim da je u pitanju Aleksa i Tajra učenik i učenica seoskih škola sa sjevera Crne Gore, oni su rekli nekoliko stvari. Rekli su da nemaju dobru putnu infrastrukturu u selu u kojem žive, posebno u zimskim mjesecima gdje su im zaista otežani uslovi za život. Rekli su da nije dobra rasvjeta. Rekli su da je dotrajala elektro mreža i dobro je što ste pomenuli projekat koji treba da se radi, to smo negdje i kroz izvještaj o energetskom sektoru konstatovali da kvalitet distributivne mreže se mnogo razlikuje po regionima i na tome se mora dosta raditi. Rekli su da i školski objekti u kojima uče nisu u dobrom stanju, da školska vozila su stara, da nemaju dovoljno sportske infrastrukture u svojim selima, da njihovi roditelji proizvode dobre kvalitetne organske proizvode, ali nije garantovan otkup. Ne mogu da ih plasiraju na načine koji bi trebali i od čega bi mogli dobro, odnosno korektno da žive i još mogo drugih detalja koji su iznijeli na tom zasjedanju Dječijeg parlamenta. Takođe jedan podatak koji je učenica jedne osnovne škole rekla, a to je da sad je u toj osnovnoj školi onoliko đaka koliko je nekad bilo samo u prvom razredu. Mislim da je rekla da ih je trenutno 72 u cijeloj školi, a nekad ih je bilo 600.

Ja sam zapamtio tu par njihovih poruka koje trebaju sve dodatno da nas zabrinu. Jedna je da oni misli da će malo ko od njih ostati na selu. Druga poruka je bila da oni nemaju iste uslove za život kao njihovi vršnjaci u gradu, rekli su da se mnogo manje zabavljaju, druže, a imaju mnogo više obaveza, jer pomažu svojim roditeljima u obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Ono što me negdje zaista najviše pogodilo, a to je ta najvažnija njihova poruka oni samo traže rješenje za njihove probleme, a o željama ćemo neki drugi put. Mislim zaista da njima dugujemo konkretne odgovore na sve ono što oni traže. Njima dugujemo mnogo više nego mnogima koji se bave time da plaše ljudе po Crnoj Gori koji se bave time da se stvaraju nekakve vještačke podjele i koji na žalost od svih tih građana koje plaše najbolje oni žive od te priče o podjelama.

Tako da za ovaj uvod ču vam samo još reći jedan podatak da suština mog pitanja se tiče migracije, da imamo podatak da u 2018. godini je na sjeveru Crne Gore negativan migracioni saldo što znači da je 1.900 građanki i građana sa sjevera se više odselilo nego doselilo, da je u centralnom dijelu taj plus oko 1.000 građana, a da je u južnom dijelu oko 900 građana takođe plus. Imamo podatak koji je isto alarmantan, a to je da nakon osam mjeseci ove godine u 17 od 25 opština u Crnoj Gori je negativan prirodni priraštaj, a gro tih opština, odnosno gotovo sve se nalaze sa sjevera u tom negativnom prirodnom priraštaju, osim jedne, čini mi se da su u pitanju Rožaje.

Za kraj ovom dijelu imamo i podatak Eurostata da se prošle godine iz Crne Gore iselilo preko 3.000 građana koji su dobili prvi put boravište u nekoj od zemalja Evropske unije, to je negdje 0,5% našeg stanovništva, ništa od ovoga nije svojstveno /prekid/ sve se ovo dešava i u regionu. U cijelom regionu je prošle godine napustilo 230.000 građana, procenatalno najmanje u Crnoj Gori, najviše u Albaniji 2,2% od ukupnog broja građana, zatim ide Makedonija, Kosovo, Bosna i Srbija gdje 1,3%, kod nas je 0,5%. Mislim da djeca koja postavljaju ta pitanja ne može im se odgovoriti da se to negdje i drugo dešava. Taj odgovor za njih svakako nije zadovoljavajući, nego smo svi mi dužni da im odgovorimo i kad će imati bolje puteve i kad će imati bolju elektro mrežu i bolje školske objekte i školske kombije i kad će njihovi roditelji moći na pravi način da žive od svoga rada. Zahvaljujem.

PREDsjEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:10:10)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 15:10:22)

Hvala Vam, poslaniče.

Uvijek postavljate veoma važna i aktuelna pitanja, pitanja od suštinskog značaja ne samo

za akuelnu politiku i Vladu nego za ukupne strateške politike društva u cijelini. Takođe se slažem da je dobro i poželjno da ovakva pitanja češće otvaramo u Parlamentu i da se sa njima bavimo, a ne iracionalnim pitanjima, pitanjima naših razlika koje su nesporne i koje ni jedan istorijski politički proces ne može eliminisati. Razlike nijesu da nas dijele nego vjerovatno da nas podstiću da bolje radimo i da imamo veći nivo razumijevanja. Vjerujem da će Crna Gora jednog dana biti u takvom stanju.

Dakle, hvala Vam na vašem pristupu, uvijek i svakom prilikom kada sam u Parlamentu. Takođe, pozdravljam i to što u ovom kontekstu dajete refleksiju zasijedanja Dječijeg parlamenta, jer na taj način obezbjeđujemo da se glas djece snažnije čuje, a tim prije što je na posljednjem zasijedanju Vlada morala imati više predstavnika. Ovo se prije svega odnosi na ministre i vjerujem da ćemo naredni put imati bitno drugačiju sliku. Nadam se da ova poruka mojim kolegama, ministrima neće zavrišiti u ovom mikrofonu nego u njihovom podsjetniku važnih obaveza, a ovo jeste bila važna obaveza.

Dakle, dva su vrlo važna aspekta Vašeg pitanja. Položaj mlađih i razvoja sela. Uvjeravam vas da i jedno i drugo imaju našu nepodijeljenu pažnju. Međutim i ovom prilikom podsjećam da se višedecenijsko zaostajanje u razvoju ne može nadoknaditi ni za godinu, ni za dvije, ni za pet, to je proces koji traži vrijeme i rad i mi smo mu naredni. Vjerujem da se kroz ovo pitanje i vaš pristup sada jasno pokazuje insistiranje ove Vlade na razvoju sjevera. Suštinski odgovor na pitanje raseljavanja, odnosno na ozbiljna demokratska pitanja.

Više puta smo se saglasili da je kvalitetna saobraćajna infrastruktura prvi i najvažniji preduslov ukupnog razvoja s toga svi naši razgovori na ovu temu počinju i završavaju se obnovom i izgradnjom puta. Uzmimo za primjer saobraćajnicu Jezerine -Lubnice u koju Vlada ulaze preko 30 miliona eura. Nakon zavšetka ovog projekta od Lubnice do najsavremenijeg zimskog Resorta Kolašin 1600 treba će svega desetak minuta novoizgrađenim tunelom. Suvršno je govoriti koliki razvojni potencijal ova saobraćajnica otvara za cijelo područje od izgradnje hotela i turističkih naselja do poljoprivredne proizvodnje koja će biti neophodna za njihovo snabdijevanje. Isti je slučaj sa bjelopoljskim selima koja uz Bistrigu vode ka Đalovića pećini i skijalištu Cmiljača u kojem Vlada trenutno višemilionski investira. Jednako tako izgradnja autoputa imaće direktni uticaj na razvoj crnogorskih sela i to je projekat čije će multiplikativne efekte najbolje osjetiti ona mjesta koja se nalaze u potezu od Bara do Boljara.

Dakle, vrlo jasno dobra saobraćajna mreža, odnosno izgradnja puteva je najdirektniji odgovor na Vaše pitanja. Drugi važan stub ukupnog razvoja je kvalitetna energetska infrastruktura. Detaljnije sam o tom pitanju govorio, a Vi takođe podsjetili kroz pitanje poslanika Vukovića. Naime, bez pouzdanog i kvalitetnog napajanja električnom energijom ne možemo govoriti o životu, a kamoli o razvoju. S toga je posebno važno da će naša nacioanalna kompanija u narednih nekoliko godina uložiti preko 80 miliona eura u revitalizaciju dalekovoda i trafostanica uglavnom na sjeveru.

Treći stub podrške ruralnim područjima čine direktni podsticaji razvoju samozapošljavanju koje na liniji komparativnih prednosti seoskih oblasti. Naš odnos prema tom vidu razvoja ruralnih područja najbolje se odslikava u činjenici da Agro budžet ove godine iznosi rekordnih 52,3 miliona eura sa planom da se u narednoj godini nastavi trend uvećanja. Sam sam nebrojeno puta insistirao da Investicioni razvojni fond posebnu pažnju posveti razvoju seoskih područja. Tako i u novembru mjesecu ove godine preko polovine kredita koje je plasirao ovaj Fond bilo direktno usmjereno pojedinačnim poljoprivrednim proizvođačima.

Četvrto, ali ne i manje važno je snaženje lokalne infrastrukture, ali poslaniče Mugoša, moramo imati za koga. Posredstvom programa koji se realizuje preko Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, odnosno iz kapitalnog budžeta države, a preko lokalnih samouprava u ruralnim područjima izgradili smo i rekonstruisali 170 kilometara seoskih puteva.

Dakle koliko sa kraja na kraj Crne Gore. Stanovnicim sela moramo dati motiv da tamо započinju svoj biznis, da zasnivaju porodice. Ipak kazao sam prethodno moramo ispuniti pomenute uslove put, struja, podsticaj razvoju. Ako to uradimo život na selu može biti privilegija. S toga paralelno radimo na unapređenju lokalne infrastrukture, pa je tako za preko 150 projekata uloženo oko 2,2 miliona eura, između ostalih dodatno su realizovana 132 projekta izgradnje seoskih vodovoda. Samo je u rekonstrukciju i adaptaciju školskih objekata u Sukobinu kod Ulcinja, Vojno selo kod Plava, bjelopoljskim Trubinama, Odžaku kod Pljevalja i nekolicini drugih Vlada uložila blizu jedan i po milion eura. Već naredne godine u pogodnijim uslovima nastavu će

pohađati osnovci u Lubnicama kod Berana, na Njegovuđi kod Žabljaka, Župi Nikšićkoj, u Ravnoj Rijeci kod Bijelog Polja i Dacićima kod Rožaja i da ne nabrajam.

Dakle, poštovani poslaniče, više puta sam govorio da je sjever 55% razvojnog potencijala Crne Gore i upravo na liniji takvog opredeljenja Vlada je za tri godinje u njegovom razvoju po različitim programima uložila preko milijardu eura. Nijesu bez razloga ni kapitalni investitori sa naše obale zainteresovani za širenje svoga biznisa na sjeveru. Porto Montenegro, Luštica, Portonovi tačke svog biznisa sada traže i na sjeveru kako bi mogli povezati ponudu između sjevera i juga na tako malom prostoru. Ovakav zamajac turističkog razvoja za sve potentnijim zimskim turizmom u čiji razvoj se ulaže na desetine miliona eura, a uz nebrojene prirodne potencijale koje tek treba valorizovati nalaže da budućnost sjevera leži u poljoprivrednoj proizvodnji i proizvodnji hrane. Uvjeren sam da seosko stanovništvo više neće morati da migrira ka gradovima za ispod prosječne plate. Naprotiv, siguran sam da ćemo za nekoliko godina najviše deceniju imati obrнутu migraciju iz grada u selo. S toga ću lično insistirati u svim resorima da se bez izuzetka podrži svaki mlađi čovjek koji se opredijeli za ovakav vid samozapošljavanja, da bude svoj gazda iz godine u godinu uvećava svoje domaćinstvo. Na kraju, prozivam vas i sve druge koji imaju predloge kako možemo podstići razvoj sela, da ih stavimo na dnevni red i učinimo sve da crnogorsko selo još snažnije zaživi za dobro sadašnjih i generacija koje dolaze.

Dozvolite mi na kraju samo u kontekstu Vašeg pristupa da dam svoje viđenje problema migracije i ukupnih demografskih problema koje ima Crna Gora. Sami ste rekli da ovo nije samo naš problem. Ovo je danas problem najrazvijenih država svijeta. Koliko je taj problem opterećujući za sve danas u svijetu i Sveti otac je to pitanje postavio u razgovoru sa mnom kada je u pitanju Crna Gora. Navodeći teške slučajeve velikih zemalja kao što je Španija i neke druge zemlje.

Dakle, migracije se danas ne dešavaju samo kao ekonomski rezultat ili nemanje uslova života. Danas je to globalni trend u kojem ljudi se slobodno kreću i pronalaze svoja interesovanja nezavisno od materijalnog položaja sa kojim raspolažu. Ali bez obzira i na taj generalni globalni proces ovo su pitanja na koja mi moramo dati odgovor i našim ljudima pružiti više povoljnih prilika da budu u Crnoj Gori, ne samo da rade, nego da budu uz svoje porodice. Mladom čovjeku danas ne treba dati samo posao nego mu treba obezbijediti zdravu kopču sa starijim generacijama, odnosno sa svojom porodicom, to treba biti strateški pristup.

U Srbiji je prošle godine prema statističkim podacima Srbiju napustilo oko 50.000 stanovnika, Hrvatsku blizu 50.000 stanovnika. Ovaj broj koji ste vi govorili i u procentu i u nominalnom iznosu nije dramatičan za Crnu Goru, ali zabrinjavajući i zbog toga je važno da se ovim pitanjima bavimo kada god imamo priliki, a Parlament jeste najbolja ili jedna od najboljih prilika za to. Hvala vam na pažnji.

PREDSAJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:19:41)

Hvala Vama.

Poslanik Mugoša ima riječ. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (18.12.19 15:19:47)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Kao što ste rekli pitanje migracija, pitanje demografije je jedno od ključnih pitanja kojima se bave mnoge države. Ja ću vam reći da i u Hrvatskoj i o tome treba razmišljati čak i nazivom ministarstvima i ministarstva za demografiju, porodicu, mlade i socijalnu politiku. Znam da u Srbiji je ministarka bez portfelja između ostalog zadužena za demografiju i populacionu politiku. Mislim da je možda i vrijeme da se i radi na jednoj strategiji populacione politike, odnosno demografskog razvoja. Ja kažem demografija je interdisciplinarna nauka koja je povezana sa ekonomijom, matematikom, sociologijom, biologijom, antropologijom, znači zaista radi se o jednoj ozbiljnoj naučnoj disciplini kojom se čini mi se moramo više baviti u Crnoj Gori. Navodili ste primjere regionala i ja sam našao primjere da je u Hrvatskoj, ako su tačni podaci u 137 osnovnih škola nije upisan niti jedan učenik u prvi razred, da u Srbiji na primjer u 2019. u odnosu na 2010. godinu je

36.000 manje srednjoškolaca, a u odnosu na 2000. godinu je 20.000 manje prvaka upisano u školu.

Takođe, imamo podatke kada govorimo o centralizaciji, to je trend nažalost i u regionu. Ja kao neko ko je rođen u ovome gradu i ko živi sa svojom porodicom ovdje ne mogu da prihvatom da nam pola Crne Gore boravi u glavnem gradu tokom dana. Pola Crne Gore, to vidimo i po broju zdravstvenih kartona i to vidimo i po saobraćaju i po svemu drugom, zato što nemamo resurse u Podgorici. Resursi su nam negdje gdje nam nije narod. Ne možemo mi u Podgorici valorizovati potencijal tih ljudi koji dolaze, nemamo resurs, odnosno nemamo ih toliko da bi mogli da zadovoljimo afinitete svih onih koji misle da će im bolji život biti u Glavnem gradu. Tako da zaista je u pitanju jedna ozbiljna problematika koja zahtijeva cijeloviti pristup svih segmenata sistema i tu morate i lokalnim samoupravama da pomognete. Znate kako, predsjednik opštine najviše voli da radi nešto što mu se vidi. Znate ono da završi mandat, ulica, most, centar grada. Kad sam ja bio u mandatu zamjenika gradonačelnika dešavalo se da centar Podgorice, jedan dobar dio oko Podgorici, izgleda dobro.

Međutim, na deset kilometara od Podgorice imate rasvjetu koja se gasi 20 časova zimi i u ponoć ljeti. Imate puteve koji nisu asfaltirani. Imate vodovod, ne znam jeste li pomenuli u prethodnih nekoliko godina su realizovana 132 projekta, oko 10.000 domaćinstava je dobilo vodu što je pohvala. Naravno ne mogu da se hvalim da u 2019. godini neko dobije vodu, ali je nije bilo do tada. Ne možemo ni da kažemo da je grijeh što su ljudi dobili vodu, pa makar to bilo u 2019. godini. Kažem vam na primjeru Podgorice i tu se dosta uradilo. Mi smo negdje u mandatu asfaltirali 190 km puteva pretežno seoskih, probili preko 120 km puteva zahvaljujući Vojsci Crne Gore. To uvijek koristim priliku da kažem i sad je pokrenut jedan dobar projekt gdje se radi led rasvjeta, mislim da je negdje oko 4,6 miliona eura za sva seoska i prigradska naselja u Podgorici. Čini mi se da je negdje oko 11.000 svetiljki i to će omogućiti da ljudi sa sela imaju rasvjetu kao i mi u gradu. Ne vidim što su oni nešto lošiji, nekvalitetniji od nas u gradu da nemaju rasvjetu, čak mislim da su bolji, tu ste u pravu zato što mnogi od njih zarade ono što zaista rade, a ovdje se dešavaju svakakve stvari. Pričao sam vam o tome, čak ovdje se dobija i zarada kad se ne dolazi na posao, ali dobro i to će vrijeme proći.

Na kraju kažem, i ponavljam, mladi i omladina u cijelom ovom vrtlogu univerzalnih, nebeskih tema, mladi i omladina zaslužuju mnogo bitniju pažnju, jer ako nam oni pođu ove nebeske teme nam potpuno neće više biti važne, odnosno od ovih nebeskih tema niko bukvalno u Crnoj Gori neće imati koristi, zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:24:50)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 15:24:58)

Poslaniče Mugoša, kada ova pitanja otvorim onda se pokazuje besmislenost i absurdnost kritika državnoj politici i Vladi kada je u pitanju razvoj infrastrukture, posebno kapitalne, a evo sad da kažem i autoputa. Sjećate se koliko je bilo priča da smo se prezadužili i da će to da košta Crnu Goru. Možemo čuvati novac u fiokama i hvaliti se rezervama zlata, a da nam ljudi napuštaju imanja i da ostanemo bez stanovništva. Zbog toga je gradnja autoputa kapitalno važan projekt i u odnosu na ova pitanja o kojima vi govorite. Presudno zbog tih pitanja ne ni zbog brzine ni zbog sigurnosti, nego zbog ovih pitanja i taj put i ono što radimo da bi taj put bio u punoj valorizaciji za sjever radeći put kroz Lubnicu do Berana i naravno radeći drugu putnu infrastrukturu da omogućimo ne da branimo ljudima da rade u Podgorici nego kada završe radno vrijeme da se vrate u Bijelo Polje, Berane i Plav za samo sat vremena. To je naša potreba.

Dakle, zaduživanje države i ulaganje u razvoj putne infrastrukture ima dalekosežan, nacionalni interes koji je iznad ovog partikularnog, političkog o kojem često svjedočimo. Mi poslaniče Mugoša, ne ulažemo u Montenegro airlines da bi spasili kompaniju, nego da bi očuvali

ekonomiju i pospešili njen razvoj. Crna Gora je avio destinacija, u Crnu Goru se danas ne dolazi ni autoputevima ni brzim prugama, nego avionom. To je važno i za mlade ljudi, to je važno za biznis zajednicu, to je važno za sve u Crnoj Gori, za turizam i sveukupnu ekonomiju, zbog toga to radimo, a ne zbog toga što nemamo gdje sa novcem. Moguće da se oko toga svi ne razumijemo ali mi gledamo iza zatvorenih vrata, gledamo u budućnost. Gledamo ono što je potrebno našoj zemlji i ljudima bez olovke i plusa i minusa.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:27:26)

Hvala Vam.

Došli smo do posljednjeg pitanja koje će da postavi poslanica Željka Savković. Izvolite.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (18.12.19 15:27:39)

Gospodo predsjedavajući, gospodo poslanici, gospodo iz Vlade Crne Gore,
Pitanje premijeru gospodinu Dušku Markoviću:

Gospodine Markoviću, ako ste dosadašnji rad Vlade na čijem ste čelu ocijenili sa peticom, da li to znači da priznajete članove Ustava Crne Gore: član 1stav 2, član 17 stav 2, član 19, član 73, član 147 stav 1 i 152 stav 2. Ukoliko priznajete zašto ste neustavno oduzeli stečeno pravo majkama korisnicama naknade sa troje i više djece. Podsjećam vas da ste upravo Vi u ovoj sali skoro izjavili da se zakoni koji se donose u ovoj skupštini moraju poštovati za sve podjednako.

Ja ću pročitati, zbog građana Crne Gore, upravo članove koje sam pročitala.

Član 1 - Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde zasnovana na vladavini prava.

Član 17 stav 2 - Svi su pred zakonom jednaki bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo.

Član 19 - Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda.

Član 73 - Majka i dijete uživaju posebnu zaštitu, država stvara uslove kojima se podstiče rađanje djece.

Član 147 stav 1 - Zakon i drugi propis ne može imati povratno dejstvo i

Član 152 stav 2 - Zakon ili drugi propis, odnosno pojedine njihove odredbe za koje je Odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nijesu saglasne sa Ustavom ili zakonom, ne mogu se primjenjivati na odnose koji su nastali prije objavljivanja odluke Ustavnog suda ako do tog dana nijesu pravosnažno riješeni.

Poštovana gospodo,

Pošto smo očigledno svi u ovoj sali vjerujući ljudi, a pošto se očigledno 2015. godine kada se sjelo da se donosi Zakon o majkama i kada se donio i kada je bilo mogućnosti da se taj zakon ne doneše, što bi najbolje bilo za sve u Crnoj Gori, a on se donio, ja ću ga gledati od momenta 01. januara 2016. godine kada je stupio na snagu.

Ukaz o proglašenju Zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjim zaštitama potpisao je gospodin, predsjednik Crne Gore, Filip Vujanović. Svojim potpisom u kojem ste sudjelovali svi vi zajedno ne razmišljajući apsolutno o svim majkama Crne Gore koje su iskoristile svoje ustavno pravo, njih sa Zavoda za zapošljavanje od 30 do 39 godina 2.053, od 40 do 68 godina njih 10.717, majke korisnice koje su zamrznule svoje penzije od 40 do 49 godina njih 18, od 50 do 59 godina 917 i od 60 i više godina 3.717. Majke koje su napuštile radni odnos od 30 do 49 godina 556, od 50 do 79 godina 2.605, ukupno 3.161 i 1.069 majki koje su bile na Zavodu za zapošljavanje, a takođe su iskoristile svoje pravo na osnovu godina staža da uzmu naknadu.

Ono što ste vi svi ministri tri vjere u Vladi Crne Gore pravoslavna, katolička i muslimanska uradili i ono što ste učinili da ostanete upamćeni kao jedina Vlada Crne Gore koja je, ne poštujući ono načelo da je majka svetinja, učinila nešto po čemu ćete biti upamćeni u istoriji Crne Gore. Mogli ste samo da ne dozvolite da ovaj zakon stupi na snagu. Onda ste, kada su završeni izbori 2016. godine, 17. januara 2017. godine donijeli Odluku i uputili predlog put Skupštine kada je usvojeno da se majkama korisnicama naknade smanje stečena prava.

Napomenuću prije toga da je, kada je donešen ovaj zakon, pokrenuta inicijativa od građana Kolašina da se preispita ustavnost ovoga zakona na koju Ustavni sud nije obraćao pažnju duže vrijeme. Kada su smanjene naknade, vjerovatno ste očekivali reakciju onih koji su čitav život trpjeli, koje se nikada nisu oglašavale i na pregovore tadašnje sa Vladom na kojima je bio gospodin Kemal Purišić, gospodin Simović i gospodin Radunović. Rečenica gospodina Radunovića kada je rekao da ima majki u Crnoj Gori koje su uzele korisničku naknadu, a da su i te kako finansijski, da finansijski dobro stoje, rekla sam da je njena Crna Gora ona ima pravo da uzme ovu naknadu, zato što joj je Ustav Crne Gore omogućio.

Onda ste krenuli 19. aprila 2017. godine da ukinete naknade i to ste i uradili. Interesantno je to da upravo na toj sjednici od 19.aprila Ustavnom суду Crne Gore majke su podnijele zahtjev, a Ustavni sud, gospodin Drašković je kazao da za predstavnika majki na sjednici na kojoj se upravo o njima raspravlja, gdje je trebalo da se ukinu članovi 54a i 54b, da nema stolice, zato što su popunjena sva mjesta.

Dalje, tada je donesen Zakon o izvršenju Odluke Ustavnog suda. Sami Zakon o izvršenju Odluke Ustavnog suda učinio je da majke koje su ostvarile svoje pravo po osnovu radnog odnosa i te kako su diskriminatorske zato što nisu primile one naknade, onoliki iznos u naknadama koliko su im bila primanja. Nevjerovatna je činjenica da se tada i ukida odredba člana 14 Zakona, da se donosi /prekid/ za poljoprivrednice, malo kasnije i za majke koje su raskinule radni odnos na određeno, što definitivno ukazuje na činjenicu da ste svjesni svojih grešaka polako počeli da ispravljate ono što u stvari nijeste trebali uopšte ni da pobijate. Nevjerovatna je činjenica da svi vi i to koliko pravnika koji sjedite tu, poslanici koji su glasali za oduzimanje stečenoga prava. Ja kao medicinska sestra mogu slobodno da kažem da ne mogu da vjerujem da vi svi, gospodin Pažin koji je pravnik i koji je bio predstavnik u Strazburu u Sudu za ljudska prava, da ste dozvolili da jednostavno prevarite sve ove žene zarad političkih poena. Ja ih ne gledam kao političke poene jer mi nije padalo na pamet kada su pokrenuti protesti majke da zloupotrebjavam ni jednu. Ni majku bošnjačke vjeroispovjesti, ni majku muslimanske vjeroispovjesti, ni majke pravoslavne vjeroispovjesti.

Ono što ste vi uradili, žao mi je što mi je konfiskovan transparent ovdje koji sam bila postavila, ne kojem su bili svi oni koji su učestvovali u ovome i koji su dobili kredite i koji su dobili stanove. Gospodin Duško Marković je to javno iznio, ali poštujući pravilnik o unošenju utih simbola, jer pravila poštujem. Hoću da kažem da je nevjerovatna činjenica da upravo tražeći odgovor ispred Radničke partije koliko je majki ostvarilo, nadam se, molim vas da čete imati senzibiliteta da

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:37:30)

Već ste se uvjerili da i te kako imam jer ste duplo prekoračili, pa pokušajte da to privodite kraju.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (18.12.19 15:37:39)

Hoću da kažem da zakon, kada je donesen pravo na naknadu je ostvarilo 22.051 majka, od toga 12.870 majki sa Zavoda za zapošljavanje, 8.872 majke po osnovu radnog staža, 3.161 korisnica koja je raskinula radni odnos, 1.059 koje nijesu bile u radnom odnosu, ali su ostvarile pravo na osnovu radnog staža, 4.652 korisnice koje su obustavile penziju kako bi prešle na naknadu.

Od toga je 553 korisnica ostvarilo pravo 193 eura, 1.031 korisnica u iznosu od 264 eura, 482 korisnice u iznosu od 336 eura, 4.652 je vraćeno na penziju, a 5.839 žena su nastavile sa korišćenjem prava po osnovu nezaposlenosti. Njih 88 su nastavile da primaju kao preduzetnice 193 eura, one koje su obavljale poljoprivrednu djelatnost takođe 193 eura i njih 563 koje su sa Zavoda za zapošljavanje /prekid/ eura na osnovu nezaposlenosti. Kasnije je donesena opet izmjena i dopuna po kojem su obuhvaćene njih 600 žena koje su prekinule radni odnos na određeno radno vrijeme.

Ono što je nevjerovatno je činjenica i neću da čitam više jer vjerujte ovo što ste u stvari vi sve donijeli, što ste vi sve pisali je nevjerovatna činjenica da je u svemu tome učestvovala Vlada Crne Gore, poslanici u Skupštini Crne Gore, Ustavni sud Crne Gore. Svi su oni zajedno u jednoj kontinuiranoj akciji osmišljeno uradili sve da ukinu naknade ženama kojima je to bilo osnovno primanje u kući. To primanje i te kako, upravo ove porodice koje je gospodin Mugoša nabrojio i ovu djecu, znači i te kako držalo u nekoj koliko tolikoj sigurnosti, neku egzistenciju, to su bila primanja jedina u toj porodici. Hoću da kažem gospodine Markoviću, da i te kako treba da povedete računa, zajedno sa svojom Vladom i da ispravite grešku koju ste uradili. Nije grešno pogriješiti, griješimo svi, ali i te kako treba da shvatite da oni poslanici koji su sjedjeli ovdje u ovim klupama 2008. godine i ostvarili stečeno pravo i danas primaju to stečeno pravo i danas rade i mimo tog stečenog prava primaju još primanja. Oni vlasnici kafića koji su prije ukidanja Zakona o postavljanju tih aparata ostvarili su stečeno pravo i te svoje aparate za kocku su sačuvali u tim kafićima još. Treba da shvatite da pred Ustavom Crne Gore su svi jednaki.

Ja znam da je ovo vama dosadno, ali nemojte da zanemarite činjenicu da ste upravo svi vi ovdje digli ruku da žene preko 60 godina ostanu bez doživotne naknade.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:41:02)

Hvala Vam gospođo Savković. Nije to što pričate nikom ovdje dosadno, a da znate da ste tri puta prekoračili dozvoljeno vrijeme.

Riječ ima predsjednik Vlade izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 15:41:17)

Poslanice Savković,

Odgovoriću Vam na ovo postavljeno pitanje iako se ono vrlo često koristi kao snažna propaganda protiv ove vlade, praktično od prvog dana njenog funkcionisanja. Ali u ovoj istoj sali od 29. juna 2017. godine lično sam učestvovao u objedinjenom pretresu Predloga zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda Crne Gore i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, i tim povodom iznioi stav Vlade koju predstavljam.

Nije odgovorno niti ozbiljno govoriti sa mjesta poslanika da je Vlada neustavno oduzela stečena prava majkama korisnicama naknada sa troje i više djece. Više puta sam rekao da na javnim funkcijama, posebno u Parlamentu, ne treba da bude ni jedan pojedinac koji nije spremjan da poštuje Ustav. Država, njen pravni sistem i ustavno uređenje moraju biti iznad svih političkih intresa, a uvijek iznad onih iza kojih ne stoje argumentacije i činjenice. Baš za to poslanice Savković, što Vlada poštaje Ustav i postiće i instistira na zakonitom radu svih institucija i zato što je Crna Gora država socijalne pravde, predložili smo Skupštini relevantne predloge zakona kako bismo, prije svega ublažili štetu od onih zakonskih rješenja donijetih ad hoc, koja su prijetila da državu pošalju u bankrot. Na taj način uspostavili smo praksu da se prije svega mora voditi računa o državnom interesu, te da se prije predlaganja zakona moraju sprovesti odgovarajuće socijalno ekonomski i finansijske analize. Posebno se moraju poštovati sopstvene institucije i da se na valjan i demokratski način treba boriti za prava građana i njihov bolji život.

Donošenje Zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti uspostavljen je sistem pravičnosti koji je Zakon na koji se pozivate bio u značajnoj mjeri izostao. Da prevedem, jedno neustavno stanje Vlada i Parlament su pretvorili u zakoniti ambijent. Kao što znate, Vlada je veoma pažljivo vodila računa o onome što su bila legitimna očekivanja korisnika koje su ovo pravo stekle na osnovu neustavnog zakona, jer je to princip koji proizilazi iz načela pravičnosti.

Podsetiće Vas i na podatak da je iz državnog budžeta baš tim neustavnim zakonom otislo skoro 86 miliona eura, narušavajući principe pravednosti i nediskriminacije, tako da nema govora o tome da je Vlada neustavno oduzela stečena prava majkama korisnicima naknada sa troje ili više djece. Ustavni sud Crne Gore, kao jedini nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona sa Ustavom, utvrdio je da sporne odredbe nijesu bile u saglasnosti sa Ustavom, dakle ne Vlada.

Vlada je bila dužna da Odluku suda sprovede i to je učinila na odgovoran i najbolji mogući način poštujući principe pravednosti, jednakih mogućnosti za sve građane kao i načela legitimnog očekivanja. Cijena primjene Zakona o izvršenju odluke Ustavnog suda je preko 27 miliona eura, dok sredstva za aktivne mjere zapošljavanja, kao prateća socijalna mjera iznose pet miliona eura na godišnjem nivou. Dakle, stiče se utisak da je Vlada uradila nešto neustavno, uzela pare za sebe itd. Ne, vratili smo situaciju u legitimnost, a vidite da 27 miliona trošimo novca za legitimna očekivanja i pravičan pristup.

Dalje, na osnovu Zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda Crne Gore naknadu sada ostvaruje oko 2.300 korisnica koje su zbog prethodno ostvarene naknade prekinule radni odnos i kojima se pored naknade obračunavaju i propisani doprinosi. Za ostvarivanje navedenog prava godišnje se opredijeli, poslanice, devet miliona eura.

Nadalje, korisnicima koje su prije korišćenja prava na naknadu po osnovu rođenja troje i više djece bile korisnice penzija, vraćen je taj status.

I na kraju, tačno je da sam dosadašnji rad Vlade kojom rukovodim ocijenio peticom, jer je svaka politika dala rezultat, uključujući i socijalnu. Dozvolite mi, kada ocjenujem rad svoje Vlade i njene rezultate budem i subjektivan i da sam možda i pretjerao, ali suštinski pravu ocjenu jedinu mjerodavnu o radu ove vlade daže građani na izborima. Ima prostora za bolje i siguran sam da možemo uraditi mnogo više. Nadam se da mi u ovom parlamentu neće biti zabranjeno da dajem ocjenu o radu svoje Vlade, jer očigledno Vlada nema pravo na svoj stav pa ni njen premijer. Vlada radi na stvaranju ambijenta u kojem ćemo valorizovati nesporne resurse, a upravo oni su osnova da svaki pojedinac i svaka porodica može da radi da obezbijedi kvalitetne uslove za život. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:46:21)

Hvala.

Poslanica Savković ima riječ, izvolite.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (18.12.19 15:46:28)

Meni je žao što ja moram da učim Vas, ali evo, jednostavno mi je tako. Znači nije sporno što je Vlada shvatila da su majke monstrumi finansija Crne Gore, što ste vi pomislili da smo mi bombe, što je gospodin Katnić rekao da smo Crveni Kmeri, to nije sporno. Sporno je i vi imate kao Vlada pravo da smanjite naknade, ali nijeste imali pravo da smanjite naknade majkama koje su do tad ostvarile to pravo. Vi ste kao Vlada imali pravo i da ukinete naknade, Zakon, ali nijeste imali pravo da ukinete stečeno pravo majkama koje su tog dana kad su ukinute naknade to stečeno pravo ostvarile.

Zakon o izvršenju Odluke Ustavnog suda je ovako rekao - da ni jedna majka koja je ostvarila pravo, znači ne može primati manje nego što je primala onog momenta kada je naknadu uzela u svoje ruke. Ovdje ispadne da je preko 350 žena, u stvari 482 majke su primile preko 350 eura, a doble su naknadu od 336 eura. Ja ću reći lično svoj primjer, a ima ih koliko hoćete, znači ako mi je plata bila 417 eura, ja nijesam po Zakonu o izvršenju Odluke Ustavnog suda smjela da primam manje od 417 eura. Ovdje očigledno hoćemo, ja ne želim da pričam da su žene imale po 20 godina, da su rodile troje djece i ne znam ni ja što. Poenta je u tome što ste vi omogućili svjesno tim ženama da prime, njih 22.051 svjesno ste im omogućili da uzmu u svojim rukama rješenje o doživotno stečenom pravu. Sjetite se gospođe Zorice Kovačević koja je rekla - to pravo kad ostvarite нико vam više ne može uzeti iz ruku zato što je to stečeno pravo. Nisam to ja pričala nego ste to pričali vi. Ja sam povjerovala Ustavu Crne Gore i povjerovalo je 22.051 majka i zato smo uzeli to stečeno pravo, ne bi ga uzeli. Ja bih danas normalno radila na Klinici za onkologiju, sa onim pacijentima radovala i svaka ova majka koja je napustila radni odnos. Ne bih ovdje sad komentarisala i branila nešto što svaki pravnik u Crnoj Gori mora da zna da stečeno pravo ne može biti oduzeto, pa zašto ga onda ne oduzmete poslanicima. Ne treba da im ga oduzmete zato što je stečeno. Zašto ga ne oduzmete ovim kulturnim stvaraocima, nacionalne penzije. Znači svi

oni imaju stečeno pravo, jedino majke nemaju. Još smo bili i uskraćeni u svakom segmentu, nismo mogli da podignemo ni kredite, imali smo to svoje jedno primanje socijalno sa kojima smo se zadovoljile i nismo tražile ništa drugo. Samim ukidanjem ovih naknada vi ste direktno više od 80% korisnica naknada izbacili da rade u sivoj zoni, samim tim ne plaćajući ni doprinose ni ništa državi Crnoj Gori.

Ono što još hoću da kažem Radnička partija je tražila od centara za socijalni rad iz svih centara u Crnoj Gori koliko majki korisnica naknada se vratilo poslije ukidanja 12. maja na neko socijalno davanje i od svih centara za socijalni rad dobili smo samo odgovor iz Kotora, Tivta i Budve da se vratilo da koristi neko socijalno primanje 93 majke u Kotoru, u Tivtu 57 i u Budvi 80. Ni iz jednog drugog centra za socijalni rad nijesmo dobili informaciju jer su rekli da je nemaju. Čak je, evo pokazaću dragi moji građani i građanke, iz Centra za socijalni rad iz Bijelog Polja, jednostavno je samo hemiskom poslat dopis i napisano je - nemamo. Znači ovdje očigledno ja imjam puno pravo da razmišljam u tom kontekstu da su i te kako zloupotrijebljene ove majke, da su ponovo vraćene na socijalna davanja, samo zbog toga da se ne bi bunile, da ne bi branile to svoje stečeno pravo.

Želim da vam dodatno postavim pitanje zašto je Ustavni sud Crne Gore ukinuo član na osnovu kojega je u roku od 18 mjeseci odgovarao na ustavne žalbe. Pa kad mi odgovorite ja ću onda komentarisati. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:51:30)

Hvala.

Predsjednik Vlade, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (18.12.19 15:51:40)

Poslanice Savković, da znate da sam Vas pažljivo slušao i veoma cijenim Vaš pristup i nemam problema sa njim.

Dakle, Vaš stav, Vaša upornost vjerujem da nije zasnovana samo na politici nego na vašem ličnom ubjedjenju i razumijevanju pravde i pravičnosti i to cijenim.

Međutim, kada se u ovakovom dijalogu, institucionalnom, ne složimo oko toga šta nekome po zakonu i Ustavu ove zemlje pripada, onda je takođe definisano ko o tome odlučuje odnosno arbitrira. Na nacionalnom nivou to je Ustavni sud i Ustavni sud je o tome donio odluku, a Vlada dosljedno i pravno i finansijski ispunila svoju ustavnu obavezu. Dakle, nema spora, ne tražeći da Vi to prihvativate.

Kada već govorim o Ustavnom суду pitali ste me zašto je Ustavni суд promijenio rok odlučivanja po ustavnoj žalbi, pojma nemam. Ustavni суд radi u skladu sa svojim nadležnostima, ne pada mi na pamet da tragam za onim što oni rade i zbog čega rade, osim kada sam po Ustavu obavezan, odnosno Vlada, da izvršava odluke Ustavnog суда.

I treća instanca koja arbitrira između nas kada je ovakva vrsta neslaganja je Međunarodni суд u Strazburu, Međunarodni суд pravde u Strazburu. Zašto ne kažete to ovdje, zašto to ne kažete onima koje zastupate da ste do sada, da ste izgubili do sada prem Međunarodnim sudom pravde 150 predmeta, sve u korist države Crne Gore. To je najbolja potvrda da smo radili u skladu sa zakonom i da nijesmo povrijedili ni jedno pravo. Inters ove vlade i vjerujem svake buduće da ni jednu majku ne zatavorimo u stanu i u kući nego da je aktivni činilac društva. Žene i majke i djevojke u Crnoj Gori posjeduju taj potencijal da doprinose razvoju društva, a da ne žive od naknada, u tome se mi razlikujemo.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:53:54)

Hvala Vam predsjedniče Vlade.

Ovim smo, poštovane kolege, završili dio sjednice koji se odnosi na Premijerski sat..

Izvolite proceduralno, dao sam svima, nemate ni proceduralno pravo, ali izivolite svakako.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (18.12.19 15:54:12)

Premijer Duško Marković upravo je spomenuo Sud iz Strazbura. Majke i te kako koriste svoje pravo za Sud u Strazburu, i te kako, Ustavni sud odlično zna koliko ima ustavnih žalbi i na ukidanje naknada i zbog toga je, znači, Ustavni sud odlučio da ukine taj član na osnovu kojega u roku od 18 mjeseci treba da doneše tu odluku. Naravno da majke i te kako neće posustati u pravnoj proceduri.

Ima i te kako, gospodine Duško Markoviću, znate Vi to odlično. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (18.12.19 15:54:45)

Hvala.

Znači, uvjerili ste se da su danas i svi poslanici i premijer imali sve uslove da izlože svoje mišljenje, jer ovo je najduži do sada Premijerski sat. Razmislićemo malo da možda i to vodimo računa da bude, ipak da se držimo malo okvira.

Sad poslije pet minuta pauze počinjemo sa Poslaničkim pitanjima. Prvi na redu je potpredsjednik Vlade Zoran Pažin. Hvala.

PREDSEDJAVAĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:08:04)

Poštovane kolege i koleginice nastavljamo dio sjednice koji je posvećen Poslaničkim pitanjima. Podsjećam vas da na sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja, i da vrijeme za postavljanje pitanja iznosi tri minuta.

Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju.

Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše minut. Predsjednik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na poslaničko pitanje do pet minuta.

Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričit zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i dostavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu.

Prelazimo na pitanja.

Prva pitanja su upućena potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, ministru pravde Zoranu Pažinu. On ima ukupno osam pitanja.

Prije nego što pređemo na postavljanje pitanja, imamo dvije prijave za proceduru Danijel Živković i Milutin Đukanović.

Poslaniče Živkoviću izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (18.12.19 16:09:39)

Hvala predsjedavajući.

Poštovane koleginice i kolege, uvaženi potpredsjedniče, poštovani građani,

Evo da vam saopštим stav kluba Demokratske partije socijalista, s obzirom na to da smo mi postavili 40 pitanja ministrima. Ta pitanja smo dobili preko platforme koju je kreirao poslanički Klub Demokratske partije socijalista da građani imaju mogućnost da postave pitanja ministrima. Mi ćemo odustati od daljeg komentarisanja ovih pitanja iz prostog razloga što želimo da racionalizujemo raspravu i da učinimo rad Parlamenta efikasnim jer u narednom periodu imaćemo

sigurno sadržajnu raspravu i obiman dnevni red i u cilju racionalizacije vremena nećemo danas komentarisati ova pitanja. Ali da posebno naglasim da ćemo odgovore na ova pitanja uredno dostaviti građanima preko naše platforme. Zahvalujem.

PREDsjedavaajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:10:33)

Hvala poslaniče Živković.
Poslanik Đukanović, izvolite.

Milutin Đukanović (18.12.19 16:10:39)

Poštovani građani, očigledno se dešava u ovom parlamentu da interes Demokratske partije socijalista bude iznad interesa građana.

Institut poslaničkog pitanja je jedan od najznačajnijih instituta u parlamentu, ali zbog lošeg vođenja Parlamenta ili zbog lošeg planiranja Vlade, mi smo jednostavno došli u cajtung. I sad poslanici Demokratske partije socijalista iskazuju svoj stav, nijesu važna poslanička pitanja, mi se toga odričemo da bi mogle određene tačke dnevnog reda da se završe do 31. decembra.

Mi kao Demokratski front smatramo da Parlament treba da radi sasvim normalno, niti mu produžavati rad posebno da bi se pravila neka hitnost /prekid/ i njenim političkim interesima. S obzirom da smo juče i ovih dana raspravljali aktivno o slobodi vjeroispovjesti, vi dobro znate da je sjutra jedan od najvažnijih pravoslavnih svetaca, Sveti Nikola i maltene neko to slavi, a drugi idu na slave i tražimo da se sjutra ne radi, a da poslanička pitanja nastavimo u petak. Danas možemo da prihvatimo da se raspravlja, da odgovara potpredsjednik Vlade Zoran Pažin, ali sjutra ne radimo, poslanička pitanja onda nastavljamo u petak. To je elementarno, vi znate da po zakonu svaki građanin za dane slave ima pravo na slobodan dan i ja tražim da zaustavimo sjednicu Parlamenta, da održimo Kolegijum da postignemo neki dogovor.

PREDsjedavaajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:12:45)

Hvala poslaniče Đukanović.

Što se tiče vašeg zahtjeva ja sam se konsultovao jer ste Vi to meni izrekli i prije nego što smo nastavili sa radom. Vi ste na Kolegijumu u ponедјeljak razgovarali o tome i u ponедјeljak je na vašem Kolegijumu rečeno da će se raditi i u četvrtak. U svakom slučaju inicirajte Kolegijum, pa možete i večeras. /upadice/

Mi nastavljamo sada sa radom, predsjednik će biti obaviješten ili ste ga vi već obavijestili tako da

Milutin Đukanović (18.12.19 16:13:26)

Ispred kluba Demokratskog fronta tražim pauzu. Do sad je uvijek bila praksa da se pauza odobri i da se održi Kolegijum. Ne znam čemu sad brzanje. Fino pauzu dajte pa ćemo se dogоворити.

PREDsjedavaajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:13:43)

Kolega Đukanoviću, ja mogu odrediti petominutnu pauzu, ali poslije pet minuta ja ću nastaviti sa radom.

Imamo pet minuta pauzu, nastavljamo u 16.15h.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:18:41)

Hvala.

Poštovani kolege i koleginice, samo da vas obavijestim, ja kao pripadnik manjinskog naroda često sam radio drugi dan Bajrama i naše kolege katolici su radili na njihov Nikoljdan, tako da to nije radni dani, ali sada nastavljamo sa onim što smo najavili.

Potpričnjak Vlade Zoran Pažin strpljivo čeka i idemo na prvo od osam pitanja.

Prvo pitanje je postavio kolega Branko Radulović. Prije nego što krenemo da najavim poslanik Milan Knežević, poslanik Predrag Bulatović i to je redoslijed prva tri.

Poslaniče Radulović izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (18.12.19 16:19:26)

Hvala.

Ja sam građani Crne Gore, po mom mišljenju, postavio suštinsko pitanje u ovim vremenima svakakvim, anticrnogorskim i mnogo drugačije okarakterisani. U skladu sa članom tim i tim, i tim, upućujem potpredsjedniku Vlade i ministru pravde Zoranu Pažinu, poslaničko pitanje kako ide. U skladu sa javno datim obećanjem i na osnovu pisanog zahtjeva i propratne dokumentacije koju sam Vam dostavio, molim da mi date mišljenje i obrazloženje na:

1. Čutanje Vrhovnog državnog tužilaštava povodom krivične prijave koju sam podnio 14.02.2011. godine, protiv devet lica, na čelu sa Milom Dukanovićem zbog osnovane sumnje da su izvršili više krivičnih djela prilikom privatizacije i poslovanja Elektroprivrede Crne Gore i tako direktno ili indirektno oštetili Crnu Goru za više milijardi eura i zaustavili održivi razvoj elektroenergetskog sektora.

2. Čutanje Vrhovnog državnog tužilaštva povodom krivične prijave koju sam podnio 11.10.2014. godine protiv 32 lica, na čelu sa Milom Dukanovićem, zbog osnovane sumnje da su izvršili brojna krivična djela prilikom poslovanja i privatizacije KAP-a i tako direktno ili indirektno oštetili Crnu Goru za više milijardi eura i onemogućili dinamičan razvoj aluminijske industrije.

3. Čutanje Specijalnog državnog tužilaštva povodom krivične prijave koju sam podnio 22.06.2017. godine, protiv 10 lica, na čelu sa Milom Dukanovićem i Duškom Markovićem, zbog osnovane sumnje da su izvršili više krivičnih djela prilikom eksplotacije i dalje prodaje Crvenih boksita.

4. Čutanje Vlade na moje brojne zahtjeve da mi se dostave pune informacije o eksplotaciji crvenih boksita, bilo da su u pitanju količine, koncesiona nadoknada, cijena uvoza i privredni subjekat kojem se prodaje ova ruda, očito zbog osnovane sumnje da je u pitanju i ogromno pranje novca.

Ja neću dalje govoriti, molio bih da ovo moje vrijeme koje je ostalo do tri minuta mi prenesete na one tri /prekid/...

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:22:28)

Moraću Vam oduzeti neki sekund, ali svakako.

Ministre Pažin izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 16:22:35)

Poštovani predsjedavajući, uvažene koleginice i kolege poslanici,
Poštovani profesore Raduloviću,

Vi ste poslanik sa dugogodišnjim iskustvom. Kao takav predstavljate građane u ovom parlamentu. Svaka vlast zakonodavna, izvršna i sudska vrši se u ime građana. Prema tome, odgovaram na Vaše pitanje, apsolutno je neprihvatljivo da ne dobijete odgovor na Vaša pitanja, apsolutno je neprihvatljivo da Vam se ne odgovori na prijave koje ste podnosili 2011., 2014., 2017. i

2019. godine.

Svu dokumentaciju koju sam dobio od vas 28. novembra proslijedio sam Vrhovnom državnom tužilaštvu uz zahtjev da mi se dostavi povratna informacija da li su ti predmeti procesuirani, ako jesu u kojoj fazi postupka se nalaze. Do današnjeg dana nijesam dobio odgovor, čim dobijem odgovor istog dana će vam biti proslijeđen od strane Tužilaštva. Hvala.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:23:50)

Hvala potpredsjedniče Pažin.
Poslaniče Raduloviću izvolite.

BRANKO RADULović (18.12.19 16:23:57)

Gospodine Pažin,

Ja vam se zahvaljujem na takvom odgovoru gdje ste indirektno rekli da je ovo tužilaštvo na čelo, u kontinuitetu sa gospođom Medenicom, Čarapićkom i sada tandemom Stanković - Katnić su zatočeni. Ovo je najveća istina u Crnoj Gori, ovo je budućnost Crne Gore.

Građani Crne Gore, pogledajte. Svu dokumentaciju imam oko ovoga. Ja sam stručnjak iz privrede, tehnokrata koji znam sve o privredi, tokovima novca i privrednim kretanjima. Pljačka nad pljačkama u Crnoj Gori je bila oko KAP-a '90-e godine do danas koja se nastavlja, koja je ovdje data poimenično od 32 lica koja su rukovodila sa KAP-om. Danas bi KAP bio okosnica razvoja, kao u svakom svijetu, u svakoj državi svijeta, od Islanda, pa ne znam dolje do juga. Ali, KAP je bio pljačkan kroz razne mehanizme. Sva dokumentacija postoji o ovom. Da bi do današnjeg dana KAP na čelo takozvanom, na čelo jer on nije na čelo sa onim glaziranim, takozvanim vlasnikom, neukim konduktomerom, danas upravljao sa najvećim resursima Crne Gore.

Gospodine Pažin, ne samo da je to zatočeno nego da postoje interesne grupacije na čelu sa Milom Đukanovićem je i ono što ne mogu da dobijem od Vlade Crne Gore evo godinu dana a vi niste odgovorili. Kome se danas prodaje protivzakonita eksplotacija crvenih boksita i po kojoj cijeni, kojoj ofšor firmi i kako se Peru novci?

Građani Crne Gore, bez realne ekonomije i bez KAP-a, prerađenog KAP-a od 100 hiljada tona i Crvenih boksita u Nikšiću će treba da bude metalurška, nemetalurška granica, nema budućnosti Crne Gore, to je potencijal od dvije milijarde prihoda godišnje.

Elektroprivreda Crne Gore zajedno, Milo Đukanović, Silvio Beruskoni, podnio sam krivične prijave kada su mislili da ja nisam normalan, pokazalo se da Silvio Beruskoni zajedno sa Milom Đukanovićem su dva najveća premijera tajkuna u Evropi Crne Gore. Zbog takve privatizacije Elektroprivrede, nemamo Kruševu, nemamo Komarnicu, nemamo Pivu 2, nemamo Pljevlja 1, ekološko Pljevlja 2, nemamo danas 5.000 gigavata časova /prekid/...

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:27:11)

Evo samo završite misao vrijeme, dat ću Vam dopunski minut ili 30 sekundi, samo misao završite.

BRANKO RADULović (18.12.19 16:27:23)

Ne nego ću ja da završim pa ću dopunski da pitam. Samo ne znam de su me preknuli, građani Crne Gore, ovo je budućnost Crne Gore.

Gospodine Pažin, Vi ste jedanput rekli, ja ću Vas i Vaše izlaganje da pratim, jer ste Vi prvi pravnik danas ovog režima. U pravu ste rekli da bez pravne države nema ekonomskog rasta i to se pokazuje svaki dan. Ovo je istina Crne Gore. Ovo treba da se preispita, za ovo neko treba da odgovara, ovo su stotine i stotine godina zatvora po postojećem Krivičnom zakoniku. Ja to

prezirem i to neka rade institucije. Ali, ovo je bila budućnost Crne Gore koja je prokockana. Ne zbog ne znanja, zbog ličnog interesa ovo je samo možda samo 60%, 70% /prekid/...

Gospodine Genci Vi kao da nemate ruke kad sam ja u pitanju ili neko drugi..

Gospodine Pažin, ja Vam kažem i Vi to dobro znate sve ovo što se sad dešava jeste da se prekrije istina. Ono što postoji u Katoličkoj crkvi je čistilište. Ono što postoji u pravnoj državi je revizija. Ovi ljudi treba da odgovaraju, treba da vrate lopovluk koji su ukrali, treba u Crnoj Gori da se izvrši sanaderizacija, treba Crna Gora da bude u pravnom smislu temelj. Zbog toga je i ovakav antipravoslavni zakon, antivjerski zakon, antitradicionalni zakon. Zbog toga su ovako zatočene institucije zbog toga je onoliki broj /prekid/...

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:29:34)

Hvala Vam.

Isteklo Vam je dopunsko. Izvolite.

BRANKO RADULoviĆ (18.12.19 16:29:56)

Genci uključite mi, Vi morate kao predsjedavajući da znate tri hiljade riječi naškog jezika da bi mogli da vodite.

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:30:03)

Molim Vas profesore Raduloviću, ovo Vam je treći minut prekoračenja dopunsko pitanje minut.

Izvolite postavite minut.

BRANKO RADULoviĆ (18.12.19 16:30:13)

Gospodine Pažin, ja hoću od Vas jasno i glasno kao što ste danas da i u buduće to evidentirate izborite se zato i da kažete da je gospođa Medenica, gospođa Čarapić i ovaj dvojac su protivzakonito radili i tražim pune informacije. Od onoga što tražim od Vlade ko pljačka Crvene boksite i ko pere novac od naših neobnovljivih resursa.

Sljedeće pitanje će vam opet postaviti kad god dođete u ovu Skupštinu hoću informacije koje sam trebao da dobijem za 15 dana, ja nijesam dobio ni za pet mjeseci ili godinu dana. Osnovano sumnjam da je Duško Marković to krije zato što je u /prekid/...

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:31:07)

Hvala Vam.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 16:31:20)

Uvaženi profesore potpuno razumijem Vašu zabrinutost u ovom trenutku nemam ni ja te informacije očekujem ih od Vrhovnog državnog tužilaštva. Kao što sam vam rekao 28. novembra proslijedio sam svu vašu dokumentaciju Vrhovnom državnom tužilaštvu i zatražio informaciju. Čim je dobijem istog dana će je proslijediti Vama. Od Vlade ne znam od koga očekujete to nije moj resor, a nije ni ministra Janovića. Od koga, ko se bavi Crvenim boksitima. /upadice/

Pa onda njemu to postavite. /upadice/ Da čekamo Vrhovnog državnog tužilaštva, a iz njega ćete znati šta dalje treba da pitate.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:32:12)

Hvala ministre, potpredsjedniče Pažin.

Ovim smo završili proceduru pitanja, sa ovim je završeno i dopunsko pitanje i odgovor na dopunsko pitanje.

Prelazimo na drugo pitanje, poslaniče Knežević izvolite.

Neka se pripremi poslanik Bulatović.

Milan Knežević (18.12.19 16:32:29)

Slobodna Crna Gora i vi u ZIKS-u, ministru Pažinu sam postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Kako Vi, kao član Sudskog savjeta, komentarišete javnu izjavu premijera Duška Markovića, da je Budimir Šegrt nekadašnji ministar zdravlja, a sadašnji ambasador u Poljskoj lažno svjedočio u postupku poznatom kao "Državni udar" na dan parlamentarnih izbora u oktobru 2016.godine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Vi se sjećate da je za vrijeme prošlog Premijerskog sata 20. novembra premijer Duško Marković na moje direktno pitanje - da li mu je Budimir Šegrt, aktuelni ambasador u Poljskoj, a nekadašnji ministar zdravlja, saopštio svoja saznanja da Andrija Mandić, ja i ostali članovi Demokratskog fronta planiramo terorizam i pokušaj državnoga udara na dan parlamentarnih izbora javno saopštio da se toga ne sjeća i da je sve moguće informacije o državnom udaru dobio od nadležnih organa putem informativnih emisija.

Takođe, ču vas podsjetiti da smo mi na osnovu svjedočenja upravo ovakvog Budimira Šegrta, presuđeni prвostepeno na po pet godina zatvora. Jer, je tadašnji ministar zdravlja predstavio da je saopštio istinu Dušku Markoviću, a to je i konstatovano u obrazloženju presude.

Takođe ču vas podsjetiti da sudske vijeće na čelu sa Suzanom Mugošom nije dozvolilo, ministre Pažin, da se premijer Duško Marković sasluša u sudnici Višega suda. Odlično znate iz kog razloga zato što bi on u Višem sudu saopštio i ovo što je rekao pred cjelokupnom crnogorskom javnošću.

Zbog toga smo mi, gospodine Pažin, podnijeli krivične prijave protiv Budimira Šegrta Osnovnom državnom tužilaštvu zbog davanja lažnog svjedočnog iskaza i Vrhovnom državnom tužilaštvu protiv Sudskoga vijeća Suzane Mugoše, Vesne Pejan i Dragice Vuković, zbog zloupotrebe službenog položaja. Iz jednog prostog razloga zato što su svojim djelovanjem jasno pokazali, ono što mi sve vrijeme tvrdimo da se radilo o klasičnoj montaži državnog udara.

Dalje, Ticijano Masu, počasni konzul Malte, kome je navodno povjerovao Budimir Šegrt da mu je saopštio istinu vezano za planiranjem državnog udara, niti je znao naš srpski jezik ili kako ga već ko krsti, niti je Budimir Šegrt znao engleski jezik, ali su se sporazumjeli, da Demokratski front planira državni udar. On je to saopštio i na suđenju u Višem sudu. Ne znam da li znate gospodine Pažin da je upravo taj počasni konzul, Ticijano Masu, imao jedan razgovor sa ovom malteškom novinarkom Dafnom Karuana koja ga je pitala kako je moguće da je on počasni konzul Malte, a radi kao menadžer u hotelu u Malti. Gdje on njoj počeo da prijeti putem telefona, postoji transkript tog telefonskog razgovora, a sad se otpetljalo čitavo klupko, da je izgleda premijer Džozef Muskat, Malte, bio jedan od nalogodavaca ili ljudi koji znaju zbog čega je ubijena gospođa Karuana jer je istraživala visoku korupciju i organizovani kriminal malteškog rukovodstva koje je u najprisnijim odnosima sa rukovodstvom države Crne Gore. Lično se Muskat hvalio da je priatelj sa Milom Đukanovićem, a očigledno je veza ministar Hajdarov za vanredne situacije iz Azerbajdžana.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:36:32)

Hvala poslaniče Knežević.

Mkinistre Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 16:36:35)

Poštovani poslaniče Kneževiću, Vi ste kroz svoje pitanje postavili daleko širi niz činjeničnih tvrdnji nego što je to u pitanju koje ste meni postavili. Nemam ništa protiv toga, ali ja bih se zadržao na onom što ste mene pitali.

Vi gospodine Kneževiću, kao vrsni poznavalac krivičnog prava, a na žalost do toga znanja ste došli pod po Vas neprijatnim okolnostima dobro znate, da ministar pravde sebi neće dozvoliti u Parlamentu da sugeriše drugostepenom sudu, a to je u ovom slučaju Apelacioni sud kojem dokaznom sredstvu treba pokloniti vjeru, a kojem ne. Kada bih to radio vi odlično znate da bih ja na taj način vršio nedostojan uticaj na drugostepeni sud, što ja svakako sebi zbog profesionalnog doživljaja svoga posla ne mogu dozvoliti.

Takođe bi bilo neprimjereni da komentarišem riječi premijera koje smo čuli u ovoj sali i Vi i ja, jer, ste dobili od njega pojašnjenje, prethodno odgovor, a potom i pojašnjenje na taj odgovor.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:37:58)

Hvala ministre Pažin.

Poslaniče Knežević, izvolite tri minuta.

MILAN KNEŽEVIĆ (18.12.19 16:42:15)

Ministre Pažin, vama je sve nešto neprimjereni i vama i sudskom vijeću, jedino je primjereni da mi dobijemo pet godina zavora na osnovu lažnog svjedočenja ministra zdravlja koji je za to dobio ambasadorsko mjesto u Poljskoj. Je li to primjereni? Znači sve je ovdje u Crnoj Gori neprimjereni. Nije primjereni da se miješa u sudske odluke, nije primjereni da se analizira sve ovo što se izdešavalо u takozvanom postupku za državni udar, samo je ovdje primjereni da Andrija Mandić i ja i ostali funkcioneri Demokratskog fronta kroz različite postupke i različite procese idemo u zatvor, e pa ja mislim da ni to nije primjereni. Znate zašto vas ja ovo pitam ne zato što ja sad imam nekakvu pretjeranu potrebu da razgovaramo sa vama niti sam Vam se uželio da ne vjerujem ni Vi meni, nego je suština u tome što ste vi član Sudskoga savjeta gospodine Pažin. Vi ste produžili mandat Sudskom savjetu koji je izabrao ovakvo sudsko vijeće, ovakve sudove i ovakve sudije. Zbog toga Vas ja pitam.

Je li primjereni gospodine Pažin da se 12 dana nakon presude, prvostepene, za državni udar podigne naredba o proširenju istrage za 10 američkih, izraelskih i britanskih državljanu bivših agenata CIE, FBI-a, Mosada i MI6? Je li to primjereni da su zajedno sa nama i agenti GRU-a organizovali državni udar kako Crna Gora ne bi ušla u NATO. Pa ste Vi kao ministar pravde dali garancije za jednog izraelskog državljanina čiji je brat zamejnik direktora Mosada, dali ste kao ministar pravde, ja ću vam pokazati dokument, garancije. Dali ste garancije da mu neće biti ništa u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i da će se sa njim postupati u skladu sa svim konvencijama. Je li to tačno, nije tačno. Hoćete li da nam daju pauzu, a ja ću da pročitam što ste vi ovdje potpisali za Joramom Friga? Evo predlažem sad da se da pauza. Ja ću sad da pronađem dokument. /upadice/

Pa naravno da nijeste Vi pisali pismo, naravno oko ekstradicije. Dozvolite da vam se izruči Joram Frig i da vi garantujete da mu se u Spužu, narodski rečeno, neće desiti ništa i da će se njim postupati humano i u skladu sa svim konvencijama. Tačno, svakog drugog koga tražite. Sad mi objasnite kako je onda mogao taj Joram Frig, za koga ste raspisali crvenu Interpolovu potjernicu da dođe u Podgoricu, da da nekakvu izjavu pred Tužilaštvom i da ga niko ne uhapsi da vaša garancija ne važi. Ja moram da Vas pitam jer ste vi dali garanciju, gospodine Pažin. Koga ću da pitam na ovom crnom, bijelom svijetu crnogorskoga pravosuđa? Kako je moguće za čovjeka za koga ste garantovali, za koga ste raspisali crvenu Interpolovu potjernicu da dođe u Crnu Goru mrtav

ladan vidi se sa Čađenovićem i sa Katnićem izađe, a traži se da se uhapsi. Postoji naredba Višega suda da mu se odmah odredi pritvor je li to moguće gospodine Pažin?

Takođe, želim da Vam postavim dopunsko pitanje.

Kako je moguće i zašto da naš slučaj tzv. državni udar dođe na Apelacioni sud i odredi se apelaciono vijeće, na čelu sa Migo Međedovićem, Sekom Piletić i Ratkom Ćupićem i da Migo Međedović zatraži izuzeće zato što je imao ranije konflikte sa Demokratskim frontom?

Pa evo sad dobijamo najave da čitavo to vijeće želi da traži izuzeće u slučaju za državni udar. Pa zašto traži izuzeće ako je sve čisto gospodine Pažin?

Zašto se sad bježi od postupka pred apelacijom ako je ovdje sve čisto, ako je ovdje sve primjereno kao što je ovaj slučaj lažnoga svjedočenja Budimira Šegrtu. Da nijesam ja zaražen kakvom ebolom, pa se oni boje tamo da ih ja ne zarazim u Apelacionom i Višem sudu. Zašto sad sudije Apelacionoga suda bježe od ovoga predmeta. Zato što očekuju politički pritisak ako ga već nijesu dobili. Koga ja gospodine Pažin treba da pitam u ovoj Crnoj Gori, ako ne vas kao ministra pravde i člana Sudskoga savjeta, da mi pojasni ove anomalije.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:42:57)

Hvala.

Postavljeno Vam je dopunsko pitanje, ministre Pažin.

U redu dopunsko pitanje u sljedećem Premijerskom satu.

Prelazimo na sljedeće pitanje.

Poslaniče Bulatović, Vi postavljate pitanje, neka se pripremi kolega Slaven Radunović, poslije njega Milutin Đukanović.

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (18.12.19 16:43:15)

Dame i gospodo, poštovane kolege poslanici, gospodine Pažin,

Priča o državnom udaru nije neki strah Demokratskog fronta od pravosuđa od Demokratske partije socijalista nego je to naša borba protiv neistina kojima se služi vlast. Nažalost, mi smatramo da ste Vi u tome značajno učestvovali, nažalost po Vas.

Naravno, argumenti gospodin Pažin je rekao nikad čuo, kada se promijeni vlast i kada se budu mogle institucije da funkcionišu dobićete argumente i za to, ali, u odnosu na Vas neki i mnogo teže argumente. Ja sam juče ovdje Milu Đukanoviću direktno rekao da on stoji iza državnog udara da je ispisao optužbu, da je ispisao presudu. On je juče rekao da on ima neka dokumenta koja kažu da je bilo nešto. Ta dokumenta nijesu bila na sudu, kako je moguće da on ima nešto na bazi oko čega okupi Glavni odbor i vas iz rukovodstva i onda kaže mora da se to i to uradi. Migo Međedović nije imao problem da prošle godine suprotno Ustavu i zakonu i suprotno vijeću sudije Rakočevića koje je u istom slučaju odlučilo drugačije odredi stavljanje u zatvor suprotno međunarodnim konvencijama i Ustavu Milana Kneževića i Neboju Medojević. On sada izigrava poštenje. Ne želi da učestvuje u tome jer je u konfliktu interesa, a revnosno je završavao od kad ja barem pamtim partijske zadatke Demokratske partije socijalista. Pitanje koje sam Vama postavio nije ovo, nego je pitanje poštovani građani sljedeće.

Gospodine potpredsjedniče da li je Vlada razmatrala primjedbe Mitropolije crnogorsko-primorske od 13. novembra 2019. godine, na Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica? Tako se zove taj zakon. Ako jeste, zašto ih je potpuno ignorisala? Da vas podsjetim na to na stotinu strana ste dobili mišljenje Pravnog savjeta Mitropolije crnogorsko-primorske. Te zašto Vlada nije uvažila stavove Venecijanske komisije od 21. i 22. juna 2019. godine, a posebno vezano za uključivanje i djelotvorne konsultacije predstavnika vjerskih zajednica i naročito precizne stavove, vezane za imovinu vjerskih zajednica.

Da li time gospodine Pažin i Vi lično i Vlada, jednostranim postupanjem, ignorisanjem, a po nalogu Mila Đukanovića ignorirate stavove Venecijanske komisije i međunarodnog dokumenta i time ciljano i svjesno dodatno polarizujete već duboko podijeljenu Crnu Goru radi pokušaja

ostvarenja neutemeljeno postavljenih političkih ciljeva DPS-a, pa i po cijenu potencijalne destabilizacije države Crne Gore.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:46:47)

Poslaniče Bulatoviću, samo privedite kraju molim Vas.

Predrag Bulatović (18.12.19 16:46:58)

Imam najmanje još minut.

Ono što želim u ovom obrazloženju da kažem, nije tajna, to se zna.

Vi ste imali, lično, i premijer brojne sastanke sa i mitropolitom i ljudima iz Mitropolije crnogorsko-primorske. Na jedan upit ovdje vi ste to potvrdili. Danas je figurativno Milan Knežević rekao Dušku Markoviću, pošto je on rekao da mi primamo neke naloge vezano za ovaj zakon sa strane. Da ste Vi i Duško Marković više bili na Cetinju i u Mitropoliji nego Amfilohije, figurativno je naravno to rekao.

Međutim, tačno je da ste se često sastajali, ali tačno je da ste imali fingiranje onoga što se zove dijalog, a vi veoma dobro znate da Venecijanska komisija u zaključnim razmatranjima vama rekla sljedeće. "Organi vlasti treba da sprovedu inkluzivne djelotvorne konsultacije sa javnošću uz uključivanje predstavnika vjerskih zajednica, što je važan uslov za postizanje što je moguće šireg koncenzusa o pitanjima koja su obrađena u Prijedlogu zakona". Što širi koncenzus, ne može biti ako najbrojnija vjerska zajednica odnosno Mitropolija crnogorsko-primorska koja najveći broj vjernika u Crnoj Gori ima je isključena je. Zvanična ocjena njihova u odnosu na vas i na Vladu jeste da ste fingirani dijalog, da ste ignorisali stavove Venecijanske komisije. Vi treba da mi odgovorite koliko ste ih uvažili, imam i stavove Venecijanske komisije i sve verzije zakona koje ste ove godine imali i zašto pored usmene rasprave koju ste sa ljudima iz crkve imali zašto nijeste 100 strana pročitali jednog ne poučnog nego pravnog /prekid/...

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:49:06)

Hvala poslaniče Bulatoviću.

Predrag Bulatović (18.12.19 16:49:11)

Htio sam gospodine Genci da kažem da oni su dobili 100 strana primjedbe Pravnog savjeta Mitropolije. To su sve profesori doktori, ljudi od prava, ali ljudi iz religijskih i vjerskih krugova koji tu materiju izuzetno poznaju, ne samo ovdje, nego i na širim prostorima. Zašto ni jedno slovo od te vrlo utemeljene analize Pravnog savjeta Mitropolije nijesu ugradili nego im je služila Mitropolija samo kao objekt da zapišu da su obavili toliko i toliko razgovora.

Gospodine Pažin, znate, pored ovih što smo mi rekli pregovora koji se vode iz političkih struktura i nekih krugova u Evropskoj uniji, da crkva ovih dana ima intenzivne međunarodne kontakte. Danas dok mi razgovaramo i juče i prekuće i jednodušna je ocjena Sjedinjenih Američkih Država i Evropske unije snažna kritika onoga što ste vi uradili, kako se ponašate prema Mitropoliji.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 16:50:11)

Hvala poslaniče Bulatović.

Potprijetiće Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 16:50:17)

Poštovani gospodine Bulatoviću, Vama je svakako poznato da Venecijanska komisija prije nego što je donijela svoje mišljenje u junu mjesecu boravila u Crnoj Gori, da se sastala i sa predstvincima vlasti i sa predstvincima opozicije, da se sastajala sa predstvincima državnih institucija, sa slobodno mislećim intelektualcima istoričarima. Takođe, sastala se i sa predstvincima Srpske pravoslavne crkve. Vjerujem da je Venecijanska komisija uvažila sugestije Srpske pravoslavne crkve sa tog sastanka i ugradila ih u svoje mišljenje. U svemu onome, što je bilo usaglašeno sa međunarodnim pravnim standardima u ovoj oblasti.

Ja lično, a i premijer, kao što ste imali danas priliku da čujete sam se više puta takođe sastajao sa predstvincima Srpske pravoslavne crkve. Moram zaista veoma iskreno da vas informišem da su ti sastanci bili u duhu uzajamnog razumijevanja, poštovanja i uvažavanja. Uvjeren sam da su bili korisni, bez obzira što nijesmo u svemu postigli konsenzus, vezano za donošenje ovog zakona, ti su sastanci bili svakako veoma korisni.

Kažem to otvoreno, spremam sam i sada i ubuduće da razgovaram sa predstvincima Srpske pravoslavne crkve i sa svim drugim vjerskim zajednicama, a to će biti neophodno. Kao što ste dobro citirali sama Venecijanska komisija je pozvala na inkluzivan i kontinuirani dijalog. Ne samo u pripremi zakona, to će važiti i u sprovođenju toga zakona, kakav god bude njegov sadržaj koji treba da usvoji ovaj visoki dom.

Prema tome, gospodine Bulatoviću, nema nikakve dileme da je naša namjera bila da se taj dijalog vodi na najbolji mogući način, to vam ja kažem i u svoje lično ime. Zadnji susret koji se odnosio na potrebu da zajednički razmotrimo primjedbe, odnosno komentare koje je dala Venecijanska komisija se završio na način da je Srpska pravoslavna crkva uslovila donošenje ovoga zakona istovremenim ili čak prije toga donošenjem zakona o restituciji crkvene imovine.

Takođe, nijesu su iskazali spremnost da razgovaraju o preporukama Venecijanske komisije nego o cijelini zakona. Ne samo o preporukama nego o cijelini zakona. To nije bilo prihvatljivo za Vladu. Konsultovao sam Vladu oko toga i dobio odgovor da bi to značilo korak unazad u donošenju zakona. Nakon toga sam ponovo kontaktirao mitropolita obavio s njim razgovor, na žalost nijesmo uspjeli da se usaglasimo oko toga. Radni tim Vlade koji je trebao da učestvuje u tom razgovoru odvojio je zaista dovoljno vremena za to, koliko god je bilo potrebno, nekoliko dana u kontinuitetu, da se raspravlja o preporukama Venecijanske komisije, ali je opredjeljenje Mitropolije bilo drugačije, ja to naravno poštujem. Lično mislim da bi bilo mnogo bolje i korisnije za sve nas da se ipak razgovaralo. Naša je spremnost bila da se ide od preporuke do preporuke i da se pokuša usaglasiti sadržaj inoviranog dijela zakona koji bi značio ispunjavanje preporuke Venecijanske komisije. Do toga nijesmo došli i danas imamo zakon u Parlamentu koji nije sa njima usaglašen, ali moram reći sljedeće.

U prethodnim razgovorima koje sam imao sa Mitropolijom veoma smo se pažljivo odnosili prema svim sugestijama koje je Mitropolija davala i jedan dio tih sugestija se našao u tekstu zakona. Kao što znate iako je Mitropolija dala komentare na nekih 80 i 90 strana koje sam ja veoma pažljivo pročitao i to isto veče kada sam dobio te komentare iako se kažem samo mali dio odnosi ili manji dio da tako kažem na komentare Venecijanske komisije odnosi se na cijelinu zakona, način na koji je donošen zakon sve faze u donošenju zakona se komentarišu, što je legitimno.

Dakle, mislim da bi bilo korisno da smo razgovarali nijesmo, ali kao što i sami znate ovdje se osporavaju dva ili tri člana.

Razumio sam da koliko god se iz razloga političkih stavova koji se zauzimaju iznose primjedbe na celine zakona. Da je ovdje sporno samo tri najviše četiri člana i treba otvoreno to reći ovaj zakon nije stvar političkih ideologija nego ljudskih prava i sloboda. Kada svedemo raspravu na to onda ćemo lako doći do najboljeg mogućeg rješenja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 16:56:01)

Hvala potpredsjedniče Pažin.
Poslaniče Bulatović, izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (18.12.19 16:56:02)

Još jedanputa, zaključak razmatranja Venecijanske komisije. Vidio sam sa kim je sve razgovarao i građani i javnost će biti uskraćena jer da bi se ovo prezentiralo trebalo bi da ima 10 okruglih stolova na Televiziji Crne Gore ili crnogorskoj televiziji. Naravno, nema je. Kao što je sinoć izvještaj oko tačke Izbori i imenovanja bio samo ono što je Milo govorio, ne što smo mi govorili. Ovo je materijal veoma obiman, ali u zaključnom stavu kaže: "Organi vlasti treba da sprovode inkluzivne i djelotvorne konsultacije sa javnošću, uz uključivanje predstavnika vjerskih zajednica, što je važan uslov za postizanje što je moguće šire konsenzusa o pitanjima koje je obrađeno u predlogu zakona".

Što širi konsenzus, ja ne mogu da vidim sa Jevjerskom zajednicom, Islamsko-vjerskom zajednicom i Katoličkom crkvom uz sve poštovanje svega toga to je, ipak jedna ubjedljiva manjina u odnosu na ono što Mitropolija ima. To vam je čak i rekla Sveta stolica i pismo koje je dobio premijer, koji ste Vi pročitali, koje je uslijedilo nakon pisma patrijarha Irineja govor o tome. Ovdje je dijalog najvažniji. Znači, ako nije ostvaren dijalog, pa i sve da je tačno to što ste rekli, a ja izražavam sumnju, jer znam šta ste razgovarali, ali ja ne prepričavam ono što je bilo na vašem sastanku i što ja imam informacije, već je to saopšto onaj ko je sa vama bio razloga da nemate koncenzus, poštovani građani, rekao je da nemaju saglasnost. Uprkos toga je otislo to u proceduru, što govorи da je ova Vlada spremna da provocira nasilje i da ona želi iz političkih razloga da ide ivicom sukobljavanja u Crnoj Gori radi izborne godine i radi oduzimanja imovine Mitropoliji.

Legitimno je što je crkva postavila vama prethodno pitanje vraćanje imovine koja je oduzeta, a vi hoćete da se oni saglase sa zakonom koji nije uvažio stavove Venecijanske komisije. Ovdje u ovom papiru ima svega i svačega Venecijanske komisije. Oni su bili siromasi dužni da zapišu sve što je rečeno tu, čak i jedna činjenica koja je nonsens da je Parlament prošle godine ukinuo odluke Podgoričke skupštine. Oda kad je Parlament ukinuo odluke prošle godine Podgoričke skupštine ništa se nije dešavalo gospodine Pažin, znate šta je Pravni savjet Mitropolije, između ostalog je rekao, samo jedna činjenica: "Nakon referendumu sva prava koja su pripadala zajedničkoj državi prenose se na Srbiju". Je li tačno ovo što vam ja kažem? Ona je suksesor SRJ, Srbija, jeste, a vi zaboravljate /prekid/ i mnoge druge činjenice koje se tiču ustavnog kontinuiteta.

Poštovani građani,

Znači neće restituciju, znači neće da /prekid/ hoće da uzmu i ono što postoji. Evo što nijesu uvažili.

Konstatovano je u stavovima Venecijanske komisije da su odredbe iz člana 62 i 63 Predloga zakona kao i njihova pozadina nejasne i dvosmislene. To je i sada.

Ukazano je da sudska vlast ima obavezu da ispita i utvrdi postojanje konkretnih vlasničkih prava i to u skladu sa standardima zaštitna prava privatne svojine sadržave u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i prakse Evropskog suda za ljudska prava. Nijeste ugradili.

Precizirano je, da se ne mogu primijeniti bilo kakva ad hoc pravila niti pravila posebno skovan za ovaj konkretni slučaj. Ni to nijeste uradili.

Navedeno je da se imaju primijeniti ista važeća pravila i sprovesti regularni i detaljni propisani dokazni postupci kako bi se u materijalnom i procesnom smislu obezbijedilo /prekid/ ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:00:25)

Poslaniče Bulatović, samo trideset sekundi. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (18.12.19 17:00:29)

Precizirano je da teret dokazivanja leži na državi. Vi ste drugačije to precizirali i još ste ovdje napisali u ovom završnom članu. Vi igrate igru, vrlo opasnu, a to je sad ču da vam pročitam taj član, 64 stav 2.

Po pravosnažnosti odluka koji se vrši upis državne svojine u Katastar i tako dalje vjerska zajednica nastavlja sa korišćenjem objekta i zemljišta koji su predmet upisa do odluke državnog organa nadležnog za odlučivanje o državini korišćenju i raspolaganju ovim objektima i zemljišta, a Venecijanska komisija kaže drugačije.

Na kraju, gospodine Pažin,

Ovdje imam sasvim slučajno i vrlo namjerno za 15 pokušaja samo u jednom zaključnom područnom odjeljenju za katastar na kojem tada čelu bio jedan kadar iz SDP-a da se oduzme ono što pripada Mitropoliji. Ministarstvo finansija na čijem čelu je bio Igor Lukšić poništilo te odluke /prekid/ on je bio kasnije predsjednik Vlade. Znači Ministarstvo finansija, Vlade koji je na čelu bio Milo Đukanović, je potvrdilo pečatom to je samo jedan papir, ima ih na desetine i na desetine, a sve prije 1918. godine. Znate šta je ovdje juče Đukanović rekao: "Ako toga ima onda će činovnici u Katastru da snose pravnu i svaku drugu odgovornost za pogrešni upis".

Poštovani građani,

Iz svega ovoga što sam ja sada govorio razlog više jeste da 21.12. se nađemo u Nikšiću na Crkvenom narodnom saboru, razlog više jeste da, ako budu istrajni u proceduri ovdje se organizuje protest ispred Skupštine, a mi ovdje pozivamo sve kojima je stalo da se ne usvoji ovaj zakon da zajedno onemogućimo svim mogućim sredstvima o kojima smo juče govorili da se taj zakon ne usvoji i da natjeramo Vladu da razgovara sa crkvom.

PREDSEDJAVAĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:02:34)

Hvala poslaniče Bulatović.

Poslaniče Radunović, Vi ste sljedeći.

Izvolite poslaniče Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (18.12.19 17:02:47)

Gospodine Nimanbegu, gospodine Pažin, kolege poslanici,

Ja sam upravo dobio akt Uprave za nekretninu područne jedinice u kojem piše svima.

Nalaže vam se da direktoru Uprave za nekretnine dostavite podatke da li u postupcima održavanja Katastra nepokretnosti je bilo upisa vjerskih objekata i ukoliko je bilo po kom osnovu je taj postupak vođen? Ukoliko postoje predmeti upisa vjerskih objekata u obavezi ste da dostavite rješenje kao prilog, rok za dostavu 19. decembar 2019. godine do 12 časova, a akt je upućen 18. decembra, danas.

Znači li ovo ministre Pažin ono što je saopštilo premijer Marković da je dao nalog da država već sad reaguje? Znači, vi ovu državu uvodite u ratno stanje ovakvim dopisom pet ili šest dana pred raspravu o ovom Predlogu zakona. Ovo je gospodine Nimanbegu veoma alarmantno i smatram da Skupština, ali i ministar Pažin moraju da se odrede oko ovoga, jer nama ovdje govore da su spremni za dogovor, da su spremni za kompromis, da su spremni za dijalog, a već su sad dali naloge svim katastrima da dostave i popišu imovinu Srpske pavoslavne crkve i da krene progon crkve i prije zakona.

PREDSEDJAVAĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:04:18)

Poslaniče Knežević, molim Vas, vi znate da je vjerovatno bitno, ali u ovoj proceduri pitanja kolege Bulatovića nije.

MILAN KNEŽEVIĆ (18.12.19 17:04:20)

Veoma je bitno.

Crna Gora, Uprava za nekretnine. Nalaže vam se da svima da direktor Uprave za nekretnine dostavite podatke da li u postupcima održavanja Katastra nepokretnosti je bilo upisa vjerskih objekata i ukoliko je bilo po kom osnovu je taj postupak vođen? Ukoliko postoje predmeti upisa vjerskih objekata u obavezi su, /upadica/ Dragan Kovačević, gospodine Pažin. Dragan Kovačević evo da vam donesem da vidite. Evo vidite.

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:05:05)

Hvala poslaniče Knežević.

Ovo je sasvim dovoljno za proceduru. Vi znate da ja kao predsjedavajući nemam ovdje nikakvog razloga da bilo što prekidamo, to su upavni akti Uprave za nekretnine koji se ne tiče rada Skupštine.

Poslaniče Radunović, vaše vrijeme za pitanje počinje. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (18.12.19 17:05:40)

Hvala Vam.

Ministre Pažin,

Odmah ču da pročitam pitanje, a onda ču da ga i obrazložim.

Da li Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica po tumačenju Vlade koja ga je predložila, znači vaše Vlade i vas predviđa da bi hramove Mitropolije crnogorsko-primorske izgrađene prije 1918. godine mogla da koristi i pseudo-religijska organizacija Crnogorska pravoslavna crkva i ako je tako da li to Vlada svjesno provočira građanske sukobe u Crnoj Gori.

Sada da obrazložim.

Naime već danima dok traje ova rasprava o ovoj vrlo važnoj temi koja, kao što svi vidimo i dijeli i Crnu Goru i svađa Crnu Goru, Vlada odgovor na ovo pitanje krije kao zmija noge. Stalno šalje neke poruke, neće da dira crkvu, neće niko da osvaja hramove, neće niko da istjeruje vjernike, ali eto imaju pravo svi da na vjeroispovijest pitam konkretno ukoliko se ovaj zakon usvoji, da li će Miraš Dedeić i Stevo Vučinić moći da koriste hramove izgrađene prije 1918. godine. Naravno ukoliko sprovedete namjeru do kraja što znači da je upišete na državu, da li će oni koristiti te hramove jednako ili u određenom procentu sa Mitropolijom crnogorsko-primorskog? To je ono što mene zanima, a siguran sam da zanima i sve građane Crne Gore i molio bih Vas da mi odgovorite precizno na to pitanje. Strašno mi licemjerno djeluju, vi ne iz Vlade, vi imate jasan stav, mi smo protivnici politički i meni je tu sve čisto, ali mi strašno licemjerno djeluju ljudi, bilo je danas ovdje takvih reakcija, a ima ih posebno po medijima kako navodno mi sad prihvatom vašu ovu priču, bačenu udici pa ne raspravljamo o Montenegro airlinesu. Inače mi prvo raspravljamo i o Montenegro airlinesu i o svakom drugom problemu, nego navodno gubimo vrijeme oko ove teme i oko nekih podjela i oko nekih svađa kao mi učestvujemo u svemu tome ravnopravno s vama. Šta treba da radimo mi kojima je stalo do crkve kad Vlada izađe sa ovakvim predlogom. Da se pravimo da se ništa nije desilo, pa naravno da ne možemo. Naravno to nas ne oslobađa obaveze da se bavimo i drugim stvarima, ali više ja kao građanin kao neko ko pripada Srpskoj pravoslavnoj crkvi i Mitropoliji crnogorsko primorskoj ne mogu da slušam te licemjere koji mi postavljaju svaki dan pitanje zašto ste se uhvatili toga, to vam je Vlada namjerno uradila. Pa iako je namjerno uradila iako mi znamo da je namjerno uradila mi moramo da reagujemo. Vi koji ne reagujete, vi ste kao Vlada i gori od Vlade. Vi gore želite Mitropoliji crnogorsko-primorskoj nego Vlada. Vlada makar pokušava da nađe neki izgovor, a vaš je izgovor srbo mržnja i antihrišćanski stavovi.

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:09:58)

Poslaniče Radunoviću, privodite kraju, pola minuta.

SLAVEN RADUNOVIĆ (18.12.19 17:10:03)

Privešću kraju, ali sad ne znam kad ste me isključili tako da, ali evo kažem da oni koji se ovako licemjerno ponašaju u ovakvoj teškoj situaciji vezanoj za crkvu gori su od Vlade, koji traže od nas da ne reagujemo nego da pustimo da sve prođe tek tako. Od vas znači, tražim da mi odgovorite jasno na ovo pitanje. Vi znate što sam Vas pitao ukoliko sprovedete u djelo sve što ste zamislili, a mi ćemo se potruditi da to ne uspijete, da li će Miraš Dedeić, Stevo Vučinić i ostali iz tog šoua da koriste hramove koje danas koristi Mitropolija crnogorsko-primorska i koji su puni naroda.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 17:10:59)

Hvala poslaniče Radunoviću.

Znači, niste bili prekinuti nego vam je isteklo vrijeme za postavljanje pitanja.

Poslaniče Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 17:11:12)

Još uvijek nijesam poslanik, a možda budem jednoga dana.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 17:11:16)

Izvinjavam se potpredsjedniče Pažin. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 17:11:22)

Ništa se ne morate izvinjavati. Došao sam kao nezavisni intelektualac na ovom mjestu.

Gospodine Radunoviću, ja mislim da imperativ za sve nas i to moralni mogao bi reći i kategorički moralni imperativ da se čuvamo teških riječi. To je ono što je i u duhu tradicije na koju vi volite, s pravom, da se pozivate da se čuvamo teških riječi i da čuvamo jedne druge od sebe samih. Gospodine Radunoviću, veoma je politički neodgovorno kada kroz svoje poslaničko pitanje Vladu stavljate u kontekst svjesnog izazivanja građanskih sukoba. To je veoma politički neodgovorno, jer Vlada kroz sve javne politike za koje je zadužena na osnovu nadležnosti koje ima, na osnovu Ustava i zakona garantuje i obezbjeđuje građanski mir, ljudska prava i slobode, prosperitet i građanski koncept države.

Takođe, gospodine Radunović, i politički je nekorektno da kada govorite o vjernicima Crnogorske pravoslavne crkve govorite da se radi o vjernicima pseudo religiozne organizacije. To se gospodine Radunoviću, zove govor mržnje koji nije prihvatljiv u demokratskom društvu, kao što je neprihvatljivo i kada se kaže za građane islamske vjeroispovijesti da su lažni ljudi lažne vjere. To je takođe govor mržnje. Mislim da se trebamo svi zajedno kloniti takvih teških riječi koje su uvredljive, zapaljive, možda retorički za trenutak zazuće dobro, ali su vrlo problematične sa aspekta budućnosti koju moramo da obezbijedimo za naraštaje koji dolaze.

Ništa u ovom zakonu gospodine Radunoviću, nema što bi iko mogao koristiti kao izgovor za građanske sukobe o kojma govorite, baš ništa. Radi se o zakonu koji je komparitvno gledajući jedno od najboljih zakonskih rješenja u okruženju, daleko bolji nego zakoni koji su se danas spominjali iz okruženja, radi se o jednom liberalnom zakonu koji garantuje svakome pravo na slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti ili uvjerenja. Pravo svakoga da ispovijeda svoju vjeru, da

promijeni svoju vjeru da odustane od vjere, to je tzv. apostaza da sam ili u zajednici sa drugima javno ili privatno isповijeda, vjeru molitvom, obredom, običajima, podučavanjem ili na koji drugi način.

Država može da ograničava ovo pravo jedino ukoliko je to neophodno u demokratskom društvu, a ograničenje je usmjereno na neki od legitimnih ciljeva koji su dati međunarodnim pravnim standardima kao što je: javna bezbjednost, javni red, zdravlje, moral i sloboda i prava drugih. To su jedina ograničenja. Dakle, ovaj zakon daje dovoljno prostora za sve koji su vjernici, ali i za one koji nijesu vjernici, imaju neka svoja druga uvjerenja kao što su recimo ateisti i oni takođe imaju pravo na svoj stav, na svoj svjetonazor, njima to takođe treba biti omogućeno i zakonski tekst je dovoljno liberalan za sve. Dakle, konkretno odgovor na Vaše pitanje jeste da se zakon uopšte ne bavi tim pitanjem.

Zakon nema nikakve pretenzije da ikome povjerava hramove, osim vjernicima. Pa ne očekujete gospodine Radunoviću, valjda da Vlada drži sjednice u nekom od vjerskih objekata i zaista je neprihvatljiva manipulacija da se navodno radi o potrebi da država raspolaže tom imovinom tako što će je stavljati u promet. Ništa od toga nije tačno, evo ja vam sada kažem da ništa od toga nije tačno. Prihvatom odgovornost za ovo što kažem. Nije namjera Vlade da iko osim vjernika koristi vjerske objekte niti će Vlada da ulazi u kanonska obilježja vjerskih zajednica to prepustamo vjerskim zajednicama, niti to Vlada sigurno želi, niti će dozvoliti da se bilo ko tuče.

Prema tome očekujem sada kada ste čuli jasno razrješenje da to nije pretenzija Vlade da se bavi tim pitanjima da od takve retorike odustanete, jer evo kažem vam dakle ništa od toga što budi kod vas zabrinutost nije iskaz namjera Vlade.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:16:54)

Hvala potpredsjedniče.
Poslaniče Radunoviću, izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (18.12.19 17:16:58)

Potpredsjedniče Pažin, sad ste me potpuno uvjerili da je onaj dio mog pitanja o izazivanju sukoba bio precizan i tačan, ali potpuno. Da prepričam građanima koji možda nijesu mogli da shvate što ste pričali, ako je neka domaćica kuvala ručak usput ili nešto ili slušala muziku paralelno sa slušanjem Vašeg iskaza, da im pomognem. Vi ste rekli ovako svako ima pravo da iskazuje svoje vjersko ubjedjenje na svoj način, svako može da propagira vjeru, sve je to tačno. To se ne zove Pravoslavna crkva. U Americi vi znate kako to ide u gradu od 50.000 stanovnika ima pet različitih, sedam različitih crkava. Oni ih zovu crkve, ali to nijesu Pravoslavne crkve koje imaju svoj kanon, mi ovdje pričamo o Pravoslavnoj crkvi, vrlo jasno struktuiranoj. Na ovaj način kako ste vi objasnili jednog dana kada ovo bude, kako vi želite da bude, državna imovina. Pojaviće se pet ljudi pretpostavljam agenata ANB-a, to je moje mišljenje koji će da provociraju i koji će da traže ključ, od koga, od recimo sveštenika Srpske pravoslavne crkve kod kojeg stoji. Pozivaće se na ovo što ste vi rekli, nas pet hoćemo da služimo u manastiru Morača, koji su Nemanjići podigli. Mi hoćemo tamo da služimo mi smo Pravoslavna crkva, registrovani smo na Cetinju u jedinici tamo policije i hoću da nam se to omogući, to ste vi meni sad odgovorili samo što nijeste htjeli da kažete lijepo.

Ja sam od vas očekivao kao odgovornog čovjeka da čete da mi odgovorite, ako se desi, ako vam uspije ovaj naum i ako budu crkve u državnom vlasništvu šta će da se desi ako Miraš Dedeić i Stevo Vučinić krenu da se bave mađijama u tom hramu. Kažem Vam, ja dobro pazim što pričam, ja ne pričam o drugoj religijskoj zajednici u Springfieldu u Americi ili ne znam o nekoj drugoj organizaciji vjerskoj, pričam o Pravoslavnoj crkvi znači da bi nešto bilo crkva mora da bude po kanonima ustrojena. Mora neko da vas rukopoloži, ne da vas rukopoloži brat od tetke, član partije nego mora da vas rukopoloži neko ko to može da uradi. Prema tome, ništa nema tu sporno je li tako, znači hoćete li da kažete da ako krenu konkretne osobe koje sam pomenuo u ime nevladine organizacije Crnogorska pravoslavna crkva da neće moći da koriste ove hramove. Je li

to odgovor?

Nego ko se bavi sa tim hoće li da se bavi policija, hoće li komunalna policija, ko će da se bavi ovim što Vas ja pitam? Ko će da raspolaže tim crkvama ko? Rekli ste biće tamo vjernici, da, a ko je taj koji tumači. Slušajte gospodine Pažin, nijeste iskreni, rekao sam maloprije sam vas razdvojio od onih licimjera koji sa strane gledaju i govore kako ovo nije važna tema, rekao sam za vas. Vi ste protivnik, politički protivnik, imate svoj cilj i ja to poštujem. Volim kad imam sa kim da razmijenim mišljenje, ne volim ove koji sa strane gledaju i dobacuju, volim kad imam, ali ste me sad razočarali, ne svijete da izvorite zato što spremate prevaru za našeg mitropolita, kojem šaljete poruke da mu niko neće dirati hramove.

Ako ne mislite tako onda recite da neće moći niko da uzima hramove od kanonske Crkve i da neće moći da koristi hramove kanonske crkve izgovorite. Znači, ne može neko drugi da dobije naše hramove. To nije namjera, hoće li biti moguće to zakonski?

Gospodine Pažin, mi pričamo o strašno krupnoj stvari to je taj plan, vi morate u mikrofon da ponovite. Ovo je tačka spora o čemu ja pričam došli smo do one tačke koja interesuje čitavu Crnu Goru. Znate koliko obični građani znaju o drugim stvarima koje ste Vi stavili u zakon koje su vjerovatno potrebne, ali građane zanima ovo, baš ovo što vas ja pitam, a vi nećete jasno to da izgovorite. Jasno bi bilo - ne gospodine Radunoviću, organizacije koje se predstavljaju kao crkve ne mogu da koriste pravoslavne hramove mogu nešto drugo, ali pravoslavne ne, a vi to nećete da izgovorite.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:22:35)

Hvala poslanice Radunović.

Poslije poslanika Radunovića, je postalnik Đukanović. Za šefove klubova u 17.30 h će se odražati Kolegijum u vezi inicijative.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (18.12.19 17:22:54)

Poštovani građani, iako se mi iz Demokratskog fronta otprilike ne dogovaramo oko pitanja naša pitanju se naslanjaju jedno na drugo, evo gospodin Radunović je otvorio ovu temu.

Ja sam ministru postavio sljedeće pitanje.

Da li je ovim Zakonom o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica predviđeno da kada trojica građana formiraju svoju vjersku zajednicu mogu obavljati vjersku službu u vjerskim objektima koji su prethodno postali država. Ja sam u svojim diskusijama uvijek volio prvo da iznosim argumente i činjenice, a na osnovu tih argumenata i činjenica izvlačio sam određene zaključke, konstatacije i kvalifikacije. Sad ču da krenem obrnuto. Odgovorno tvrdim ovo što ste pričali juče predsjednik Milu Đukanoviću, danas premijeru Duško Marković i Vi svi varate narod. Da vam bude lakše vi ste obični prevaranti, evo zbog čega to, a sad ču da dokazujem te teze. Kažete nema ništa od oduzimanja imovine /prekid/...

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:24:16)

Poslanice Đukanović, molim vas.

Izvolite, nastavite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (18.12.19 17:26:08)

Premijer Duško Marković, danas saopštava - "Ostrog ne može biti vlasništvo Srpske pravoslavne crkve", a nećete da oduzimate imovinu. Juče predsjednik Milo Đukanović, kaže da prije 1918. godine nije postojala Srpska pravoslavna crkva. Ali gospodine Pažin i to moram da primjetim, Vi ste rođeni u Hrvatsku, mi to razumijemo to nije neki problem, ali vi jednostavno ne

razumijete Crnu Goru. Znate, ko je ujedinjavao Srpsku pravoslavnu crkvu ko je bio na čelu tog Odbora za ujedinjenje Mitrofan Ban, mitropolit crnogorski, on je bio mitropolit prije 1918. godine, a bio je mitropolit i poslije ujedinjenja. Kako je to onda ukinuta Crnogorska mitropolija?

Vi ste sad krenuli da držite, da učite male kurseve iz nekih brošurica od 10-12 stranica. Prodajete ovdje građanima priču da se zalažete za građansku državu, avrhunac vašeg programa je stvaranje autokefalne crnogorske pravoslavne crkve i jačanje crnogorskog identiteta. To radi građanska partija. Vi ste otišli u nacionalizam, šovinizam, mi to odavno znamo, ali sad je to postalo bjelodano, do sada ste nešto pokušavali to da prikrijete, ali toliko varate, toliko pokušavate da prevarite da jednostavno ne možete sve rupe da začepite. Pa stojite li iza izjave premijera Markovića da Ostrog ne može biti vlasništvo Srpske pravoslavne crkve? Šta je to onda nego otimanje?

Gospodine Pažin poruka za sve vas i vašu Vladu naše svetinje ćemo braniti naši životom. Naši preci su ginuli za krst časni i slobodu zlatnu. Vodite računa o tome. Ove vam prevare neće proći. Povucite ovaj zakon, ovo su posljednji trenuci da ne izazovete haos u Crnoj Gori. Na vaše ramujevanje što nijeste iz Crne Gore malo se udubite. Ovdje se vjera brani /prekid/, mi ćemo raditi to što su radili naši preci. Vjerujte, ja sam iz stare Crne Gore, nijesam to često isticao, moji se sahranjuju na Čevu i pobegli su u te planine da ne bi bile sluge da bi sačuvali svoju tradiciju i vjeru. Ako su oni mogli u tom kamenu da žive 300, 400 godina budite sigurni i mi smo spremni našim životima da branimo našu vjeru.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:27:42)

Hvala, poslaniče Đukanoviću.
Izvolite, potpredsjedniče Pažin.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 17:27:52)

Poslaniče Đukanoviću, nemojte da se žestite. Nemate razloga za to. Vodimo jedan sasvim korektan dijalog i nema potrebe da podižete atmosferu niti ton, sasvim dobro Vas čujem.

Pomalo je neobično da ministru pravde uopšte postavljate ovo pitanje. Nijeste mi postavili pitanje kao potpredsjedniku Vlade nego kao ministru pravde. Vi znate da nije Ministarstvo pravde uopšte nadležno za ova pitanja nego Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

Drugo, veoma je neobično da zakon koji još nije prošao skupštinske procedure, nije bio ni na matičnom Odboru ovdje se na ovaj način raspravlja. Dakle, vodi se prije nego što je matični Odbor dao saglasnost i uputio ga uopšte na plenum. Ni to mi ne smeta. Konkretno ću Vam odgovoriti na Vaše pitanje. Ne, gospodine Đukanoviću, nije planirano niti je moguće da po ovom zakonu, koristeći liberalna rješenja iz ovog zakona, tri vjernika osnuju vjersku zajednicu i da im država ustupa vjerske hramove na raspolaganje. To je bilo Vaše pitanje. Ne, jeste li me čuli, ne, koliko puta treba da kažem - ne, to po zakonu nije moguće. Da ja Vas nešto pitam. Pošto je dijalog otvoren, korektan, pitam vas ko je danas upisan kao vlasnik Cetinjskog manastira, složićete se, uz Ostroški manastir, najvažniji manastir pravoslavne crkve u Crnoj Gori, znate li ko je upisan? Je li Srpska pravoslavna crkva? Nije, nego Opština Cetinje. Smeta li neko vjernicima da idu u Cetinjski manastir, da li ih neko napada, usurpira, ugrožava. Niko.

Prema tome, gospodine Đukanoviću, nemate od koga da branite hramove jer ih niko neće napadati. Ako tvrdite da će ih neko napadati onda grubo manipulišete činjenicama. Nema niko namjere da napada hramove, a stoga nema ni potrebe da ih vi branite, posebno ne životima. Životi su nam dragocjeni, svih građana, vaši, naši. Nemojmo da provociramo tu priču o životima koji će stradati uslijed neodgovorne i neodmjerene retorike koja može da se čuje. Hvala.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:30:29)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.

Izvolite, poslaniče Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (18.12.19 17:30:37)

Ponovo manipulacija. Evo zbog čega. Počeli ste ovdje priču, premijer je to ponovo saopštio, da je hram na Vračaru, u Beogradu, u vlasništvu države Srbije. Potpuna zamjena teza. To se identično dešava i s Cetinjskim manasticom. U Beogradu je zemljište grada Beograda, a sam hram je vlasništvo Srpske pravoslavne crkve i prije tri godine usvojen zakon gdje je relativno lako izvršiti konverziju tog gradskog građevinskog zemljišta. Zbog toga kažem da manipulišete. Glavni argument je bio ako može hram na Vračaru zašto ne mogu ovi. E, sada ste čuli ove argumente i to morate da znate. Šta je onda s Vašim argumentima, kada vam pokažemo da ovdje nijeste u pravu što se tiče hrama na Vračaru. Identična je situacija sa Cetinjskim manasticom.

Zbog čega je državi interes da to bude državna svojina ako ne želi time da upravlja. Ona će da se trudi kada je to njeno da jednoj vjerskoj zajednici omogući da vrši službu od 10.00 do 12.00h, drugoj od 14.00 do 16.00h. Vi hoćete od hramova da napravite samoposluge da rade dvokratno. Zbog čega onda takav interes, a vrhunac programa stvaranje crnogorske autokefalne crkve. Koga ćete da ubijedite da nijeste krenuli u frontalni obračun protiv Mitropolije crnogorsko primorske i ostalih eparhija u Crnoj Gori. Da vam pročitam član 20 ovo što ste pričali. "Vjerska zajednica može da se registruje ako ima najmanje tri punoljetna vjernika koji su crnogorski državljanini i imaju prebivalište u Crnoj Gori ili državljanini druge države ili lica bez državljanstva koji imaju odobren stalni boravak u Crnoj Gori u skladu s zakonom".

Ovo je predlog vašeg zakona. Ovdje ste ubjeđivali da nije tačno ovo što sam pričao. Da li će tri muslimana da organizuju vjersku zajednicu koju će da nazovu, neće zamjeriti, islamska vjerska zajednica Gornje Gusinje, može da se zove, njih trojica i traže da vrše službu u Husejin pašinoj džamiji u Pljevljima. Na osnovu čega ćete da ih odbijete. Onda se okupe demokrate, ljudi demokratskih kapaciteta da im se omogući vršenje službe, da im se omogući sloboda vjeroispovijesti. Mi smo pravoslavci demokrate po principu i onda krenemo da im pomognemo /prekid/ da vrše neku službu u džamiji gdje gospodin Genci Nimanbegu vrši službu. Ili tri katolika formiraju istinsku katoličku crkvu, pa krenu da vrše službu u katedrali Svetog Tripuna, zbog čega ćete da im zabranite. Vi ste, bre, podignuti na kriminalu i haosu i vi se samo u tim vodama snalazite. Ovoga puta vam to neće proći.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:34:15)

Hvala, poslaniče Đukanoviću.

Poslije poslanika Đukanovića je poslanik Budimir Aleksić.

Izvolite, poslaniče Aleksiću.

BUDIMIR ALEKSIĆ (18.12.19 17:34:38)

Nadam se da sam na pravoj adresi postavio pitanje. Valjda je Ministarstvo pravde nadležno za pravosuđe. Ima i priča o Sudskom savjetu. Pravosuđe, tužilaštvo, sudovi i advokatura, je li tačno. Znam šta je pravosuđe.

Postavio sam vam sljedeće pitanje koje pokazuje, kazaču to u obrazloženju, u kakvom je stanju crnogorsko pravosuđe i kako rade crnogorski sudovi u koje mi treba sjutra da imamo povjerenja kada budu oni presuđivali čiji su hramovi na prostoru Crne Gore. Odmah da kažem u takve vaše sudove ne vjerujem i već unaprijed znam kakve će te presude da budu. To je ono o čemu pričamo čitavo ovo vrijeme, a vi nas ubjeđujete u suprotno.

Zašto pravosuđe Crne Gore učestvuje u procesnim zloupotrebama, podmetanjima i falsifikatima, u montiranom sudskom postupku, po tužbi za utvrđenje od 5.06.2014, izdavačke kuće CID iz Podgorice protiv izdavačkog preduzeća Obod sa Cetinja i kako je moguće da se van snage stavi pravosnažna presuda Višeg suda u Podgorici od 20.05.2005. kojom je izdavačkoj kući

CID zabranjeno da izdaje i prodaje djelo "Autobiografija i memoari kralja Nikole" u obliku i formi kako su oni objavljeni u okviru sabranih djela kralja Nikole iz 1969. godine koje je objavila izdavačka kuća CID?

Riječ je o jednoj dugom sudskom postupku koji traje od 1997. godine kada su naslijednik autorskih prava pok. Rista Dragičevića i izdavačka kuća Obod tužili CID zbog neovlašćenog objavljivanja autobiografije i memoara kralja Nikole i Viši sud je 2005. godine donio prvostepenu presudu koju je kasnije potvrdio Apelacioni sud 2007. godine. Dakle, po toj presudi zabranjeno je tuženom tj. CID-u da objavljuje ta djela onako kako su ona objavljena 1969. u izdanju cetinjskog Oboda. Onda je na scenu stupio Privredni sud 2010. godine gdje je trebalo iskazati izgubljenu dobit Oboda, ovoj naslijednici Rista Dragičevića isplaćen je autorski honorar, ali trebalo je ta procjena da se izvrši koliko je Obod oštećen i to je vještak finansijske struke iskazao. Apelacioni sud Crne Gore je ukinuo nezakonitu presudu Dijane Raičković, a onda nakon ukinutog rješenja određeno je supervještačenje kojim je potvrđeno da je Obod oštećen za 56.000 evra. Dok je trajao taj sudski proces kod Dijane Raičković u izvođenju dokaza o visini izgubljene dobiti na scenu je stupio sudija Blažo Jovanić, predsjednik Privrednog suda i on je podnio tužbu za utvrđenje 5.06.2014. godine, dakle poslije devet godina od donošenja pravosnažne presude Višeg suda.

Dakle, poslije devet godina CID tuži Obod i onda imamo tri presude. Sudija Blažo Jovanić donosi tri nezakonite prvostepene presude na bazi manipulacija, zamjena teza, falsifikata i usvaja ovaj tuženi zahtjev CID-a i sudija Jovanić u prvoj i drugoj nezakonitoj presudi odlučuje da nije povrijeđeno autorsko pravo tuženom tj. Obodu. Sve tri te nezakonite presude sudije Jovanića ukinuo je Apelacioni sud Crne Gore. Četvrta odluka, odnosno presuda Apelacionog suda od 2017. njome se preinačava presuda Privrednog suda od 2016. godine kojom je utvrđeno da je tužilac, odnosno CID imao pravo da objavi ova djela kralja Nikole. Danas je bio nastavak suđenja kod ove iste Suzane Raičković po tužbi Oboda za izgubljenu dobit. Mislim da je sudija, evo nisam još kontaktirao gospodu iz Oboda, na bazi falsifikovane presude Privrednog suda odbio tuženi zahtjev Oboda o visini izgubljene dobiti, a to je nešto oko 100.000 eura. Dakle, u pitanju je postupak prepun falsifikata. Kao laik kada sam vido i iščitao taj materijal krstio sam se kako je to moguće u jednoj državi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:39:51)

Hvala Vam, poslaniče Aleksiću.
Izvolite, potpredsjedniče Pažin.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 17:40:04)

Gospodine Aleksiću, ne mogu da se ne čudim da neko Vašeg obrazovanja i univerzitetske karijere sebi dozvoli da s nepodnošljivom lakoćom, kao što bi rekao jedan književnik, postojanja sebi dozvoli da koristi riječi podmetanje, zloupotreba, falsifikovanje, manipulacije, kada govoriti o konkretno određenim nosiocima pravosudnih funkcija. Vi ste ovdje i tužilac i sudija, nijeste advokat, a kada govorite o pravosuđu ne znamo da li vi teretite tužilaštvo, sudove ili advokaturu pošto kažete da je pravosuđe to koje podmeće, zloupotrebljava i falsificuje. Gospodine Aleksiću, mislim da je za takve konstatacije potrebno imati mnogo bolje argumente nego što ste vi iznijeli. Valjda ne očekujete da sada umjesto vas uzmem i sam presuđujem ko je u pravu između dvije stranke koje vode spor dvadesetak godina.

Ono što mene brine, tu bih se mogao složiti sa Vama, izraziti zajedno sa Vama apel da se taj postupak okonča u najkraćem mogućem roku. Jer, čim nešto traje dvadeset godina, bez obzira što vidim da je sada tužilac postao tuženi, tuženi postao tužilac i da ima više tužbi pred Privrednim sudom, da se ranije vodio postupak pred Osnovnim, odnosnom Višim sudom, uvijek je diskreditujuće za pravosuđe kada postupak toliko dugo traje. Tu izražavam solidarnost i apelujem da se ovaj postupak završi u najkraćem mogućem roku. Ko je od stranaka u pravu to nijeste ovlašćeni da iznosite ni vi ni ja niti je uopšte primjereno da postavljate pitanje ministru pravde o konkretnom sudskom predmetu i da presuđujete o njemu, a da očekujete da kažem da ste u pravu

ili da ste u krivu.

Sva ta rasprava koja nije u sudnici nego je u Parlamentu o sudskim predmetima je na krivom putu. Nemojte da to radimo. Sve ovo može neko da tumači kao nedostojan uticaj na sud vas kao poslanika, a mene kao ministra pravde ukoliko bih se upustio u takvu raspravu, a neću se upuštati jer poštujem i pravosuđe i zakonodavnu vlast i izvršnu vlast i princip uzajamne kontrole i ravnoteže koji ne podrazumijeva da se mijesamo jedni drugima u posao. Ne bi nam trebali sudovi kada bi poslanici mogli da nakon 20 godina presjeku i kažu ko je u pravu, da li da sada u sudovima zatvore predmet i kažu rekao nam je poslanik Aleksić kako treba da se presudi, nemamo više šta da radimo nakon dvadeset i nešto godina.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:43:09)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.
Poslaniče Aleksiću.

BUDIMIR ALEKSIĆ (18.12.19 17:43:13)

Vi se meni čudite što upotrebljavam određene kvalifikacije. Čudite mi se kao nekome ko valjda ima zvanje doktora nauka, pa bi trebalo da bude oprezan u određenim stvarima. Gospodine Pažin, ja se Vama čudim kako vi ne kapirate da u određenim stvarima, u razabiranju nekih stvari i uspostavljanju reda veličina među njima ne treba doktorat nego da to može da radi i nepismen čovjek koji ima određeni stepen mentalnog i intelektualnog potencijala. Da može da razlikuje zlo i dobro, da može da razlikuje neke elementarne stvari u životu da bi mogao da se snalazi. Ne mora doktorat, ne mora da bude čak ni elementarno pismen. Poslanik, takođe ne mora da bude pismen. Treba da ima 18 godina, da je državljanin Crne Gore, šta je treći uslov, da je izabran, naravno. Dakle, poslanik može da bude neko ko nije pismen, samo da ima 18 godina i da je državljanin Crne Gore, ne treba mu doktorat. Nismo mi ovdje po konkursu. Zna se kako se postaje poslanik.

Kao neko ko umije da razabira neke elementarne stvari, upoznat sam sa ovim slučajem. U čemu je problem da iznesem svoj stav i tvrdnu da sam se uvjerio da crnogorsko pravosuđe, konkretno sudstvo, konkretno Privredni sud, Blažo Jovanić i sudija Raičković su na bazi falsifikata, manipulacija i zloupotreba donijeli presudu kakvu su donijeli. Da je Vama kao ministru pravde, Vaša funkcija je ministar pravde, to nije samo proklamacija nego treba, zaista, to da bude u stvarnosti, da se Vi zalažete za pravdu. Da je vama stalo do ovoga, a trebalo bi da vam je stalo jer je izdavačko preduzeće Obod podnijelo više pritužbi na presude Sudskom savjetu čiji je predsjednik Mladen Vukčević doktor prava, profesor Ustavnog prava, predsjednici Vrhovnog suda Vesni Medenici, valjda i nju treba da zanima pravda i kako rade sudovi i pravosuđe i vama, vi ste dobili sav taj materijal i predsjedniku Vlade Dušku Markoviću, takođe su ga upoznali sa čitavim ovim slučajem. Očekujem da odgovorite ljudima koji su vas pitali o čemu se ovdje radi, da ih informišete, da im date neko tumačenje.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:46:25)

Hvala, poslaniče Aleksiću.
Da li ćete odmah na postavljanje drugog pitanja?

BUDIMIR ALEKSIĆ (18.12.19 17:46:49)

Sedam godina sudija Raičković nije donijela presudu o visini izgubljene dobiti Oboda. Sedam godina ne može da doneše presudu o visini izgubljene dobiti. Ja sam doktorat završio za tri godine, a sudija ne može da doneše presudu na par strana za sedam godina nego je čekala

presudu Blaža Jovanića donesenu na bazi, moram da kažem jer sam se u to uvjerio, falsifikata koju je potvrdio Vrhovni sud, takođe na bazi falsifikata iako je Apelacioni sud tri puta ukidao tu presudu. Samo od Vas očekujem da mi odgovorite. To meni nije logično.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 17:47:36)

Da li je to dopunsko pitanje?

Imate mogućnost odgovora sada, potpredsjedniče Pažin, do tri minuta i završava se ta procedura prvog pitanja.

Zoran Pažin (18.12.19 17:47:50)

Gospodine Aleksiću, rekao sam da se slažem sa Vama da postupak neprimjereni dugo traje, bez obzira što je poprimao različite forme vezano za to ko je tužilac, ko tuženi, da su se tu mijenjale uloge i da ima više parnica, a ne jedna. Mislim da je taj sporni materijalno pravni odnos trebao biti razriješen za ovih dvadesetak godina, što god da je u pitanju.

Vi morate biti svjesni, ukoliko bismo vi i ja sada javno iznosili svoju istinu, da nam onda ne bi trebala istina suda. Pitam vas za javnost koja bi istina bila važeća, ona koju utvrđi sud u pravosnažnoj presudi kada konačno ona dođe ili ono što smo Vi i ja ovdje utvrdili na osnovu činjenica koje ste Vi iznosili. Ako bismo mi pretendovali da je naša istina važnija od istine suda onda nam sudovi ne bi trebali jer bismo na taj način, na neprimjeren način ugrozili pravnu sigurnost kao najvažniji atribut vladavine prava. Zato postoje sudovi da bi samo njihova istina važila u konkretnim sudskim predmetima, posebno dok oni traju, kada završe onda je na određeni način uz potrebu da se i tada poštuje autoritet suda i da se iznose neki argumenti.

Sve ono što se smatra da je van standardizovanih sudskih procedura može biti predmet ocjene samo Sudskog savjeta po pritužbama. Ta pritužba koja je stigla meni u decembru mjesecu 2018. godine je prosljedena Sudskom savjetu, prosljedio sam je Sudskom savjetu da bi je Sudski savjet na odgovarajući način razmotrio. To je sve što mogu da uradim u ovom trenutku dok je postupak u toku.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (18.12.19 17:49:48)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.

Poslaniče Aleksiću, Vaše drugo pitanje, sedmo pitanje upućeno potpredsjedniku Pažinu.

Budimir Aleksić (18.12.19 17:49:57)

Moje drugo pitanje se odnosi na spomenik fašističkom ratnom zločincu Jusufu Čeljiću, odnosno kako je on sam sebe preimenovao za vrijeme postojanja fašističke velike Albanije Isuf Čeljaj. To sam postavljao više puta ovdje i neću od toga odustati dok potpuno, što bi narod rekao, ne izujem crnogorsku vlast koja se tu najbolje očituje koliko je antifašistička i koliko primjenjuje dvojne aršine i kako se jednak ophodi prema svim građanima Crne Gore.

Da li Vlada Crne Gore ima mehanizme, da li ima namjeru i političku volju da utiče na lokalnu samoupravu Gusinja da organi te samouprave ispoštuju odluke nadležnih inspekcijskih organa ove zemlje o uklanjanju spomeničkog kompleksa podignutog u slavu i čast ratnog zločinka Isufa Čeljaja, odnosno Jusufa Čeljića u selu Vusanju pored tamošnje osnovne škole?

Ovdje sam raščistio sa ministrom kulture koji je jasno kazao da je inspekcijski nadzor 31. jula 2013. godine bio i da je utvrđeno da je taj objekat u selu Vusanju podignut suprotno odredbama Zakona o spomenobilježjima, a propisano je da se spomen obilježja podižu u skladu s programom podizanja spomen obilježja Skupštine Opštine uz prethodnu saglasnost Ministarstva kulture. Takođe, 2018. godine izvršen je inspekcijski nadzor inspektora za kulturnu baštinu,

donijeto je rješenje kojim se naređuje Sekretarijatu za uređenje prostora i imovinu Opštine Gusinje da se shodno članu 27 Zakona o spomen obilježjima donese rješenje o uklanjanju nelegalnog objekta posvećenog ovom zločincu i da se izvrši uklanjanje objekta u roku od 90 dana. Informisali su Upravu za inspekcijske poslove koja je trebalo da podnese krivičnu prijavu nadležnom državnom tužiocu protiv odgovornih zaposlenih u Sekretarijatu za uređenje prostora koji neće da sprovedu odluku Opštine Plav i predloži pokretanje krivičnog postupka protiv Arifa Čeljaja koji je donator i koji je finansirao podizanje tog spomenika, neovlašćeno, bez saglasnosti Ministarstva kulture. Ministarstvo kulture zaključuje, meni odgovor šalje ministar Bogdanović da Ministarstvo kulture i Vlada nijesu nadležni za uklanjanje bespravno podignutih objekata, odnosno spomen obilježja već organi lokalne uprave koji su nadležni za poslove kulture i građevinarstva. Ti organi koji su nadležni oni to neće da urade, je li tako.

Sada pitam Vas imate li vi mehanizme /prekid/ s obzirom da ste imali način i mehanizme da se ukloni postament gdje je bilo predviđeno da tu стоји spomenik Pavlu Đurišiću u selu Gornjem Zaostru kod Berana, imali ste način da uklonite ploču na kući Puniše Račića u selu kod Andrijevice. Tu je i predsjednik Vlade Marković reagovao, ekspresno je uklonjeno i jedno i drugo. Dakle, u tim slučajevima vi ste imali način, a u ovom slučaju, kaže ministar Bogdanović da to ministarstvo nije nadležno, to je isključivo nadležnost lokalne samouprave.

Da li Vlada može nekako da utiče na lokalnu samoupravu s obzirom da se kitite antifašističkim tradicijama. Imali ste prije tri dana manifestaciju, zakleli ste se da nema većih antifašista nego što su ovdje u Crnoj Gori Vlada Crne Gore i Zuwdija Hodžić koji je istovremeno predsjednik /prekid/ i pionirske i boračke organizacije. On se tamo zakleo da neće ovdje fašisti proći, a baš u njegovom selu, pazite ovu koincidenciju, on je baš iz tog sela Vusanje i šta je, ljudi, logičnije očekivati nego od predsjednika SUBNOR-a da nam svojim primjerom, u svom selu, dokaže antifašizam i sam da ukloni spomenik fašističkom ratnom zločincu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (18.12.19 17:54:37)

Hvala, poslaniče Aleksiću.

Potpredsjedniče Pažin, da li ćete dozvoliti meni proceduralno reagovanje?

Čekao sam pitanje poslanika Aleksića već duže vrijeme. Nagovijestio sam mu da ću prikupiti građu u vezi ovog pitanja jer to uporno postavlja u ovom domu. Odgovori koji su dati od strane ministara nijesu bili adekvatni. Želim da vam pročitam sljedeće jer sam dobio od porodice.

U Vusanju kod Gusinja godinama se nalazi spomenik ratnom zločincu Jusufu Čeljiću ili Isufu Čeljaju koji je 28. jula 1944. u Velici sa svojim saborcima i Njemcima učestvovao u pokolju više od 500 žena i djece, ubijenom u sukobu s partizanima početkom 1945. godine u Dolju kod Gusinja. To je dio pitanja poslanika Aleksića koje je upućeno u dva navrata Ministarstvu kulture i Ministarstvu unutrašnjih poslova. Namjerno tada nijesam htio da upustim u komentar, nisam ni bio u sali neki put prilikom postavljanja pitanja jer, iskreno, nijesam imao dovoljno informacija i podataka i dao sam sebi zadatak da se malo o tome informišem.

Ko je zapravo Isuf Čeljaj koga vi želite da krstite kao ratnog zločinca Jusufa Čelića. Da bih vam odgovorio na ovo pitanje, konsultovao sam mnoge izvore koji ni u jednom prilogu ne daju odgovor koji vi želite imputirati o ratnom zločincu. Naime, ovdje imam lično pismo generala Mirka Kržića poslatog 2. decembra 1943. godine svojim kumovima, porodici Čeljaj, po vama Čelić, gdje se kao saborac saborcima obraća braći Čeljaj, gdje ih kao saborce i kumove obavještava o stanju na bojištima nosiocima partizana, njegovih saveznika Rusa, Engleza, Amerikanaca. To pismo porodica još čuva kao pravu relikviju. Samo da vam jedan citat pročitam: "Dragi moji drugovi koji su prolazili kroz Čereme, pričali su mi najljepše o vama što me osobito radovalo, a naročito to da ste hvala Bogu zdravo i da se u ovim teškim ratnim događajima hrabro i pošteno držite kao najbolji sinovi junačkog ščiptarskog naroda. Mene to kao vašeg kuma osobito raduje i pričinjava naročito zadovoljstvo".

A ko je Mirko Krdžić? Ukratko, bio je kapetan u Vojsci Kraljevine Jugoslavije, doktorirao u Beogradu 1939. godine na pravnim naukama. Godine 1941. organizovao ustanak i bio član Ustaničke komande u Andrijevičkom srežu jula '41. godine. Kao ilegalac bio uhapšen od italijanske vojske. Bio je zamjenik vijećnika na Drugom zasjedanju AVOJ-a '44. godine. Biva izabran za

člana Predsjedništva Crnogorske Narodne Skupštine. Bio je predsjednik Vojnog suda, a kasnije Višeg Vojnog suda štaba. Član Generalštaba Jugoslovenske armije, kao načelnik Odjeljenja za vezu sa stranim vojnim misijama. Poslanik Ustavotvorne Skupštine FNRJ. Od 1946. godine predsjednik Vojnog vijeća FNRJ, pa Vrhovnog suda.

Tokom sukoba sa Info biroom biva uhapšen pošto nije htio suditi svojim ratnim drugovima u političkim procesima. Umro 12. novembra 1950. godine.

To je to pismo. U vezi knjige "Vatre sa Komova" narod Andrijevičkog sreza u NOR-u strana 861. godina Aljo Avdić, u djelu "Prijatelji i baze NOP-a u selu Vusanje", nakon što govori o partizanskom pokretu u tom kraju u članku "Prijatelji i baze NOP-a u selu Vusanje", između ostalog piše: "Baze za povratak, boravak pomenutih jedinica i pojedinaca, nailaze se na imanjima porodica Ahmetović Hasana i Hamze Mustafe i braće Čelića. Mustafa je stariji brat Jusufa Čelaja".

Kolja Aljo Avdić, on je bio pukovnik OZN-e, vojni ataše u Italiji, poznat kao jedan od glavnih organizatora NOB-a, jedan prvoboraca u tom kraju.

U knjizi "Plav i Gusinje u prošlosti" autora Mustafe Memića - Beograd 1989. godine na strani 229, 230 piše: "U Čeremima kod Jusufa i Mustafe Čelića od januara do aprila bio je sklonjen komandant Andrijevačkog partizanskog bataljona major Jugoslovenske vojske Mirko Krdžić jer je obolio i nije mogao da izdrži uslove u zemunici.

Od današnjih žitelja kraja imam ovdje dvije pisane izjave sa sobom. Prva izjava Bogoslava Turkovića iz Vojnog sela kod Gusinja, u kojoj se kaže da u njegovoj porodici živi sjećanje na događaj 1941. godine kada je oko 40 članova porodice Turković spasio Jusuf Čelaj koji ih je uzeo pod svoju besu i tako ih bezbjedno i sigurno prebacio do mjesta zvanog Ulotina. Citat iz njegove izjave: "Mi članovi bratska Turković, bliže Labudović i dan danas održavamo prijateljske, ljudske i dobre odnose sa bratstvom Čelaj i vaspitavamo naše potomstvo da i to dalje nastave bez obzira na teška vremena koja nosi vrijeme i koja mogu da se dese".

Druga izjava je vezana za taj događaj, davalac izjave, ovo je bila izjava. Druga izjava je Goran Radenović iz Plava, takođe ovdje sa mnom. I jedan i drugi davalac izjave tvrde da su materijalno i moralno davali svoje izjave.

Na službeni upit SUBNOR-a u Arhivu Crne Gore dobijen je odgovor da ime Isufa Čela, osnosno Jusuf Čelić ne nalazi na spisku ratnih zločinaca Jugoslavije.

Tvrđnja da je Isuf Čelaj 28. jula 1944. godine, što Vi navodite u Vašem pitanju, u Velici sa svojim saborcima i Njemicima učestvovao u pokolju više od 500 žena i djece, kako tvrdi poslanik Aleksić, jednostavno nije i ne može biti istina, jer je Isuf Čelaj umro početkom februara 1944. godine. Znači šest mjeseci prije pokolja u Velici, a ne početkom '45. kako tvrdi Aleksić.

Gospodine Aleksić, onda morate preispitati sebe i svoje tvrdnje i ja se nadam da sam ovim pomogao i ministru pravde da se pozabavi ovom temom.

Poslaniče Aleksiću, samo meni možete. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 18:02:05)

Brzo ču.

Gospodine Aleksiću,

Cijenim da je najcjelishodnije a vidim i najkorisnije da ja ustupim ovu polemiku oko ovoga pitanja vama i potpredsjedniku Nimanbegu. Posebno jer sam tragom Vašega pitanja došao do saznanja da ste ovo pitanje već postavljali i ministru kulture i ministru unutrašnjih poslova i da ste dobili odgovore.

Sada ste tek potpuno promašili nadležnost jer Ministarstvo pravde baš nema nikakvu nadležnost vezano za ovo pitanje. Ipak iz poštovanja prema Vama i poslaničkoj funkciji koju obavljate, ja sam sam tragicao da vidim o čemu se radi i došao do saznanja koja su u tom administrativnom smislu identični vašim, kako je tekla procedura.

Ne znam jeste li pomenuli još dodatno da je 8. avgusta ove godine podnešena i krivična prijava protiv investitora, ne zbog toga što je cijenjen njegov istorijski format kao pozitivnu ili negativnu ličnost iz tih vremena, nego isključivo zato što nije poštovana zakonska procedura, nije tražena saglasnost Ministarstva kulture, a zna se da Zakon o spomen obilježjima to nalaže kao neizostavan oblik, odnosno dio u samoj proceduri.

To je sve što ja imam reći na ovu temu, a vrlo rado ču saslušati nastavak polemike između vas dvoje.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (18.12.19 18:03:39)

Hvala potpredsjedniče Pažin.
Poslaniče Aleksić, izvolite.

Budimir Aleksić (18.12.19 18:03:44)

Je li ja dobro shvatam, nije nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova, nije nadležno Ministarstvo kulture, nije nadležno Ministarstvo pravde.

Pa evo sam dobio odgovor i pročitao."Ministarstvo kulture i Vlada Crne Gore nijesu nadležni za sprečavanje, odnosno uklanjanje bespravno podignutih objekata, odnosno spomen obilježja, već organi lokalne uprave nadležni za poslove kulture i građevinarstva". Hoćete li da vam donesem ovo. Pa hajde.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (18.12.19 18:04:24)

Predsjedniče Pažin da Vam samo dam riječ. Izvolite.

Zoran Pažin (18.12.19 18:04:29)

Dakle postoji administrativno izvršenje odluke koje se donese to je uređeno drugim zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Postoji krivična procedura, obzirom da je podnesena krivična prijava. Ako se dođe i do pravosnažne presude onda imamo takođe odgovarajuću proceduru koja se sprovodi.

Prema tome, ne znam šta je sporno u konstataciji da Vlada u ovom trenutku, u ovoj fazi postupka nema neku svoju posebnu nadležnost. Ima lokalna samouprava, znamo što je podjela nadležnosti između Vlade i lokalne samouprave i imaju zakoni koji moraju da se sprovode. Ako se ne sprovode opet postoje procedure, između ostalih i politička odgovornost onih koji ne sprovode odluke nadležnih državnih organa.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (18.12.19 18:05:18)

Poslaniče Aleksić. Izvolite.

Budimir Aleksić (18.12.19 18:05:21)

"Vlada nema neku posebnu nadležnost", citat, nego lokalna samouprava. A lokalna samouprava neće. Kako dalje to ćemo da pratimo, a ja znam kako će to ići dalje.

Sad, što se tiče potpredsjednika Nimanbegua, vrlo je zanimljiva ovdje jedna pojava u ovom parlamentu. Kad se govori o određenim ličnostima, a evo ova dva dana govorilo se o zločincima iz reda nacionalnih zajednica, kome pripadaju neki poslanici ovdje, onda se onijavljaju da to tumače, demantuju, osporavaju, tako da juče kad je poslanik Vučurović pomenuo Alojzija Stepinca, javio se poslanik hrvatske nacionalnosti da to komentariše.

Ja pominjem ratnog zločinca iz reda albanskog naroda, a vi danas to komentarišete. Može li onda kad god se pomene neko iz reda srpskog naroda, bilo koja istorijska ličnost, bio zločinac ili bio heroj, da ja onda ustanem i da kažem to je tako, ovaj je ovakav, onaj je onakav. Dakle, ovdje

se uvodi jedna vrlo neobična praksa kojom sam moram da priznam, vrlo impresioniran.

Nego da se vratimo na Vašu dokumentaciju. Vi ste citirali ovdje jednog svjedoka, ali ja radi njegove porodice neću da govorim, koliko je on kredibilan svjedok. Ja bih mogao ovdje lako da diskvalifikujem sve te navode iz pisma koje vam je taj čovjek uputio, zaista neću da kažem ko je, šta je uradio u životu i koliko je kredibilan svjedok. Kad bih to kazao sve bi bilo jasno, ali neću.

Drugo, govorite o porodici Čeljaj. Niko ovdje ne govori o čitavoj porodici nego je riječ o konkretnom ratnom zločincu, pripadniku te porodice koji ima svoje ime i prezime. I ja sam se snabdio dokumentima, nisam ja izmislio to, nego su me ljudi obavijestili i podstakli da postavljam ovo pitanje i da ga forsiram.

Dakle, pisao mi je gospodine Nimabegu, Branko Jokić, pokojni, jedan vrlo ugledni i poznati novinar i publicista iz Velike kod Plava, koji nije bio pripadnik niti moje nacionalne zajednice, niti moje političke orijentacije, nego upravo suprotno. Dijametralno suprotno je bila njegova ideološka, nacionalna, politička i svaka druga pripadnost od moje i on mi piše 27. jula 2016. godine: "Poštovani gospodine Aleksiću hvala vam što pominjete genocid u Velici..." i kaže i šalje mi dokumenta. Kaže: "Ovo su neka od dokumenata o plavsko gusinjskom /prekid/ rata. Kao što se vidi Jusuf Čeljić je tu i njegovo ime se nalazi u arhivskim dokumentima u kojima je označen kao zlikovac i že su opisane njihove aktivnosti ...:", ovo Branko Jokić piše "že", pa ga ja zato citiram "že su opisane njihove aktivnosti". I tvrdi to "Početkom '45. godine u sukobu sa, kao odmetnik, u sukobu sa pripadnicima Ozne, poginuo je u mjestu Dolj kod Gusinja". I onda mi šalje čitavo brdo dokumenata, tu je i spisak koji je verifikovala Komisija za ratne zločine, a ima i zapisnik Komisije za ratne zločine i štetu, pa svjedočenja oštećenih i on se ovamo optužuje da je bio saučesnik u ubistvima, pljačkama, paljenju kuća. Evo njegovo ime, a tu su svi ti pripadnici, mogu ovo da vam dam, to je lako provjeriti, evo /preki/ istorija Jugoslavije tom II Beograd 1998., pa onda Arhiv Jugoslavije za svakoga zločinca nalaze se pojedinačne fascikle i dosjedi kao i zbirni dosjedi 3052, 3073, 3064, itd. i Zbornik dokumenata Narodnooslobodilačkog rata tom XII knjiga 4, nisu ovo četnička dokumenta nego evo Zbornik dokumenatata Narodnooslobodilačkog rata, tom XII knjiga 4, sve je to jasno. Ko želi da provjeri može da provjeri.

Samo želim još da kažem ministru Pažinu da se vratim na ovo da Vi niste nadležni. Opet kažem, kako ste nadležni za spomenik Pavlu Đurišiću, pa se meni ovdje pripisali imputira isti ovaj član pionirske i boračke organizacije ovaj Zuvdija Hodžić, koji je pet nacionalnosti inače promijenio, prvo je bio Albanac, pa Jugosloven, pa član Liberalnog saveza, to se sjeća prof. Radulović, bio veliki Crnogorac, ali to je njegovo pravo, on me optužuje. /upadice/

Ne, ne, pominje i on mene tamu gdje ste ga vi slušali i aplaudirali mu, a ja nijesam bio tam. Dakle on me proziva da ja tražim da se podigne spomenik, ne, ja sam samo rekao, pošto ima, postoji sponzor koji hoće i koji je imao namjeru da podigne spomenik Pavlu Đurišiću, ali to njemu nije moglo kao što je moglo ovom finansijeru spomenika Čeljiću. Ja sam samo rekao da pozivam predsjednika Opštine Berane da, ako ovaj sponzor spomenika Pavlu Đurišiću, podigne spomenik Pavlu Đurišiću, da predsjednik Opštine Berane i lokalna zajednica ponašaju se onako kako se ponaša lokalna zajednica u Gusinju u slučaju spomenika Jusufu Čeljiću. Iako je Pavle Đurišić bio antifašista, iako nije tačno da je on ubijao muslimane, iako je osporena /prekid/ dokumentacija, davno osporena u ozbiljnoj istoriografiji, pa su me ovdje i neki poslanici DPS-a u mom odsustvu prozivali kad nisam bio prisutan da ja želim da se podigne spomenik.

Ne, ja samo kažem da i država i lokalna samouprava treba da imaju iste aršine, dakle iste aršine i prema jednom i prema drugom. Evo uzmimo i da je Pavle Đurišić bio to za šta ga vi optužujete, a nije, zašto imate dvojne aršine. Kako ste efikasni u rušenju spomenika Pavlu Đurišiću i spomen ploče Puniši Račiću, a ovamo ne možete ništa nego prijetite sad nekome nekim tužbama.

Ja znam da od toga neće biti ništa, jer ovaj finansijer kaže. Samo rečenicu da završim, "Mi smo Albanci donijeli vama nezavisnu Crnu Goru i vi ne smijete pisnuti." I on je čovjek u pravu, pokazuje se da je u pravu i sve dok ne srušite taj spomenik biće jasno da je taj finansijer spomenika ratnom zločincu u pravu i da vi ne možete. Iako danas Duško Marković ovdje prijeti da će on pokazati snagu države nama koji rovarimo u državi, on je nama ovdje danas zaprijetio. Kad je u pitanju Čeljić i kad su u pitanju finansijeri spomenika ratnim zločincima, tu nema snage države, tu ne možete ništa. Niste nadležni ni vi, ni Ministarstvo kulture, ni Ministarstvo unutrašnjih poslova. E to je snaga vaše države i dvojni aršini vaše vlasti i lažni antifašizam.

PREDsjedavaajući Genci Nimanbegu (18.12.19 18:13:13)

Poslanič Aleksić, hvala Vam.

Da bismo završili ovu diskusiju samo ču vam napomenuti da knjige odakle sam ja vama saopštavao su pisane 1989. godine od strane imenom i prezimenom Mustafe Memića, koji je tvrdio to što sam vam ja pročitao. Ovo su te liste, koje ste pomenuli, ratnih zločinaca i tu nemate Isufa. Tu nemate u listi komisija države koja je to objavila i ne samo da ih nema, kolega Aleksiću, zločin u Velici je takav, on je zločin u Velici i svima je žao za to, ali Jusuf Čelić je umro ili poginuo u februaru 1944. godine, šest mjeseci prije tog događaja. Hvala.

Budimir Aleksić (18.12.19 18:14:26)

/prekid/ Memića, ja vam ukazujem na dokumenta koja kažu da je poginuo početkom '45. godine u obračunu sa Oznom. Evo imam i ime, vi ste našli neki spisak, nije na svim spiskovima njegovo ime.

PREDsjedavaajući Genci Nimanbegu (18.12.19 18:14:40)

Poslanič Aleksić, na ovom spomen obilježju da ste vidjeli, ništa vam ne bi bilo, piše 1944. godina i zašto bi porodica stavila da je umro 1944. godine. Tako da ja ovdje moram prekinuti ovaj dijalog i zahvaljujem vam.

Poslanič Zogović, Vi ste na redoslijed. Izvolite.

Milun Zogović (18.12.19 18:15:10)

Poštovani građani,

Ministru pravde Zoranu Pažinu, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Nakon ocjene o traumatično niskom povjerenju u rad Tužilaštva koja potvrđuje zabrinjavajuću neefikasnost i političku instruisanost, šta ste kao ministar pravde preuzeли da se to stanje promijeni i da li će i dalje osnovno zanimanje i da li će i dalje osnovno zanimanje tužilaca biti politički progona Demokratskog fronta i obilazak atraktivnih turističkih destinacija. Da li kao prijetnju tumačite izjavu Specijalnog državnog tužioca Milivoja Katnića da vi to nijeste izjavili, a ako ste izjavili da ste pogriješili.

Obrazloženje: Bilo bi poželjno ministre Pažin da konkretnije upoznate javnost šta su vaše osnovne primjedbe na rad crnogorskog tužilaštva. Da li se vaše primjedbe odnose na nezavisnost, nepristrasnost, efikasnost i profesionalizam? Ako smatrate da Tužilaštvo nije nezavisno, a samim tim ni efikasno i profesionalno, bilo bi dobro da saopštite građanima ko je zarobio crnogorsko tužilaštvo i da li je ono politička ispostava Demokratske partije socijalista zadužena za politički progona političkih neistomišljenika? Zašto gospodine ministre pravde nisu sankcionisani tužioci i sudije koji su postupali u dva najpoznatija suđenja za pranje novca zbog čijeg elementarnog neznanja ili zle namjere građani plaćaju odštetne zahtjeve? Je su li tužioci i sudije podnosili, lično Vama, izvještaje o putovanjima na egzotične destinacije i da li ste Vi neformalno odobravali i stimulisali pomenuta putešestvija?

Ministre Pažin, bilo bi dobro da prokomentarišete zašto se gotovo pet godina ne može saznati ko su pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova koji su prebijali nedužne građane na demokratskim protestima u oktobru 2015. godine? Da li je moguće, ministre Pažin, da Ustavni sud pet godina neće da odgovori na žalbu novinara i urednika informativnog portala IN4S gospodina Gojka Raičevića, koji je danima preživljavo brutalnu policijsku torturu u oktobru 2015. godine od prebijanja do hapšenja na redovnom radnom zadatku i zašto sve crnogorske institucije žele da prikriju ovo brutalno kršenje njegovih osnovnih prava i sloboda? Tako da se kao i slučaju

prebijanja Dušana Kneževića, Mija Martinovića i drugih ne žele saopštiti imena pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova koji su prekoračili službeno ovlašćenje i na kraju gospodine Pažin moram da Vas pitam šta ste podrazumijevali pod tim kada ste /prekid/ da Predlog zakona osloboodi vjeroispovijesti nije pravno nego političko pitanje o kome će odlučivati Milo Đukanović i Duško Marković. Ja se tu potpuno slažem sa Vama da taj Predlog zakona nema nikakve veze sa pravom i da se radi o brutalnoj političkoj podmetačini u cilju oduzimanja imovine Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Odgovor zahtijevam i u pisanoj formi.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (18.12.19 18:20:21)

Potpredsjednik Pažin.

ZORAN PAŽIN (18.12.19 18:20:23)

Gospodine Zogoviću, Vi ste kroz obrazloženje svoga pitanja postavili čitav niz drugih pitanja koji nisu sadržaj pisanog pitanja koje ste dostavili meni. Nema s tim nikakav problem, ali da bude jasno da me to nijeste pitali. Očigledno želite više da čujete sebe, nego da dobijete od mene odgovor.

Da krenemo onda sa kraja Vašeg pitanja koje ste mi postavili. Ne doživljavam kao prijetnju iskazani stav glavnog specijalnog tužioca prije svega zato što se on ne bi usudio niti bi sebi dozvolio da prijeti potpredsjedniku Vlade i ministru pravde. S druge strane nije tajna da smo glavni specijalni tužilac i ja imali različite stavove vezano za objektivnu odgovornost u Vrhovnom državnom tužilaštvu kao posljedica poznate afere koja zaokuplja pažnju javnosti, s pravom rekao bih. Ja sam smatrao da treba da postoji objektivna i profesionalna odgovornost neovisno o postupcima koji se vode kao krivični postupci ne prejudicirajući ni sadržaj niti ishod tih postupaka koji se vode.

Pitali ste me takođe šta ču kao ministar pravde da preuzmem u narednom periodu vezano za Tužilaštvo. Ja vas sada informišem, ekskluzivno vas gospodine Zogoviću, pošto to do sada nijesam nigdje najavio da ču naredne godine kao ministar pravde pokrenuti procedure za izmjene organizacionih zakona koji uređuju Tužilaštvo da bismo jasno pozicionirali liniju odgovornosti unutar Tužilaštva, što sada nije slučajno. To nije slučaj prije svega neodgovornim pravnim avanturizmom i jednog broja vaših opozicionih kolega, ne odnosi se na Vas, koji se u nekom ranijem periodu na jedan ne primjereno način nepoznat demokratskoj praksi pozicionirali Tužilaštvo u naš pravni sistem. Tada im se činjelo da će preko Tužilaštva moći da ostvaruje neke svoje političke ciljeve, a sada vide da su bili u zabludi, pa i sami prigovaraju na ta rješenja koja postoje sada kao pozitivno pravna rješenja.

Dakle, neću da apostrofiram koja su ta lica, ali očigledno da su bila u zabludi i da su iskazali jedno veliko neznanje kada je u pitanju ustavni pravni sistem i pozicija Tužilaštva u svakoj demokratskoj zemlji. Po našem Ustavu Tužilaštvo je jedinstven i samostalni državni organ, a ne grana vlasti. Međutim, kod nas je pozicionirano kao grana vlasti što je sama po sebi jedna devijacija unutar pravnog sistema. Tu devijaciju treba ispravljati, ispravljaćemo zajedno. Ja ču da predložim zakone, odnosno Ministarstvo pravde i Vlada će utvrđivati prijedloge, a vi ćete biti u prilici da o tome raspravljate. Tako bismo Tužilaštvo vratili tamo где mu je mjesto i prepoznali ga kao organ jedne od grane vlasti. Vidjećemo koja je to grana vlasti, a napravićemo kompartativna rješenja sa najdemokratskijim državama svijeta i vidjeti kako to treba da funkcioniše. Tako će to funkcionisati i u Crnoj Gori. Hvala.

MILUN ZOGOVIĆ (18.12.19 18:23:56)

Tačno je da sam Vas ja pitao i neke stvari koje nisu bile sadržina poslaničkog pitanja koje sam Vam ja dostavio, ali to nije bio razlog da vi vješto izbjegnete i da ih ne prokomentarišete kao što ste vješto izbjegli da bilo šta konkretno iskažete šta Vi konkretno zamjerate u radu

crnogorskog Tužilaštva.

Gospodine Pažin, Vi kao ministar pravde, jedan od vjerovatno najiskusnijih pravnika u Crnoj Gori trebali bi ste da znate da ovaj Zakon o slobodi vjerskih zajednica nije ispunio pravno tehničke i poslovničke uslove da bi se našao na dnevnom redu ove sjednice. O njemu nije vođena javna rasprava. O Zakonu o kom je vođena javna rasprava on je povučen iz procedure. Tako da o ovom Predlogu zakona nije vođena rasprava i to je dovoljan razlog da se ovo ne može naći prije nego što bude predmet javne rasprave na dnevnom redu ovog Parlamenta. Isto tako gospodine Pažin, Vama je poznato da od rimskog prava postoje tzv. svete stvari na kojima se ne može u klasičnom smislu imati pravo svojine kako vi to želite da formulišete ovim zakonom, da država može biti vlasnik hramova, pa ih onda po svom nahođenju njima raspolažati i prodavati ih i preprodavati. To je vama dobro poznato. Gospodine Pažin, valjda, Vi meni niste odgovorili ni na jedno pitanje koje sam vam postavio, a sada od mene tražite da u komentaru Vašeg odgovora odgovaram na Vaša pitanja.

Gospodine Pažin, mislim da je bio osnovni red da danas date jednu stručnu kvalifikovanu ocjenu o neradu, o zarobljenosti crnogorskog Tužilaštva, jer je upravo posljedica niskog povjerenja građana, odnosno ogromnog dominantnog nepovjerenja u rad ovog državnog organa upravo zarobljenost crnogorskog Tužilaštva. Samovolja jednog čovjeka koji je preuzeo i koji vodi Specijalno državno tužilaštvo, a ima uticaj na kompletno Tužilaštvo kao sopstvenu prćiju, radi šta mu se hoće, podmeće ljudima iz crnogorske opozicije dominantno iz Demokratskog fronta. Na prošloj sjednici smo raspravljeni i ja sam Vas pitao i Vi ste rekli evo dali ste mi odgovor o oružju koje je na revers iznajmljen iz MUP-a, kako bi se podmetnulo liderima Demokratskog fronta kao ključni dokaz da su oni učestvovali u takozvanom državnom udaru. Smatram da je to jedna neviđena sramota i da ste Vi trebali da budete makar toliko elementarno odgovorni da ne zbog mene nego zbog javnosti, saopštite malo decidnije stavove kako bi imali neku jasniju i otvoreniju raspravu. Vješto ste izbjegli da priznate da ste predstavnicima Mitropolije crnogorsko-primorske na sastanku rekli sljedeću stvar da Zakon o slobodi vjerskih zajednica nije pravno nego političko pitanje o kojem će odlučivati Milo Đukanović i Duško Marković.

PREDsjEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (18.12.19 18:27:34)

Zahvaljujemo Zoranu Pažinu, potpredsjedniku Vlade za politički sistem i unutrašnju i vanjsku politiku i ministru pravde. On je imao osam pitanja i sada smo završili taj set pitanja zahvaljujem se na jasnim odgovorima.

Prelazimo na pitanja koja su vezana za Ministarstvo unutrašnjih poslova sa nama je ministar Mevludin Nuhodžić.

Prvi postavlja pitanje poslanik Nebojša Medojević.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 18:28:12)

Poštovani građani Crne Gore,

Evo ja imam priliku da pitam kolegu Nuhodžića, prvo pitanje vezano za aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova oko pranja novca i aktivnosti globalnih peraća novca u Crnoj Gori koji su osnovali lažne, fiktivne, kompanije u Crnoj Gori. Ovdje u Crnoj Gori preko režimskih banaka, prije svega vezanih za Aca Đukanovića i za Mila Đukanovića, peru pare od nezakonitih aktivnosti kroz nelegalne organizacije pranje novca.

Dakle, gospodine Nuhodžiću, kakve su aktivnosti imala policija i vaša služba vezane za aktivnosti nelegalnog klađenja online klađenja preko interneta, jer znamo da je u Crnoj Gori veliki broj globalnih tajkuna vezanih za klađenje dobio državljanstvo. Sad Vi nama da kažete kakva je bila bezjednosna procjena Ministarstva unutrašnjih poslova vezana za gospodina Pua koji je označen kao član kineskih trijada i kao jedan od ključnih ljudi vezanih za pranje novca od ilegalnog klađenja. Taj čovjek je kupio hotel "Maestral" dobio crnogorsko državljanstvo i postao je Crnogorac, to je naš državljanin, sugrađanin. Kakva je bila procjena Ministarstva unutrašnjih poslova bezjednosna procjena vezana za gospodina Pua? Imajući u vidu sve međunarodne

aktivnosti mnogih bezbjednosnih agencija koje su toga gospodina okarakterisali kao član kineskih trijada, kao člana globalnih organizovanih kriminalnih grupa koje su se bavili pranjem novca od nelegalnog klađenja.

Ono što ja znam kao član Odbor za bezbjednost da su dvije banke, najmanje, vezane za vrh DPS-a. Dakle, Prva banka, Univerzal banka imale račune koji su bili povezani sa aktivnostima gospodina Pua, tu je još i gospodin Šrodi iz Singapura kome su zabranjeni ulazi u mnoge zemlje svijeta zbog priređivanja nelegalnih igara na sreću. Dakle, da li Vi i kako ste reagovali na zahtjev gospodina /prekid/ i optužen od strane ozbiljnih međunarodnih službi, a bio sam sada u Vašingtonu sa predsjednikom EGMONT-a koji je potvrđio ovo što ja pišem, da je pranje para od on-line kockanje jedna od glavnih bezbjednosnih prijetnji kada je u pitanju pranje novca u regionu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (18.12.19 18:31:45)

Ministre, izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (18.12.19 18:31:48)

Poštovani poslaniče Medojeviću, kategorija virtualnih računa nije prepoznata našim zakonodavstvom, te samim tim nije ni moguće otvaranje virtualnih računa kod poslovnih banaka u Crnoj Gori. Takođe, u komercijalnim bankama koje posluju na teritoriji Crne Gore u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranje terorizma ne postoji mogućnost otvaranja anonimnih računa. Naime, zakon utvrđuje zabranu obvezniku za otvaranje ili vođenje anonimnog računa, štedne knjižice na šifru ili donosioca ili da pruža druge usluge ili proizvod kojim se posebno ili neposredno omogućava prikrivanje identiteta klijenta. Takođe, zakon zabranjuje otvaranje poslovog računa, bez pojavljivanja ovlašćenog lica korisnika računa kod poslovne banke.

Dakle, u Crnoj Gori nije moguće otvaranje virtualnih računa, a to znači da ne mogu biti iskorišćeni za pranje novca od on-line igara na sreću. Problematici igara na sreću se posvećuje posebna pažnja kroz strateška i operativne aktivnosti u cilju sprečavanja i suzbijanja pranja novca. Od Uprave policije sam obaviješten da su za predmet lica o kojem ste Vi govorili tokom procesa odlučivanja iz 2013. godine o sticanju crnogorskog državljanstva izvršene provjere gdje je utvrđeno da se isti nije potraživao radi hapšenja na međunarodnom planu ni po jednoj potjernici. Hvala.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 18:33:43)

Poštovani građani Crne Gore,

Ovdje govorimo o nelegalnom klađenju i online priređivanju igara na sreću. Dakle, poštovani ministre, nemoguće je da Uprava policije nije mogla da identificuje izvjesnog gospodina Pua, koga sve bezbjednosne službe svijeta tretiraju kao bezbjednosno interesatno lice ko član kineskih trijada. Znate li gospodine ministre šta su kineske trijade, znači jedna od najopasnijih globalnih organizacija organizovanog kriminala. Vi sada potvrđujete policija nije registrovala gospodina Pua, koji je kupio hotel "Maestral". Odmah da Vam kažem on je kupio hotel "Maestral", on je član kineskih trijada. Ja sam sad bio u Vašingtonu na Bezbjednosnom obavještajnom forumu i svi profesionalci iz te oblasti uključujući i predsjednika EGMONT grupe ne mogu da vjeruju da crnogorske službe bezbjednosti nisu imali ove informacije i da nisu reagovale na način da toga gospodina onemoguće da postane crnogorski državljanin. Ovdje je ista priča Šinavatri, o još opasnijim gospodinu Šrodiu, Singapurcu koji je između ostalog kome je zabranjen pristup u mnogim zemljama svijeta i Evrope zbog ovoga o čemu ja govorim.

Znači, gospodine Nuhodžiću, Vi tvrdite da u Crnoj Gori, nisu osnivani virtualni računi, a da vas ja napomenem da postoji već ozbiljna međunarodna priča o tome da je vrlo blizak srodnik predsjednik vaše partije, gospodin Maksimović, dobio koncesije od države Crne Gore da osniva

ove firme. U crnogorskim bankama, prije svega u Prvoj banci i Univerzal banci osnovano na hiljadu virtualnih računa, gospodine Nuhodžiću, to nijesu anonimni računi. Vi meni odgovarate na pitanje koja vam nijesam postavio. Ja vas nijesam pitao da li su u crnogorskim bankama osnivani anonimni računi, pitam Vas da li su osnovani virtualni računi. Crnogorska javnost da zna o čemu se radi. Dakle, priređivači igara na sreću u Britaniji u Indiji, Singapuru, organizuje klađenje na određeni sportski događaj, to traje 90 minuta. Nakon 90 minuta on isplati dobitnicima igre, ali ostatak zarade priređivača na igru na sreću pitanje će ide. Ako ode u Crnu Goru na račune Univerzal banke i Prve banke on ne plaća porez, ako to uputi na račune u Sigapuru u Velikoj Britaniji plaća od 50 do 60 posto poreza. Znači, ovdje govorimo da li ste Vi dopustili da Prva banka i Univerzal banka osniva virtualne račune na sportski događaj na koji je organizovano klađenje.

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENoviĆ (18.12.19 18:36:46)

Na vama ja, ja će vam tretirati to samo da pređete odmah.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 18:36:52)

Samo da pitam ministra, jer ovo znamo da se dešava. Ovdje svi znamo da se ovo dešava. Ovdje svi u Crnoj Gori znamo da se dešava da prerađivači globalnih igara na sreću u Crnoj Gori ne plaćaju porez. Radi se o porezu na 50-60% i radi se o tome da ti prilivi se predstavljaju u Crnoj Gori kao strane investicije i prošle godine 800 miliona eura je bilo priliva u Crnoj Gori od stranih investicija, a 500 miliona eura odliva. Šta je taj odliv? Dominantno je taj odliv pranje para preko igara na sreću i preko drugih struktura u Crnoj Gori.

Ja vas ministre pitam direktno je pitanje, ministre znate o čemu se radi. Da li ste ispitivali u Crnoj Gori račune gospodina Pue i Šrodija i gospodina Maksimovića vrlo bliskog rođaka Mila Đukanovića koji je osnivao te firme i imao virtualne račune u Prvoj banci i u Univerzal banci?

Mislim ministre zaista znamo se dugo vremena, ja sad dobio informaciju da ste završili Pravni fakultet u Kragujevcu, zajedno sa premijerom imate pozdrave od /prekid/ dobio sam neke informacije da ste završili Pravni fakultet u Kragujevcu zajedno sa premijerom Markovićem i to je fakultet, inače koji je vrlo poznat zbog lažnih diploma, ali da ne idemo ka tome. Ja sam očekivao da mi konkretno kažete. Nijeste mi odgovorili prošli put šta se dešava s drogom koja je zaplijenjena od strane policije? Obećali ste mi da će mi odgovoriti nijeste mi odgovorili. Kako se ona uništava, šta se dešava? Ja sam vas direktno optužio da policija tu drugo vraća na tržiste preko svojih ljudi i nijeste mi odgovorili. Je li to korektno? Ja sam vas pitao ovdje u Parlamentu. Kad vas ovdje pitam, potpredsjedniče, ja sam ovdje u proceduri pitao ministra direktno da mi kažete šta se dešava sa drogom koja je zaplijenjena i on mi nije odgovorio. Obećao je ovdje da će mi odgovoriti pismenim putem i još mi nije odgovorio. Nijeste mi odgovorili.

Šta se dešava sa drogom koja se zaplijeni i zašto nijeste nikada javno organizovali spaljivanje ove droge koja je zaplijenjena, recimo u Voljevom kontejneru 55 kg. Šta se dešava? Da li je ona uništena ili je dalje puštena u prometu po Crnoj Gori? Šta se dešava sa tom drogom?

Nastavljamo drugo pitanje.

Pošto ministar očigledno ne smije da odgovori, neće da odgovori, to je okej, politički stav. Ja vas pitam šta se dešava sa pranjem novca oko igara na sreću, Vi čutite. Kažem Vam da je to Maksimović, rođak Mila Đukanovića, Vi čutite. Potpredsjedniče, ja pitam ministra, šta se dešavam, zašto nije pokrenuta istraga protiv pranja novca oko nelegalnih igara na sreću koje priređuje brat od ujaka predsjednika njegove partije. On čuti. Znači potvrđuje da sam ja u pravu.

Druga stvar.

Ministre, ja sam vas pitao kakve su aktivnosti vašeg Ministarstva vezano za aktivnosti narko-kartela sa Kosova i Metohije i Albanije u Crnoj Gori, imajući u vidu da se prije dva dana desio tragičan slučaj da je jedan od mafijaša, kriminalaca iz Albanije ubio policajca Crne Gore, graničnog policajca, izvršio teški zločin. Vi se sjećate da sam ja više puta ovdje pominjavao da je granica između Crne Gore i Kosova i Metohije, Albanije najporoznija granica u Evropi kada se tiče šverca i kriminala. Ja sam gospodine Nuhodžiću na bazi informacija vaših policajaca i ljudi iz

graničnog pojasa prema Kosovu i Metohiji obišao tu granicu i video da postoji pored granične linije mnogo privremenih magacina da ih ima mnogo, da je granica između Crne Gore i Kosova i Metohije najporoznija granica koja tiče se prometa šverca kokaina, cigareta, heroina i da tu očigledno postoji ozbiljan problem koji se veže za bezbjednost građana Crne Gore.

Gospodine ministre,

Šta ste uradili, šta je Vaš resor, šta je Uprava policije uradila na procesuiranju narko-kartela iz Albanije iz Kosova i Metohije koji su, vidim ovih dana ubili graničnog policajca koji je vršio svoju službenu dužnost. Znači, što se tiče Demokratskog fronta mi smo davno predlagali da se zbog intenziteta šverca i kriminala koji ugrožava bezbjednost Crne Gore prema Kosovu i Metohiji i Albaniji podigne zid, kao što je predsjednik Sjedinjenih Američkih Država predložio da se podigne zid prema Meksiku. Nema poroznije granice za kriminal i šverc u Evropi kao što je granica između Crne Gore, Kosova i Metohije i Albanije.

Izvolite ministe ako želite, da mi barem odgovorite šta ste uradili na tom planu?

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (18.12.19 18:42:52)

Mislimda sam u prvom odgovoru bio sam jasan.

Naravno, rekao sam da nema nikakvih virtuelnih računa otvorenih u bankama Crne Gore, sasvim jasno i da nema pranja novca preko virtuelnih računa i anonimnih. Nema, a da se Uprava policije posebno bavi sa online igram na sreću. Ja sam inače igrao fudbal pa rekoh, znam šta znači klizeće. /Upadica/ A trupačke. To je za crveni karton trupačke. Mi se dugo znamo i nema razloga ne želim da vaše i moje odnose pretvaram u tenzične i da neke stvari iz naših ranijih odnosa prepričavam ili koristim za neku drugu priču. Nema potrebe.

Poštovani poslaniče Medojeviću,

Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma definisana je obaveza izrade nacionalne strategije za procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma koja predstavlja proces identifikacije analize glavnih rizika od pranja novca i finansiranja terorizma na državnom nivou.

Ova srateška analiza ukazuje na potencijalne sabosti i rizike od moguće zloupotrebe u svrhu pranja novca. Na osnovu ove srateške procjene, kao i na osnovu SOCTA iz 2017.godine problematika pranja novca prepoznata je kao prioritet u radu Uprave policije i shodno tome izrađeni su godišnji planovi rada koji imaju u fokusu navedene prioritete.

Crnogorska policija ima zakonom regulisanu obavezu da sva krivična djela koja generišu imovinsku korist istražuje kao predikatno krivično djelo u odnosu na pranje novca, a posebna pažnja posvećuje se krijumčarenju narkotika kao dominantnoj kriminalnoj djelatnosti koja generiše imovinsku korist.

U dijelu pranja novca, kao ključni pojavnii oblici prate se investicije u građevinarstvu investiranje u privredna društva i privredno poslovanje.

Shodno navedenom planske aktivnosti analize sumnjivih transakcija posebno su fokusirane na pripadnike organizovanih kriminalnih grupa, kao i na lica koja im kroz prividno legalne poslove pomažu u prikrivanju porijekla novca vršeći krivična djela pranja novca. S tim u vezi u Upravi policije u kontinuitetu se vrši veliki broj finansijsko-obavještajnih istraživanja i policijsko-tužilačkih istraga u cilju sprečavanja i suzbijanja pranja novca.

Sektor za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u svakodnevnom radu ostvaruje međunarodnu operativnu policijsku saradnju posredstvom Interpola i Europol-a kao i neposrednu komunikaciju sa partnerskim policijskim službama i agencijama drugih država.

Kroz tekuće istrage i operativna istraživanja preduzimaju se mjere i radnje prema organizovanim kriminalnim grupama u cilju sprečavanja i rasvjjetljavanja najtežih krivičnih djela iz svih oblasti kriminaliteta na međunarodnom planu, između ostalog i u oblasti krijumčarenja opojnih droga i finansijskog kriminaliteta.

Podaci ukazuju da se heroin u Crnu Goru krijumčari jednim krakom balkanske rute gdje se ulazni putevi droge iz Kosova i Republike Albanije, koji dalje ide preko Crne Gore, ali po obimu i značaju u međunarodnim okvirima nijesu prepoznati kao glavni krijumčarski putevi koji vode preko Bugarske, Makedonije, Kosova i Srbije. Realizovane zaplijene heroina u Crnoj Gori po kvalitetu i

količini zaplijenjene droge ukazuju da je namijenjen uličnoj prodaji, a ne značajnom krijumčarenju ka zemljama Evropske unije. Organizovane kriminalne grupe se u ovom dijelu fokusiraju ka domaćem tržištu heroina, a ne prema međunarodnom krijumčarenju heroina. Prema Crnoj Gori identifikovana su dva kanala za krijumčarenje heroina jedan koji vodi preko sjevera Crne Gore ka centralnoj i južnoj regiji zemlje uglavnom za potrebe domaćeg tržišta, a drugi pravac ulaska heroina u Crnu Goru je iz oblasti Skadra u Albaniji.

Heroin koji se u Crnu Goru krijumčari navedenim pravcем nije namijenjen samo domaćem tržištu, već uglavnom daljem krijumčarenju ka Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. S policijom Kosova se u kontinuitetu razmjenjuju podaci na operativnom nivou po svim oblicima kriminaliteta, pa tako i oblasti krimjumčarenja droge, ekonomskog i finansijskog kriminaliteta koje uključuje i pranje novca. Iz razloga tajnosti i zaštite podataka iz aktuelnih operativnih istraživanja nismo u mogućnosti da saopštим detaljnije informacije kad je ovo u pitanje.

Iskoristio bih priliku da saopštим rezultate Uprave policije u borbi protiv trgovine drogom. U periodu od 01. januara 2019. godine, pa rekli ste da policija ništa ne radi. Vi ste pitali šta radimo na obezbjeđenju granice. Znači Crna Gora već treću godinu realizuje Šengenski akcioni plan sa namjerom osvajanja Šengenskih standarda kad je u pitanju obezbjeđenje granice. Na tom poslu smo odradili mnogo toga i uz pomoć Evropske unije u ovoj godini ćemo nastaviti da unapređujemo integrisano upravljanje granicom koje će našu granicu učiniti još efikasnijom u borbi protiv organizovanog kriminala. Ako želite rezultate ove ja vam ih mogu pročitati i /prekid/ da vam mogu odgovoriti kad ste me pitali za uništavanje. Uništava se skladno procedurama, ali sam Vama rekao gospodine Medojeviću, dostavite dodatno pitanje u pisanoj formi i imaćete odgovor. Nijeste ga dostavili, inače sam ja neko ko drži riječ. Hvala.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (18.12.19 18:49:20)

Poštovani građani Crne Gore,

Dakle Demokratski front je ukazao na bezbjednosnu prijetnju za državu Crnu Goru od organizovanih kriminalnih švercerskih grupa iz Kosova i Metohije i Albanije. Mi smo ukazali na to da crnogorski vrh dakle, dva klana, klan iz Granda i mojkovački klan imaju višegodišnje trgovačke sporazume o švercu cigareta i droge preko Luke Bar preko granice Crne Gore sa kriminalnim klanovima iz Kosova i Metohije i Albanije. Gospodine ministre, i vi to znate nije Vam prvi put da čujete od mene. Znači, ja sam bio da vidim inspekciju graničnog prelaza oko granice Crne Gore i Kosova i Metohije postoje privremeni magacini u kojima se deponuju cigarete i droga i koji se prebacuju raznim metodama prema Kosovu i Metohiji. Ja sam išao to da vidim lično. Pripadnici policije Crne Gore su od mene tražili zaštitu kada su govorili o švercu cigareta preko Rožaja o agentu ANB, izvjesnom, da ne pominjem njegovo ime, javno je pomenuto koji služi kao logistika šverca cigareta. Vi ste čutali na Odboru za bezbjednost i ovdje ne pominjete.

Dakle, saradnja crnogorske vlasti sa Kosovom i Metohijom i Albanijom je saradnja švercerata koji preko Luke Bar švercuju cigarete i drogu preko naše granice i s druge strane oni prelaze našu granicu bez ikakve kontrole. Sad je u Herceg Novom ubijen policajac, Vaš službenik, bilo bi u redu ovdje da ustanete i kažete da je ubijen od strane pripadnika organizovanih kriminalnih grupa iz Albanije. Zašto čutite, zašto to ne kažete. Znači, Leković policajac je ubijen od kriminalaca iz Albanije. Da je ubijen od kriminalaca iz Srbije zvonili bi danima ovdje i govorili bi kako srpske kriminalne grupe napadaju Crnu Goru. Što je sporno da kažete da je član kriminalnih grupa iz Albanije narko-kartela ubio policajca u Crnoj Gori koji je vršio svoju službenu dužnost.? Što je sporno kada sam rekao ovdje pred vama i pred Vladom Crne Gore i pred javnosti Crne Gore da je projekat investicija u Kolašinu izvjesni Ulaj, koji je naš investitor strateški po vama, a pripadnik je narko grupe iz Tropoja. Kako je vaše ministarstvo je dalo bezbjednosnu procjenu za toga čovjeka? Zašto niste reagovali i rekli da je to kriminalac, zašto niste reagovali da je Pua kriminalac, zašto niste reagovali da je Šrodi međunarodni kriminalac? Zašto ste Šinavatri dali pasoš Crne Gore, naše Crne Gore, dali ste međunarodni kriminalcima koje države proganjaju kao ozbiljne kriminalce. Ono što želim da kažem izvinite, da li /prekid/ unutrašnjih poslova, kakav je vaš stav prema našem predlogu da se zbog bezbjednosnih prijetnji prema državi Crnoj Gori zbog transfera kriminala, prema Kosovu i Metohiji i Albaniji izgradi zid isti onakav kakav predsjednik Sjedinjenih

Američkih Država traži da se izgradi prema Meksiku zbog prijetnji od narko-kartela Meksisa za bezbjednost Sjedinjenih Američkih Država.

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENović (18.12.19 18:52:42)

Milutin Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (18.12.19 18:52:55)

Poštovani građani, ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću postavio sam sljedeće pitanje.

Kojim razlozima ste se rukovodili da date saglasnost na Zakonu o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom polažaju vjerskih zajednica? Kao što se zna na Vladi svaki ministar mora da glasa o Predlogu jednog zakona. Biću potpuno otvoren, gospodin Nuhodžić je pripadnik islamske vjeroispovijesti i baš me interesuje i nas pravoslavne hrišćane interesuje koji su to razlozi rukovodili gospodina Nuhodžića, da podrži ovaj zakon kojim vlast pokušava da cijepa pravoslavno biće.

Takođe, Vi kao pripadnik islamske zajednice podržali ste, čini mi se bezrezervno, program Demokratske partije socijalista da će se formirati crnogorska pravoslavna crkva i da će se raditi na jačanju crnogorskog identiteta. Ranije ste u svojim nastupima često saopštavali da su svi ljudi jednaki i da ne treba isticati nacionalni identitet, da ne treba isticati vjerske razlike. Vrlo nam je interesantno, kao visoki funkcioner Demokratske partije socijalista, da ste podržali osnivanje crnogorske autokefalne pravoslavne crkve i da ste podržali ovaj zakon kojim se pokušava oduzeti imovina crkve koju podržava 90% pravoslavnih hrišćana.

Mislite li gospodine Nuhodžiću, kao ministar unutrašnjih poslova da je to doprinos bezbjednosti u Crnoj Gori da to vodi pomirenju, da to vodi stabilnosti Crne Gore. Znači, vi imate dvostruku odgovornost i kao ministar unutrašnjih poslova i kao pripadnik islamske vjerske zajednice, jer treba umjesto da doprinosite stabilnosti države i društva vi na vrlo vješt način zajedno sa vašim partijskim kolegama unosite zlu krv u Crnu Goru. Očekujemo, pozivamo da povučete ovaj zakon da vi pozovete vaše partijske kolege da ne rade /prekid/...

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENović (18.12.19 18:55:58)

Ministre, izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (18.12.19 18:56:04)

Poštovani poslaniče Đukanoviću, podržao sam Prijedlog zakona o slobodi vjeroispovijesti, jer imamo anahron zakon koji je usvojen 1977. godine, a predloženi tekst je usklađen sa evropskim standardima, međunarodnim konvencijama koje uređuju ovu oblast i ispoštovane su i preporuke Venecijanske komisije. Podržao sam i zato što je usklađen sa Ustvom Crne Gore kojim se svako jemči pravo na slobodu misli, savjesti, vjeroispovijesti, kao i pravo da promijeni vjeru ili uvjerenje i slobodu da sam ili u zajednici sa drugima javno ili privatno ispoljava vjeru ili lično uvjerenje mltvom, propovijedima, običajima ili obredu. Ustav, takođe, garantuje pravo da niko nije obavezan da se izjašnjava o svojim vjerskim i drugim uvjerenjima. Znači, predloženi tekst, po meni, nema za cilj da onemogući vjernicima da uživaju svoja prava na slobodu vjeroispovijesti već pravno uređuje ovu oblast u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Novim zakonom obezbjediće se puna sudska zaštita svim vjerskim zajednicama, to znači da će se u zakonitim postupcima pred nadležnim instancama rješavati sva sporna pitanja imovinsko pravnih odnosa države i vjerskih zajednica. Dakle, nema nikakvog govora o nasilnom preuzimanju imovine, niti bih ja ikada podržao zakon koji bi afirmisao takav način u rješavanju

otvorenih pitanja između države i vjerskih zajednica, niti nikakva praktična činjenica koja bi dezavuisala ova zakonska rješenja. Opredijelio sam se za podršku i zbog toga što smatram da je ovo dobar način da se kroz pravne procedure civilizovanim dijalogom dođe do najboljih i najpravednijih rješenja kroz zakonski postupak.

Na kraju, i ovaj predloženi zakon je podložan promjenama, ako se imaju bolja pravna rješenja od ponuđenih mogu se saopštiti i predložiti na odborima, plenumu, amandmanski djelovati. Dakle, o svim predlozima se može razgovarati u Parlamentu, jer vjerujem da samo kroz korektan dijalog možemo donositi kvalitetnija rješenja na dobrobit svih zainteresovanih strana. Taj dijalog smo dužni građanima i vjernicima bez obzira kojoj vjeri pripadaju, ali je teško voditi dijalog u atmosferi međusobnrog vrijedanja, uslovljavanja, demonstriranja isključivosti, stavova, negiranja. Ne mislim da o ovakvim pitanjima trebamo komunicirati tako što ćemo se međusobno napadati, tako što ćemo populističkim govorima pokušati da manipulišemo građanima, jer u stvari tako se vrijeđaju vjerska osjećanja na koja smo svi skloni ovih dana glasno da se pozivamo. Ne bih da budem pogrešno shvaćen, niti želim da određujem ko će u koju bogomolju ići, ali dozvolite mi da kao ateista i agnostik ja imam pravo da iskažem lični stav. Da moramo svim vjerujućim ljudima obezbijediti pravo da budu jednaki u ličnim izborima, uvjerenjima, jer su svi građani Crne Gore građanskog uređenja države koja garantuje pravo na različitosti. Ja sam uvjeren da predloženi tekst sve ove principe obezbeđuje, kao i puno poštovanja principa multietničkog, građanskog, mulfikonfesionalnog crnogorskog modernog društva koje vjerujem za ukupno društvo i sve nas nema alternativu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (18.12.19 19:00:03)

Hvala.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (18.12.19 19:00:08)

Pa u posljednje vrijeme samo slušam ove govore neće se nikome ništa oduzimati, a onda od visokih predstavnika vlasti čujemo formulacije, čujemo izjave, Ostrog ne može biti u vlasništvu Srpske pravoslavne crkve, što znači da Ostrog ne može biti u vlasništu Mitropolije crnogorsko primorske, a sve pod plaštom - neće se oduzimati imovina, to će se rješavati u sudskim procesima. Mi, gospodine Nuhodžiću, odlično znamo kakvi su sudovi u Crnoj Gori. U ovim aferama koje su namještene Demokratskom frontu, javnost je na sreću imala mogućnost da vidi kakvi su to sudovi. Oni bez i jednog dokaza poslanike, lidera Demokratskog fronta osuđuju na po pet godina zatvora, vode montirane sudske procese za pranje novca i proganjaju funkcionere Demokratskog fronta. Mi da vjerujemo vašim sudovima koji su se u ovom vremenu pokazali kakvi su. To nijesu sudovi, to su partijske organizacije Demokratske partije socijalista.

Nijeste mi odgovorili, u mom obrazloženju naveo sam da sam ovo pitanje postavio Vama iz razloga što ste pripadnik islamske vjerske zajednice, kako to da podržavate kao član DPS-a formiranje crnogorske pravoslavne autokefalne crkve. Mislite da time ne doprinosite raskolu u pravoslavnom biću, a raskol kao vjerski pojам to je jedan od najvećih grehova. U svom ovom periodu jedna stvar se potpuno razjasnila, sva priča Demokratske partije socijalista o građanskom društvu, građanskoj državi pala je u vodu. Mislim da ne postoji političke organizacije u Evropi, a možda i šire koja je kao svoj vrhunski cilj u programu definisala jačanje nacionalnog identiteta i stvaranja vjerske neke zajednice, odnosno kako oni pokušavaju da ih zovu, crkve, a to crkva ne može biti.

Vaši nemušti odgovori i odgovori vaših prethodnika mislim da dvoljno govore o neiskrenosti. Ne može premijer da dođe ovdje i kaže, ne može se uzimati nikakva imovina, a onda isto izjavi ovdje - Ostrog ne može pripadati Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Kome će da pripada Ostrog? Morate da znate da će pravoslavni hrišćani, vjernici braniti te svetinje. To nas je istorija naučila. Mi smo uspjeli te svetinje da sačuvamo od najjače tadašnje sile, Otomanske imperije. Ti nas naši preci obavezuju da i danas istrajemo na tom putu i tom uvjerenju. Pa nije sve u životu da vidimo je li frižider pun ili nije. Ima nešto i prije frižidera, a to su nacionalno osjećanje, vjera, pa su ljudi, nije

Njegoš bezveze naveo "Ono što se nešće u lance vezati, to se zbere u ove planine", zbog čega? Važnija im je bila sloboda i vjera nego mnoge druge ovozemaljske prigodnosti. Ministre, apelujemo na Vas, pošto znamo da ste visoki funkcijonjer Demokratske partije socijalista, da povučete ovaj zakon iz procedure, da ne bude prekasno, jer na kraju može lako onome ko je pokrenuo sve ovo da mu se obije o glavi i na kraju i da mu glavu razbije.

PREDSEDJAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (18.12.19 19:04:19)

Marina Jočić, imamo još 15 minuta do kraja prenosa, pa vas molim da optimizujemo vrijeme, jer imamo pitanje koje postala Marina Jočić i poslanik Milun Zogović.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:04:34)

Moje pitanje je kratko i jasno.

Zašto je nekažnjiv govor mržnje ako se odnosi na Srbe? Nastaviću sa citatima sa društvenih mreža ovog puta.

Izvjesni Jakov Daković kaže: "Ovaj je zaslužio da ga neko ubije od batina", misli se na Srbina.

Peđa Kokotović: "Ja sam Crnogorac i plujem na Amfilohija, jer je bazdovčina, smrad ljudski, zaklao bih ga kao ovcu, jer je pi... izdajnička prostitutka".

Adnan Muhović: "Bošnjaci su spremni i na mir i na odbranu mira, pa bujrum".

Milan, ne znam mu prezime: "Njegoš je veleizdajnik i trebalo bi mu posthumno suditi i dislocirati ga u Srbiju za čiji račun je pljunuo na crnogorsku samobitnost, blejava na crnogorskom, da govoris srpski".

Ovo su neki anonimni ljudi, za mene anonimni i nepoznati, sa društvenih mreža, ali imamo i poznatie. Citiraću odbornika Demokrata iz Kotora:

"Evo, koliko jučer, skeletion Sveti Vasilije, ulazi u igru odmoran sa klupe za rezervne igrače i poslan na zagrijavanje u daleki Nikšić, a nakon njega je proplakala ikona na zidu crkve Jovana Vladimira u Baru. Srbima često plaču ikone kad je kakva frka itd". Ovaj se zove Dragan Leontijević-Šepel, ovaj koga sam sad, tako se bar predstavlja na Fejsbuku. Imamo mi i neke ljudi koji su na mnogo većim funkcijama, pa tako:

Akademik nečega, po nacionalnosti udbaš, po vjeri, nikakvoj vjeri, Zuvdija Hodžić kaže: "Unutrašnji neprijatelj od koga se svaki put u istoriji, moramo .../prekid/...

PREDSEDJAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (18.12.19 19:06:34)

Znači, dajte molim Vas, vodite računa o ljudima koji nijesu tu da prilaogodite ovo.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:06:39)

On je javna ličnost i svako ko je javna ličnost podložan je kritici, počevši od mene koju deru po Fejsbuku pa na dalje. Ja ovdje hoću da kažem ono što javno govorim, /upadica/ on tek treba da dođe na red.

Dalje, Zuvdija Hodžić akademik i tako dalje. "Unutrašnji neprijatelji od koga se prvi put u istoriji moramo više čuvati nego spoljnog. Amfilohije umijećem i besprizornošću postao ekonomski sila". Znači, bezprizornošću, Amfilohije, ne mitropolit Amfilohije, nego Amfilohije. "Naravno, SPC će to bogatstvo, a ne vjeru braniti svim što joj bude dostupno i dozvoljeno" i da ne kažem još mnogo tih kvalifikacija u poslednjem intervjuju u dnevnim novinama, takođe udbaškim. Dakle, u Crnoj Gori mirno može da se /prekid/ protiv Srba.

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENoviĆ (18.12.19 19:07:44)

Što se tiče mene Vi možete, ali se bojim da gospodin Zogović neće biti u programu.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:07:49)

Ta veličina, taj akademik čak se i politički svrstava, pa članove Demokratskog fronta zove frontovci i daje kvalifikacije, to je čovjek sa kojim sam na žalost ja radila i dijelila neke godine.....

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENoviĆ (18.12.19 19:08:12)

Dajte pravo ministru da odgovori onda ćete imati komentar.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:08:18)

Molim Vas, možda ja neću htjeti da mu odgovorim, samo me pustite da završim.

PREDsjedavajući BRANIMIR GVOZDENoviĆ (18.12.19 19:08:21)

Ja samo zbog kolege.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:08:23)

Hvala Vama na Vašoj dobroj namjeri.

To je čovjek kome sam ja lično kao direktorka Titogradske tribine gledala radni karton u kome se prvi put upisao, prvi put kad se zaposlio kao Crnogorac, sljedeće izjašnjavanje mu je bilo - musliman, a posle toga Albanac. Ja ne znam dokle je dogurao. Mislim, čovjek, a koji je predsjednik SUBNOR-a , mislim da sam dosta rekla o njemu, nema veze.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (18.12.19 19:09:00)

Poštovana poslanice Jočić,

Što se mene tiče biću sasvim otvoren i jasan. Smatram da svi moraju snositi individualnu odgovornost za svaki oblik ispoljavanja svojih uvjerenja na način da vrijeđaju i omalovažavaju pripadnike druge nacionalnosti, vjerskih i manjinskih zajednica, ranjivih grupa i njihovih uvjerenja. Niti podržavam, niti prihvatom da ispoljavanje mržnje treba da bude način komunikacije među ljudima bez obzira sa koje adrese to dolazilo. Mislim da takve poruke ne doprinose dobrobiti ukupnog razvoja crnogorskog društva, suživotu, toleranciji, poštovanju, različitosti, naprotiv, sve je suprotno od toga. Bojim se da počinjemo da zaboravljamo lekcije o međusobnom poštovanju i zato mislim da je neophodno da i kad se razgovara o teškim pitanjima i donose kompleksne odluke, trebamo svi da njegujemo kulturu sjećanja na zajedničke stvorene vrijednosti, na neko vrijeme koje smo proveli zajedno i pozitivne stvari koje smo zajedno činili, a onda ih zaboravljamo. Plašim se da i zaboravljamo, da je od krucijalne važnosti da poštujemo međusobni sklad i suživot kao putokaz ka zdravom, pravednom društvu koji uvijek snažno i nepokolebljivo stoji naspram svih oblika ekstremnih ponašanja. Mržnja ma od koga dolazila i bez razlike prema kojoj grupi ili pojedincu je uperena, zamagljuje objektivno razumijevanje istorije, ugrožava sadašnjost i nema šta da ponudi osim neizvjesne budućnosti. Crna Gora se posvećeno borila i pravila istorijske i teške izbore, da bi sada pristala na mržnju i na neizvjesnu budućnost.

Nije to samo evropski standard nego strateško opredjeljenje i lično moj način života, moj

osjećaj i moja komunikacija sa ljudima, da gradimo građansko društvo koje njeguje i štiti različitosti. Meni je neko ovdje rekao, ja u ime potomaka mojih glasam za vjersku ravnopravnost, u mojoj porodici su različite vjere. Ja glasam za slobodu vjeroispovijesti, a ne za određeno njen institucionalno postavljanje. Zbog takvog opredjeljenja, mislim da smo Crnu Goru i '90-ih godina sačuvali od teškog sunovrata koje nas je vrebalo na našim prostorima pa i na našim granicama. Zato ne smijemo dozvoliti da se šire mržnje ideologije na bilo koji način - internetom, u Parlamentu, u komunikaciji na nekim drugim mjestima, to je samo plodno tlo za ekstremizam i za radikalizaciju. Duboko sam uvijeren da samo međusobnim uvažavanjem, tolerancijom, različitosti pokazujemo zrelost i opredjeljenost na progres jednog društva, a to je i najbolji garant da svi naši identiteti mogu se ravnopravno iskazivati, po čemu je Crna Gora i prepoznata, odnosno, to je i naše strateško opredjeljenje i politike koje sprovodimo zarad kvalitetnijeg života. Hvala vam na pažnji.

MARINA JOČIĆ (18.12.19 19:12:59)

Postavila sam pitanje Vladi, zato što stvarno nisam znala ko bi mogao konkretno da mi odgovori na ovo pitanje.

Oni su Vama dali da odgovorite, a Vi, na žalost, ništa konkretno niste rekli. Nemojte biti uvrijeđeni, ali Vi ste niz floskula i fraza upravo izrekli i ništa konkretno. Ja smatram, prije svega, Vi ste na čelu Ministarstva koji zna gdje ga kome kokoška snosi u Crnoj Gori. Vi znate i pratite društvene mreže, ja sam doboko ubijedena da ova vlast podstiče ovakav govor mržnje. Neki ljudi od kojih sam ovdje citirala neke, ja smatram da rade u državnoj bezbjednosti ili ne znam, da su plaćeni od DPS-a da šire mržnju i da podstiču i podgrijavaju atmosferu. Sjutra ćete vi reći da je Demokratski front ili da je crkva napravila haos jer je branila crkvu i tako dalje. Mislim da ovo podgrijavanje potiče od vas. Mi imamo primjer Mirne Nikčević, da je kažnjenja sa 600 eura zbog onakvog govora mržnje da bi ona zapalila goveda koja su se okupili oko Hrama Hristovog vaskrsenja na Spasovdan. Zamislite, ovo potkrepljujem svoju tvrdnju da ima krugova u DPS-u, neću da kažem da su svi, stvarno ne mogu to da kažem, koji podgrijavaju mržnju i kojima treba radikalizam. Tri ambasadora su podijelili njenu kaznu, a moj kolega odavde iz, ne znam ni kako mu se zove partija, toliko je značajan, on je dao podršku tim ambasadorima, zato što su podijelili kaznu za govor mržnje.

Mi smo imali ljetos primjer i situaciju u kojoj sam ja nevoljno učestvovala, kada je grupa navijača napala divljački našeg predsjednika stranke Andriju Mandića. Ko je odgovarao? Da li ima iko da je priveden, a kamo li da je protiv njega makar prekršajna prijava bila. Dakle, nasilje je ono na čemu DPS gradi svoju budućnost i svoj život i svoj opstanak, prije svega. Kad su Srbi u pitanju sve je dozvoljeno. Žarka Pajovića iz Andrijevice koji je na Fejsbuku napravio neku fotomontažu bezveznu, da kažem, duhovitu, za njega duhovitu, za jedan krug ljudi je duhovito, njega su odmah privodili i ne znam koliko je osuđen. Ja ne bih bila Srpskinja i ne bih bila pravoslavka kada bih dopustila da bilo ko u mojoj okolini vrijeda Vas, vaše sunarodnike, druge ljude drugih nacija.

Ja znam, pročitala sam, da se recimo u džamiji u Pljevljima čuva dlaka Muhamedova. Zamislite da se neko rugao sa tim kao što se ruga sa moštim Svetog Vasilija /prekid/ državi, bi, reagovala bih i ja, razumijete, a država ne reaguje na progon Srba.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (18.12.19 19:16:10)

Dajem riječ poslaniku Milunu Zogoviću, koji postavlja pitanja Predragu Boškoviću. Zahvaljujemo se ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću.

Ja sam bio u mogućnosti da shodno Poslovniku drugačije reagujem, ali smatram da u cilju da završimo ovu sjednicu onako kako treba to nijesam uradio zbog ograničenog vremena, nije dobro da pominjemo bilo koje ljudi. Gospodin Hodžić je uvaženi intelektualac i o njemu će suditi njegova djela.

Izvolite gospodine Zogoviću.

MILUN ZOGOVIĆ (18.12.19 19:16:54)

Poštovani građani,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru odbrane Predragu Boškoviću, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje.

Ko vodi hibridni rat protiv Crne Gore? Kojim dokazima potrekpljujete svoje tvrdnje o potencijalnoj opasnosti?

Ministre Boškoviću,

Pošto ste izrekli pomenute tvrdnje uvažavajući ozbiljnost funkcije koju obavljate nalazim za shodno da zatražim od Vas dodatnu argumentaciju i lociranje direktnih opasnosti. Hibridni rat, kao teorijski pojam, dobija posebnu aktuelazaciju nakon kirmske krize i vraćanja Krima u sastav Ruske Federacije. Tome je, naravno prethodila ukrajinska kriza projektovana sa viševjekovnim ciljem istjerivanja Rusije sa Crnog mora. Oni su proizveli ukrajinsku krizu sa pomenutim ciljem napravili su ozbiljnu platformu i projekciju žrtvujući mir i stabilnost Ukrajine i sve je proteklo po projektovanom plan, ali na njihovu žalost predvidjeli su samo jednu stvar da preko puta sebe imaju ozbiljnu državu, Rusku Federaciju koja ih je pretkla i građani Krima i sam Krim vratili su se tamo gdje prirodno istorijski pripadaju. Lažne vijesti bile su, na žalost, povod mnogobrojnih intervencija NATO pakta, kao nepostojeći povod za bombardovanje i rušenje mnogih suverenih država. Sjetite se samo slučaja Merkala i Račak, iskonstruisanog događaja koji su imali za povod bombardovanje Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije. Neistine i konstrukcije koje, kada posluže svrsi za NATO intervencije, trebaju biti zaboravljeni, tako je bilo i sa Irakom, Libijom, da ne navodim dalje. Tvrđnje o posjedovanju nekakvog oružja, nikada se nijesu ispostavile kao tačne, a kolateralna šteta su uvijek bile države i narodi.

Gdje je Crna Gora u svemu tome? Jedine ozbiljne medijske manipulacije na nivou hibridnog rata jesu one od strane režima čiji ste vi ministar. Takozvani državni udar je klasičan primjer takve medijske manipulacije i hibridnog rata i bojim se da je vaša teza o hibridnom ratu, upravo produžetak te priče. Na osnovu podmetnutih pretparačkih priča, podmetnunog oružja iz magacina MUP-a, ljudi su oduđeni bez i jednog jedinog dokaza, a zna se šta može biti dokaz u krivično-pravnom smislu riječi.

Gospodine Boškoviću,

Šta rade američki obaveštajci i sajber-stručnjaci u Crnoj Gori? Na osnovu čega je vaša saveznica, sekretarka američke ambasade, optužila neke crnogorske medije da rade po nalogu Kremlja?

I na kraju, pošto ne znam da li će biti vremena, želim samo da napomenem /prekid/ Mitropoliju crnogorsko primorsku neutemeljena tvrdnja o diskontinuitetu, klasičan primjer lažne vijesti i hibridnog rata koju vi emitujete. Pozivam sve građane Crne Gore da upravo zbog toga svi budemo zajedno 21. decembra u Nikšiću, jer je ovo pitanje nešto gdje svi moramo imati odgovornost, prezir prema smrti zbog većeg cilja, odlučno, snažno da sačuvamo našu crkvu i naše hramove.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (18.12.19 19:20:28)

Hvala poslaniče Zogović.

Prije nego što dam riječ Predragu Boškoviću samo da vas obavijestim da sjutra rad počinjemo u 10 sati sa pitanjima koja su vezana za potpredsjednika Milutina Simovića. Takođe, sjutra ko iskaže potrebu zbog krsne slave koja je sjutra, ko nije u mogućnosti da postavi pitanja, to ćemo uraditi u petak od 9 do 11h. Samo vas molim da organizujete to lično u komunikaciji sa sekretarijatom.

Minsitre Boškoviću izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (18.12.19 19:21:05)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani gospodine Zogoviću,

Upravo ovo na kraju što ste kazali je očigledan primjer jednog hibridnog rata kada koristite ovu skupštinsku govorinicu da postavite jedno pitanje, a onda, naravno, koristite svoje vrijeme da biste potpuno drugu poruku poslali. Dakle, to je jedna vrsta hibridnog rata koju ste vi upravo sad učinili.

Međutim, da Vas i Vaše političke prijatelje i kolege interesuje stvarno ko prema Crnoj Gori vrši određene atake po pitanju hibridnih aktivnosti, vjerovatno bi oni koji su članovi Odbora za bezbjednost iz vaših redova bili 6. novembra u Ministarstvu odbrane, kada su na poziv samog Odbora, na traženje Odbora u Ministarstvu odbrane organizovana sjednica gdje su prezentovane upravo te činjenice i stvari koje se tiču Crne Gore i kako se prema Crnoj Gori i od koga, uz koje proksije, rade hibridne aktivnosti. Međutim, naravno, pošto Vas i Vaše kolege ne interesuju činjenice već prije svega politička priča, kako bi iz te političke priče pokušali da dobijete koji politički poen, vi tamo nijeste bili već pokušavate ovako svoje vrijeme koje imate shodno Poslovniku da iskoristite za plasiranje svojih političkih stavova što je potpuno i legitimno.

Vjerujem da će ovo biti vrlo edukativno za njega da to čuje. Dakle, pripadnici vašeg političkog subjekta bili su obaviješteni o održavanju pomenutog sastanka i njegovoj agendi, a od učešća su odustali u posljednjem trenutku. Dakle, Predrag Bulatović, Andrija Mandić i treći je Nebojša Medojević. Zbog toga su na tom sastanku bili, između ostalih, Branko Čavor, Mihailo Anđušić, Boris Mugoša, Ranko Krivokapić, itd.

Za dobromanje subjekte čiji je stvarni motiv informisanost ovakav tip sastanka mnogo je, svakako, bolja platforma za diskusiju budući da se njima može razgovarati o temama jer je jedan veliki dio tema na tim sastancima jednog nivoa klasifikovanosti.

Onima, naravno, kojima je cilj pokušaj manipulisanja ovim pitanjima, u jednom ograničenom vremenskom formatu, a za sticanje ovih političkih poena o kojima sam govorio, Skupština je očigledno adekvatnija pozornica. Dakle, ja ovo vama govorim pošto nema kamera.

Naše nadležne službe u trenutno radnoj definiciji prave diferencijaciju između termina hibridno ratovanje, hibridne aktivnosti. U hibridno ratovanje se uključuju vojna komponenta koje, srećom u ovom, kada je Crna Gora u pitanju, ne postoji. Crna Gora je već duži niz godina meta hibridnih aktivnosti i određenog broja subjekata i ove aktivnosti se obično sprovode korišćenjem posrednih aktera. Bez posrednih aktera teško može biti kvalitetnog sprovođenja hibridnih aktivnosti.

Objektivne okolnosti otežavaju procesuiranje izbornih aktera, a tribucija u funkcionalnom smislu počiva na procentualnom prikazu vjerovatnoće koja se dobija primjenom metodologije usaglašena na međunarodnom nivou, u ovom prvom slučaju Evropske unije i NATO pakta. Djelujući unutar trenutnih zakonskih okvira državne institucije fokusirane su na procesuiranje posrednih aktera. Pošto su oni domaći, tu se nalaze i spremni su za potrebe treće strane da poture svoja leđa i da za treću stranu rade određene aktivnosti protiv svoje države.

Konkretno, iako je na primjer subjekt ove aktivnosti, odnosno ofanzivne hibridne kampanje, on će biti procesuiran u odnosu na svoje nezakonite aktivnosti sprovedene u okviru iste. Na primjer ako ste učestvovali u pranju novca, bićete procesuirani za to. Ako ste učestvovali u planiranju terorističkog čina takođe ćete od države biti procesuirani za to djelo. Što se tiče hibridne aktivnosti iz informacionog domena ističu se sajber napadi i naročito dezinformacione kampanje kao možda i najvidljivija komponenta hibridnih prijetnji. U cilju izbjegavanja nepotrebnih polemika po ovom pitanju, preporučujem da podsjetite portal EUvsDisinfo, projekat Evropske unije pokrenut u cilju borbe protiv dezinformacionih kampanja i analizama centralnih tema dezinformacionih kampanja pokušate prepoznati korisnike ovih iskrivljenih i malicioznih narativa u političkom i medijskom prostoru Crne Gore.

Crna Gora svakodnevno uz podršku svojih međunarodnih partnera jača kapacitete za detekciju, otpornost i odgovore na sve vrste prijetnji, uključujući i hibridne. Stoga, budite sigurni da će Crna Gora, kao i uvijek, tokom svoje istorije pobijediti izdaju i agresiju, bez obzira na to u kom obliku i od koga ona dolazila. I ako ste zainteresovani za detaljnije o ovome što se, naravno, na plenumu ne može goroviti, pozivam vas da 27. ovog mjeseca budete na Odbor za bezbjednost kao gost, nadam se da će predsjednik Odbora/ upadica/ili neka vam onda neko od kolega iz vašeg kluba da zamjenu da budete umjesto njega na odboru. Onda neka Vam prenese kolega koji će biti

na tom odboru informacije koje će čuti i koje se mogu dobiti u zatvorenoj sobi dolje u podrumu u ovom Parlamentu. Hvala i izvinjavam se.

PREDsjedavajući Branimir Gvozdenović (18.12.19 19:27:08)

Trajalo je malo više vremena nego što je bilo raspoloživo. Bili ste gledani preko live stream i po ovome što vidim to je bilo povećano online. Vidim da ste popularni i da se to vidi po ovome.

Gospodine Zogoviću, ja neću sada komentarisati koliko bude, ali će Vama dati mogućnost da uporedite ovo što je vezano za gledanost kad govorite Vi i gospodin Bošković. Samo izvolite.

Milun Zogović (18.12.19 19:28:00)

Ministre Boškoviću, Vi ste komentarisali moj povod za postavljanje mog pitanja, iskrenost mojih namjera i želju da li stvarno da saznam. Bolje da ste dali par informacija, da ste iznijeli makar jednu konkretnu informaciju na kojima se temelje, ako već izgovarate tako krupne riječi kada gostujete na televizijama i kada insinuirate da iz određenih centara dolaze određene prijetnje, ja sam očekivao da ćete to ponoviti i danas. Sada apsolutno nema potrebe da jedni drugima trošimo vrijeme. Stvarno sam očekivao kada ste krenuli onako inspirativno da će biti i nešto edukativno, nažalost lišili ste nas tog dijela, a svi smo očekivali.

PREDsjedavajući Branimir Gvozdenović (18.12.19 19:28:58)

Zahvaljujem se ministru Boškoviću. On nas je uputio na neke sajtove, tako da će se to pogledati.

PREDsjednik Ivan Brajović (19.12.19 10:09:32)

Poštovane kolege poslanici, nastavljamo Sedmu posebnu sjednicu Drugog redovnog jesenjeg zasjedanja u 2019.godini.

Prelazimo na pitanja postavljena potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutinu Simoviću. Ja ga pozdravljam.

Prvo pitanje će postaviti poslanik Aleksandar Damjanović. Izvolite, poslaniče.

Aleksandar Damjanović (19.12.19 10:09:57)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, odnosno kolega Popoviću, jer smo samo ja i vi ovdje u sali i predsjedavajući, poštovani građani,

Potpredsjedniče Vlade gospodine Simoviću,

U situaciji kada još uvijek nije izabran novi ministar turizma koji bi se bavio ovom problematikom, ja sam pitanje morao vama da postavim. Pitanje je sljedeće sadržine: Da li ste zadovoljni načinom na koji se odvija realizacija projekta uklanjanje opasnog otpada grila sa područja nekadašnjeg brodogradilišta u Bijeloj i da li Vlada ima plan za otklanjanje evidentnih problema u realizaciji ovog posla?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, još uvijek ga nisam dobio.

Prije nego započnemo ovaj naš mali dijalog, ja će iskoristiti ovu priliku da svim građanima Crne Gore koji slave Svetog Nikolu, danas čestitam praznik i svakako da svima čestitam dan oslobodenja Podgorice 75 godina, veliki jubilej koji slavimo.

Dakle, gospodine Simoviću, ja sam se ovom problematikom ovdje u Parlamentu bavio u više navrata, i na sličan pitanja su imali priliku da mi odgovaraju dva, sada bivša ministra, gospodin Gvozdenović i gospodin Radulović. Gospodin Gvozdenović kad je ovaj posao probao da se jednom da se odradi na način na koji to nije trebalo da se radi, tada je posao zaustavljen i

gospodin Radulović u dva navrata kada je ovaj posao počeo da se realizuje.

Razlog mog pitanja jeste nešto što smo ovdje raspravili u julu tekuće godine, kada sam već imao slično poslaničko pitanje za gospodina Radulovića u kome sam ga pitao kako je on zadovoljan dinamikom razvoja situacije, imajući u vidu da su se tada već nazirali neki problemi u realizaciji ovog posla. Tada sam dobio odgovor sadržine u smislu onih uslova za kompaniju koja ovaj posao radi, koja je dobila posao, zašto, kako i na koji način. Dobio sam do tada ugovoren u julu 2019. godine, da su izvezena četiri broda sa 22.300 tona opasnog grida u rasutom stanju, što je 40% tada bilo ugovorene količine i da će uz manja ostupanja ovaj posao biti završen do marta 2020. godine. Mi smo u decembru 2019. godine i teoretske šanse nema da se ovaj posao završi za dva, tri mjeseca, imajući u vidu probleme vezane sa odvozom opasnog grida u Španiju, imajući u vidu da je Španija u ovom trenutku zaustavila odvoz ovog materijala iz Crne Gore u Španiju.

Naravno, obavijestio me da kontrolu vrši kompanija Integra Austrija ovog posla, odnosno jedinica za implementaciju projekta koja je u skladu sa Ugovorom o zajmu formirana u okviru Agencije, itd. itd. kao inspekcijski organ.

Imajući u vidu zaintersovanu javnost i sve aspekte ovog posla o kome ću u ovom drugom dijelu, kada vi date vaš odgovor, mene samo interesuje da vi ovdje kažete da li imamo garancije da ćemo ovaj posao završiti na zakonit način, blagovremeno i na način da to neće izazivati dodatne probleme, skandale, pa čak i miješanje nekih drugih institucija. Ponavljam, imajući u vidu sve aspekte posla o kojima ću, naravno, kada čujem vas. Hvala.

PREDsjEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:13:15)

Hvala vam, poslaniče.

Potpredsjednik Vlade, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (19.12.19 10:13:24)

Poštovani poslanići Damjanoviću i Popoviću,

Prije svega želim i ja da se pridružim čestitkama svim građanima Podgorice povodom Dana oslobođenja Podgorice i svakako da se pridružim čestitkama svim onim građanima koji slave Nikoljdan.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju. Kao što ste i sami kazali, u više navrata je Skupština Crne Gore i cijelokupna javnost upravo kroz institut poslaničkih pitanja koja ste vi postavljali imala više prilika da se informiše o realizaciji projekta, ne samo ovog jednog da kažem pod projekta, nego ukupnog projekta koji se tiče upravljanja industrijskim otpadom i čišćenja za koji je u oktobru 2014. godine potpisana Ugovor sa Svjetskom bankom u veoma značajnom iznosu, podsjetiću ugovor koji je vrijedio 50 miliona dolara, a čiji je iznos konačni, nakon uspješnog restrukturiranja koje smo radili tokom prošle godine, korigovan na 44,7 miliona dolara. Dakle, jedan vrijedan projekat, projekat koji se tiče naše važne potrebe od interesa je za Crnu Goru, za sve njene građane, a to je pitanje rješavanja tih crnih ekoloških tačaka koje su imale široku disperziju, kako na jugu brodogradilište Bijela tako ovdje centralni dio i posebno važno na sjeveru Crne Gore Maljevac i Gradac.

Dakle, osnovni cilj projekta je sanacija tih ekoloških crnih tačaka. Ponavljam Brodogradilišta Bijela, Deponije pepela i šljake Maljevac, i deponije koja je nastala kao rezultat rada dugogodišnjeg rudnika Šuplja stijena, odnosno jalovišta Gradac i primarano taj projekat je podrazumijevao i sanaciju ekoloških tačaka u okviru Kombinata aluminijuma i to dva bazena crvenoga mulja i deponju čvrstoga otpada.

Ja mislim da je ovo dobra prilika i siguran sam i da i vas i da ukupnu javnost interesuje kako u ovom trenutku teče realizacija ukupnog projekta ne samo na prostoru bivšeg Brodogradilišta Bijela nego i na ovim ostalim tačkama. Želim da vas podsjetim da smo od januara 2017. godine zaključno sa današnjim danom, da smo značajno ubrzali aktivnosti na ovom projektu te da već danas možemo da kažemo da je ostvaren vidljiv napredak u njegovoj realizaciji, a što uostalom govore i redovni izvještaji svjetske banke koja je finansijer ovoga projekta, odnosno da budem

preciziji kreditor ovoga projekta. I ne samo kroz izvještaje nego kroz redovnu komunikaciju koju ima i resorno ministarstvo koje prati ovaj projekat i ja kao resorni potpredsjednik koji je posebno početkom 2017. godine, kako bi ovaj projekat dobio na zamahu, se uključivao i koji se i danas uključuje, a posebno u određenim trenucima kada se pojave određeni problemi u realizaciji određenih djelova ovoga projekta.

U ovom momentu želim da vas obavijestim da su u toku radovi na remedijaciji na sve tri lokacije koje su trenutno predviđene za izvođenje radova, dakle, i u Bijeloj, i u Gradcu i u Maljevcu. Za lokaciju KAP-a nakon restrukturiranja ovoga kredita dogovorili smo se da u ovoj fazi se uradi projekta dokumentacija, da se uradi tehnička dokumentacija kako bi u nekoj narednoj interaciji komunikacije sa Svjetskom bankom obezbijedili sredstva i za neposredne aktivnosti na terenu, a složićemo se da je veoma važno riješiti i ta dva neuralgična ekološka pitanja na prostoru našeg glavnog grada.

Vjerujem da možemo već sada konstatovati da će ova tekuća 2019. godina u implementaciji ovog projekta ostati zabilježena kao godina u kojoj smo naparavili značajan iskorak u ubrzajući dinamike realizacije ovih projektnih aktivnosti, jer su pored nastavka radova na lokaciji Bijela koji su započeti još tokom 2018. godine, upravo u septembru ove godine otpočeli radovi na remedijaciji dvije pomenute crne ekološke tačke u Pljevljima. Na ove dvije lokacije radovi teku u skladu sa predviđenom dinemikom, a do kraja juna 2020. godine, kada se završava ovaj projekat, biće uloženo 11,2 miliona eura, dakle za opštini Pljevlja, za Maljevac i za Gradac, i što je najvažnije, dugogodišnje crne tačke biće konačno transformisane u područja bezbjedna za životnu sredinu. Mislim da je jalovište u Mojkovcu najbolji mogući primjer kako se problematične ekološke tačke mogu pretvoriti u jednu novu vrijednost i uslove za kvalitetniji život građana na tom prostoru.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, osvrćući se direktno na vaše poslaničko pitanje dozvolite mi da podsjetim da je za najpovoljnijeg ponuđača na međunarodnom tenderu za izbor izvođača radova na remidijaciji na lokaciji (prekid) nakon završenog procesa ocjene pristiglih ponuda, kao i dobijenih sugestija Svjetske banke, kao najpovoljniji ponuđač izabrana kompanija Valgo iz Francuske. Ugovor sa izvođačem radova potpisani je u junu 2018. godine i predviđeno je da radovi na remidijaciji traju 21 mjesec upravo kako ste i sami kazali obaveza ugovorna je da se radovi završe do kraja marta 2020. godine.

U dosadašnjoj realizaciji projekta u Bijeloj izvođač radova je izvršio pripremljene radove na lokaciji, pribavio neophodnu dokumentaciju, saglasnost i dozvole i u martu 2019. godine započeo sa izvozom opasnog otpada. Do sredine avgusta ove godine izvezena je količina od 38,5 tona. Dakle, oko 65% ukupnog grita koji se nalazi na toj lokaciji i taj otpad je izvezen u Španiju. S obzirom na činjenicu da je navedena dozvola izdata za uvoz 40.000 tona izvođač radova je u septembru 2019. godine pokrenuo postupak za dobijanje nove dozvole za 30.000 tona grita i za 40.000 tona kontaminiranog zemljišta.

Imali smo ovih dana komunikaciju sa Svjetskom bankom i sa ekspertima istog tima sa nadležnim iz Svjetske banke i podijelili smo te informacije. Prvo smo dobili usmenu informaciju na bazi informacije našeg ambasadora u Španiji, prije neki dan i zvanično, da se Španija izjasnila da neće dati novu dozvolu za izvoz novih količina grita na prostoru Španije. Ovih dana teku intezivne aktivnosti, komunikacija i sa Svjetskom bankom i nadležnih iz Ministarstva održivog razvoja sa izvođačem i jasno je ukazano na potrebu hitne reakcije traženja novih alternativnih lokacija i u svakoj toj prilici upozoravamo i ukazujemo odabranom izvođaču da postoje jasan ugovor, da postoje jasne ugovorene obaveze, da postoje jasni penali u odnosu na ono što je kašnjenje u realizaciji ovog ugovora do iznosa od 10% ukupne ugovorene cijene i ja želim da vas uvjerim da ćemo u nastavku ovaj projekat pratiti, ono što bi se reklo, na dnevnom nivou i to u komunikaciji sa Svjetskom bankom koja je veoma se partnerski ponaša u cijelom ovom poslu. Vjerujem da ćemo konačno doći i da ćemo realizovati ovaj projekat na dobro građana i Biće i Crne Gore, kao što znate imamo i dodatni motiv. Imamo motiv ne samo da se riješimo to je značajne količine opasnog otpada nego smo već uveliko krenuli u stvaranju prepostavki kako bi na toj lokaciji napravili jednu novu vrijednost kako bi na toj lokaciji veoma brzo Crna Gora dobila jedan novi pogon, tako da kažem, a to je projekat za remont jahti koji bi podrazumijevao nove investicije, nova radna mjesta i značajan doprinos za rast naše ekonomije i za ukupnu diverzifikaciju naše ekonomije. Negdje naše očekivanje i naš cilj je da ta lokacija kao što je nekadašnji Porto Montenegro gdje je bio remont vojnih brodova sada imamo jednu prestižnu turističku destinaciju. Tako vjerujemo da u

budućnosti čemo doći do toga cilja da na toj lokaciji imamo jedan takav projekat kakav je remont jahti koji može da da novu vrijednost našoj ekonomiji i ponavljam nova radna mjesta.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:23:48)

Hvala vam.

Poslanik Damjanović, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (19.12.19 10:23:53)

Hvala, predsjedniče.

Imajući u vidu da je gospodin potpredsjednik Vlade govorio o drugim projektima, značajno je to sa aspekta da se zna ovdje nije to bio fokus moga pitanja, ali ja se slažem kao vi da treba afirmisati stvari koje teku regularno i koje su dobre kao što treba kritikovati stvari koje definitivno nisu dobre i nisu regularne. Ja ću vam sada otprilike dati par nekih napomena, očekujući da ćete stvarno ostati pri onome da pratite na dnevnom nivou ovaj tok posla koji em što je problematičan sa aspekta izvršavanja onih obaveza koje su date na tenderu tako je i problematično sa nekim drugim aspekata. Kažem, mislim da će se baviti neki drugi organi ovim poslom na kraju.

Dakle, gospodine Simoviću, još 2008. godine državi Crnoj Gori je ponuđeno da se dislocira upotrijebjeni grit iz brodogradilišta za 50 evra po toni od strane firme MS invest LLP London. To je ukupno dva i po miliona je bilo tada. Država Crna Gora to nije dozvolila. Onda je 2012. godine Crna Gora tražila pismom od namjera ponudu od strane firme Shift star, gospodin Balić je zastupao tu firmu, da disocira upotrijebjeni grit od pjeskarenja iz brodogradilišta po Bazelskoj konvenciji za sedam miliona dolara. Pismo namjere je stiglo, Crna Gora ili Vlada je to razmisnila, bankovna garancija je bila od Santander banke. Za sedam miliona Crna Gora nije prihvatile da se ovaj posao završi 2012. godine. Samo govorim o protoku vremena. Da bismo prihvatali 2014. godine da to radimo iz kredita, ovaj kredit od 50-ak miliona ili 44 miliona evra, dominantan dio se od preko 15 miliona odnosi na ovaj posao ovdje 27 miliona jeste. Naravno, krenuo je taj posao. Ta vrijednost grita koji je otišao do Španije neće devet miliona i 800 dolara. Zli jezici kažu, gospodine predsjedavajući, da je u ovom poslu devet miliona za kolač da se podijeli što nije mala suma i onda ljudi se, kako se ono kaže, opuste i misle da eto da im to može padnuti s neba, a posao ide kako ide. Naravno, ja sam čuo da sada pošto je jasno da Španija neće dozvoliti i da je posao zaustavljen na pola, a traži nova destinacija pa se pominje Ukrajina. Koliko sam ja u toku ukrajinske vlasti to dozvoliti neće, i već se o tome raspravljalo u Ukrajini. Obaviješten je Evropski parlament od strane zainteresovanih lica iz Hrvatske o ovom poslu i načinu kako se posao odvija i tu ćemo imati problem. Ono što je ključ ovog posla jeste ne u firmi koja ovaj posao izvodi koja je dobila tender nego u komisiji tenderskog koja je ovaj posao dala ovoj firmi. Ova firma nije ispunila osnovni uslov na tenderu da ima osam miliona eura bankarske garancije nego je dala informaciju da u tom momentu ima na račun osam miliona, i to je prihvaćeno kao bankarska garancija, što je nezakonito. Dalje, svi aspekti poslova koji se tiču od građevinskih radova tretmana i korišćenja na samoj lokaciji, transport otpada, deponovanje ili ponovno korišćenje otpada su problematični, imajući u vidu da ova firma je bila dužna da za sve poslove preko 10% navede (prekid) jer je nemoguće da on izvede ovaj posao do kraja. Treće nigdje u tenderu nije pisalo da se može mijenjati država koja će biti, uslovno rečeno, država privrednik toga otpada. Dakle, neko je požurio da u konkurenciji sa još nekim kompanijama, renomiranim svjetskim, koje su imale iskustvo u ovom poslu i milijarde evra obrta, neću da je reklamiram naravno ne interesije me ko je druga kompanija, neko je požurio da ovoj kompaniji ovdje da ovaj posao koji je težak više od 20 miliona evra. Rekao sam 2012. godine moglo za sedam i po miliona dolara sada iz kredita ide kako ide. Imamo problem da pola posla nismo završili, rok ističe u martu mjesecu, penali jesu 10%, ali su oni minorni u odnosu na štetu i skandal koji možemo da trpimo ako ovo ne završimo do kraja, ne daj Bože nam brodovi lutaju ko ukleti Holandanin po moru i traže državu gdje bi taj grit izbacili.

Ono što tražim od vas jeste ne samo da motrimo na tekuću realizaciju posla, imajući u vidu sve tenderske uslove već da preispitamo još jednom, naravno Vlada to može, tenderske uslove

zašto je ova firma dobila iako nije zadovoljavala tenderske uslove ovog posla. Imam dokumentaciju koju mogu i da vam priložim, gospodine potpredsjediće Vlade. Ja ću naravno sa svoje strane kao poslanik koji radi ovaj posao u interesu građana obavijestiti Vrhovno državno tužilaštvo i Specijalno državno tužilaštvo, imajući u vidu već kolko traje ova saga o ovom poslu i da i oni sa njihovog aspekta i iz njihovih ingirencija ispitaju te neke stvari koje kažu zli jezici postoje, možda ne postoje. Ja sam biću najsrećniji ukoliko budem demantovan i ukoliko se uspostavi da je sve bilo regularno i u odabiru firme i u načinu kako se radi u tenderskim uslovima i da nema nikakve korupcije ne daj Bože u Vladi ili onom dijelu Vlade koja je bila zadužena za realizaciju ovog posla. Vi to ispratite molba, dakle, ozbiljan je posao i ozbiljne su pare u igri. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:28:59)

Hvala Vam.

Potpuno ste bili u materiji i zaista je bilo prepostavljam interesantno i za naše gledaoce, ali molim vas da vodite računa i predstavnici Vlade i poslanici o vremenu preciziranom i dozvoljenom za postavljanje pitanja i odgovore.

Sada prelazimo na pitanje koje je postavio poslanik Andrija Popović.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (19.12.19 10:29:23)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, u

važene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani potpredsjedniče Vlade, gospodine Simoviću, ministre gospodine Radunoviću,

Na samom početku čestitam građanima Podgorice dan oslobođenja od fašizma.

Još jedan put, jesu li čuli svi čestitke povodom dana oslobođenja Podgorice i čestitke za Nikoljdan, svima koji slave.

Poslaničko pitanje crnogorskih Liberala glasi:

Šta Vlada preduzima da se oživi crnogorsko selo, što treba da bude jedan od najvažnijih projekata nove Crne Gore? Koje stimulativne mjere će se ponuditi, naročito mladim bračnim parovima, da se sector poljoprivrede i stočarstva podigne na viši nivo i približi nivou Evropske unije?

Obrazloženje:

Ujednačen razvoj svih krajeva države i svih segmenata društva u jednoj državi ključan je faktor za njen održiv napredak, stalno poboljšanje kvaliteta života i zadovoljstvo svih njenih građana, te održivost njene budućnosti. U tom smislu decenijama je bio zapostavljen jedan krupan segment ukupnog crnogorskog društvenog i privrednog sistema, a to je crnogorsko selo i razvoj sela. Takvo nasleđe, ali i malo urađenog nakon toga doprinijelo je da većina sela danas u Crnoj Gori budu zapostavljena, nerazvijena i što je možda najteže i što će biti najveći izazov, nepoželjna za mlade ljude koji ne vide svoju perspektivu na selu. Ovdje je važno usmjeriti pažnju, naročito na mlade bračne parove koji mogu biti okosnica sela, kao zajednice u kojoj je potreban doprinos, ne samo pojedinca veći porodice i čitavog domaćinstva koje ima svoju ulogu.

U razvijenim državama Evrope porodični biznisi, svoje najsnažnije utemeljenje često imaju baš u poljoprivredi, na selu, farmi, stočarstvu i kroz različite forme ruralne privrede. Takva upredna iskustva država Evrope mogu biti odličan primjer za razvoj crnogorskog društva koje je još uvek u procesu tranzicije, koju su ta društva prošla i akumulirala kapital te razvili svoje potencijale i standard svojih građana upravo kroz ovaj segment privrede i kroz snažnu poljoprivrednu proizvodnju i razvoj sela. Modernizacija je važan aspekt, a finansiranje te modernizacije ključna pretpostavka kako bi se porodice i mladi ljudi zainteresovali da svoj život vežu za selo koje više neće biti sinonim za mučan, naporan i težak život, te za hleb sa sedam kora, koji u današnjem vremenu ekspanzije tehnologije i njenog preuzimanja mnogih poslova neće biti atraktivan, posebno sve manje i manje za nove generacije. Zato apel Vladi jeste i da posebnu pažnju obrate i

na ovaj segment pruži odgovore što sve radi u tom smislu i na koji način će razviti ove servise i koji su to još servisi koji će omogućiti dugoročan i održaviv razvoj sela, ponovnu atraktivnog sela i izazvati zainteresovanost ljudi i porodica, posebno mlađih za selo, te kako da isto modernizujemo. I ako Vi lično, gospodine Simoviću kroz resor poljoprivrede i ruralnog razvoja dajete pečat unapređenju stanja u ovoj, možda najvažnijoj crnogorskoj oblasti, to je nedovoljno bez velikog državnog projekta u sferi oživljavanja naših sela i poljoprivrednih područja. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:33:38)

Hvala Vam.

Potpredsjednik Vlade, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (19.12.19 10:33:44)

Izvinjavam se zbog prekoračenja u odgovoru na prethodno pitanje, ali uvijek sam negdje razmišljao da je dobro razmijeniti što više informacija od interesa za i ovaj dom i za građane Crne Gore.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Popoviću na ovom postavljenom pitanju koje definitivno zadire u ključ onih aktivnosti koje sprovodi Vlada Crne Gore i to rekao bih u kontinuitetu duži niz godina, kad je u pitanju projekt oživljavanja ukupnog crnogorskog sela i stvaranja uslova za kvalitetniji život na selu, za podizanje konkurentnosti naše poljoprivrede i za stvaranje onih pretpostavki o kojima ste i Vi govorili u obrazloženju Vašeg pitanja.

Mislim da svi zajedno svjedočimo da iz godine u godinu raste podrška koja se, kako sa nacionalnog nivoa izdvaja za ovaj projekt, projekt razvoja poljoprivrede, projekt ruralnog razvoja i to ne samo kroz evidentni rast sredstava koji se izdvaja iz nacionalnog budžeta što se svake godine verifikuje i u ovom domu, što bih rekao da je to naš zajednički iskaz koji daje i Parlament i Vlada prema ovoj potrebnii o kojoj ste govorili. Mislim da je veoma važno da svi zajedno primijetimo da iz godine u godinu raste i da možemo sada da kažemo da imamo izdašnu podršku sa nivoa evropskih prepristupnih fondova i ja uvijek kažem, nigdje ta podrška sa evropskih adresa nije tako izdašna i tako vidljiva, upravo kao u sektoru poljoprivrede i mi zajedno sa našim evropskim partnerima ulažemo značajne napore da tu podršku učinimo što vidljivijom. Ne da bi pravili neki prosti marketing u odnosu na ono što su aktivnosti, nego da bi prosto ohrabribili što veći broj korisnika budućih aplikacija da se jave na te sve češće javne pozive koje oglašavamo sada.

Mislim, takođe, da treba svi zajedno da primijetimo da su naši agro budžeti kojima definisimo te mjere sa kojima Vlada želi da realizuje ovaj projekt da su ti agro budžeti pored finansijskog iskaza sve izdašniji, da su oni sve sadržajniji. U ovoj tekućoj godini imali smo 56 poslebnih mjera programa u sklopu tog agro budžeta i da pravimo jedan zaokret u odnosu na ono što je potreba prilagođavanja naše podsticajne politike u skladu sa onom sutrukturom kakva je struktura crnogorske poljoprivrede, a struktura je da dominiraju mala poljoprivredna gazdinstva, da dominiraju mali farmeri, da dominiraju male zemljišne parcele. U toj podršci značajno usmjeravamo našu podršku upravo prema toj ciljnoj grupi o kojoj ste Vi govorili i prema mlađim farmerima i to činimo iz dva razloga. Želimo da ta podsticajna politika bude što pravednija, želimo da imamo što širi obuhvat korisnika i imamo još jednu važnu potrebu, da našu agrarnu politiku usaglasimo sa elementima zajedničke evropske poljoprivredne politike.

Mislim da je ovo vrijeme koje imam na raspolaganju veoma kratko da bih sada prošao kroz sve mjere koje smo realizovali u ove prethodne tri godine. Imao sam prije par dana i priliku, ali i obavezu, da upoznam crnogorsku javnost na godišnjoj prezentaciji gdje sam predstavio realizaciju svih ovih pojedinačnih mjera i to zajedno sa onima sa kojima smo te rezultate i realizovali, prije svega, sa vrijednim domaćinima, sa preduzetnicima, sa našim međunarodnim partnerima, sa institucijama i domaćim i međunarodnim i imaču obavezu da pored ovog formalnog, da kažem, pisanog odgovora koji ste dali da vam i predstavim i to što je taj detaljni sadržaj tog izvještaja naših aktivnosti u ovoj oblasti za prethodne tri godine.

Dozvolite samo da asociram na jedan projekat na kojem ste vi u predhodnom periodu insistirali, s pravom i tu smo imali zajedničko razumijevanje, a ticalo se određenih putnih pravaca na prostoru ..(prekid).. sjetimo se onog putnog pravca kojeg smo davno radili u onako jedno dosta skromnim tehničkim elementima puta od Kotora do Ivanovih Korita, i tada smo bili zajedno zadovoljni što smo napravili tu neku putnu dionicu, ali treba danas otići, siguran sam da ste vi do vidjeli da je to sada jedna moderna saobraćajnica. Nastavićemo sa nastavkom realizacije toga projekta, ali slična situacija se deševa širom Crne Gore. Ono što je bila naša ambicija do nedavno da probijemo neki seopski put, da naspemo neki seoski put mi sada imamo kvalitet više. Mi asvaltiramo brojne putne pravce širom Crne Gore. Želim da vam kažem da smo samo u ovoj godini na ruralnim prostorima preko Ministarstva poljoprivrede uz podršku IPARD asvaltirali preko 50 km da smo kroz program i podršku međunarodnih bilateralnih projekata realizovali brojne projekte, snabdjeli domaćinstva sa onim što ne neohodni uslovi za život na selu. Želim da vas informišem da u ovom trenutku na prostoru Crne Gore u toku je realizacija 264 projekta kroz IPARD program, ali moram vam kazati da je naše posebno zadovoljstvo što se najveći dio tih projekata upravo realizuje na sjeveru Crne Gore, gdje postoje ti značajni resursi za razvoj poljoprivrede i gdje postoje vrijedni domaćini koji imaju jasno očekivanje i potrebu s pravom da u tom dijelu budu još snažnije podržani od strane države i od strane naših evropskih partnera.

Još jednom vam hvala na vašem postavljenom pitanju. Dobićete detaljni pisani odgovor i dobijete prezentaciju koju sam nedavno imao povodom tri godine rada Vlade u ovoj oblasti.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:40:39)

Hvala vam, potpredsjedniče.
Poslanik Popović, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (19.12.19 10:40:54)

Potpredsjedniče Simoviću, cijenim sve što je do sad urađeno u ove protekle tri godine, ali ono što nama treba to je projekat vijeka koji bi poput auto puta Bar - Boljare oživio crnogorsko selo. Evo ja ču za ovu priliku izdvojiti dva reprezentativna sela, inače jedno u južnom području, drugo u sjevernom području Crne Gore odakle, potiču moji preci po ocu, majci, pominjali smo Njeguše. Vi ste pominjali Njeguše stvarno, infrastruktura izvanredna urađena i put Njeguši - Cetinje, put Njeguši - Krstac do ovamo Ivanovih Korita, stvarno za primjer, ali najveći pokazatelj su nam škole, Njeguši su zamrli. Jedna od najstarijih škola u Crnoj Gori - Osnovna škola na Njegušima 1863. godine. Tamo su i đeca iz vladarske dinastije Petrović Njegoš učili u toj školi, danas nula đaka. Nekad ih je bilo, mislim da ih je bilo čak blizu 400. Vode na Njegušima nema iako Austrougarska davno ga napravila taj vodovod, ali on odavno već i nije u funkciji. Vi ste bili skoro na Njegušima, počeli smo da radimo taj trg što mi kažemo u centru Njeguša prije ne znam koliko godina i to je obustavljeno, sad je to jedna potpuna ruševina.

Bare Kraljske, Vasojevići Opštini Kolašin, jedno reprezentativno selo veoma plodno, takođe, Osnovna škola Jagoš Vešović sad ima nekoliko desetina učenika, nekad su bile i područne škole u Vrnještici selu pored Bara Kraljskih. Recimo put od Dragićev most - Dolovi - Vrnještica isto jedno selo veoma onako veliko nekad bitno prije 40 godina je započelo asvaltiranje, nikad nije zavšeno i to je tako ostalo (prekid) tamo da se vrati da živi, struja nikakva, nema vode, regionalni put koji vodi od ovamo preko od Bioča, Ljeva rijeka, Mateševu, Bare Kraljske, Andrijevica u veoma lošem stanju. To je prvi crnogorski put koji je urađen za vrijeme Kraljevine Crne Gore sreća je možda što će ova druga dionica auto puta, ne možda nego sigurno od Mateševa proći kroz Bare Kraljske prema Andrijevici i kroz tunel Trešnjevik i možda će tu doći do poboljšanja. Kroz ova dva primjera sam htio da ukažem, to su dva reprezentativna primjera, ali je slična situacija u mnogim crnogorskim selima iako (prekid) stvarno ulažete veliki napor, ali nam treba veliki državni projekat da oživimo crnogorsko selo. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:45:03)

Hvala vam, poslaniče Popoviću.
Sada će pitanje postaviti poslanik Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (19.12.19 10:45:13)

Predsjedniče, poštovani građani i ja čestitam građanima Podgorice i svim građanima koji slave Svetog Nikolu.

Potpredsjedniče Simoviću, ja ne znam zašto uvijek kad vama postavim pitanje sva dokumentacija je tajna. Ja sam negdje vama u julu mjesecu zamolio vas, nakon jedne moje i vaše debate u Parlamentu, da mi dostavite kao poslanik ugovore koji su tiču Milkrafta i Vektre Jakić i čuvenog aranžmana kojim je trebala da procvjeta crnogorska privreda sa Abu Dhabi fondom. I vi se nijeste ni udostojili da mi kao poslaniku odgovorite nego mi je odgovorio Investiciono razvojni fond kome ste vi preuputili, iako se ja nisam obraćao Investiciono razvojnog fondu, ali niste željeli uopšte da ostvarujete komunikaciju sa poslanikom crnogorskog parlamenta, pretpostavljam zbog problema koji potencijalno će najvjerovatnije nastati u cijelom ovom projektu. I meni Investiciono razvojni fond kaže da cjelokupna dokumentacija u okviru ADAMS projekta, preuzeta od strane Ministarstva poljoprivrede i u ruralnog razvoja predstavlja poslovnu tajnu Investiciono razvojnog fonda. Predmetna dokumentacija je označena stepenom tajnosti u skladu sa pozitivnim pravnim propisima. Šta god taknete tajna je. Naravno, kolege iz Investiciono razvojnog fonda su mi jedan dio informacija koje ja ne mogu da provjerim, mada ne sumnjam, moram priznati dostavili.

Moje pitanje je, imajući u vidu da je Vlada 04.07.2019. godine, nakon što investitor Milkraft u čuvenom projektu mljekare u Pavinom Polju nije uradio gotovo ništa, osim što je napravio jednu zgradu u Pavinom Polju, jer dala saglasnost sa sporazumom o vansudskom poravnjanju. Pazite uslove tog sporazuma o vansudskom poravnjanju. Dakle, neko ko ništa nije ispoštovao iz osnovnog ugovora, vi kažete da taj kredit vratite u dvadeset šest šestomjesečnih jednakih anuiteta u brzom prevodu neđe od 13, 14 godina. Nekome ko vam ne vraća ništa ne plaća kamate, ne realizuje investiciju itd. Vlada Crne Gore kaže - ajde, vjerujemo ti, vratite to za 13 godina, a obezbjeđenje, gledajte čuda, nigdje bankarske garancije, nego lične mjenice, kažem mjenice i mjenična ovlašćenja. Koja mjenica je u pitanju? Ima različitih vrsta mjenica. Da nije valirana mjenica slučajno? Nije, ubijedjen sam da nije. Vlada se hvali kako je uzela veli ličnu mjenicu izvršnog direktora te firme. Pa oćemo li u Panami da naplaćujemo ličnu mjenicu, pošto čovjek živi тамо. I kažete da mu dajete novi rok da završi investiciju do 01. avgusta 2020. godine.

Pogledajte dalje, potpredsjedniče Simoviću, dakle zalogu koju je trebao da dostavi nema aneksa ugovora koji je bio u obavezi. Potpredsjedniče Simoviću, šta se dešava sa realizacijom ovog vansudskog poravnjanja i šta se dešava sa čuvenom zalogu u drugoj kompaniji koju ste vi vrlo često posjećavili, otvarali itd. i tome slično Vektra Jakić. I na kraju, izvinjavam se biće prekoračenja vjerovatno i gospodina Simovića u tom segmentu. Gospodine Simoviću, vas je najbolje čitati nakon određenog vremena, obično je to negdje godina i po do dvije. I onda ta bajka koju vi sijete građanima Crne Gore, poprima svoj realan oblik, 10. oktobar 2017. godine potpredsjednik Simović u polemici sa mnom kaže: SDP želi da napravi štetu Montenegro Airlines, državi i budžetu Crne Gore. (Pa onda to želi da pojasni.) Ovdje se u suštini radi da zbog prostog jednokratnog političkog interesa želi se napraviti šteta jednoj kompaniji i to ne bilo kojoj, nego nacionalnoj avio kompaniji, ali i više od toga sa tim idejama želi se napraviti šteta državi i budžetu Crne Gore. I onda gospodin Simović, nakon dvije godine, završavam predsjedniče, zahvaljujem, gospodin Simović, nakon dvije godine pošalje građanima Crne Gore, Zakonom Monenegro Airlines gdje građani Crne Gore treba da plate 155 miliona za ove filigranske aktivnosti, a citiram vam 2017. godinu. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 10:50:19)

Hvala.

Potpredsjednik Vlade, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (19.12.19 10:50:26)

Hvala, uvaženi predsjenič Parlameta.

Ovu ču dožvjeti kao dva poslanička pitanja ili možemo dopunsko pitanje vezano za Montenegro Airlines, ali gopsodin Konjević, očigledno ide od Bijelog Polja do Montenegro Airlines koji inače ovih dana ne propušta bilo koju priliku da se ne dotakne i ovog zakona koji je Vlada uputila, a tiče se Montenegro Airlines.

No za početak gospodine Konjeviću, dakle vi znate da imam visoko uvažavanje prema ovome domu i visoko uvažavanje prema svakom poslaniku u vršenju svoje odgovorne i časne funkcije kakva je poslanička i u skladu sa tim se odnosim na svaki vaš upit koji dođe i tako sam se odbio i prema vašem upitu koji ste uputili i predsjedniku Vlade i meni kao potpredsjedniku, a ticalo se ovog pitanja koje ste i danas ostavili i pitali ste šta se desilo sa mojim odgovorom prema vama. Moj odgovor je bio komunikacija sa nadležnom institucijom na koju je Vlada Crne Gore u junu 2017. godine svojom odlukom, a na bazi zahtjeva i insistiranja Ministarstva poljoprivrede prenijela sve nadležnosti za dalji proces monitoringa i praćenja ovoga projekta koji je predmet vašeg interesovanja i u tom pismu koje sam u julu još 2019. godine uputio Investiciono razvojnom fondu jasno sam kazao, imajući u vidu pitanje poslanika Konjevića, kojem vam u prilogu dostavljamo cijeneći nadlažnosti Investiciono razvojnog fonda kao i opredeljenje Vlade da svoj rad učenim i transparentnim neophodno je da Investiciono razvojni fond dostavi odgovor imajući u vidu svoju poslovnu politiku, odnos ugovorenih strana i odgovarajuće standarde u navedenoj oblasti.

Dakle, gospodine Konjeviću, ovdje niko nije imao ni potrebu, ni želju da ignoriše bilo koje pitanje koje vi postavljate ili kao kroz institut poslaničkog pitanja ili kroz institute koje takođe dozvoljava Poslovnik o visokom domu. Gospodine Konjeviću, želim dalje da vas informišem da je društvu Milkraft Bijelo Polje u postupku prinudne naplate se obratilo zahtjevom i to u aprilu 2019. godine zaštitniku imovinsko pravnih interesa u kojem je od strane istog istaknuta namjera da dalje realizuje projekt. U vezi sa navedenim zahtjevom, a nakon usaglašavanja stavova svih aktera uključenih u ralizaciju ovog aranžmana Vlada je na sjednici u julu ove godine dala saglasnost na tekst sporazuma o vansudskom poravnjanju, o načinu izmirenja obaveza proisteklih na osnovu raskinutog ugovora o kreditu. Sporazumom o vansudskom poravnjanju koji je u svoje ime, a za račun Ministarstva poljoprivrede zaključio Investiciono razvojni fond između ostalog definisano je da taj dužnik Milkraft jednokratno uplati iznos od 105.000 dolara na ime smanjenja ukupnog duga i želim da vas obavijestim da je u skladu sa potpisanim sporazumom izvršena uplata navedenih sredstava, drugo kao dodatno sredstvo obezbjeđenja da dostavi mjenice i mjenična ovlašćenja kao i lične mjenice osnivača izvršnog direktora. U skladu sa nevedenim dostavljena su dodatna sredstva obezbeđenja i to upravo u onoj formi i onom kapacitetu garancija kako je to tražila specijalizovana institucija kakav je Investiciono razvojni fond.

Treće da isplati na transakcioni račun preostali iznos duga u svemu shodno planu otplate koji je dostavljen dužniku upravo onako kako ste kazali u dvadeset šest jednomjesečnih rata pri čemu je prva rata dospijevala 08. januara iduće godine u iznosu od 195.000 dolara i želim da vas obavijestim da je taj dužnik tu svoju obavezu izvršio prije ugovorenog roka i ono što je najvažnije znači da do 01. avgusta 2020. godine da završi ukupni projekat na bazi sopstvenih sredstava ako do tada to ne završi raskida se ugovor i sve ono što su dosadašnja ulaganja bila to će biti predmet izvršenja od nadležnih državnih institucija. Mi vjerujemo da smo sa ovim postupkom, a u međuvremenu kamatna stopa koja teče za ovih preostalih dvadeset šest jednomjesečnih rata to nije više ona (prekid) nivou, povoljnom nivou, to je zvanična kamatna stopa koju daje Centralna banka Crne Gore, a koja je u momentu potpisivanja tog sporazuma bila već oko 6 i po, 7%.

Dakle, vodimo računa da zaštítimo interes Crne Gore, vodimo računa da stvorimo prepostavke ne bi li se ovaj projekat završio i pokrenuli smo sve mehanizme i Investiciono razvojnog fonda i od zaštitnice kako bi ovdje država zaštítila svoj interes. Isti odnos takav pokazujemo i vezano za drugi projekat gdje takođe imamo probleme - to je pitanje Vektra Jakić, zaštitnica imovinsko pravnih interesa je pokrenula sve mehanizme izvršenja. U toku su određena ročišta kod Privrednog suda gdje taj dužnik se žalio čekamo odgovor i odluku Privrednog suda i ja

vjerujem (prekid) rešavati sa konačnim ciljem uvažavanja interesa situacija kod pojedinačnih privrednih subjekata, ali sa primarnom obavezom zaštite državnih interesa. To je naš odnos.

Takav naš odnos je bio i kad smo u prethodnom periodu na vaša brojna pitanja imali odnos komunikacije i podrške prema nacionalnoj kompaniji Montenegro Airlines.

Ali dozvolite da primijetim da gospodin Konjević uvijek ima problem kada treba da dobije odgovor. Hvala vam. Ne, ne vi uvijek pokazujete otpor, nije dodato pitanje. Zašto bježite od odgovora. Gospodine Konjeviću, kako je vrijeme prolazilo sve smo u Vladi bili više ubijeđeni u ispravnost naših odluka koje smo donosili u prethodnom periodu sa ciljem opstanka nacionalne avio kompanije (prekid) motivi su bili višestruki, motivi su bili u činjenici da Montenegro Airlines na godišnjem nivou doprinosi našoj ekonomiji od 180 do 200 miliona eura kroz ono što su indirektni efekti u razvoju našeg etotizma. Interes opstanka Montenegro Airlines nije samo pitanje razvoja našeg turizma nego ukupne naše ekonomije u državi koja je prije svega avio destinacija. Montenegro Airlines koji na godišnjem nivou ostvaruje ukupne prihode preko 90 miliona eura, Montenegro Airlines koji daje garanciju konekcija koje je Crnoj Gori potrebno kad su u pitanju avio linije. Nacionalna avio kompanija koja svoje konekcije ne tretira samo kroz komercijalne interese nego kroz interese državnih interesa i državnih potreba. U međuvremenu zajedno smo svjedočili kakva je situacija bila (prekid) gdje su bankrotirale nacionalne avio kompanije. Zar bolji primjer treba od Islanda gdje je prije nepunu godinu dana bankrotirala njihova nacionalna avio kompanija. U toj državi nakon toga imamo sunovrat. kroz parametre koje su oni projektivali. U toj godini Island projektuje rast svoje ekonomije za 1,8% u toj godini oni imaju pad svoje ekonomije za 0,6%, sunovrat u odnosu na ono što su bile njihove projekcije. Imamo rast inflacije, pročitatje izjavu predsjednika Vlade Islanda nakon proteka toga vremena. Pogledajte šta se dešava sa Montenegro Airlines, pogledajte naš interes je i naša potreba opstanka nacionalne avio kompanije i mi to su ključni motivi zbog čega smo i Skupštini Crne Gore predložili zakon, vjerujući da je to od interesa ne za pojedinačnu kompaniju, nego da je to interes ukupne naše ekonomije i mi vjerujemo da je ta naša odluka održiva i mi vjerujemo da ćemo u narednom periodu kako insistirajući na potrebi mnogih racionalizacija u toj našoj nacionalnoj avio kompaniji mnogo veće i bolje efikasnosti. Iako vidimo da je i u ovoj i u prošloj godini svi postignuti rezultati ohrabruju i daju nam za pravo i to je još jedna potvrda ispravnosti ovakvih naših odluka i zbog toga sam i tada rekao i danas mislim. Svi oni koji su zagovarali ili koji zagovaraju bankrot nacionalne avio kompanije ne misle dobro našoj nacionalnoj ekonomiji i ne misle dobro svojoj državi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 11:00:36)

Hvala vam.
Poslanik Konjević, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (19.12.19 11:00:42)

Vrlo su korisne ove debate, ja uvijek naučim ponešto. Naučio sam da zemlja koja ima 24 milijarde dolara bruto društvenog proizvoda zbog bankrota nacionalne kompanije ima sunovrat u svojoj ekonomiji. Vi se šalite sa nama, vi se potpredsjedniče Simoviću šalite sa nama. Vi mislite da ovdje niko ništa ne čita.

Znači, 24 milijarde je bruto društveni proizvod Islanda dolara naš je 4,5 milijardi. Islan ima 320.000 stanovnika. Samo toliko o sunovratu.

Znate kako mi liči ova vaša priča? Prošli put kad smo razgovarali ja sam vas pitao šta je sa drugim blokom Termoelektrane. Pošto ste o njemu pričali bajke taman danas kao o Montenegro Airlinesu. I vi ste tad meni odgovarali da ja nijesam dolazio na posao. Ja vama rekao bolje da nijeste vi dolazili, jer drugog bloka nema. Sad vam kažem, povucite ovo iz vrlo jednostavnog razloga. Ili uradite sljedeće, pozivam vas, pred predsjednikom Parlamenta, pred kolegama poslanicima i vašim kolegom ministrom, dostavite nam biznis plan. Dobiću ga, hoću li ga dobiti? Znači, već povlačite, dostavite biznis plan poslanicima. Vi hoćete da poslanici preuzmu odgovornost da od građana uzmu 155 miliona eura, da ih daju na bazi vašeg biznis plana ne

vašeg personalno, a taj biznis plan i analize ne želite da dostavite poslanicima.

Ne interesuje me ko je, da je papa radio analizu, ma neka je i Deloitt i bilo ko drugi, dostavite je, neka bude transparentna, pošto mi je u odgovoru na pitanje kažete da Vlada želi da bude transparentna, dostavite, potpredsjedniče Vlade, vi ste za ovo nadležni direktno. Vašom odlukom direktно poslanici do sada nijesu dobili biznis plan, ja vas pozivam da podijelite biznis plan. Zahvaljujem što će te poslati biznis plan pa čemo barem moći o tome da razgovaramo.

Potpredsjedniče Simoviću, 2017.godine, sam ja upozoravao na ovaj problem, upozoravao na problem Montenegro Airlinesa tražio da Vlada dostavi neku vrstu plana. Zakon koji ste vi dostavili imaćemo kad da razgovaramo o njemu, ostaće on u analima crnogorskog parlamenta ovaj zakon. Ostaće u analima, čitaćemo tada pojedine odredbe kako je moguće da jednim zakonom u crnogorskem Parlamentu propisujete i mijenjate obligacione odnose. Pa to ne postoji ni u Kolumbiji to je nemoguće, pravno raditi kolega Simoviću. Nemoguće, je zakonom minjati uspostavljanje obligacione odnose to direktno narušava uspostavljenu pravnu sigurnost. Ali, o tom potom.

Ne može biti pretpostavka sporazuma kad crnogorski parlament usvaja zakon. Dakle, mi usvajamo zakon upravo je zato zakon neustavan. Ali, o tom potom. Meni će biti drago, kolega Simoviću, ako 1.avgusta 2020.godine u Pavinom Polju, počne sa proizvodnjom Kompanija Milkraft, ja sam iz tog kraja znam kako ti ljudi žive biće mi izuzetno drago, vjerujte mi.

Dakle i nemojte da se pokušavate, ne napadam vas ja, da kažete da hoće neko da napravi štetu. Niti vi želite da napravite štetu, niti ja želim da napravim štetu. Ovdje se bavimo politikom gdje vi kao pobornik razvoja ste o nekim projektima govorili u superlativu ja vas nakon određene vremenske distance prosto pitam šta je sa tim projektom. Ono što je meni simptomatično jeste da su ti projekti uvijek vezani za pojedince koji su bliski Demokratskoj partiji socijalista. Evo vrlo ću vam jednostavno reći.

Dakle, raskinuli ste ugovor sa Vektrom Jakić, januara ili marta 2019.godine. Danas je decembar 2019.godine, pogledajte efikasnost gdje mi u sedam ili devet mjeseci nedovoljno sam precizan, izvinjavam se građanima, dozvolite. Koga ću drugo da pitam nego vas, vi ste potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i bili ste u Vektri tri četiri puta?

Ne može za sedam ili osam mjeseci da naplati zalagu, zaloga koja se izvlači ako firma odlazi u stečaj, ne može da zaplati zalagu. Toliko efikasnosti ukupne državne administracije. Sad meni potpredsjednik Simović kaže - to je kod Privrednog suda. Kad je god problem kod nas su institucije super nezavisne, a zašto nam onda ako su institucije super nezavisne poslaste ovaj zakon bez mišljenja Agencije za zaštitu konkurenčije. Ne možemo ga dobiti to je bio preduslov da bi ste zakon utvrdili. Ali, vama to nije važno, nama to nije važno, ni biznis plan ni mišljenja Agencije i onda kad vas neko politički pritisne vi kažete to je kod drugih institucija.

Potpredsjedniče Simoviću, da završim, meni će biti drago ako projekat u Pavinom Polju uspije, ja ću vam vjerujte mi 1.08.2020.godine, javno čestitati i poći ću zvali me ne zvali na otvaranje te fabrike jer je to fabrika u kraju gdje se moj otac podigao.

Naravno, pitaću vas zašto, ja ću vas pitati zašto ta fabrika, ako ne bude otvorena 1.08.2020.godine, zato što ste vi direktno odgovorni, nudim vrlo fer ponudu, da vam javno čestitam ako bude otvorena i da vas javno kritikujemo ako fabrika ne bude otvorena.

Nije ovdje bilo ni jedno pitanje sve komentar do komentara. Znači, potpredsjedniče Simoviću, ovo su stvari gdje mi zalažemo politički autoritet za određene stvari. Vi ga zalažete za 155 miliona eura, a naši prosvjetni radnici, zdravstveni radnici, penzioneri, policajci, ako se pitaju de im je povećanje plate neka se jave vama za Montenegro Airlines.

PREDSEDJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 11:07:52)

Hvala.

Ovim smo završili raspravu.

Ne možem proceduralno pustio sam vas sve da prekoračite značajno vrijeme ovdje da pohvalim prethodnog postavljača pitanja i Aleksandra Damjanovića i Andriju Popovića, oni su se držali roka, a i vama i poslaniku Konjeviću sam dao dovoljno vremena da raspravite. Mislim da je bilo interesantno svima.

Zahvaljujemo Simoviću, potpredsjedniku Vlade.

Prelazimo na pitanje upućeno ministru finansija Darku Radunoviću, ja ga pozdravljam.

Prvo pitanje će postaviti poslanik Aleksandar Damjanović, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (19.12.19 11:08:36)

Zahvaljujem.

Pozdrav gospodine Simoviću, i vodite računa o gritu.

Hvala vam, bićemo u dijalogu dalje.

Gospodine Radunoviću, ja sam vam postavio sljedeće pitanje:

Kada se planira donošenje novog Zakona o igrama na sreću, imajući u vidu nagomilane probleme u ovoj oblasti poput neizvršavanja, izvrgavanja ruglu Odluke Ustavnog suda vezano za uklanjanje tzv. kladomata iz ugostiteljskih objekata kao i činjenicu da su po osnovu Sporazuma sa Vladom Republike Slovačke obezbijeđena određena finansijska sredstva za izradu novih zakonskih rješenja.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, još uvijek ga nijesam dobio.

Razmijevajući potpuno vaše obaveze i više puta smo o tome razgovarali, i budžet, i fiskalizaciju, odlaganje zakona, i ove problematike iz ekonomске sfere, takođe smatram da koliko god da je to vama i teško u opisu je posla sa vama i vašoj ekipi da se vodi računa i o jednoj oblasti koja ima određeni društveni značaj, koji se može i kvantitativno izraziti, a naravno i u odnosu na društveni uticaj kao što oblast igara na sreću.

Ja sam vam po članu 50 dostavio dopis gdje sam tražio određene informacije 14.oktobra, nije ih bilo, pa sam 1.novembra preko generalnog sekretara urgirao, nije ih bilo i nije bilo drugog načina sem da postavim poslaničko pitanje i ovdje da vidimo šta možemo da uradimo vezano za problematiku u ovoj oblasti.

Podsjetiću da je zakon na snazi važeći iz 2004.godine, već 15 godina prevaziđen. I složićemo se i ja i vi da postoji potreba da se dođe do novoga zakona. Ono što je nama bitno, bitno crnogorskoj javnosti je kako teče izrada novog zakona, ko radi taj zakon, kada će taj Predlog zakona doći ovdje u Parlamentu, imajući u vidu da je Vlada Slovačke odvojila milionska sredstva koja su utrošili ili se troše za izradu novih zakonskih rješenja.

Imajući u vidu činjenicu da imamo probleme sa primjenom sadašnjega zakona on pokriva više oblasti od oblasti kazina, koncesija do oblasti kladionica itd. igara preko interneta. Ono što bih želio ovdje javnost da podsjetim i vas, gospodine Simoviću, Ustavni sud Crne Gore, je 24.februara 2017.godine, gospodine Radunoviću, donio presudu, odnosno odluku kojom je ukinuta odredba koja se tiče mogućnosti da se terminali za kocku postavljaju u ugostiteljskim objektima. Ta odluka je objavljena 4.aprila 2017.godine, bio sam inicijator sa kolegama Danilom Dankom Markovićem, Jelisavom Kalezić, Dankom Šarančićem i Radosavom Nišavićem ove ustavne tužebe. Od tog momenta imamo situaciju da Vlada Crne Gore nije izvršila odluku Ustavnoga suda. Ja sam negdje 9.maja 2017.godine, pisao pismo premijeru Dušku Markoviću polemiku i na Premijerskom satu, pokazao, gospodine Radunoviću, vrlo vrlo nevesele slike. Ovo su ti kladomati u ugostiteljskim objektima. Ovo su dečkići po 10 - 12 godina koji kockaju, tipkaju itd. i negdje smo imali i ja i vi decembra mjeseca, odnosno oktobra mjeseca 2017.godine dijalog vezan za ovu temu. U vašem odgovoru je bilo rečeno da će sve da se uradi, da se odluka izvrši i da se kladomati ukinu. Ovo je samo jedan segment novog Zakona o igrama na sreću, da čekamo novi zakon, prošlo je dvije godine.

Zaokružiću ovaj uvodni dio time. Vlada je protumačila, odnosno neko u Vladi da bi izvršenje Odluke Ustavnog suda - dovelo u neravnopravan položaj firmu Monoplisu koja je držala ove automate i dalje ih drži u ugostiteljskim objektima.

Jedan od motiva Ustavnoga suda je da je na ovaj način faktički legalizovano maloljetničko kockanje u Crnoj Gori. To je pošast veća od narkomanije, odmah da vam kažem. Upravo ti kladomati u kafanama. Ja znam da od toga koristi imaju gazde kafana itd. Ali smo napravili Eldorado haos u ovoj državi. Ja sam i premijeru Markoviću u službenom razgovoru rekao da smatram skandalom tumačenje da je Odluka Ustavnoga suda takva, da ona važi samo za nešto što će se dešavati od tada, a da onaj koji je do tada imao ugovor o koncesijama ima da ih sprovodi

do kraja, dok ugovor ne istekne, katastrofa. Direktno, koruptivno tumačenje, tumačenje te odluke i neka predsjedavajući što se desilo to tako, nego se i to izvrglo ruglu. Evo kako? I to je bio osnovni povod da postavim ovo pitanje uz novi Zakon o igram na sreću.

Dakle, kada su istekle te koncesije, bilo ih je 300 u momentu kada je Ustavni sud donio odluku. Od momenta kada je donio odluku, dok je objavio prošla su dva mjeseca i još 60 je neko iskoristio upravi za igre na sreću da uvali iz novih koncesija, još 60. To je za gospodina Katnića.

Ovime se mediji ne bave, neće niko da piše mnogo je para u igri. Reklame, marketinge itd. E zato je Parlament bitan predsjedavajući zato je Parlament bitan. Jer ovdje javnu riječ možemo da kažemo necenzurisano bez filtera medijskih, a ni o ovome neće niko pisati sutra. Ali, ovo građani čuju, desilo se to da su istekle koncesije. Znate što se sad radi gospodine Radunoviću, e da vas obavijestim.

Sad se u tim kafanama gdje više formalno ne smije da bude kladomata jer su se stekle koncesije. Brže bolje u roku 24 sata napravi mali prostor, fasadeks okreći se sredi se jedan čošak i tu se napravi poseban kao kabina dođe inspekcija naručena inspekcija na žalost inspektora ustanovi taj dan da je sve u redu, kako inspekcija ode taj se prostor razbutla i to i dalje ostaje kafana i tako u 500 objekata u Crnoj Gori. Znate li koliki je profit iz ovoga posla mjesecni znate li od kad traje kladomaćene, da ga tako zovemo od 2012.godine, sedam, osam godina puta 12 mjeseci ovdje govorimo o desetinama i desetinama miliona evra profita na način da neko radi i mimo odluke Ustavnog suda, mimo potrebe ovoga društva da zabrani takav vid kockanja i mimo uslovno rečeno onoga što je praksa u Evropskoj uniji.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (19.12.19 11:15:02)

Hvala, poslaniče Damjanoviću, prekoračili vrijeme jeste, ali ste postavili vrlo važno pitanje i potpuno se slažem sa konstatacijom o štetnosti toga o čemu ste govorili.

Izvolite ministre finansija.

DARKO RADUNOVIĆ (19.12.19 11:15:19)

Hvala predsjedniče.

Poštovani poslanici, poštovani poslaniče.

Novim Zakonom o igram na sreću, će se na sveobuhvatan način urediti tržište igara na sreću, definisati novi oblici igara na sreću omogućiti potpuniji, kvalitetniji onlajn nadzor. Priređivanja ovih igara što će dovesti do stvaranja kvalitetnijeg ambijenta za razvoj tržišta i povećanje prihoda od igara na sreću.

Primjenom novih rješenja, novog zakona će se obezbijediti veća sredstva za Budžet Crne Gore, na način što bi bilo manje prostora za ne plaćanja naknada preciznijim i efikasnijem potpisivanjem obaveza prerađivači i oštrim kaznenim odredbama, nelegalni priređivač igara na sreću. Kao i efikasnije sprečavanje sankcionisanja zlouptorebama na tržištu, poboljšat će se i finansijska disciplina i omogućiti bolja zaštita interesa legalnih priređivača. U procesu pronalaženja optimalnog rješenja za korišćenje sredstava uključili smo Slovačku finansijsku pomoć, Ministarstvo finansija je prepoznalo oblast igara na sreću kao sektor za korišćenje sredstava te budžetske podrške.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je da se u okviru pomenute oblasti iskoristi Slovačka tehnička podrška za budžetsku pomoć u visinu od milion eura, a sve u cilju unapređenja informacionog sistema za nadzor priređivačkih igara na sreću kao i podršku softverskog i halderskog rješenja, kao i jačanje kapaciteta Uprave za igre na sreću. Sporazum o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke, potpisani je 17.12.2018.godine. Tim sporazumom regulisana su međusobna prava i obaveze kojem između ostalog definisano da do 31.oktobra 2019.godine, sprovedu se strateške mjere na nacionalnom nivou koji će dovesti do poboljšanja regulative u oblasti igara na sreću u Crnoj Gori i efikasniji proces kontrole prihoda dobijenih od pomenutih igara.

Imajući u vidu da će donošenje novog zakona unaprijedit se pomenuti sistem obezbijediti

ravnopravan i ujednačen tretman svih preriđavača igara na sreću. Efikasnija kontrola razvoja ove oblasti, kao i kontrola prirađivača koncesionara veća fiskalna disciplina i bolja naplata prihoda od igara na sreću to je sa jedne strane, s druge strane kratak rok za implementaciju strateških mjera definisanih sporazumom o finansijskoj kontrabuciji između Ministarstva finansija i između Ministarstva jedne i druge države uz saglasnost ugovorenih strana, predloženo je produženje roka za implementaciju predloženih mjera za šest mjeseci, odnosno do 30.juna 2020.godine.

Druga tranša od 500.000 eura, će biti prenešena do 30.septembra 2020.godine, nakon ispunjenja strateških mjera. U slučaju neispunjena strateških mjera donator ima pravo da ne plati drugu tranšu finansijske kontrabucije korisniku ili da odloži plaćanje druge tranše sve do trenutka dok se strateške mjere iz sporazuma ne ispune.

Sad bih mogao ...

... svojim riječima dati potpun komentar. Tačno je i u pravu ste kasnimo sa donošenjem ovog zakona. Rok koji smo sad postavili je kraj drugog kvartala 2020.godine. Ja računam da mi to do tada možemo da stignemo da ni nacrt ni tekst uz pomoć konsultanata imamo i recimo u zadnjoj fazi da kažem unapređivanja i izvjesnih korekcija ja računam odmah poslije Novogodišnjih praznika da ćemo biti u prilici da ga damo na javnu raspravu i da tada uspostavimo komunikacijama i svim prirađivačima da ćemo biti u prilici da ga damo na javnu raspravu i da tada uspostavimo komunikaciju sa svim priređivačima i zainteresovanim stranama da nadam se donešemo jedan kvalitetan i moderan zakon koji će uređivati ovu oblast.

Ovo što ste govorili oko kladomata ja se sa vama slažem ali moram da naglasim jednu stvar. Mi ni jednu koncesiju nijesmo produžili po isteku. Da li se dešava na terenu to, doista vjerujte mi ne znam. Nije dobro ako se dešava i ja ako hoću razgovarati sa inspekциjom da se to provjeri jer to da za privremeno po isteku koncesije ipak se desi da se i dalje ti kladomati to ne smijemo dozvoliti treba da intervenišemo. Da ovdje zbog nekih ali baš velikih obaveza koje ima Ministarstvo finansija, a bogami i dosta teške oblasti mi kasnimo to je činjenica ali računam da ako donešemo dobar zakon koji će urediti ovu oblast da je to bolje nego da donešemo na vrijeme, a loš zakon.

Hvala vam.

(Prekid).

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (19.12.19 11:20:52)

Zahvaljujem, naravno, predsjedavajućem što je dozvolio čestitao sam slavu na početku izlaganja. Ako slavite, svakako da čestitam svetog Nikolu, kako da ne svim građanima i ministru naravno.

Dakle, ajmo da ovo definišemo u dva nivoa, a ovaj nivo tekuće primjene zakona ovog ogromnog problema za koji se slažemo da je evidentno.

Dakle, molba, ministre, stvarno apel. Ja dobijam informacije iz djelova sistema o tome ko je odgovoran što su koncesije produžene nije izvršena odluka Ustavnog suda. Ja nemam dokaze, naravno, ja ne mogu ići sa imenima ovdje i odmah bih uperio prst na čovjeka iz Vlade koji je to omogućio kad bih imao konkretne dokaze, i neću o tome.

Želim da saniramo štetu. Dakle, molba vama, kao resornom ministru da utičete na inspekcijske organe, na Upravu za igre na sreću. Postoji korumpirani dio u toj oblasti, fiktivno se izigravaju isteci roka koncesija na način da kad istekne rok koncesije, a Ustavni sud je donio odluku da toga više ne može da bude u tim ugostiteljskim objektima se uleti za jedan dan. Napravi se prostor kao da je poseban prostor za igre na sreću dođe inspekcija potpiše zapisnik utvrdi i predstavnici Uprave za igre na sreću sve je okej, nikad više, sjutradan je već sve po starome. Uparite, gospodine ministre, adrese objekata ugostiteljskih i adrese koje su date u tim koncesijama gdje bi trebali da budu takozvani posebni objekti u okviru kojih se priređuje, i sve će vam biti jasno. Kriminal, klasični. Pa evo poruka dakle gospodinu Katniću i Stankoviću, da u moru njihovih obaveza i oni povedu računa o ovom poslu koji mjesечно donosi više od milion eura profita koji je rasplamtao sivo tržište u Crnoj Gori i gurnuo drugi dio priređivača u sivu zonu. Jer je monopolisano tržište, kataklizma na tržištu, vjerujte mi. Ovi prerađivači koji legalno posluju srečni bi bili da daju ne pola miliona ovoga što Slovaci što daju odnosno milion, nego tri miliona, samo da

im se uredi tržište igara na sreću, i za kladionice, za kazina, za bingo i za sve ostalo. E sad, aprovo novog zakona, hvala vam na informaciji koja je mnogo bitna, da planiramo novi zakon za drugi kvartal 2020.godine. To je dovoljno perioda da se ne zbog Slovaka, svaka čast njima što su prepoznali potrebu da pomognu primjenu i novog informacionog sistema i novih rješenja kako bi se strateški ova oblast zaokružila. Ali to je prije svega nama potrebno, da dovedemo ovu oblast i ne da imamo devet ili deset miliona prihoda, nego da imamo puta dva, puta tri prihoda kao država, a da imamo uređeni sistem, da imamo tržište gdje je slobodna konkurenca gdje nema monopol jedne firme koje je pritislo sve ostalo počeralo u sivu zonu i gdje svako treba da bude zadovoljan sa onim što radi.

Zaokružiću time i upozoriću na još jednu stvar. Ne znam dali ste ispratili gospodine ministre u Vladi Austrije, prethodnoj Vladi prije ovih izbora desio se određeni skandal sa bivšim ministrom Štraheom itd. potpredsjednikom Vlade u koji je bila uključena i firma Novomatik. To je najveći proizvođač automata za igre na sreću koji ima pipke i na Zapadnom Balkanu. I ta priča i dalje u Austriji traje, sudski je postupak itd. u igri je velika korupcija veliko mito itd. Nemojte dozvoliti, ministre finansija gospodine Radunoviću, da nam novomatici pišu zakon. Ajmo da napišemo zakon za naše potrebe za naše tržište za ono što Crna Gora želi, želi balans ne da rasplansava i da sve baci na igre na kocku, već da ima uređeni sistem primjereno onome što je i turistička ponuda Crne Gore i što je destinacija, što je zaštita od prekomjernog kockanja zaštita totalna maloljetnika ispunjavanje svih onih normi od ovih objekata itd.

Zaokružujem i zahvaljujem, potpredsjedniče. Nemojmo da dozvolimo da nam novomatici, kao što imam saznanja, za to vas molim da propratite, koliko god imate drugih obaveza, ovo je i finansijski ozbiljna priča, ali i sa stanovišta društvenog uticaja. Nemojte da dozvolite da nam neko sa strane provlači neka rješenja gdje će se tražiti neke stvari. I znate šta vam je negativno iskustvo koje može da bude nama mnogo bitno kada budemo konačna zakonska rješenja pravili? Nažalost loša iskustva sa zakonom koji je donijela Republika Srpska pod pritiscima tih kompanija gdje imate sada haos sivu zonu koja nikad nije bila i prosto razvaljivanje u toj oblasti.

Dakle, molba da ovo ispratimo do kraja molba i priredivačima koji žele legalno da posluju na tržištu i da daju doprinos. Dakle, sa svakog aspekta i sa društвom itd. da budu uključeni u ovu priču i da se dođe do optimalnih rješenja kako bi se optimizovali i prihodi države, a uslovno rečeno ova oblast svela na mjeru kakva je i u uređenim državama Evropske unije.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 11:25:59)

Hvala, poslaniče Damjanoviću.

Ovim smo završili vaš redoslijed postavljanja pitanja i prelazimo na sljedeće pitanje koje je uputio poslanik Raško Konjević, koji nije u sali. Onda je poslanik Predrag Bulatović.

Kolega Bulatović, izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (19.12.19 11:26:36)

Zahvaljujem, gospodine Genci. I Vi potpuno ste ispravno sankcionisali kašnjenje gospodina Konjevića. Pošto je mlađi onda će on meni ustupiti da ja ovo pitanje postavim.

Gospodine Radunoviću, mogli ste da koristite zakon predviđeno pravo da ne radite danas, ali pošto Vlada radi dan noć, radi i kada je slava ministrima, radi i na Božić itd. shvatiću da je to ono u duhu poboljšanja rezultata koje je Duško Marković najavljuje da bi pretekao Mila Đukanovića. Jer, svake godine su rezultati istorijski u odnosu na prethodne. Ali, ako slavite slavu, a slavite čestitam i vama i svim građanima Crne Gore ovaj veliki dan svetoga Nikolu.

Prvo želim od vas da zatražim pojašnjenje. Juče je ovdje gospodin Milan Knežević dobio jedan dopis koji je direktor Uprave za nekretnine područnim jedinicama dostavio i pošto je uzavrela atmosfera vezano za Zakon o vjerskim zajednicama to je dobilo konotaciju da Vlada radi nešto rekao bih sumnjivo, vezano za evidenciju imovine Mitropolije crnogorsko-primorske, direktor Uprave za nekretnine je dao jedno saopštenje određenom broju medija gdje je rekao da je to

vezano za naloge koje je dobio od predpostavljenih Pobjedi i nekim drugim medijima, rekao da je vezano za ovo poslaničko pitanje. Pa vas ja samo molim da radi razjašnjenja je li to povodom poslaničkog pitanja taj dopis i vašeg naloga da ne bi ako je to to da ne bi stvarali dodatne tenzije uzavrelosti to na početku da odgovorite i mene interesuje.

Drugo, da pročitam pitanje.

Da li su povodom upisa prava svojine Mitropolije crnogorsko-primorske pred Ministarstvom finansija i Upravom za nekretnine tadašnjim organom u sastavu ministarstva vođeni postupci za ispravke grešaka. Nije u ovom dopisu iz Uprave za nekretnine ovo precizirano i ako su vođeni koji je broj tih postupaka kada su vođeni za koje konkretnе slučajeve i kako su okončani svaki pojedinačno. Istovremeno tražim odgovor u kontekstu prethodnog zašto ste 13. maja 2019. godine vi potpisali pozitivan stav na Zakon o slobodi vjeroispovjesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjereskih zajednica, odnosno zašto je Direktorat za imovinsko-pravne odnose podržao odredbe ovog zakona, a posebno članove 62 (prekid) 64. Odmah da kažem Direktorat je morao malo suptilnije da analizira i Zakon o svojinsko-pravnim odnosima, Zakon o državnoj imovini tu složenu materiju koja se sa 2/3 većinom usvaja, a još nešto u zakonu član 63 iz maja mjeseca, gospodine Radunoviću, rečeno je organ uprave nadležan za poslove imovine dužan je da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrdi vjerske objekte i zemljišta koji su u smislu člana 62 ovog zakona državna svojina, izvrši njihov popis i podnese zahtjev za upis prava države svojine na tim nepokretnostima u Katastar nepokretnosti. Šta je to nego konfiskacija održavljenje i sljedeći stav: organ uprave nadležan za poslove Katastra je dužan da upis iz prava 1 ovog stava izvrši u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Venecijanska komisija je jasno rekla da ovo ne može da se ovo pravo upiše nego da se evidentira zahtjev i još je rekla da nakon konačnog rešenja o statusu imovinskom one vjerske zajednice koje koriste to nastavljaju i dalje da koriste i da to pitanje nije automatizovano da država kaže iseličete se, nećete se iseliti itd. Tako da je vrlo problematično zašto ste dali ovakvo mišljenje, a razlog ja ne znam šta ćete vi meni da date kao podatake i ja vas molim da sve što ste dobili od područnih jedinica ako možete da mi ustupite i vaše pitanje. Ja kod sebe imam, nisam ovo bezveze postavio, dokument, jedan dokument, ima ih more dokumenata kaže Republika Crna Gora, Vlada Republike Crne Gore, Uprava za nekretnine, područne jedinice Cetinje rešavajući po dostavljenom zahtjevu Crnogorske pravoslavne crkve na osnovu člana 124 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti "Službeni list", br.29/7 i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku "Službeni list", br. 60/03 donosi zaključak. Pa je zaključak jedan, a ima ih 11 ja ću samo jedan da pročitam. Vrši se ispravka greške u Katastar nepokretnosti za katastarsku opštinu Ćukovići itd. i ispravka se vrši na sledeći način: trba da stoji crkva Sv. Petke katastarska parcela broj 1390 i treba da stoji crkva Sv. Nikole da su oni vlasnici umjesto prava svojine Mitropolije crnogorsko-primorske. Dakle, te 2008. godine je Uprava za nekretnine ...(prekid)... vršeći navodno ispravku promijenila pravo svojine koja je regularno na Mitropoliju crnogorsko-primorskiju. Ja mogu da vam čitam ovo je jedan od mera dokumenata. Naravno pravni tim mitropolije je uložio žalbu znate kome Ministarstvu finansija, kao drugostepenom organu. Sve ću ja to da pročitam, gospodine Damjanoviću, i 21. 02. 2008. godine Ministarstvo finansija Crne Gore, odnosno 19.05.2008. godine Ministarstvo je uradilo sledeću stvar usled napravljeno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni organ je pogrešno primijenio materijalno pravo pa iz poziva na odredbe člana 237 stav 2 Zakona o opštem Upravnom postupku odlučeno kao dispozitivu, a dispozitiv je poništava se zaključak Uprave za nekretnine. U potpisu je ministar dr Igor Lukšić. ...(prekid).... katastarskih parcela, crkava na području Opštine Cetinje pitao sam ljudi iz mitropolije građene prije 1918. godine. Ovoga na destine ima. Dakle, nakon toga Crnogorska tzv. pravoslavna crkva preko ovlašćenog predstavnika se žalila Upravnom sudu na ovo rešenje Ministarstva finansija i znate gospodine Radunoviću šta je uradio Upravni sud odbio je zahtjev i žalbu Crnogorske pravoslavne crkve i u ovom trenutku na desetine i desetine objekata, parcela i u Opštini Cetinje i širom Crne Gore su u svojinskom statusu Mitropolije crnogorsko-primorske. Ja mogu da razumijem premijera Markovića koji iz političkih razloga želi da donese ovaj zakon pa da donosi floskule tipa e neće da ima vlastništvo nad Ostrogom pa da se nepotpuno bavi imovinom Srpske pravoslavne crkve u Srbiji to ćemo na plenumu da govorimo. Pa da juče Pažin govorio o vlasništvu Opštine Cetinje nad cetinjskim manastirom i ako je gospodine Radunoviću Ustavni sud po ustavnoj žalbi Mitropolije crnogorsko primorske presudio da to je neustavna stvar i danas

to stoji. Hoću da vam kažem može da radi Pažin što hoće, Duško Marković može ovdje da prijeti, ali vi kao Ministarstvo finansija u čijem sastavu je bila Uprava za nekretnine gdje su se ove stvari rešavale kroz izlaganje Katastra, vi znate kada je Crna Gora dobila Katastar, kako je sve to išlo i da je sve u regularnoj proceduri na osnovu dokumenata i u zakonskoj preoceduri vaše ministarstvo udarilo pečat da je to što je radila područna jedinica u Cetinju nezakonito vjerovatno su druge područne jedinice ... (prekid) ... Ja to sada ne znam, a od vas sam tražio ja molim da mi znam da vi to možete tek na narednom zasjedanju na proljeće, ali radi korektnih odnosa pošto će rasprava o Zakonu o vjerskim slobodama i drugim uvjerenjima i pravnom položaju vjerskih zajednica biti za nekoliko dana da to što ste dobili od Katastra iz područnih jedinica mi ustupite nakon ove sjednice jer meni treba radi nečega što ipak mora da bude poštovanje prava ako ne ništa drugo da Vlada, ko je u to vrijeme Saša ja mislim da je bio Milo Đukanović predsjednik Vlade ili Željko Šuranović nebitno to je sve vlada kontinuiteta, ne radi ono što je Milo Đukanović prije neki dan rekao. Znate, gospodine Radunoviću, (prekid) rekao komentarišući neka od naših izlaganja, a mi ćemo (prekid) neki tamo činovnik u Katastru počinio krivično djelo i ogriješio se o zakon. Ovdje očigledno ako se ko ogriješio o zakon ogriješilo se Ministarstvo finansija, ali ja mislim da se ogriješilo o zakon i to debelo. Područna jedinica u ovom konkretno papiru koji ja imam Cetinje Uprave za nekretnine.

PREDsjEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 11:37:12)

Hvala, poslaniče Bulatoviću.
Ministre, izvolite odgovor.

DARKO RADUNOVIC (19.12.19 11:37:30)

Hvala, predsjedavajući.
Poštovani poslaniče Bulatoviću, prvo da vam zahvalim za čestitku za Nikoljdan. Hvala.
Što se tiče vašeg pitanja, ja moram da pojasnim da doista nije bilo nikakvog naloga prema direktoru Uprave za nekretnine osim mog zahtjeva u pripremi odgovora koje ste vi nama postavili da on pokupi podatake i on još uvijek na žalost na tome radi. Čim ih dobijem budite sigurni da svaki od tih podataka sa pregledom tačno o poslovnim jedinicama Uprave za nekretninu i sa stanjem u kojem se nalazi bilo koji od tih predmeta ja ću to vama dostaviti. Ja očekujem vjerujte mi pred samo kretanje u 10:00h zvao sam da vidim dokle je stigo. On je rekao da mu je potrebno vrijeme i ja očekujem da čim to dobijem, a nadam se sutra tokom dana i ja ću to vama dostaviti u pismenoj formi apsolutno ne postoji razlog da cio taj pregled po predmetima koji se dešavaju kod Uprave za nekretnine vama ne dostavim. Inače vezano za ove predmete otprilike vi ste već saopštili ono što sam ja u mom odgovoru kad je u pitanju u postupku kod Ministarstva finansija postupano je po žalbi pravoslavne Mitropolije crnogorsko primorske. Ona je izjavljena na rješenje Uprave za nekretnine poslovne jedinice Cetinje broj 954 od 17.02.2017.godine, kojim je odbijen kao neosnovan zahtjev pravoslavne Mitropolije crnogorsko-primorske za ispravku greške u Katastru nepokretnosti KO Cetinje u listu nepokretnosti 915. Predmetna žalba je odbijena rješenjem Ministarstva finansija broj 07-2833/2018, od 28.03.2018.godine. Na navedeno rješenje pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, te su spisi predmeta iz odgovora na tužbu proslijeđeni Upravnom судu Crne Gore 31.05.2018. gdje se i sada nalaze. To je taj jedan predmet koji smo obrađivali i koji se sada nalazi kod Upravnog suda.

U odnosu na ovo Vaše pitanje je dio pitanja, zašto je Ministarstvo finansija, odnosno Direktorat za imovinsko pravne odnose podržao odredbe Zakona o slobodi vjeroispovijesti, posebno članove 62, 63 i 64, ukazujem da upravo ovim članovima propisano je da u koliko vjerski objekti i zemljište za koje ne postoji dokaz o pravu svojine vjerske zajednice kao kulturna baština državna su svojina, a da je obaveza Uprave za imovinu da godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ima obavezu da popiše i utvrdi nevedene slučajeve, kao i da podnese zahtjev za upis prava svojine na tim nepokretnostima. Znači, navedeno podrazumijeva da će se pravo svojine nad nepokretnostima dokazivati u zakonsko propisanom postupku, pa će svi koji imaju

dokaz o pravu svojine to moži i da prezentiraju u pomenutim postupcima.

To je obrazloženje zbog čega smo mi dali pozitivan stav na tekst ovog zakona. Ja zaista smatram da imamo prostor od jedne godine gdje ćemo biti u prilici da sve navode zajedno uz prezentiranu dokumentaciju ćemo moći da sprovedemo i to je moj odgovor na Vaše pitanje. Ovo, naglašavam, potrudiću se najvećom brzinom da budete u posjedu informacija od Uprave za nekretnine o postupcima koji se vode. Hvala vam.

PREDsjEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 11:41:35)

Hvala, ministre Radunović.
Poslaniče Bulatović, izvolite.

PREDrag BULATOVIĆ (19.12.19 11:41:42)

Zahvaljujem, gospodine Radunoviću.

Činjenica je da ste korektno rekli da nijeste mogli da pribavite sve ono što sam u pitanju rekao. Ja sam i pretpostavljao da sve ovo za kratko vrijeme ne može, ali ja vas uvjeravam kao što sam dobio ovaj zaključak koji je drugačiji od onoga što ste Vi pročitali, Vi veoma dobro znate da u pravnom Savjetu Mitropolije crnogorsko-primorske u kojoj dominantno radi doktor Velibor Džomić je uredno sve ovo evidentirano i ovo nije postupak iz 2008. godine. Crnogorska mitropolija je u zakonom propisanom postupku od kad je usvojen Zakon o premjeru i katastru se potrudila i u skladu sa zakonom upisala sve ono što zakon predviđa na sebe, da imaju pravo svojine. Neke područne jedinice Uprave ze nekretnine iz ideoloških razloga, neću sad da pominjem ljudi koji su stajali iza toga, nisu ti šefovi područnih jedinica stajali iza toga, su zloupotrebljavali pravo na ispravku greške da promijene vlasničku strukturu, odnosno svojinsko pravo. Zato mi kažemo da postoji opasnost da u nejasnim normama zakona ovaj zakon bude zakon za otimanje imovine Mitropolije crnogorsko-primorske. I ova rasprava između mene i Vas, ja je cijenim veoma važnom, važnijom od onoga što će da kaže potpredsjednik Vlade u svom političkom obraćanju, jer on kaže pitanja koja su na dnevnom redu Zakona za vjerske slobode je političko pitanje. Ovo je pitanje, pravno pitanje. Pitanje svojine i svaka notorna glupost koja se tu pojavi koštaće onoga ko to bude imao namjeru da sproveđe. Mitropolija ima svaki ovaj zaključak. Ja sam uzeo samo jedan. Vi znate da ih ima desetine i zato nije mogao gospodin Kovačević vjerovatno da to danas završi i važno je da javnost zna da ste Vi tražili od Uprave za nekretnine ove podatke po strukturi pitanja koja sam ja dao i da se ne radi o nekoj vanrednoj aktivnosti da ne bi dizali tenzije. Ja ne želim da dižem tenzije tamo gdje nema potrebe, a gdje ima potrebe hoću i te kako. Ja očekujem, ne mora da bude sutra, neka bude to narednih dana, ali da dobijemo to da uporedimo o čemu se radi.

Gospodine Radunoviću, naravno, Vi imate problema kako da obezbijedite novac za 2020.godinu. Ja potpuno razumijem da Vas kao čovjek koji ima i političko opredjeljenje da podrži Vladu Demokratske partije socijalista, da u izbornoj godini ...(prekid)... obezbijedite dodatni novac da bi Demokratska partija socijalista na čelu sa Milom Đukanovićem zloupotrebom državnih resursa i državnih finansija namakla koji mandat i glas više, ja to razumijev, Vi se konkretno tim na terenu ne bavite, ali Vi morate određenu količinu para da upumpate u budžet i druga sredstva. Ovo ste morali da pogledate. Ja mislim da Vi ove stvari razumijete. Evo šta ću da vam kažem, šta je konstatovala Venecijanska komisija, da su odredbe iz članova 62 i 63, za koje ste Vi rekli da su dobri, predloga zakona, da je njihova pozadina nejasna i dvosmislena. Ukazano je da sudske vlasti imaju obavezu da ispitaju i utvrde o postojanju konkretnih vlasničkih prava i to u skladu sa standardima zaštita prava privatne svojine sadržanim u Konvenciji o ljudskim pravima i praksi evropskog suda za ljudska prava, precizirano je da se ne mogu primijeniti bilo kakva ad hoc pravila niti pravila posebno skovana za ovaj konkretni slučaj.(prekid)... odredbe skovane direktno za pitanje imovine Mitropolije crnogorsko-primorske Venecijanska komisija kaže drugačije. Navedeno je da primijenite ista važeća pravila i sprovesti regularni detaljno propisani dokazni postupci kako bi se u materijalnom i procesnom smislu obezbijedio nivo sudske zaštite jednak onome koji je predviđen Zakonom o parničnom postupku. Stavljen je do znanja da

postupak dokazivanja o konkretnim pravima mora biti višestepen, te da u slučaju Crne Gore to znači pravo na ulaganje žalbe, te potom pravo obraćanja Vrhovnom sudu, ali i Ustavnom sudu.

Nadalje, predloženo je da u tekstu predloga zakona treba unijeti jasne odredbe kojima se upućuje na primjenu Zakona o parničnom postupku Crne Gore i drugih relevantnih zakona i propisa u ovoj oblasti. Precizirano je da teret dokazivanja leži na državi, a država u ovom slučaju ovim zakonom ima namjeru da ono što je i država preko Ministarstva finansija potvrdila i Upravog suda.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 11:46:54)

Hvala, poslaniče.

Predrag Bulatović (19.12.19 11:47:54)

Dozvolite samo da završim, imam još 30-ak sekundi.

Konstatovano je da dražva može upisati konkretno svojinsko pravo na imovinu crkve vjerskih zajednica jedino posle donošenja konačne sudske odluke i to prije toga u katastar nepokretnosti, ne može biti upisano pravo države već jedino zahtjev koji ona proističe. Na kraju, član 64 je neodrživ, kaže po pravosnažnosti odluke kojom se vrši upis prava državne svojine u Katastar nepokretnosti vjerska zajednica nastavlja sa korišćenjem objekata i zemljišta koji su predmet upisa do odluke državnog organa nadležnog za odlučivanje o korištenju i raspolaganju ovim objektima i zemljištem. Venecijanska komisija govori drugačije o pravu i nakon eventualne pravosnažne sudske presude se to ne radi.

Na kraju, gospodine Genci, moram Vama kao pripadniku nacionalne manjine da kažem jednu stvar, što radi direktor policije i što je zloupotrebljavajući poziciju na javnom servisu radio Nikola Janjušević poznati batinaš u odnosu na Demokratski front.

Veljović danas prijeti u oči najavljenog crkvenog narodnog sabora da država ima snagu. Tačno je, ima silu koju može da koristi u skladu sa zakonom, a može da koristi i nezakonito. Janjušević i on, on je tada koristio silu 2015.godine bez ikakvog položaja i statusa u policiji oblačeći fantomke i jakne i komandujući batinašima protiv ljudi ovdje. Šta želim da kažem? Žao mi je što Ivan Brajović nije tu, koji je učestvovao u januarskim događajima 1989.godine, u oktobarskim događajima 1988.godine kad je jedan funkcijonер rekao "na ljutu ranu ljuti lijek", pa kad su upotrijebili na ljutu ranu otisli su u političku prošlost, istorijsku prošlost, naravno Milo Đukanović, je rehalibitovan, nemoj da se igramo, gospodine Genci, mi smo na više nacionalna, više vjerska sredina i neće nam direktor policije prijetiti u oči ovako važnih događaja, ja Vas molim kao čovjeka od uticaja vi ste jedan od presudnih glasova u parlamentarnoj većini da im kažete da se ponašaju malo drugačije, neće nas zaplašiti 21. da dođemo u Nikšić, naravno.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 11:49:26)

Hvala, poslaniče Bulatoviću.

Proceduralna reakcija koju su uputili meni i nije me bila bas na mjestu.

Posebno iz razloga što sam siguran da direktor policije je sigurno u skladu sa svojim ovlašćenjem zakona izrekao ono da je o stanju kakva je bezbjedonosna situacija, znači bez ikakvih intervencija s moje strane i sa vaše strane nijesu bile potrebne.

Da nastavimo dalje.

Izvolite, da čujemo proceduru.

Predrag Bulatović (19.12.19 11:50:04)

Ja sam se vama obratio kao potpredsjedniku Skupštine jednom od važnih poslanika,

individualno i zbog broja kojeg imate da učinite sve da kažete da direktor policije ne zloupotrebljava zakon i položaj. Vi ste ga amnestirali, vi vjerujete da je on u pravu kada ima prijeti. Neka to ne radi, neka ne provjerava, recite mu da prestane neka malo se bavi svojim poslom neka juri kriminalce, a ne da prijeti ovom dijelu Crne Gore koji se 21. u Nikšiću okuplja na poziv Mitropolije vladike Amfilohija i vladike Joanikija, a on hoće da prepane nekog da ne dođe da uzme blagoslov od Svetog Vasijela Ostroškog pa neće valjda da Veselin Veljović da stavi sebe u rang Svetog Vasilija Ostroškog mnogo mu je brate.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 11:50:59)

Hvala, poslaniče Bulatoviću.

Sigurno da direktor Veljović, nije ovdje da bi na vaše konstatacije reagovao, pa zato ja dozvolite mi da imam pravo da vjerujem da je on i to izrekao na Radiju Crne Gore potpuno.

Apsolutno da nema potrebe za rezervom u ovom slučaju.

Poslanik Konjević, čeka malo duže na pitanje,tako da će mu dati odma riječ.

Samo da najavim da po redoslijedu rada bi ovakav redosled trebao biti. Ministarstvo prosvjete posle kolege Konjevića, nauke,kulture,ekonomije,saobrać i pomorstva i turizma. S tim da imamo samo jednu molbu, da koleginica Draginja Vuksanović Stanković, svoje pitanje Ministarstvu turizma odmah posle poslanika Konjevića, ako pristajete.

Sa sekretarom se ne dogova redoslijed nego sa predsjedavajućem, tako da bih u dogovoru da mi to radimo .

Poslaniče Konjeviću, imate pet minuta,ako vam je potrebno.

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (19.12.19 11:52:14)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani građani, bio sam neprecizan, želim radi građana samo da jedan mali djelić se korigujem, na jednu prethodnu temu, ne nudim je ministru finansija uopšte na komentar.

Čuli smo da zbog bankrota kompanije u Islandu koja je bila low cost, koja je bila povezana sa jednom planetarno popularnom serijom Igra prijestola, je došlo do sunovrata nacionalne ekonomije u Islandu. Znači, 24 milijarde dolara je GDP Islanda, a crnogorski nije 4,5 nego pet milijardi dolara, mi imamo 620 hiljada oni 320 hiljada stanovnika. Mi govorimo da nam je avio dostupnost izuzetno važna.

Uvaženi građani, podaci za 2018.godinu, prihod od turizma po glavi stanovnika je 8milijardi 692 hiljade u Islandu dolara, a kod nas milijadu i 800 miliona. Ako neko kojim slučajem nezna, a znam da znamo svi, Island je ostrvo gdje mu možete pristupiti brodom i avionom, nema nacionalnu kompaniju 8,6 milijardi dolara. Ovo se može na internetu naći sjedio sam i vrlo jednostavno pronašao.

Gospodine Radunoviću, svama će isključivo oko finansija, nije teško pitanje, Vi znate da vas ja izuzetno poštujem, vrlo jednostavno, treba mi radi nekih budućih diskusija. Postavio sam vrlo prosto pitanje.

Koliko prema podacima Poreske uprave, zaključno sa 1.06.2019.godine, imamo zaposlenih u Crnoj Gori, naglašavam prema podacima Poreske uprave koji primaju neto zaradu do 250 eura. Koliko zaposlenih u Crnoj Gori, prema podacima Poreske uprave prima prima neto zaradu od 251 do 40 eura, koliko zaposlenih prima zaradu od 401 do 500 eura, koliko od 501 do 700 eura, koliko od 701 do 1000 eura i koliko prima neto zaradu preko 1000 eura? Biću vrlo pošten prema vama, Vi pretpostavljate zašto su meni ovi podaci potrebni. Zato što naš MONSTAT objavljuje samo prosječnu zaradu, ne objavljuje medijanu zarade,medijana zaradeće to mnogo bolje pojasniti sa aspekta životnog standarda i moram priznati bez dodatnih objašnjenja, jedva čekam da dobijem podatke da vidimo koliko to naši građana recimo žive do 500 eura, biće nam vrlo korisno za tumačenje naše odnosno crnogorske ekonomije. Hvala.

PREDsjedavaJući GEnCI NiMANBEGU (19.12.19 11:55:31)

Hvala, poslaniče Konjeviću.
Ministar Radunović, izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (19.12.19 11:55:36)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani poslanici, poštovani gospodine Konjeviću,

Spremio sam odgovor koje nam je dostavila Poreska uprava. Podaci o broju zaposlenih kao i o iznosu neto zarada dostavljen je od strane Poreske uprave odnosi se za maj 2019.godine i obuhvatio zaposlene za koje su poslodavci podnijeli izvještaje o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima za navedeni period, vama je to poznato to su poznati I OPP obrasci. Visina neto plata do 250 eura broj zaposlenih je bio 59 753 , od 250 do 400 eura, govorimo o neto platama, 33 920 zaposlenih, od 401 do 500 eura - 19 254, od 501 do 700 eura 27 285, od 701 do 1000 eura, govorim neto plate, imali smo 13 557 i preko hiljadu eura, to je ta šesta skala, imali smo 10 112 zaposlenih. Od 700 do 1000 13 557, a preko hiljadu - 10 112.

Ja ču vama dati na ovaj odgovor u pisanoj mogu odmah. Napominjem da u skladu sa zakonom poreska obaveza je prijavljivanje plaćanja poreza i doprinosu na zarade nastaju u momnetu isplate zarade. Međutim određeni broj poslodavaca bilježi kašnjenje u podnošenju i OPP obrazac, zbog čega su postupcima inspekcijskog nadzora utvrđuje da li su isti u međuvremenu isplatili zarade za zaposeljim. Upravo iz ovog razloga je broj zaposlenih u registru uvijek veći od broja zaposlenih koji se na mjesecnom nivou pojavljuju u evidenciji podnijetih obrazaca, odnosno broja onih za koje su prijavljene poreske obaveze po osnovu isplaćenih zarada. Hvala vam.

PREDsjedavaJući GEnCI NiMANBEGU (19.12.19 11:58:03)

Hvala, ministre Radunoviću.
Poslaniče Konjeviću, izvolite odgovor komentar.

RAŠKO KONJEVIĆ (19.12.19 11:58:09)

Uvaženi ministre, ja sam namjerno postavio rok unazad, računajući da će u ovih pola godine unazad neko ko eventualno kasni sa plaćanjem poreza i doprinosu to učiniti od maja do decembra mjeseca. Prema tome, onda bi trebalo dosta mi se čini realnim ovaj podatak. Prvi podatak koji dobijamo kroz ovo pitanje, u Crnoj Gori imamo 150 hiljada zaposlenih, ja sam na brzinu sabirao, moguće da sam ja na brzinu zato sam se vratio da Vas pitam od 700 do 1000 eura. Evo, dakle prema podacima Poreske uprave za maj 2019. godine. Podatak kojim Vlada barata je 200.000. To po difoltu znači da je nekih 40.000 zaposlenih na nivou sive ekonomije, ne plaćaju se porezi i doprinosi. Kada bismo sada imali vremena ovdje da izračunamo koliki je to manjak za budžet došli bi do velike cifre, pri tome je podatak za maj 2019, a ovo je decembar 2019. godine. Pretpostavljam, ako je neko platio porez u oktobru za maj da mu je to evidentirano prilikom dostavljanja ove informacije. Pogledajte nivo sive ekonomije koji negdje pokazuje realnost, 200.000, 160.000 na brzinu, čini mi se, gotovo 25% ako dobro računam.

Pazite sada podatke oko zarada, poštovani građani, 111.000 od 160.000 živi s platom do 500 eura. Dvije trećine naših građana živi s platom do 500 eura. Šesdeset hiljada građana od ovih 160.000 živi s platom do 250 eura. Ponavljam, 60.000 građana od 160.000 zaposlenih živi s platom do 250 eura. Trideset i četiri hiljade građana od 160.000 zaposlenih prima platu od 251 do 400 eura. Dakle, u grubo računajući, 82.000 ili 50% zaposlenih živi s platom do 400 eura. To je slika kako žive (Prekid) nije rast GDP-a, kolege iz DPS-a, koji znate vrlo često da ponavljate i da

se hvalite njime. Od GDP-a građani ne žive, oni žive od ovoga. Osamdeset hiljada do 400 eura, a 60.000 do 250 eura. To je realni socijalni status naših građana. Zašto GDP ne utiče na to, neka je druga priča u tom segmentu.

Prema tome, ovo su problemi kojima treba da se pozabavimo. Dva su velika problema iz ovog vrlo jednostavnog evidencionog pitanja, ako mogu tako da ga navedem. Siva ekonomija koju priznaje država, koja je po priznanju države i ovim podacima 40.000. Za 40.000 ljudi se ne plaćaju porezi i doprinosi u državi u kojoj bi trebalo da smo svi jednaki pred zakonom se ne plaća. Od onih koji plaćaju doprinose koji su zaposleni njih 160.000, 60.000 naših građana prima platu do 250 eura i tu je siva ekonomija u jednom dijelu. Vjerovatno jedan dio ide na keš.

Ako hoćemo kao ozbiljna institucija, kao ključna institucija u državi Crnoj Gori da raspravljamo o položaju naših penzionera, zaposlenih u administraciji, doktora, medicinskih sestara, prosvjetnih radnika, policajaca, ovo su podaci. Od 4.500 policajaca njih skoro 3.300 prima platu do 400 eura. Tu su oni iako smo mi tigar u ekonomiji. Nije ovo do Ministarstva finansija. Ministarstvo finansija je sticajem okolnosti nadležno za ovo. Ovo je i do Ministarstva finansija i do drugih resora i do svih nas bili u vlasti ili u opoziciji. Ne može se, uvažene kolege, kada mi sugerišemo na neke probleme, sugerišemo na nešto što treba da se koriguje, vi nam stalno pokušavate, ne direktno ministar ili ovi ministri koji su ovdje, prilijepiti neku vrstu političke etikete. Ovo što sam dobio kao zvaničan podatak, svaki put kada ustanem da diskutujem ovo ču prvo da pročitam jer je ovo socijalna slika, a ne rast brutodruštvenog proizvoda.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:03:58)

Hvala, poslaniče Konjeviću.

Ovim smo završili pitanja koja su danas upućena Ministarstvu finansija. Ministra ćemo opet sjutra najvjerovatnije vidjeti u 9:00 časova ujutru s kolegama koji danas zbog slave Svetog Nikole nisu s nama da postave pitanja. Hvala, ministre.

Kao što sam najavio, mislim da nije bilo nikakvih zamjerki, koleginica Draginja Vuksanović Stanković postavlja pitanje Ministarstvu turizma, a onda idemo s Ministarstvom prosvjete.

Izvolite, koleginice Vuksanović Stanković.

VUKSANoviĆ STANKOViĆ DRAGINJA (19.12.19 12:04:46)

Hvala, potpredsjedniče, za razumijevanje. Hvala uvaženom kolegi Neđeljku Rudoviću, pošto sam uzela maltene njegovo mjesto. Hvala predstavnicima Vlade za razumijevanje.

Želim da iskoristim priliku, pošto je u pitanju velika krsna slava da svima koji slave ovu slavu poželim svaku sreću i radost i zdravlje njima i njihovim familijama.

Poštovani građani Crne Gore, zanima me što je Vlada, odnosno resorno ministarstvo u saradnji s Upravom Glavnog grada uradila kako bi se našlo održivo i prihvatljivo rješenje za sve strane u slučaju koji je poznat čitavoj javnosti izgrađenog naselja u park šumi Zagorič.

Obrazloženje. Pitanje objekata koji su izgrađeni u park šumi Zagorič predstavlja višedecenijski problem s kojima je upoznata ne samo podgorička već čitava crnogorska javnost, naš Glavni grad i sve institucije ovog sistema. Međutim, niti Glavni grad niti Vlada Crne Gore niti resorno ministarstvo nikako da nađe rješenje za ovaj problem. Pitanje gradnje na tom prostoru je problematizovano i prije presude kojom je sporno zemljište vraćeno vlasnicima koje je prethodno bilo oduzeto u postupku nacionalizacije. Iako je jasno da su stanovnici u području park šume Zagorič napravili kuće koje su njima krov nad glavom, ali u tom momentu na državnom zemljištu, potrebno je ispitati sve mogućnosti kako bi se našlo rješenje koje će za sve strane u ovom slučaju biti prihvatljive.

U tom smislu, smatram da je veoma nužno da se u problem uključi i Vlada Crne Gore, kasnije ču u dodatnom obrazloženju reći zašto to smatram jer se radi o velikom broju porodica kojima su te kuće jedina imovina i koje će ostati na ulici ukoliko se nastavi s izvršenjem presude Vrhovnog suda. Zahvaljujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 12:06:52)

Hvala, koleginice Vuksanović Stanković.
Ispred Ministarstva kolega Čanović. Izvolite.

MARKO ČANOVIC (19.12.19 12:07:00)

Poštovani potresjedniče, uvažena poslanice Stanković,
Na postavljeno pitanje Ministarstvo održivog razvoja i turizma daje sledeći odgovor.

Povodom rješavanja problema u vezi s naseljem izgrađenim u park šumi Zagorič, održan je niz sastanaka na kojima su prisustvovale sve zainteresovane strane. Rješavanje ovog pitanja je aktualizovano donošenjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, odnosno dijela zakona koji definiše postupak legalizacije bespravno sagrađenih objekata. Najveći dio zemljišta u ovom naselju pripada privatnim vlasnicima, a pravo svojine je ustanovljeno u postupku povraćaja oduzetih prava svojine i drugih imovinskih prava, odnosno u postupku restitucije.

Sudskim postupcima koji su vođeni od strane privatnih vlasnika utvrđena je vrijednost zemljišta koje iznosi u prosjeku od nekih 35 eura po m² koje privatni vlasnici potražuju od bespravnih graditelja. U vrijeme kada su bespravni objekti izgrađeni zemljište je bilo u svojini Glavnog grada. Preduslov za donošenje rješenja o legalizaciji jeste rješavanje imovinsko pravnih odnosa na objektu i na zemljištu na kojem je objekat izgrađen. Zakonom je predviđena mogućnost otkupa zemljišta na kojem je bespravni objekat izgrađen te data mogućnost plaćanja vrijednosti zemljišta u jednokratnim mjesecnim ratama na period od deset, odnosno dvadeset godina kada je u pitanju zemljište u državnoj svojini, odnosno pravo raspolažanja na zemljištu pripada jedinicama lokalne samouprave kada je titular prava jedinica lokalne samouprave. Kako ta norma ne obavezuje privatne vlasnike te nemaju obavezu da prihvate plaćanje vrijednosti zemljišta u ratama, bespravni

graditelji su dužni da plate utvrđene iznose vrijednosti zemljišta na kojima su izgrađeni objekti u jednokratkom iznosu. Na zahtjev vlasnika bespravnih objekata ovog neformalnog naselja, država i Glavni grad su pokušali da iznađu prihvatljivo rješenje za sve strane. Povodom istog traženo od komercijalnih banaka koje posluju na teritoriji Crne Gore da dostave ponudu za kreditno zaduženje vlasnika objekata na koji način bi im se omogućilo da plate vrijednost zemljišta u ratama kako je predviđeno zakonom, a u cilju legalizacije objekta. U zadnjoj iteraciji sastanaka banke su ponudile kredite s periodom otplate od deset do petnaest godina i izjasnile se da bi duži period otplate bio u suprotnosti s redovnim okvirnim poslovanjem banaka.

U narednom periodu ćemo se potruditi da, u pregovorima s komercijalnim bankama, nađemo prihvatljivo rješenje za nelegalne graditelje u naselju Zagorič, naglašavajući da odgovornost za navedenu situaciju snose vlasnici objekata koji su gradili na tuđem zemljištu, bez obzira da li se zemljište nalazi u privatnoj ili državnoj svojini. Zahvaljujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 12:10:06)

Hvala, kolega Čanoviću.
Izvolite, poslanice Vuksanović Stanković.

VUKSANOVIC STANKOVIC DRAGINJA (19.12.19 12:10:11)

Nesporno je da se mora poštovati presuda Vrhovnog suda Crne Gore. Nesporno je pravo svojine privatnih vlasnika na zemljištu kojima je nekad ranije bilo oduzeto zemljište, a onda je Odlukom Vrhovnog suda to zemljište vraćeno i njihovo pravo je nesporno. Meni je odlično poznato kao nekome ko se bavi time skoro 20 godina što je originarno sticanje prava svojine kroz primjere građenja na tuđem zemljištu gdje imamo različite pravne situacije.

Ono što je za mene apsolutno neprihvatljivo kao nekog ko zastupa interese svih građana ove države je ovo što ste vi naveli u vašoj poslednjoj rečenici. Citiraću, naglašavajući da odgovornost za navedenu situaciju snose vlasnici objekata koji su gradili na tuđem zemljištu, bez obzira da li je zemljište u privatnoj ili državnoj svojini. Pitam vas šta je radila inspekcija, jesu li oni gradili nevidljive kuće, đe je bila inspekcija. Hoćete da mi kažete da je to neko mjesto sakriveno, da su kuće nevidljive. Ljudi su gradili u tom momentu na državnom zemljištu, odnosno na zemljištu koje pripada Glavnom gradu. U međuvremenu se desilo što se desilo. I hoteli su divlje građeni, što kaže kolega Konjević. Znači, kuća se ne gradi za jedan sat ili dva i nije nevidljiva kao u bajkama. Kuća se gradi od temelja, pa do krova. Gdje je bila inspekcija. Struju su dobili, vodu su dobili, ko im je za to dao dozvolu. Vi znate da danas pojedini ljudi ne mogu u zgrade da se usele jer ne može da im se priključi voda i struja, godinama su ljudi čekali to na stambenim zgradama. Ko im je dao dozvolu za vodu, ko im je dao dozvolu za struju, ko je nijemo posmatrao građenje tih objekata, je li to u nadležnosti Ministarstva turizma i održivog razvoja i inspekcija Glavnog grada i samim tim inspekcija kojom rukovodi Ministarstvo turizma i održivog razvoja. Te kuće nijesu nevidljive. Nijesu one nastale pa nestale.

Prema tome, najljubaznije vas molim, ovdje treba da vodimo, prije svega računa o interesu porodica koje ne smijete dozvoliti da ostanu bez krova nad glavom i da ostanu na ulici. Nadite rješenje. Pomenuli ste da su kod komercijalnih banaka odobreni krediti. Kolika je mjesecna rata za te kredite. Da li te porodice imaju mogućnost da plate. Uostalom, po meni, ovdje odgovornost nije samo na ovim građanima koji su gradili objekte nego i na vama, ne konkretno na vama nego na Ministarstvu turizma i na Glavnom gradu. Izvolite, napravite dogovor barem pola da snosite troškove. Zbog čega su oni samo odgovorni, što su sagradili nešto (Prekid) Insistiramo da se zaštite interesi ovih građana i njihovih porodica. Jer, oni nijesu jedino odgovorni. Ovo ne prihvatamo. Vi to odlično znate da nijesu jedino odgovorni. Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:13:27)

Hvala, poslanice Vuksanović Stanković.

Sada nastavljamo s drugim pitanjem koje sam uputio istom Ministarstvu. To je pitanje koje postavljam duže vrijeme. Pitanje se odnosi na slučaj privatizacije u Ulcinju, a to je privatizacija hotela Galeb.

Na osnovu članova 187 i 188, Ministarstvu održivog razvoja i turizma postavio sam kratko pitanje:

"U kojoj se fazi nalazi i koje su preduzete aktivnosti u okončanju privatizacionog ugovora u slučaju bivšeg hotela Galeb u Ulcinju"?

Poštovani gospodine Tomiću, pitanja koja se tiču loših privatizacija u turizmu postavljam redovno i to već desetak puta Ministarstvu turizma, možda peti put u ovom mandatu. Kako su odgovori Ministarstva samo opis pravnih radnji hronološki koje su preduzete bilo od privatizacionih kompanija, bilo organa Vlade, ocjenjujem da je potrebno da s ovog mesta koje ima najviše kapaciteta u Vladi saopšti ovom domu, a posebno građanima što očekivati oko loše privatizacije hotela Galeb i koje je vaše ministarstvo aktivnosti preduzelo u cilju rješavanja tih pitanja.

Moram podsjetiti i vas i javnost da je hotel Galeb privatizovan 2006. godine. Vrijednost ugovora pet miliona i 750 hiljada eura. Obaveza da u dvije godine investiraju 15.400.000 eura nije realizovana. Aneks ugovora 2008. godine. U međuvremenu hotel se ruši, simbol razvoja turizma u Ulcinju nestaje. Nestaju radna mjesta i radnici se tretiraju neadekvatno od strane ugovorene strane kompanije Rokšped. Danas ti radnici ne rade. Apsolutno lokalna zajednica ima negativan uticaj te privatizacije. Urbanistički projekat se usvaja dva puta 2012. godine i konačno hotelu se omogućava i kompaniji oko 40.000 m² prostora. On je usvojen u decembru 2012. godine. Kompanija iako se deklariše da je spremna da investira 70 miliona eura, do dana današnjeg nije investirala ništa u ovaj projekat. U 2015. godini, ako ne grijehim, imaju ultimatum od strane Vlade da u roku od šest mjeseci obezbijede dokumentaciju i investitora. U 2016. godini konačno, to je posle serije mojih pitanja koja postavljam u ovom Parlamentu, Vlada daje ovlašćenje Ministarstvu turizma da s Ulcinjskom rivijerom i Zaštitnikom pravnih i imovinskih odnosa Crne Gore pripreme predlog o raskidanju ugovora. To se ni danas ne realizuje. Smatram da je dovoljno za uvod.

Da čujemo odgovor. Izvolite.

ZORAN TOMIĆ (19.12.19 12:17:08)

Gospodine potpredsjedniče,

Kao što ste i sami rekli, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je do sada više puta informisalo Skupštinu Crne Gore o statusu privatizacionih ugovora za hotel Galeb, pa će se ovom prilikom fokusirati samo na najbitnije činjenice od posljednjeg izlaganja na ovu temu, a vi ste detaljno kazali šta je bilo do sada.

Da podsjetim, hotel Galeb je privatizovan prodajom aktive drušva HTP Ulcinjska rivijera AD u stečaju, ugovoren i investicioni program nije realizovan, prije svega zbog kašnjenja lokalne samouprave u obezbjeđivanju planskih prepostavki za realizaciju projekta. Šest godina nakon zaključenja ugovora donijeta je prostorno planska dokumentacija i investitor je ukazao da nije spremna da ispunjava finansijske obaveze koje iziskuje realizacija projekta, a čiju vrijednost je procijenio na oko 70 miliona eura, ali da kompanija intenzivno pregovara s nekoliko potencijalnih partnera koji su iskazali zainteresovanost da obezbijede sredstva za sufinansiranje projekta. Ugovor o kupoprodaji hotela Galeb zaključen je 2006. godine između HTP Ulcinjska rivijera AD u stečaju i kompanija D.O.O. Rokšped kojim se kupac obavezao da će u renoviranje hotela Galeb investirati iznos od 15 miliona 399 hiljada 799 eura, u roku ne dužem od dvije godine.

Iz razloga neispunjavanja ugovornih obaveza od strane kupca, Vlada Crne Gore je na sjednici od 10. marta 2016. godine zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Sekretarijat za razvojne projekte da u saradnji s Ulcinjskom rivijerom i Zaštitnikom imovinsko pravnih interesa pripreme predlog sporazuma oko raskida ugovora o kupoprodaji hotela. Kao što ste informisani, u aprilu mjesecu ove godine Vlada je na sjednici od ove godine upoznala sa statusom realizaciju ovog projekta i zadužila Komisiju za imovinska pitanja savjeta za privatizaciju kapitalne projekata i radni tim Uprave za nekretnine da ukoliko postoje uslovi iz člana 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima, u roku od tri mjeseca, pripremi predlog mišljenja za Savjet za privatizaciju kapitalne projekte u vezi sa pretvaranjem prava korišćenja u pravo svojine na nepokretnostima na kojima se nalazio Hotel "Galeb" i takođe zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma do saradnje sa Sekretarijatom za razvojene projekte, Ulcinjskom revijerom i Zaštitnikom imovinskim pravnim interesima Crne Gore u roku od šest mjeseci dostavi Vladi Crne Gore predlog o daljim aktivnostima vezanim za realizacijom ugovora o kupoprodaji hotela "Galeb". Postupajući po navedenim zaključcima Zaštitnik imovinsko pravnim interesima Crne Gore, 24.maja 2019.godine, obavijstio Minsistarstvo održavnog razvoja i turizma da je Komisija za imovinska pitanja u postupku odlučivanja po podnijetom zahtjevu uputila potrebnu dokumentaciju radnog tima Uprave za nekretnine, identifikacija nepokretnosti davanja potpunog mišljenja. U međuvremenu Rokšped je 6.11.2019.godine, obavijestio Ministarstvo da je Uprava za nekretnine poslovna jedinica Ulcinj donijela rješenje broj 954-759 iz 2016.godine, od 14.10.2019.godine o pretvaranju prava korišćenja u pravu svojine u Katastru nepokretnosti na nepokretnostima upisanim u a listu broj 4488 KO Ulcinj u korist društva Rokšped, te da je Rokšped uputio Savjetu za privatizaciju dopis koji povlači zahtjev za izdavanje mišljenja broj 01-66 od 15.02.2019.godine.

Na sastanku koji je održan 8.novembra 2019.godine, Zaštitnik imovinsko pravnih interesa je prestavnik ministarstva, Sekretarijata za razvojen projekte i Ulcinjske revijere AD Ulcinj, obavijestio na rješenju o pretvaranju prava korišćenja u pravu svojine u korist društva Rokšped izjavljena žalba. Ministarstva finansija na istom sastanku kako je saopšteno i da je parnični postupak pred Osnovnim sudom u Ulcinju protiv Rokšpeda i NLB banke za poništaj založene izjave prekinut nakon donošenja rješenja Uprave za nekretnine poslovne jedinice Ulcinj. Nakon što Ministarstvo finansija doneće odluku o žalbi Zaštite imovinsko pravnih interesa, Minsitarstvo održivog razvoja i turizma će vas u saradnji sa Sekretarijatom za razvojne projekte, Ulcinjskom revijerom i Zaštitnikom imovinsko pravnih interesa nastaviti aktivnosti u pravcu definisanja predloga daljih radnji u cilju realizacije ugovora o kupoprodaji Hotela "Galeb".

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:21:51)

Hvala, kolega Tomiću.

Ja mogu reći da vas ja ništa nijesam razumio, i zbog sebe i zbog javnosti. Ako je 2015.godina Vlada i ministarstvo krenulo da raskine ugovor do sada se to trebalo jasnije reći. Zašto i zbog čega takav investitor nije investitor koji zasluzuje povjerenje vaše Vlade i Ministarstvo turizma. I sva dešavanja oko privatizacije Hotela "Galeb" je jedna tužna priča za razvoj turizma i za nadu ljudi da ćemo imati na tom objektu jedan kvalitetan hotel koji će obezbijediti jače stupanje na turističku mapu Crne Gore i ovog dijela Evrope kao što je Ulcinj.

Ja sa žaljenjem mogu reći da posle 13 cijelih godina od privatizacije, 12 godina od rušenja hotela, da sakrivanje iza toga da je lokalna samouprava kasnila sa planovima, je možda djelimično tačno u periodu 2006. i 2011.godine, zna se ko je vršio vlast u tom periodu u Opštini Ulcinj, što se tiče lokalnih planova. U toku 2012.godine dva puta usvojen plan za Hotel "Galeb" i po meni su se tada stekli i svi uslovi da investitor realizuje svoje planove.

U svakom slučaju, ja Vam zahvaljujem na vašem odgovoru, iako mi je potpuno nejasan i vidjećemo šta će biti na proljeće sa novim odgovorom oko "Galeba". Hvala.

Ja zahvaljujem prestavnicima, sada Ministarstvo turizma samo da provjerim sa kolegom da li sjutra ujutru u devet imate novih pitanja, ne ostala pitanja su bila upućena od strane poslanika koji će objaviti svoja pitanja. Zahvaljujemo prestavnicima Ministarstva turizma i održivog razvoja.

Nastavljamo sa pitanjima koji su upućena Ministarstvu prosvete, sa nama je Državni sekretar Aleksandar Mitrović, koga pozdravljamo i prvo pitanje je uputio kolega Rudović.

Izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (19.12.19 12:24:24)

Zahvaljujem.

Zašto nije došao ministar prosvete? Svi su ministri djelujući ministri su danas u Skupštini osim ministra prosvete, nadam se da razlog nije pitanje koje mu danas postavljam, a koje se odnosi na slučaj profesorice Jasminke Milošević. Nadam se tom odgovoru, ako je negdje u inostranstvu onda mogu da razumijem, ako nije onda znam kako ću tumačiti njegov nedolazak danas, uz sve dužno poštovanje, gospodine Mitroviću, to što je odredio Vas da dođete da odgovorite na ovo pitanje.

Ja sam zapravo htio da pitam gospodina Šehovića, da li on misli da može da opstane jedno društvo sa ovolikom količinom oholosti, bahatosti, gramzivosti i bestidnosti. Jer ja tako vidim njegovo ponašanje u slučaju organizacije Filozofske olimpijade, u Baru prošle godine, kao jedne od najboljih promocija Crne Gore, sa učesnicima preko 50 zemalja koji su došli u Crnu Goru i došli u Bar, a Ministarstvo prosvete je na sve to ostalo i gluvo i nijemo. Odnosno vrlo dobro je znao šta se dešava, ali je odbilo da podrži Filozovsku olimpijadu zbog čega je udružene profesora filozofije i profesorica Milošević, lično, iz svog džepa bila prinuđena da plaća troškove koji su iznosili oko 40 000 eura. Sada je nakon što je Hotel "Princes" odlučio da oprosti oko 10000 ima dug od nekih 12 000 eura, Ministarstvo prosvjete ne samo što odbija da pomogne takav događaj, nego i se pravi ludo u pripremi Filozofske olimpijade, odbija da komunicira sa Udruženjem profesora filozofije, ne odgovara na dopise i zahtjeve tog udruženja i profesorice Milošević, i onda na kraju dolazimo u situaciju da profesorica Milošević, mora da podiže kredite da bi platila dugove za organizaciju Olimpijade, prima 47 eura mjesечно i konačno upoznaje javnost sa nečim što je sramota svih nas, kad već neće ministar da se postidi, da živi tako što svaki treći dan ruča ili večera. Mi smo došli u takvu situaciju, zahvaljujući neshvatljivom ponašanju Ministarstva prosvete. Postoje vrlo zanimljivi primjeri odnosa ministra i ministarstva prema događajima koji se organizuju. Nedavno smo čuli primjer da nije htio ni da podrži naše đake najbolje debatere srednjoškolske u Crnoj Gori, da idu na svetsko prvenstvo u Njemačku, ali je zato podržao jedno fantomsku organizaciju, koja čak nije registrovana, a koja se zove najblji nastavnici na ex JU prostorima, koja postoji samo na Fejsbuku. Zašto, čime neko mora ili može da zasluzi pažnju ministra prosvete, šta neko treba da uradi da bi dobio ono što je valjda u interesu dobra

svih nas, a valjda u interesu dobra svih nas da imamo nastavnike i profesore koji uče decu da budu slobodni ljudi pod broj jedan, da rade na sebi da idu na časove debate, da se zanimaju za filozofiju, da pokušavaju da shvate šta je ovo pobogu što nam se dešava. Zato je moje pitanje danas bilo - Da li je Ministarstvo prosvjete, odnosno da li će ili zašto nije do sad pomoglo udruženju profesora filozofije i profesorici Milošević da otplate sve dugove koje imaju i da li se zbog svog dosadašnjeg ponašanja ministar i njegovi saradnici makar osjećaju neprijatno? Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 12:29:47)

Hvala, poslaniče Rudović.
Izvolite.

ALEKSANDAR MITROVIĆ (19.12.19 12:29:52)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovani poslanici, kolege iz Vlade,

Zahvaljujem gospodinu Rudoviću na postavljenom pitanju i mogućnosti da javnosti predstavimo činjenice i okolnosti koje su vezane za ovaj slučaj.

Što se tiče odsustva ministra, kao što ste i rekli, zbog inostranstva ministar je, u skladu sa Platformom Vlade Crne Gore odsutan, na službenom je putu u Sjedinjenim Američkim Državama. Zbog toga nije u prilici da vam danas odgovori.

Vezano za vaše pitanje pripremljen je odgovor od strane Ministarstva ja ću vam ga predstaviti.

Sa ovim predmetom smo upoznati putem medija i kroz direktni kontakt sa profesoricom Milošević. Ključna tema u navedenom slučaju je finansijska konstrukcija za organizaciju prošlogodišnje Filozofske olimpijade, odnosno činjenica da je nakon njene organizacije ostao izuzetno veliki dug, kako samoj nevladinoj organizaciji koja je Olimpijadu organizovala tako i gospodri Milošević lično. Olimpijada je organizovana od strane nevladine organizacije Udruženje profesora filozofije.

Poznato je da princip dodjele sredstava nevladinim organizacijama, od strane Ministarstva prosvjete, jasan Zakonom definisan i podrazumijeva prije svega dodjelu sredstava putem javnog konkursa. Konkursna sredstva namijenjena nevladinim organizacijama prošle godine bila su na nivou od 90 hiljada eura, a prethodne na nivou od 350 hiljada eura. Ovaj mehanizam navedena nevladina organizacija nije koristila, odnosno nije se javila na javni konkurs za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama. Shodno tome, jasno je da po osnovu neposrednog obraćanja bilo koje nevladine organizacija Ministarstvu, nijesu mogla se opredijeliti ni približno onolika sredstva koja je bilo moguće opredijeliti putem konkursa shodno Zakonu za nevladine organizacije, a koji, kako smo rekli nije iskorišćen. U skladu sa tom činjenicom dodijeljena je pomoć kao jedini mogući način u iznosu od 300 eura za organizaciju Olimpijade. Kako je još jedan resor, a riječ je o Ministarstvu nauke, pomogao Olimpijadu većim sredstvima, dolazimo do zaključka da je sa nivoa Vlade Crne Gore ukupna podrška nevladinoj organizaciji bila u iznosu od najmanje 1.800 eura. Ne smijemo ni zanemariti činjenicu da je Ministarstvo prosvjete potpisalo memorandum sa tom nevladinom organizacijom u vezi sa organizacijom Filozofske olimpijade u kome je eksplicitno navedeno da se nevladina organizacija Udruženje profesora filozofije obavezuje na opštu organizaciju manifestacije, a koja podrazumijeva pripremu i organizaciju manifestacije, obezbjeđivanje finansijskih sredstava za organizaciju manifestacije.

Vođeni navedenim a u skladu sa činjenicom da diskreciona dodjela velikih sredstava nije u skladu sa dobrom praksom niti je takav način dodjele sredstava transparentan i ne podrazumijeva jednakе uslove za sve nevladine organizacije, u ovom slučaju je postupano na način kako je navedeno. No, budući da je cijenjeno da navedeni finansijski problemi koji apsolutno nijesu izazvani činjenjem Ministarstva prosvjete, ipak jesu proizvod iskrenog entuzijazma jedne profesorice, organizovan je susret sa gospošom Milošević kao predstavnicom nevladine organizacije Udruženje profesora filozofije. Tom prilikom je rečeno da će se procijeniti sve

zakonske mogućnosti da se pruži pomoć. Takođe, gospođa Milošević je upućena da se zvaničnim dopisom i obrati Ministarstvu prosvjete, kako bi se sagledala moguća rješenja njenog problema. Kako smo obećali tako smo i učinjeli.

Naime, već smo se obratili dopisom prema resornom ministarstvu, odnosno Ministarstvu finansija da se obezbijedi pomoć iz budžetske rezerve. U očekivanju smo odgovora od kolega i taj postupak je u toku.

Na samom kraju moramo priznati da je i neuobičajeno očekivanje jednog poslanika da se nakon nastajanja tolikog duga on riješi u tako krakom roku i bez ikakvih procedura. Poslanici su ti prvi koji treba da znaju da rješavanje ovog zaista specifičnog pitanja mora biti sproveđeno po pravilima i uz određene kontrole. Sve ostalo značilo bi javni pritisak koji je bespredmetan i nepotreban, jer mi svakako imamo volju da pomognemo i već smo pokrenuli u proceduru i činimo u tom pravcu. Hvala.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:34:52)

Hvala vam, gospodine Mitroviću.
Poslaniče Rudoviću, izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIC (19.12.19 12:34:58)

Gospodine Mitroviću,

Hvala vam na odgovoru. Ono što je važno da javnost zna, vi ste pokrenuli proceduru da se namire troškovi, da se odblokira račun Udruženja profesora filozofije i da se plati dug koji lično je preuzeila na sebe profesorica Jasmina Milošević prema Ministarstvu finansija, mislim da jevažno da javnost to zna. Ako Ministarstvo finansija odobri onda će iz budžetske rezerve biti plaćen ostatak duga i profesorica Milošević će konačno moći da živi koliko toliko normalno, makar će moći sebi da obezbijedi tri obroka dnevno. Jesam li vas dobro razumio. Ne odgovarate. Jesam. Ne ne, ne morate ustajati samo mi recite da li je ovo tačno.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:36:08)

Poslaniče Rudović, ne navodite predstavnika Ministarstva da odgovora, znate da on ne smije u vašem komentaru.

Razumijem ali daćemo kad završite vaš komentar.

NEĐELJKO RUDOVIC (19.12.19 12:36:23)

Zbog neke, da je vrlo važno da se ne bi desilo da neko pogrešno shvati. Mislim da je vrlo važno da svi danas čuju da će slučaj profesorice Milošević biti riješen i da ćemo konačno mći da kažemo da ona ne gladuje. Ali, zašto je gladovala?

Gospodine Mitroviću, vama se Udruženje profesora obraćalo sa desetinama dopisa uoči organizovana Olimpijade, a na osnovu memoranduma koji ste potpisali, vi niste odgovarali na te dopise, vi niste odgovarali. Vi nijeste ono što je od vas traženo, vi nijeste odobrili Filozofsku olimpijadu na način da ostali resori u Vladi mogu da učestvuju u sponzorisanju i finansiranju Filozofske olimpijade.

Dakle, vi ste, ignorajući zahtjeve Udružena profesora filozofije, za tako veliki i važan događaj direktno učestvovali u sabotiranju održavanja tog događaja. Zašto? Zašto? Nakon svega, poslije podizanja ovog slučaja koji, ponavljam, je sramota cijele Crne Gore, kad već vi nećete da se stidite, odnosno vaš ministar, pritiska javnosti, vi sada upućujete dopis Ministarstvu finansija. I to je nešto. Sačekaćemo svakako da vidimo da li će Ministarstvo finansija odobriti vaš zahtjev. Ali, ja mislim gospodine Mitroviću da je u ovoj, cijeloj ovoj priči jako važno da vidimo koji su to kriterijumi

pošto vi kažete da imate procedure. Kako odjednom i mimo tih procedura ministar nudi 1.800 eura, gospodine Mitroviću, da je spreman da plati 1.800 eura jer više ne može. Odjednom sad i mimo vaših procedura sve može, može se tražiti novac iz budžetske rezerve i može se pomoći profesorici Milošević.

Kad je hotel Priincez odlučio da uanji dug za polovinu, onda ste i vi shvatili da konačno morate preduzeti neki korak. Vi svoj posao radite na osnovu, odnosno nakon javnog pritiska i nakon činjenice da je neko ko vodi ministarstvo pokazao svoje lice. Onda kad već ne pomažete nevladinim organizacijama molim vas (prekid) kako ste pomogli, za pola minuta ću završiti, asocijaciji najboljih nastavnika eks Jugoslavije? Kako ste njima pomogli? Na osnovu čega, de je organizacija, da li je registrovana u Crnoj Gori? Nije, nije to je vrituealna organizacija koja postoji samo na fejsbuku koja se okuplja istina, ali koja zvanično nije registrovana. Kako ste na osnovu čega ste vi njoj pomogli, molim vas. Ko su ljudi iz Crne Gore u toj organizaciji zbog kojih ste odlučili da im uplatite novac? Pozivam se na profesora Krsta Vukovića koji takođe, da obavijestim javnost o vašem ponašanju, koji takođe se obraća vašem ministru i pita, traži, smatra da mu to pripada, a pripada mu vodi đecu najbolje crnogorske debatere na Svjetsko prvenstvo u Njemačku. Vi odbijate da ih podržite i da finansirate odlazak naše djece i naših debatera (prekid) taj susret najboljih svjetskih debatera. E to je Ministarstvo prosvjete i to je ministarstvo koje vodi čovjek koji čim je sjeo na tu stolicu nije propustio (prekid) stan od 90 kvadrata i da na taj način stekne ogromni, ogromni ekstra profit. To ste vi nažalost.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:41:01)

Hvala.

Proceduralno nemate prava da kolko god da je poslanik Rudović odužio nemate prava na odgovor jer onda ću morati još jednom poslaniku Rudoviću dati pravo na komentar. Ako imate neko pojašnjenje možete desetak sekundi, dvije rečenice, izvolite.

ALEKSANDAR MITROVIĆ (19.12.19 12:41:26)

Moram da kažem da je ministar i mi iz Ministarstva smo organizovali sastanak i aktivnosti vezano za potrebe gospođe Milošević prije nego što su možda i vi ili drugi poslanici u političke svrhe upotrijebili tu situaciju. Znači, to je nešto što je realizovano i bez medijskog pritiska i bez aktivnosti što se toga tiče. Što se tiče drugih organizacija, drugih takmičenja moram da vas podsjetim na zakonske odredbe na procedure znači da sva takmičenja se organizuju u skladu sa zakonom i procedurom i sve su to aktivnosti koje se sprovode u skladu sa nadležnostima Ispitnog centra po predmetima, a sve ono što ostalo organizuju nevladine organizacije to je nešto što mora da prođe proceduru podnošenja prijava za konkurs i raspodjelu sredstava. To su informacije koje ja sad imam ako imate drugih pitanja možete da postavite poslaničko pitanje i dobijete odgovor. Hvala.

PREDSEDJAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:42:28)

Hvala, poslaniče Mitrović.

Molim vas, poslaniče Rudović jednu rečenicu.

NEDELJKO RUDOVIC (19.12.19 12:42:39)

U političke svrhe, ja sam u junu mjesecu, prvo mi recite kad ste organizovali vi taj sastanak prije nego što sam ja u političke svrhe postavio ovo pitanje. Ja sam, gospodine Mitroviću, u junu mjesecu uputio pismo ministru Šehoviću sa ovim pitanjima u junu mjesecu. Nikad nisam dobio odgovor pošto sam vidio da odgovora nema onda sam u julu ove godine postavio poslaničko

pitanje ovdje i direktno sa njim raspravlja o tome, a da ne radim ovo u političke svrhe nego želim da se solidarišem i pomognem jednoj osobi koju cijenim za koju vjerujem da radi najbolji mogući posao zato što podučava naše srednjoškolce filozofiji (prekid) na međunarodnom nivou omogućava im da se sretnu i da provjere svoje domete zajedno sa svom ostalom decom iz svih zemalja svijeta koji se interesuju za filozofiju. Ja sam želio da pomognem toj profesorici i nisam ovo htio da...

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 12:44:11)

Hvala vam, poslaniče Rudoviću.

Sada nastavljamo sa drugim pitanjem koje je upućeno Ministarstvu prosvjete to sam uputio lično ja i ono glasi:

Poštovani ministre Šehoviću, upućeno je ministru koja je sudbina petoro mlađih diplomaca koji su završili studije na Medicinskom fakultetu u Tirani, smjer Javno zdravlje, (sa njihovim slučajem sam vas upoznao prije), a koji nakon priznavanja diploma od strane vašeg ministarstva ne mogu nikako izvršiti izjednačavanje istih iz razloga što ne postoji adekvatan studijski program u Crnoj Gori?

To je po meni veoma upitno. Napominjem da su neki od njih i završili pripravnički staž u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, ali da ne mogu položiti stručni ispit zbog gore navedenih razloga, a što ih u potpunosti sputava u realizaciji osnovnog ljudskog prava - pravo na zapošljavanje.

Kao dodatno obrazloženje, naime radi se slučaju da petoro mlađih gospođa su završile Medicinski univerzitet u Tirani, njihov Medicinski fakultet, djelatnost Javnog zdravlja i bečelor i master diplome i oni se od institucije do institucije obraćaju već godinama i ne mogu izvršiti izjednačavanje diploma, kao što sam naveo, iz, po meni, upitnog razloga da ne postoji adekvatan studijski program u Crnoj Gori. Izvolite.

Aleksandar Mitrović (19.12.19 12:45:54)

Priprema je bila za ovo jedno pitanje tako da predlažem budući da ima pitanja i sutra, da sutra damo odgovor na vaše pitanje ako je u redu. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 12:46:03)

U redu.

Nastavićemo sutra sa ovom polemikom.

Sada nastavljamo po redoslijedu. Redoslijed je kao što sam najavio, sada prelazimo na pitanja koja su upućena ministru saobraćaja i pomorstva za danas imamo jedno pitanje. Uputio ga je poslanik Ervin Ibrahimović.

Poslaniče Ibrahimović, izvolite.

Ervin Ibrahimović (19.12.19 12:46:37)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče sa saradnikom, poštovani ministri, uvažena koleginice, poštovani građani, draga dijasporo,

Na početku dozvolite mi da građanima Glavnog grada čestitam Dan Podgorice, a i 75 godina od oslobođenja Podgorice, a svima onima koji slave Sv. Nikolu čestitam praznik.

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje ministru saobraćaja i pomorstva uvaženom gospodinu Nurkoviću.

Uvaženi ministre,

Da li Vlada, odnosno resorno ministarstvo planira izvođenje radova na rekonstrukciji modernizacije i regionalnog puta R-20 Berane - Trpezi - Kalači?

Vi znate i sigurno većina građana da ne treba posebno pojašnjavati važnost, odnosno hitnost izvođenja radova na pomenutoj dionici. Važnost ne samo za ove tri opštine nego i za cijeli sjever Crne Gore, ali bih se posebno osvrnuo na važnost za građane Petnjice.

Svi znamo da mjesne zajednice Petnjice raspolažu ogromnim potencijalom šumskim, vodenim, pašnjacima, prelijepim predjelima i bogatim kulturno-istorijskim nasleđem, što je izuzetan preduslov za razvoj turizma samim tim i za razvoj ovih krajeva. Ako znamo da su građani Petnjice, pa i Berana i Rožaja tradicionalno usmjereni na gradove u Srbiji kao što su Tutin i Novi Pazar, grad Pać na Kosovu, ne treba posebno objašnjavati koliko će značiti što hitnije osposobiti ovaj put za dnevne ljude koji su u Petnjici, za one ljude i koji su dobri privrednici, preduzetnici. Vjerujem kada budemo stvorili uslove tada ćemo i jedan vrlo bogata karika Petnjice, a to su naša dijaspora imati još više razloga da ulažu u svoje krajeve da razvijamo Petnjicu i da građani Petnjice dobiju onakav kvalitet života kakav i zaslužuju. Cijeneći vrijeme, iskorističu sada uvaženi potpredsjedniče, da postavim dopunsko pitanje kažem zbog racionalizacije vremena ako ste me slušali. Prije nekoliko mjeseci uvaženi ministre, postavio sam vam pitanje da li planirate, odnosno da li Vlada i resorno ministarstvo planira izvođenje radova na regionalnom putu Rožaje - Vuča. Znam koliko je to i značajno za građane tih deset mjesnih zajednica, a i kao od značaja za među opštinsku saradnju. Očekujem odgovor i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:49:32)

Hvala, poslaniče Ibrahimoviću.

Ministre, izvolite.

Ministar saobraćaja i pomorstva Osman Nurković.

OSMAN NURKOVIĆ (19.12.19 12:49:53)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi poslaniče Ibrahimoviću, na vaše postavljeno pitanje želim da dam odgovor i odgovor kako slijedi.

Uprava za saobraćaj od 2017. godine je otpočela sa rekonstrukcijom putnog pravca Berane - Trpezi - Kalače i to po fazama. Prvo je završena rekonstrukcija 3,6 km puta od mjesta Podvade do samog centra nove Opštine Petnjica. Vrijednost ovih radova iznosi 3,7 miliona eura. Ovi radovi su zavšreni početkom 2018. godine. U toku su radovi na rekonstrukciji puta od Berana do Podvada u dužini od 12,5 km. Ugovorena vrijednost ovih radova iznosi 6,8 miliona eura. Do sada je završeno 10 km do Budimlje. Od Budimlje do Podvada zbog neriješenih imovinskih odnosa dionica od Berana do Budimlje u dužini od 2,2 km biće završena u prvoj polovini naredne godine, dakle kada Opština završi imovinsko pravne odnose. Direkcija za saobraćaj je preuzela obavezu da izgradi i pješačku stazu na tom dijelu, jer je gustina naselje i zaista smo u saradnji sa Opštinom Berane dogovorili da Opština riješi imovinsko pravne odnose, a da nakon toga Uprava za saobraćaj uradi pješačku stazu.

U toku je izrada projektne dokumentacije dionica od Podvada do Trpezi u dužini od 7 km. Ugovorena vrijednost izrade ovog projekta je 59.895 eura, završetak kompletne projektne dokumentacije se očekuje u prvoj polovini naredne godine kad će se pristupiti tenderskoj proceduri za izbor izvođača radova. Dakle, pored izrade projektne dokumentacije u budžetu će biti opredijeljen dio sredstava za početak realizacije radova. Dakle, očekuje se tenderska procedura za izbor izvođača i početak radova u narednoj godini. Takođe, u toku je izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju dionice puta od Trpezi do Kalača u dužini od 18 km. Ugovorena vrijednost izrade ovog projekta je 94.986 hiljada eura. Završetak kompletne projektne dokumentacije se očekuje u drugoj polovini naredne godine.

Pored navedene aktivnosti na izradi projektne dokumentacije i izvođenju radova na putnom pravcu na koje se odnosilo vaše pitanje Vlada Crne Gore sprovodi niz drugih aktivnosti na rekonstrukciji putne infrastrukture koje će za cilj imati unapređenje poslovnog ambijenta i

ekonomsku valorizaciju ovog dijela Crne Gore. Dakle, Vlada ne samo deklarativno nego zaista i u djelima sprovodi svoju politiku tj. izjednačavanje juga centralnog dijela Crne Gore i sjevera. Dakle, bolje korišćenje potencijala sjevera Crne Gore i zaista preduslov za korišćenje tih potencijala jeste izgradnja putne infrastrukture i u tom dijelu Vlada se opredijelila da uloži značajna sredstva. Na vaše dopunsko pitanje ču takođe odgovoriti i reći šta još Vlada planira da uradi u narednom periodu za sjever Crne Gore.

Dakle, na vaše dopunsko pitanje vezano za putni pravac Zeleni - Biševo - Vuča dajem sledeći odgovor. U toku je izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju regionalnog puta Most Zeleni - Vuče od dužini od 28 km. Vrijednost ove izrade projektne dokumentacije iznosi 168.190 eura. Završetak izrade kompletne tehničke dokumentacije se očekuje u drugoj polovini naredne godine kada će se raspisati tender za radove za prvu fazu. Dakle i za ovu poziciju su obezbijeđeni dio sredstava za početak radova u narednoj godini. Očekujemo dakle, izradu kompletног projekta i početak radova, odnosno raspisivanje tendera za početak radova na tom putnom pravcu. Takođe, kako ste rekli uvaženi poslaniče, jako važan putni pravac, kao što je putni pravac Petnjica - Trpezi - Kalače alternativni putni pravac na putu Berane - Turjak - Rožaje, jer je tamo znate u kakvom je stanju da često puta recimo ako dođe do zastoja da nemamo alternativu putnog pravca, a ovo bi bila kvalitetna saobraćajnica koja bi bila ne samo valorizacija tog prostora na kojem živi ogromni broj stanovnika nego i alternativni putni pravac u slučaju eventualnog zastoja, odnosno prekida. To je ista situacija i sa putnim pravcem Rožaje - Biševo - Vuča koji znamo da će, u daljem obrazloženju ču reći šta planira još Vlada i da će tako biti važno da se uradi i rekonstrukcija tog puta, odnosno da se uradi kolovozna traka u širenju od 6 metara koja će biti kvalitetna i omogućiti saobraćaj kako za putnička auta tako i za teretni saobraćaj.

Dakle, u toku su i radovi na izgradnji obilaznice Rožaje, II faza. Vrijednost ovog projekta je 19,7 miliona eura. Ovi radovi biće završeni na jesen naredne godine. Završena je tenderska procedura za projekat rekonstrukcije puta od Rožaja do Šmiljana u dužini od 20 km čija je vrijednost radova 19,2 miliona eura. Finansiraće se iz kredita, a rok za završetak (prekid) dakle, odabrani izvođač i biće potpisani ugovor i radovi na rekonstrukciji tog putnog pravca će početi na proljeće 2020. godine. U toku je i tenderska procedura za rekonstrukciju 39,8 km puta Lepenac - Ribarevine - Poda - Berane. Procijenjena vrijednost ovih radova iznosi 30 miliona eura. Finansiranje je obezijeđeno iz kredita, radovi će otpočeti tokom naredne godine.

Takođe, po istom programu iz sredstava kredita će se finansirati radovi na rekonstrukciji puta od Berana do Rožaja u dužini od 30,9 km čija je procijenjena vrijednost 22 miliona eura. Tenderska procedura za ovaj projekat će otpočeti u drugoj polovini naredne godine. Dakle, uvaženi poslaniče, kao što ste vidjeli, odnosno čuli da Vlada ulaže ogromna sredstva u rekonstrukciju i modernizaciju, izgradnju novih puteva na sjeveru Crne Gore. Ovo je uz završetak auto puta prve dionice, uz završetak puta Berane - Lubnice- Jezerine (prekid) sjever Crne Gore će u naredne dvije do tri godine biti jedno ogromno radilište i nadam se nakon završetka svih tih rekonstrukcija da će se znatno povoljniji ambijenti za život, za razvoj privrede, za valorizaciju orgomnih kapaciteta i potencijala sjevera Crne Gore i tome u prilog ide naravno i opredeljenje Vlade da uloži u razvoj zimskog turizma kao što znate Kolašin, Mojkovac, Bijelo Polje, Rožaje će biti turistički centri. Evo sad već vidimo da je Kolašin postao jedan od regionalno važnih turističkih centara zahvaljujući Vladi i opredeljenju Vlade da uloži značajna sredstva u razvoj sjevera. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:56:31)

Hvala, ministre Nurkoviću.

Poslaniče Ibrahimoviću, da čujemo komentar.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (19.12.19 12:56:34)

Zahvaljujem.

Uvaženi ministre, zahvaljujem na jednom vrlo iscrpnom, ali prije svega ohrabrujućem

odgovoru. Posebno ima na značaju to, ono znamo što smo i do sada za u visoke domove postavljali pitanje ili pokazali interesovanje, održali ste riječ. Daću samo par primjera kada sam pitao ovdje za put Pljevlja - Metaljka, dali ste riječ da će se raditi na tome i ovdje građani znaju Pljevalja i oni koji koristi tu dionicu puta da radovi na toj dionici puta su u odmakloj fazi. Takođe, kada sam veliko interesovanje naše dijaspore u Sjedinjenim Američkim Državama pitao šta je sa izgradnjom dionice puta Dinoša - Cijevna - Zatrijebačka. Ovdje ste rekli kada dođe vrijeme kada se stvore uslovi radićemo na tome, svjedoci smo da se počelo raditi na tom dijelu puta i čini mi se da je Vlada jasno poslala poruku da taj kapital koji je preko 50% se nalazi na sjeveru države, kapital ne samo ljudi na sjeveru nego cijele države i bez kvalitetne valorizacije tog dijela države ne možemo imati ni razvijenu Crnu Goru.

Ono što takođe treba sve još jednom da podsjetim da treba što više da radimo u tom pravcu da razvijamo sjever i još jednu poruku ču iskoristiti odavde da pošaljem, ohrabrim onim što ste vi rekli, jer je to da naša dijaspora u Luksemburgu koja je dala veliki doprinos i obnovu nezavisnosti Crne Gore, ali i počela da ulaze u svoj zavičaj, mislim da je ovo jasna poruka od Vlade, od resornog ministra da moraju hrabrije i još snažnije ulagati svoj kapital u Crnu Goru, a posebno u one krajeve koji su im najdraži, a sigurno to je Petnjica. Isto tako šaljem odavde još jedan poziv našoj vrlo jakoj dijaspori u Sjedinjenim Američkim Državama da ovaj put koji smo rekli da je već počeo znači Dinoša - Cijevna - Zatrijebačka približivši i Gusinje centarlnom i južnom dijelu Crne Gore imaju prostora, imaju razloga da ulazu posebno u Gusinje i Plav odakle su i došli i smatram da je ovo jedan dobar početak u pravom smislu razvoja sjevera Crne Gore ...

... ponavljam, ovo je konkretan pravac. Jer, bez kvalitetne putne i energetske infrastrukture ne možemo ni očekivati da će neko ulagati u svoj kraj kapital teško stečen, bez obzira koliko voljeli svoj grad. Još jednom hvala vam, ministre, na ohrabrujućem odgovoru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 12:59:15)

Hvala, poslaniče Ibrahimoviću.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru zdravlja Kenanu Hrapoviću koga pozdravljam. On za danas ima samo dva pitanja. Oba pitanja je postavila poslanica Anka Vukićević.

Izvolite, poslanice Vukićević, s prvim pitanjem.

ANKA VUKIĆEVIC (19.12.19 12:59:35)

Zahvaljujem.

Gospodin Hrapović ima od mene jedno pitanje jer Ministarstvo javne uprave je reklo da je nenadležno za sljedeće pitanje. U okviru Ministarstva javne uprave je inspekcija rada koja je trebala da da odgovor na sljedeće pitanje.

"Na koji način i na osnovu kojih zakonskih normi se donose odluke po osnovu javnog oglasa za slobodno radno mjesto u okviru javnih zdravstvenih ustanova?"

Ako inspekcija rada ne smatra sebe nadležnom da da odgovor na ovo pitanje onda je jasno kakva prava i kakve nade u institucije mogu tražiti ili očekivati oni kojima su prekršena radna prava. Prije dvije sedmice obratila sam se Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Ministarstvu zdravlja po osnovu člana 50, sve je u okviru današnjeg pitanja, sa sledećim pitanjima na inicijativu građanina kome su prekršena prava prilikom zapošljavanja. Postavila sam sledeća pitanja. Kojim zakonima i ostalim pravnim aktima se reguliše zapošljavanje zdravstvenih radnika. Da li rukovodilac ustanove ima diskreciono pravo prilikom donošenja odluke po oglasu za slobodno radno mjesto, kada se ono primjenjuje i u kom zakonu je opisano. Ako svi kandidati ispunjavaju uslove za zapošljavanje po osnovu oglasa, da li je neophodan intervju s kandidatom, da li odluka mora sadržati obrazloženje i da li obavještenje o izboru kandidata mora da sadrži broj odluke.

Na ova pitanja Ministarstvo rada današnjim dopisom smatra se nenadležnim. Gospodine Purišiću, vjerujte ovo mi je nejasno. Mislim da i najvećem broju građana Crne Gore neće biti jasno da na ova pitanja vi se ne smatrati nadležnim. Takođe, ista pitanja postavila sam Ministarstvu

zdravlja. Ministarstvo zdravlja je dalo odgovor na pola pitanja i rečeno kojim zakonima i ostalim pravnim aktima se reguliše zapošljavanje zdravstvenih radnika, naravno Zakonom o radu, Zakonom o zapošljavanju, ali kada je u pitanju diskreciono pravo Ministarstvo zdravlja me upućuje na Ministarstvo rada. Isto tako, ako svi kandidati ispunjavaju uslove za zapošljavanje po osnovu konkursa oglasa isto me upućuje na Ministarstvo rada i da li odluka mora da sadrži obrazloženje, opet me upućujete na Ministarstvo rada. Tako da odgovor na ova pitanja dobro bi bilo da se dogovorite ko je nadležan da ih dostavi, ne meni nego građanima Crne Gore. Meni ne morate odgovarati na ova pitanja, meni su bili jasni odgovori prije 15 godina kada sam vodila radni spor i, na žalost, 15 godina kasnije ništa se nije promijenilo niti će se promijeniti novim Zakonom o radu.

Ono što želim kao dodatno pitanje ministru zdravlja postaviti, zašto nema vaše intervencije na intervenciju Agencije za sprečavanje korupcije koja je poslala dopis vama, gdje ste bili obavezni da reagujete kada je u pitanju Klinički centar i njihove odluke po zapošljavanju na račun većeg broja pritužbi na zapošljavanje u Kliničkom centru, gdje su u obavezi bili da usvoje pravilnik po kome će vršiti izbor kandidata po osnovu oglasa.

Naime, nedavno mi se obratio građanin koji je imao prosjek preko 8 i 15 godina staža, primljen je kandidat koji je imao manje radnog staža, manji prosjek tokom studiranja i odluka je bila bez obrazloženja. Da li je diskreciono pravo (Prekid) da li je u obavezi Klinički centar konačno da usvoji taj pravilnik po kome će postupati prilikom zapošljavanja. Jer, ako to ne usvojimo i ako ne budemo natjerali sve institucije da usvoje takve pravilnike, mi u petak ne moramo voditi raspravu ni o Zakonu o radu. Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 13:03:57)

Hvala, poslanice Vukićević.

Prvi je ustao ministar zdravlja, biće da se osjeća nadležnim, pa da čujemo odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (19.12.19 13:04:22)

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, uvažena poslanice Anka Vukićević,

Vi ste kroz ova tri pitanja i tri komentara uglavnom pročitali ono što smo mi pripremili kao odgovore, ali svakako sam zbog vas i zbog crnogorske javnosti dužan da pročitam odgovore.

Povodom pitanja na koji način i na osnovu kojih zakonskih normi se donose odluke po osnovu javnog oglasa za slobodno radno mjesto u okviru javnih zdravstvenih ustanova, Ministarstvo zdravlja daje sljedeći odgovor:

Postupak zasnivanja radnog odnosa zdravstvenih radnika u javnim zdravstvenim ustanovama sprovodi se u skladu s opštim propisima o radu tj. u skladu s Zakonom o radu i Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Pitanja iz domena Zakona o radu i Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u nadležnosti su donosioca navedenih zakona, imajući u vidu normativni okvir kojim je regulisana oblast radnih odnosa. Zakon o zdravstvenoj zaštiti nema posebnih odredbi koja se tiču zapošljavanja zdravstvenih radnika već se primjenjuju opšti propisi o radu tj. Zakon o radu. S tim u vezi, treba napomenuti da Zakonom o radu nisu predviđeni kriterijumi na osnovu kojih se vrši izbor kandidata već poslodavac cijeni ispunjenost uslova za obavljanje poslova određenog radnog mjeseta na osnovu dokaza koji kandidati dostavljaju. Zakonom o radu je, takođe, propisana obaveza lica koje namjerava da zaključi ugovor o radu da poslodavcu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za rad na poslovima za koje se zasniva radni odnos utvrđenih aktom o sistematizaciji. Imajući u vidu odredbe navedenog zakona, proizilazi da poslodavac bira kandidata za poslove određenog radnog mjeseta ako kandidat ispunjava uslove u skladu s zakonom.

Na nekolika dodatna pitanja što ste postavili, prvo je kojim zakonima i ostalim pravnim aktima se reguliše zapošljavanje zdravstvenih radnika, pa postupak zasnivanja radnog odnosa zdravstvenih radnika u javnim zdravstvenim ustanovama sprovodi se u skladu s opštim propisima o radu tj. u skladu s Zakonom o radu i Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti. Imajući u vidu normativni okvir kojim je regulisana oblast radnih odnosa pitanje

iz domena Zakona o radu i Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti su u nadležnosti donosioča istih tj. Ministarstva rada i socijalnog staranja. Tako da i sledeća pitanja, a to je da li rukovodilac ustanove ima diskreciono pravo prilikom donošenja odluke po konkursu, odnosno oglasu za slobodno radno mjesto, kada se ono primjenjuje i u kom zakonu je opisano, zatim pitanje ako svi kandidati ispunjavaju uslove za zapošljavanje po osnovu konkursa, odnosno oglasa da li je neophodan intervju s kandidatom i poslednje pitanje da li odluka mora da sadrži obrazloženje i da li obaveštenje o izboru kandidata mora sadržati i broj odluke. Želim ovim putem da vas zamolim da ta pitanja koja se odnose na normativna uređenja postupka zasnivanja radnog odnosa uputite i dostavite ministarstvu nadležnom za oblast radnih odnosa, a to je Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

Danas ste postavili jedno dopunsko pitanje zašto nema informacije na intervenciju Agencije za sprečavanje korupcije za određena zapošljavanja u Kliničkom centru Crne Gore. Naravno da smo postupajući veoma odgovorno i ažurno sve to dostavili Kliničkom centru na izjašnjenje kako bi dobili kompletну sliku i odredili se prema tom pitanju i odgovorili Agenciji za sprečavanje konkurenčije, ne korupcije, izvinjavam se, konkurenčije, kako ste naveli u svom dopunskom pitanju. Nakon dobijenih odgovora od strane Kliničkog centra, predučećemo sve što je u našoj nadležnosti i ono što je u skladu s zakonom, što može Ministarstvo u odnosu na svoje zakone koje mora da primjenjuje i poštuje. Zahvalujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 13:08:32)

Poslanice Vukićević, da vas najavim i da vam podršku da bi trebalo dobiti danas odgovor. Izvolite.

Anka Vukićević (19.12.19 13:08:41)

Moram da priznam da od ovog odgovora oni koji traže posao nemaju nikakve koristi.

Prvo, kada ističe rok da Klinički centar postupi po vašem zahtjevu, da usvoji pravilnik po kome će birati kandidata po osnovu oglasa. Gospodine Hrapoviću, da ja imam privatnu zdravstvenu ustanovu i da se na oglas koji sam dala prijave dva kandidata, jedan ima prosjek 9 i ima 15 godina staža i prijavi se kandidat koji ima dvije godine staža i prosjek 7, ja ili bih zvala da obavim intervju, a ako ne bih to bila u mogućnosti primila bih ovoga sa većim radnim iskustvom i sa većim prosjekom tokom studiranja. To je zdrava logika.

A ako Klinički centar između ta dva kandidata koja valjda ne poznaje direktor Kliničkog centra izabere kandidata koji ima lošije reference, bez intervjuja koji je bio u obavezi da obavi onda je tu toliko toga sporno i ja mogu negdje sa sigurnošću tvrditi da se tu radi o zloupotrebi službenog položaja i da je to diskreciono pravo koje nigdje ne postoji u Zakonu o radu stavljenom iznad Zakona o radu i iznad Ustava Crne Gore.

Dalje, očekujem taj pravilnik i očekujem od vas, ako ste u mogućnosti da me kao poslanicu crnogorskog Parlamenta obavijestite kada dobijete informaciju od Kliničkog centra da li je konačno pravilnik usvojen i dobro bi bilo, pošto je i gospodin Purišić ovdje, da interveniše i on kao u ime nadležnog ministarstva da se i u ostalim javnim institucijama, ustanovama usvoje slični pravilnici da bismo stali na put zloupotrebama prilikom zapošljavanja. Zahvalujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 13:10:40)

Hvala, poslanice Vukićević.

Možete kratko, moraću dati kratko onda i poslanici Vukićević.

Samo da ovako odgovorimo. Znači, drugo pitanje nećete psotavljati. Možda će i reći pa da čekamo.

Izvolite, ministre.

KENAN HRAPOVIĆ (19.12.19 13:11:10)

Zahvalujem.

Želim da saopštim da svaku odluku svakog direktora zdravstvene ustanove u Crnoj Gori koju doneše ona je podložna ispitivanju njene zakonitosti i svako onaj koji smatra da je oštećen prilikom prijema u nekoj zdravstvenoj ustanovi ima pravo, u skladu sa zakonom da podnese odgovarajući akt kako bi se ispitala ta odluka i svaki direktor je dužan da postupi u skladu sa tom odlukom.

A ono što mi kao Ministarstvo zdravlja ako dobijemo takve primjedbe i pritužbe, ono što će ja kao ministar sigurno da uradim odmah istog trenutka da pošaljem Upravi za inspekcijske poslove da iz svoje nadležnosti ispita zakonitost zapošljavanja u tom dijelu i nakon toga ministar može da donosi odluke, ali isključivo u skladu sa zakonima koji su u nadležnost u zdravstvenom sistemu, odnosno pokrivaju oblast zdravstva. Tako da kažem svi oni imaju kroz pravnu pouku u rješenjima koja dobijaju nakon završenog oglasa imaju pravnu pouku da mogu da svoju zaštitu potraže kod nadležnog suda i da se kroz postupak sudova dokaže da li je bilo sve u skladu sa zakonom ili ne. Zahvalujem.

PREDSEDJAVAČI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 13:12:25)

Hvala, ministre.

Poslanica Vukićević imate normalno proceduralnu minutnu reakciju.

ANKA VUKIĆEVIĆ (19.12.19 13:12:32)

Zahvalujem.

Gospodine ministre, građanin Crne Gore se po tom osnovu obraćao Ministarstvu zdravlja i dobio je odgovor da je Klinički centar pravno lice i da se Ministarstvo tu neće miješati. Ministarstvo zdravlja krovna institucija i odgovorna je za sve ono što se radi u zdravstvenim ustanovama, pa i kad su u pitanju zapošljavanja. Očekujem da će se te stvari konačno ispraviti jer nećemo imati koristi od novog zakona o radu. Upućujete građane na pravnu pouku i mogućnost rješavanja sporu pred, sad će biti Agencija za mirno rješavanje sporova i nadležni sudovi. A od čega će da žive ti ljudi dok se riješe ti sporovi? Koliko košta vođenje jednog susdskog spora? Šta se dešava sa Agencijom za mirno rješavanje sporova. Mi u Agenciji za mirno rješavanje sporova imamo pet inspektora rada na čelu sa glavnom inspektorkom (prekid) radila svoj posao kao inspektor rada a sad će dodatno da nas miri u okviru Agencije za mirno rješavanje sporova. I neka to nego što su u toj agenciji svi oni koji su učestvovali u koncipiranju novog, izadi novog zakona o radu. Pa ne možemo ovako, neke stvari se moraju jednostavno mijenjati. Vrijeme je da se neke stvari promijene u interesu svih građana Crne Gore. Na ovaj način to nećemo promjeniti. Zahvalujem.

PREDSEDJAVAČI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 13:14:03)

Hvala, poslanice Vukićević.

Poslanice Vukićević, vaše pitanje je i traži odgovor ministra Purišića, da čujemo.

KEMAL PURIŠIĆ (19.12.19 13:14:17)

Uvažena poslanice Vukićević,

Mislim da je došlo do nerazumijevanja određenog. Dakle, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je nadležno da predlaže radno zakonodavstvo. Vi ste u Parlamentu nadležni da ga tumačite, dajete pravno tumačenje normi. Uprava za inspekcijske poslove u kojoj funkcioniše

inspekcija rada je nadležna da kontroliše, a Ministarstvo ekonomije je nadležno da kontroliše zakonitost i cjelishodnost odluka koje donosi Uprava za inspekcijske poslove. Upravna inspekcija funkcioniše kod Ministarstva javne uprave. Dakle, u Ministarstvu rada smo nadležni da predlažemo politike i ništa više od toga.

Složiću se sa vama da ovo nije dobra okolnost iz prostog razloga što bi dobro bil oda Ministarstvo rada koje predlaže politike ima instrument sproveđenja tih politika, odnosno kontrole na terenu u praksi. Ali to nije tako trenutno i evo ja sam dao ovde par informacija i molim vas da razumijete našu poziciju i r azloge zašto smo vas uputili da nešto bliži odgovor dobijete od resornog ministarstva iako smo svjesni da ni oni nemaju pravi odgovor na ove stvari, ali ipak negdje vode računa o onome što se dešava u resoru zdravstva generalno, pa bi mogli barem posredno da dobiju informaciju za vas. To je nešto što sam želio da kažem konkretno vezano za pitanje.

Evo još jedan razlog zašto bi bilo dobro da u resoru rada bude inspekcija rada. Poglavlje 19 jedno od zatvarajućih mjerila je da se usvoji usaglašeni Zakon o radu, usaglašen sa Evropskom komisijom, i Zakon o zaštiti zdravlja na radu i da se primjeni u realnom životu ta norma. Bez ovoga mehanizma će biti nešto teže, ali ne kažem nemoguće i mi ćemo se svakak otruditi da sarađujemo. Ovo što sam danas čuo od vas ja ću podijeliti sa direktorom Uprave za inspekcijske poslove i sa koleginicom ministarkom ekonomije da vidimo ima li tu prostora da se unaprijedi.

Vezano za ono, dodatna pitanja koja ste postavili. Da li treba odluka da ima obrazloženje? Naravno da treba. Da li postoje diskreciona ovlašćenja direktora? Nema diskreciona ovlašćenja osim što je dužan da vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti, misli se na nacionalnu zastupljenost za to što je to propisano sistemskim zakonima o državnoj upravi i Zakonom o službenicima i namještenicima. Kod zapošljavanja pod istim uslovima može da izabere kandidata koji je manje zastupljen, ne može nego je dužan da to uradi. Ostalo ja da znam ne postoji diskreciono ovlašćenje nego se najčešće vodi intervju, to je predviđeno podzakonskim, odnosno opštim aktima poslodavca i na intervjuu i ostale reference se procijene pa se onda doneše odluka. To je ono što je, ajde da kažem opšte mjesto u ovoj politici. Za detalje ne znam.

Naravno, tu je mnogo važno šta piše u pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. Taj akt prepostavljam da postoji. Zahvalujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 13:18:22)

Hvala, ministre Purišić.
Poslanice Vukićević izvolite.

Anka Vukićević (19.12.19 13:18:29)

Inspekcija rada, saglasna sam, treba da se vrati u nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja. Vi predlažete zakone i valjda vi najbolje znate šta ste htjeli da postignete tim zakonom, pa sam i zbog toga ova pitanja postavila Ministarstvu rada i socijalnog stranja.

Samo na način na koji ste sad izjavili diskreciono pravo ne može da bude iznad zakona. Mora da se sproveđe intervj, mora da se dobro obrazloži zašto jedan kandidat bolji u odnosu na drugog je ono što će dovesti do primjene u realnom sektoru. Ako tako ne budemo postupali, ako ne usvojimo podzakonska akta koja će biti jasna i neće dozvoliti, neće ostaviti prostor za zloupotrebe, onda će možda ovi mladi ljudi manje odlaziti odavde, onda će možda i Crna Gora krenuti naprijed. Ako to ne budemo radili ja ne znam kud smo krenuli, zašto usvajamo zakone ako ni jedan zakon nema primjenu, realnu primjenu koju ste vi upravo dobro definisali. Zahvalujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 13:19:43)

Hvala, poslanice Vukićević.
Ovim smo završili pitanja koja su postavljena Ministarstvu zdravlja i prelazimo na pitanja

koja su upućena ministru rada i socijalnog staranja.

Ako ne grijesim, ministra zdravlja ćemo vidjeti sutra ujutru na još dva dodatna pitanja, po evidenciji poslanica Đurašković i Bulatović.

Prelazimo na jedno pitanje koje je upućeno za danasa ministru Purišiću, a pitanje je postavio kolega Neđeljko Rudović, izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (19.12.19 13:20:24)

Zahvaljujem.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, gospodine Purišiću,

Mislim da je ovo povezano sa pitanjem, gospodine Nimanbegu, koje ste vi postavili kolegama iz Ministarstva održivog razvoja i turizma pošto je jedna vrlo slična situacija. Stotine radnika su ostale niže.

Cetinjska košuta je jedinstven primjer u ovoj zemlji nebrige i ponoviću, iako su teške riječi, oholosti i bestidnosti ovakve vlasti prema ljudima.

Dakle, gospodine Purišiću, ja sam vam se obratio za nešto što je još nezabilježeno. 23 godine 1.200 radnika, odnosno manje nažalost, jer neki nisu živi, cetinjske Košute čekaju da im se isplati devet zarada ostvarenih 1995. i 96. godine. Ti radnici nikada neće moći da pođu u penziju, između ostalog i za to što im nije povezan radni staž punih pet godina, od 1996. do 2001. godine. Ti radnici se snalaze kako znaju i umiju da makar, da makar imaju tri obroka dnevno. Ja znam šta rade i znam da stopiraju put Budve tokom ljeta i čiste apartmane i od toga pokušavaju da makar obezbijede sebi i porodici da imaju što da jedu.

Kako je moguće da ova država 23 godine dozvoljava ovakav skanda?

Gospodine Nimanbegu, radnici Galeba su ostali na ledini ali za to su investitori i dalje zaštićeni, investitori koji punih 13 godina ne ispunjavaju investicioni plan. U ovoj zemlji su investitori koji se ne drže ugovora. investitori koji duguju državi za poreze i za koncesije preko 12 miliona eura, su oni koji uprkos tome dobijaju kredite od države Crne Gore, ali o radnicima koji su nešto zaradili i ostali bez toga se računa ne vodi. Zato sam, gospodine Purišiću, kao što smo sad evo došli konačno u situaciju da možemo da kažemo da je na pragu rješenje problema jedne profesorice Gimnazije, koja predaje filozofiju, ja sam vam se obratio sa nekakvom željom da ćemo moći uskoro da kažemo i da će biti riješen problem tih hiljadu i nešto radnika cetinjske Košute.

Ako ne znate, oni su gospodine Purišiću, prije tri godine novu godinu čekali ispred ulaza u Skupštinu Prijestonice Cetinje, pokušavajući da skrenu pažnju i vama koji ste tada bili ministar i prije toga pokušavajući mnogima prije vas i premijeru da kažu - pobogu jesmo li mi građani ove zemlje i zašto nam uskraćujete prava na elementarno dostojanstvo. Sudski procesi, tužbe, dopisi, molbe, apeli, pozivi, sve je to bilo uzalud, država je ostala nijema u pitanju je hiljade porodica.

Ja ću objasniti javnosti koja vjerovatno ne zna šta se sve dešavalo u Košuti i kako je neko imovinu koja je tada u današnjoj protivvrijednosti oko 16 miliona eura, kako je neko tu imovinu stavio u svoj džep, a radnike zakinuo.

Zato vas molim za odgovor - da li u svojim planovima za sljedeću godinu imate uopšte ove ljude i da li ste se interesovali do sada, uopšte da li ste znali za ovaj slučaj. Ako ste znali zanima me šta su bili vaši koraci?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 13:26:02)

Hvala, poslaniče Rudoviću.

Ministare Purišiću, da čujemo odgovor. Izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (19.12.19 13:26:09)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Rudović,

Odgovoriću na oba dijela vašeg pitanja, pa potrudiću se i na ova dopunska pitanja koja ste kroz elaboraciju obrazloženja pokrenuli.

Dakle, u nekoliko navrata počev od 2016. godine kada sam stupio na ovu dužnost, predstavnici bivši zaposleni Koštute Cetinje obraćali su se Ministarstvu rada i socijalnog staranja u cilju iznalaženja načina za isplatu devet neisplaćenih zarada bivših zaposlenih IMO Koštute koje datiraju, kao što ste kazali od 1996. godine tj. od dana uvođenja stečaja u tom privrednom društvu, nakon čega im je prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja i nijesu bili u mogućnosti da naplate neizmirena potraživanja.

Predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, barem dva puta i ja sam razgovarao sa predstavnicima Koštute su predočili predstavnicima bivšim zaposlenih IMO Koštute da rješenje situacije u kojoj se nalaze, odnosno naplata neizmirenih potraživanja nije u nadležnosti ovog ministarstva, nego Privrednog suda Crne Gore.

Nakon održanog sastanka iskoordinirao sam prijem i održavanje sastanka predstavnika bivših zaposlenih kod predsjednika Privrednog suda Crne Gore s obzirom da je prostor Koštute, kao što ste kazali, prodat, a kako je riječ o stečajnom postupku da se procijeni da li se potraživanja za bivše zaposlene mogu izmiriti iz stečajne mase. Ukoliko se ocijeni da se navedena potraživanja ne mogu izmiriti iz stečajne mase, tada, u skladu sa članom 99a Zakona o radu, mogu podnijeti zahtjev za ostvarivanje tih potraživanja kod Fonda rada.

Podsjećam i ovim putem da je odredbom člana 146 Zakona o radu propisano da je poslodavac dužan da zaposlenom u slučaju prestanka radnog odnosa, odnosno otkaza ugovora o radu isplati sve neisplaćene zarade, naknade zarada i druga primanja koja je zaposleni ostvario do prestanka radnog odnosa, kao i da uplati doprinose za socijalno osiguranje u skladu sa Zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu. Ukoliko je do prestanka radnog odnosa, odnosno otkaza ugovora o radu došlo uslijed stečaja preduzeća, u tom slučaju sva neizmirena potraživanja isplaćuju se iz stečajne mase u skladu sa odredbama Zakona o stečaju. Međutim, ako neizmirena potraživanja zaposlenih nijesu isplaćena iz stečajne mase, što je izgleda ovdje dijelom situacija, u cijelosti ili djelimično. Tada se pravo na isplatu neizmirenih potraživanja zaposlenih po osnovu radnog odnosa kod podloddavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, ostvaruje preko Fonda rada u skladu sa odredbama Zakona o Fondu rada.

Shodno tom zakonu, da podsjetim, izmiruju se do šest neto zarada u visini minimalne zarade koje je zaposleni ostvario a nijesu mu isplaćene, do dvije minimalne zarade za otpremninu, izmiruje se neisplaćeni godišnji odmor i po sudskoj odluci naknada štete za gubitak radne sposobnosti ili povredu na radu. Takođe, povezuje se radni staž, oko toga ću nešto detaljnije reći.

Imajući u vidu da stečajni postupci najčešće traju predugo, ovo je jedan od takvih primjera, a u cilju zaštite zaposlenih kojima radni odnos prestaje uslijed stačaja, Vlada Crne Gore je prilikom izrade novog zakona o radu, posebnu pažnju posvetila ovoj kategoriji zaposlenih. Danas mogu u odgovoru na vaše pitanje da kažme ono što ćemo sjutra ovdje raspravljati, imamo razloga da budemo zadovoljni, imate i vi razloga da budete zadovoljni što možete obavijestiti ove ljudi da ubuduće, ako se usvoji ono što je Vlada predložila, radnici koji su u ovakvoj ili sličnoj situaciji, neće morati da čekaju okončanje stečajnog postupka da namire svoja potraživanja iz radnog odnosa nego će to moći da ostvare odmah nakon verifikacije potraživanja od strane stečenog vijeća i stečajnog upravnika kao povjerilac u nastavku stečajnog postupka i pokušati da ono što je u ime poslodavca isplatio povrati. To je jedna novina i predlažemo, ja vjerujem da će se i usvojiti amandman koji je Vlada inicirala, da se sva ta potraživanja koja su čekana godinama da se okonča stečajni postupak, da će se ona automatski nakon verifikacije moći ostvariti, što će popraviti socijalnu sliku zaposlenih. Naravno lišiti ih brige oko toga da li će jednog momenta moći da ostvare pravo na penziju koje pravo su ustvarili za rad. Ova zaštitna norma je, složićete se, od posebnog značaja iz razloga što će određeni bivši zaposleni koji nijesu mogli da ostvaruju potraživanja iz osnovu rada i po osnovu rada ova prava budući ostvarivati u skladu sa odredbama novog zakona o radu i ja cijenim da je ova norma jedna od jako važnih normi u novom Zakonu o radu.

Inače, informacije, potudio sam se da dobijem i neke informacije konkretnе od Privrednog suda i od Fonda rada kako su oni postupali u međuvremenu u odnosu na legitimna očekivanja ovih radnika. Njih je bilo ukupno 1.171 zaposleni uključujući i zaposlene van Cetinja u raznim

poslovnim jedinicama van Cetinja.

Odgovor iz Privrednog suda da je stečajni postupak okončan na pravnim licem, odnosno kompanijom ali nije izvršena potpuna raspodjela stečaja.... Dakle, još uvijek postoji mogućnost da se u toj raspodjeli nešto od zarađenih zarada i ostalih prinadležnosti može ostvariti. To je odgovor koji imamo.

Fond rada je podnijeto 194 zahtjeva za isplatu otpremnine od 1.926 eura i usvojeno je i isplaćeno 165 od 194 radnicima firme EMG piel koja je preuzeila bivše radnike Koštute je isplaćena otpremnina za 142 zaposlena. Ostali radnici po rješenju stačajnog sudije i upravnika isplaćeni su od strane Vlade. Za zarade zapsolenih Vlada je 30.06. 98. godine isplatila 4,5 miliona tadašnjih dinara, ja nijesam uspio da to preračunam njihovih stvarnih potraživanja ali imam informaciju da je ovaj novac isplaćen.

Ono što sam, pošto sam imao više prilika da razgovaram sa njima i ono što je bilo u portfelju našeg ministarstva, mi smo pojedine radnike koji žive u teškim uslovima, pokušavali da pomognemo preko Centra za socijalni rad ali to je, možda nisam trebao ni da kažem, to je prosto tekući posao. Pitanje se ne odnosi na ovu konkretnu stvar.

Uvaženi poslaniče Rudović, to smo radili. Mislim da je ovaj novi pristup Zakonu o radu i Zakonu o Fondu rada nešto što može da obraduje ne samo ove nego i druge zaposlene ima takvih nekoliko hiljada koji su zarođeni u stečaju, oni će ubuduće, ako se usvoje ova rješenja, automatski da dobiju to što se kroz Zakon o Fondu rada isplaćuje, to je dio šest minimalnih zarada i ono što sam pomenuo i da im se poveže radni staž maksimalno za 15 godina. To povezivanje se ranije dešavalo u trenutku kada se ostvarivalo pravo na penziju. Intencija novog zakona je da se to uradi odmah. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (19.12.19 13:35:45)

Hvala, ministre Purišiću.

Poslaniče Rudoviću, da čujem ovaš komentar na odgovor.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (19.12.19 13:35:53)

Kolega Purišiću, evo ponovo imamo neku vijest koja jeste donekle ohrabrujuća ali vidimo da neće u potpunosti namiriti ono što su potraživanja radnika Koštute. Za šest mjeseci, odnosno šest zarada će moći dobiti, za tri neće, povezaće se radni staž.

Ja pozdravljam sve što je iskorak, ali vas podsjećam, vi ste ministar tri godine ,i u četvrtoj godini svog mandata vi se bavite ovim ljudima. To su ljudi, među njima i oni koji su kao supružnici radili u Koštuti, koji su se suočili sa činjenicom da odjednom nemaju ama baš nikakvih prihoda sa neizvjesnošću, sa surovošću ovog vremena i ovog sistema pokušavajući da prežive. I danas je 23 godine od kada traje ta njihova situacija, za neke koje ja znam mogu reći i agonija, jer imate primjere, gospodine Purišiću, đe u cijeloj familiji niko nema primanja i dan danas. Nikakva redovna primanja, nikakvo zaposlenje, ni supružnici ni đeca. Vi ste, odnosno tadašnja vlast, a evo nažalost i sadašnja je te ljudi dovela u ovu situaciju.

Vi danas meni kažete da je, ako se procijeni da se ne mogu naplatiti iz stečajne mase, da će se naplatiti uz pomoć novog zakona direktno, po ubrzanoj proceduri, od Fonda rada itd. 23 godine ovo traje.

Gospodine Purišiću, samo da vas podsjetim, kada je Koštuta pošla u stečaj 2001. godine je kroz stečaj imovinu Koštute kupila firma koja se zvala Montenegro modern shoes. Pa je onda i ta firma pošla u stečaj, ali je isplaćeno iz stečajne mase, kao prioritetni povjerioci 20 radnika kompanije Montenegro modern shoes. To je 2000. godina. A radnici Koštute iz iste godine čekaju zarađene plate i dan danas nijesu isplaćene. Imovina "Koštute" koja je vrijedjela između 15 i 18 miliona eura današnje protivvrijednosti je prodata za šest miliona maraka. Ta imovina je podrazumijevala 48 poslovnih prostora ili prodavnica Koštute na teritoriji cijele ex Jugoslavije. Ta imovina je, između ostalog, imala 600 mašina od kojih je samo jedna vrijedjela 1,2 miliona maraka. Od sve te imovine radnici nijesu mogli da se naplate. Gdje je završila ta imovina? Čini li

vam se da tu nešto nije baš jasno, čini li vam se da neko treba možda da istraži šta je sve rađeno sa imovinom "Košute" i da ustanovimo jednom za vazda u čijem su džepu završile pare od vrijedne imovine "Košute" čija je posledica činjenica da su radnici "Košute" ostali praznih ruku? Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (19.12.19 13:40:30)

Hvala, poslaniče Rudoviću.

Prije nego što zahvalim i vama i ministru Purišiću i svim kolegama na današnjem radu, želim još jednom da svim onima koji slave Svetog Nikolu čestitam Nikoljdan, takođe želim i osobno čestitati dan oslobođenja Podgorice, svim Podgoričanima, a posebno Titograđanima. Ovim ćemo završiti rad za danas i nastavljamo sutra u 9h, po našoj evidenciji ovdje idemo sa Ministarstvom finansija dva pitanja, Ministarstvo prosvjete dva, Ministarstvo nauke jedno i tako dalje, po redosledu kao što je u materijalu što je priložen i dio pitanje će se prenijeti takođe u ponedeljak, takođe sa početkom u 9h. Ja svima zahvaljujem na današnjem radu i vidimo se sutra ujutru.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 09:17:29)

Dobro jutro, koleginice poslanice, kolege poslanici.

Nastavljamo Sedmu posebnu sjednicu i nastavljamo sa postavljanjem pitanja.

Danas ćemo ići sa sljedećim redoslijedom: jedno pitanje ministru finansija gospodinu Radunoviću, dva pitanja Ministarstvu prosvjete, jedno pitanje ministarki nauke, pitanje ministarki ekonomije, ministru saobraćaja i pomorstva jedno pitanje i dva pitanja ministru zdravlja Kenanu Hrapoviću.

Kao što sam najavio, prvo je ministar finansija Darko Radunović. Pozdravljam ga. Pitanje je postavila koleginica Vera Bulatović.

Poslanice Bulatović, izvolite. Imate riječ.

Vera Bulatović (20.12.19 09:18:20)

Moje poslaničko pitanje upućeno je ministru finansija i glasi:

Kakav odnos Ministarstvo finansija i Vlada Crne Gore imaju prema građanima kad su izdvajanja za hranu i bezalkoholna pića preko 24% ukupnih rashoda domaćinstva, što je duplo više nego u zemljama Evropske unije?

Po podacima Evrostata, potrošnja za hranu i bezalkoholna pića u domaćinstvima Evropske unije za 2018. godinu iznosila je 6,6 bruto domaćeg proizvoda dvadesetosmočlanog bloka, dok su ukupni rashodi domaćinstava na hranu i bezalkoholna pića u Crnoj Gori 24,8% ukupnih troškova. U Crnoj Gori već decenijama je komplikovana finansijsko-ekonomska situacija u kojoj većina građana teško živi (da ne upotrijebim drugačiji izraz). Prosječna neto zarada je u avgustu ove godine iznosila 513 eura, odnosno 517 eura. Minimalna zarada do jula ove godine bila je 193 eura, a od jula je povećana na 220 eura. Socijalna pomoć iznosi oko 63,50 do 120,70 eura. Dječiji dodatak mogu dobiti samo korisnici socijalne pomoći i to najviše za troje djece (bez obzira u kom su uzrastu ta pomoć iznosi 24 eura). Ukupna cijena minimalne potrošačke korpe u septembru ove godine iznosila je 642,4 eura. Sa druge strane, imamo broj milionera u Crnoj Gori. Prema podacima Centralne banke, u avgustu ove godine to je 71 fizičko lice. Ukupan iznos od 10 najvećih depozita građana u Crnoj Gori iznosi 88,2 miliona, a ukupan iznos deset najvećih depozita građana rezidenata iznosi 32,4 miliona eura, a ne raspolaže se podacima o zanimanjima tih klijenata. Javni dug u Crnoj Gori na kraju 2006. godine, znači prije nezavisnosti, bio je oko 700 miliona, a na kraju prošle godine 3,26 miliardi. Gdje je potrošeno dvije i po miliarde? Za finansiranje zarobljenih institucija, za plaćanje raznih simpozijuma, seminara, možemo samo reći da službeni put jedne osobe u inostranstvo košta od 600 do 1.000 eura. Jedan od naših ministara je jedno noćenje u Rimu platio, odnosno nego građani Crne Gore za njegovo noćenje u Rimu platili su 1.600 eura. U tom ministarstvu za službena putovanja bilo je dodijeljeno oko 18.000, plus

9.000 eura za UNESCO i sve je to potrošeno na razna putovanja i prezentacije tog ministarstva.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:21:38)

Hvala, poslanice Bulatović.
Ministre, izvolite. Imate mogućnost odgovora.

DARKO RADUNOVIĆ (20.12.19 09:21:47)

Poštovani predsjedavajući, poštovana poslanice,
Prije nego odgovorim na Vaše pitanje, moram ukazati na nekoliko metodoloških napomena. Naime, jedini i zvanični izvor podataka o potrošnji domaćinstava je anketa o potrošnji domaćinstava, koju sprovodi Uprava za statistiku MONSTAT na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike. Cilj istraživanja je da prikupljeni podaci o prihodima, rashodima i potrošnji domaćinstva, kao i o važnim pokazateljima životnog standarda, uslovi stanovanja, snabdjevenost domaćinstva trajnim potrošnim dobrima i slično i osnovni podaci o demografskim, ekonomskim, sociološkim karakteristikama domaćinstava. Anketom o potrošnji domaćinstava obuhvataju se domaćinstva na teritoriji Crne Gore, a podaci se koriste za izradu bilansa lične potrošnje u sistemu nacionalnih računa Crne Gore. Potrošnja domaćinstava, kao kategorija bruto domaćeg proizvoda, u posljednjih nekoliko godina ima najveći uticaj na rast bruto domaćeg proizvoda u Crnoj Gori kako zbog velikog učešća, tako i zbog kontinuiranog rasta koji je bio najviše opredijeljen rastom zaposlenosti. Rast potrošnje domaćinstava u narednom periodu biće postaknut, pored rasta zaposlenosti i po osnovu povećanja minimalne zarade, povećanja zarada u prosvjeti i zdravstvu, ukidanje takozvanog kriznog poreza na plate. Pomenuta povećanja će direktno uticati na povećanje raspoloživih sredstava za potrošnju domaćinstava.

Što se tiče strukture lične potrošnje domaćinstava po grupama proizvoda i usluga, prema posljednjim dostupnim podacima iz ankete o potrošnji domaćinstava, za 2017. godinu tri kategorije proizvoda i usluga dominantno učestvuju u strukturi lične potrošnje. To su: hrana i bezalkoholna pića, stanovanje, voda i struja i transport, u procentima - 33,2%, 13,2% i transport 11,6%. Kad je izdvajanje za hranu u pitanju, značajno je pomenuti da su cijene najvažnijih prehrambenih proizvoda u Crnoj Gori ispod prosjeka Evropske unije, tako da na primjer cijena hljeba je na nivou od 74% prosjeka Evropske unije, mesa 62%, mlijeka, sira i jaja 83% od prosjeka Evropske unije. Povećanjem raspoloživih sredstava za potrošnju domaćinstava po osnovu rasta zaposlenosti zarada za očekivati je da će smanjiti učešće izdvajanja za hranu u ukupnoj potrošnji domaćinstava. Uporedni pokazatelji o potrošnji domaćinstava u Evropskoj uniji iz 2015. godine, anketa ovakve vrste se u Evropskoj uniji rade jednom u pet godina, pokazuju da je najveće prosječne izdvajanje domaćinstva u Evropskoj uniji za troškove stanovanja 24,7%, dok se za hranu i bezalkoholna pića prosječno troši 11%, ali uz velike razlike po zemljama u zavisnosti od stepena razvijenosti standarda. Tako za hranu u Velikoj Britaniji izdvajaju 6,9%, Njemačkoj 9,4% dok je najveće izdvajanje u okviru Evropske unije zabilježeno u Rumuniji 26,4%.

Iz navedenog se jasno vidi da razvijene zemlje imaju manje procentualno izdvajanje za hranu. Odgovornim vođenjem ekonomске politike, Vlada Crne Gore predano radi na stvaranju uslova za rast standarda svih građana, što pokazuju podaci o kontinuiranom rastu bruto domaćeg proizvoda po stanovniku, prema standardu kupovne moći. Za posljednjih nekoliko godina ovaj pokazatelj je porastao sa 42 u 2015. godini na 47 u 2018. godini prosjeka Evropske unije.

Od zemalja iz regiona koji imaju status kandidata ili potencijalnog kandidata za članstvo u Evropsku uniju, Crna Gora ima najveći brugo domaći proizvod po stanovniku prema standardu kupovne moći. Strateški razvojni cilj Crne Gore je pametan, održiv, inkluzivan ekonomski rast koji će doprinijeti smanjenju razvojnog jaza zemlje u odnosu na prosjek Evropske unije i povećanje kvaliteta života svih njenih građana.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:26:11)

Hvala, ministre Radunoviću.

Komentar na odgovor poslanice Bulatović. Izvolite.

VERA BULATOVIĆ (20.12.19 09:26:18)

Ministre, ja Vam zahvaljujem na ovim finim statističkim podacima, ali ja sam se iskreno nadala da će mi dati neku nadu da će građani Crne Gore u 2020. godini bolje življeti. Postoji jedna priča u narodu, gdje se bruto društveni poredak zove bezočno drska prevara.

Statistika je nešto što nam strašno zagorčava život, jer po toj statistici mi smo lideri u regionu u mnogo čemu, a u suštini smo lideri u regionu samo u dužini pregovora sa Evropskom unijom.

Što se tiče stepena siromaštva, to najbolje govore podaci Banke hrane. Vjerujte mi, na raznim društvenim mrežama i servisima, ove emisije koje se tiču pomaganja, gospodin Genci je učestvovao u jednoj takvoj emisiji, pokazaju koji je stepen siromaštva našeg naroda. Imate jedan podatak koji nijeste rekli. To je broj zaposlenih u Crnoj Gori, od toga broja zaposlenih ima veliki broj sive ekonomije. Siva ekonomija u Crnoj Gori najbolje bi se savladala kad bi svi imali dovoljno za ova izdvajanja što se tiče hrane i bezalkoholnih pića. Našeg kolegu, ljekara po struci, kad je prešao u privatne ljekare smo pitali kako je u tom privatnem sektoru. On nam je ovako odgovorio: "Prvi put sam kupio cipele koje mi se sviđaju, a ne za koje mogu da izdvojam novac."

Sa druge strane, ono što strašno nervira građane Crne Gore - umjesto otvaranja radnih mjesta otvaraju se narodne kuhinje. To je indirektno priznavanje Vlade i ovog režima da je siromaštvo u Crnoj Gori jako zastupljeno. O ulaganju u obrazovanje, u zdravstvo, u sudstvo, kao stubove jednog društva, neću ni da pričam. Pričaću samo o onome koliko je izdvojeno. Dobili smo podatke koje je moj predsjednik Milan Knežević na jednom presu izložio koliko je potrošeno za putovanje Tužilaštva na egzotične destinacije. Uz to, ja ću dodati i dio o sudstvu, u kome se kaže da su u proteklih pet godina pet advokata koji su završavali svoju dužnost po službenoj dužnosti, branili su optužene, zaradili su više do dva miliona. Da ne pričam o raznim prezentacijama Crne Gore u zemljama Evropske unije, koji dobijaju naši visoki funkcioneri kao da nemamo ambasadore u tim zemljama pa sad moramo još dodatno. Stezanje kaiša se ne odnosi na visoke državne funkcionere, samo na obične smrtnike i onda tu važi ona narodna: "Ko ima, daj mu; ko nema, uzmi mu i ono što ima." Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:29:36)

Hvala Vam, poslanice Bulatović.

Prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu prosvjete. Još jednom hvala, ministre Radunoviću, viđaćemo se češće ovih dana.

Ispred Ministarstva prosvjete sa nama je državni sekretar ministarstva Aleksandar Mitrović. On će odgovarati na dva pitanja. Prvo pitanje sam uputio i to u drugom pokušaju da čujem odgovor. Samo da obrazložim, još jednom, zbog javnosti i kontinuiteta:

Poštovani ministre Šehoviću, koja je sudska petoro mladih diplomaca koji su završili studije na Medicinskom fakultetu u Tirani, smjer Javno zdravlje (sa njihovim slučajem sam Vas i prije upoznao), a koji nakon priznavanja diploma od strane vašeg ministarstva ne mogu nikako vršiti izjednačavanje istih iz razloga što ne postoji adekvatan studijski program u Crnoj Gori?

Napominjem da su neki od njih i završili pripravnički staž u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, ali da ne mogu položiti stručni ispit zbog gore navedenih razloga, a što ih u potpunosti sputava na realizaciji osnovnog ljudskog prava, prava na zapošljavanje.

Kratko obrazloženje: Kao poslanik sam kontaktiran više puta da postoji problem u izjednačavanju stečenih diploma. Naime, iako su bečelor i specijalističke studije priznate, nositrifikovane, kako ste to kaže, u Ministarstvu prosvjete tokom 2015 - 2018. i da su stručno osposobljavanje odradili u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja u Ulcinju ili u Baru, zahtjev

za izjednačavanje se već dvije godine ne realizuje. Kontaktirao sam Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo zdravlja, Ljekrasku komoru. Nadam se da će nam pomoći odgovor Ministarstva prosvjete danas.

Gospodine Mitroviću, izvolite.

ALEKSANDAR MITROVIĆ (20.12.19 09:31:52)

Poštovane poslanice, dame i gospodo,

Na postavljeno pitanje Ministarstvo prosvjete je pripremilo sljedeći odgovor:

U skladu sa Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, Ministarstvo prosvjete je, između ostalog, nadležno za priznavanje inostranih obrazovnih isprava u svrhu zapošljavanja. Za lica koja su završila studijski program Javno zdravlje na Medicinskom fakultetu u Tirani Ministarstvo prosvjete je, rješavajući po njihovim zahtjevima, a po dobijanju potrebnih informacija, u skladu sa zakonom, donijelo rješenja o priznavanju obrazovnih isprava stečenih u Republici Albaniji. U skladu sa Zakonom, izjednačavanje kvalifikacija vrše škole, odnosno ustanova koja realizuje uporediv obrazovni, odnosno studijski program u skladu sa aktom škole, odnosno ustanove.

Ukoliko u Crnoj Gori ne postoji škola, odnosno ustanova koja realizuje uporediv obrazovni, odnosno studijski program, izjednačavanje kvalifikacija vrši nadležno stručno tijelo. Kako ne postoji uporediv obrazovni program, Ljekarska komora Crne Gore je, kao nadležno stručno tijelo, u jednom slučaju po zahtjevu za izjednačavanje kvalifikacije stečene na programu Javno zdravlje sa programom u Crnoj Gori, formirala komisiju od eksperata iz ove oblasti. Komisija je u predmetnom slučaju donijela negativno mišljenje. Kako bi lica sa stečenim visokim obrazovanjem ostvarila radni angažman u sektoru zdravstva, odnosno obavljala poslove zdravstvene djelatnosti, neophodno je da ispune uslove propisane posebnim propisom Ministarstva zdravlja, odnosno Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Ovim Zakonom propisano je da zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni saradnik koji je stekao odgovarajuće obrazovanje u inostranstvu, može da obavlja poslove zdravstvene djelatnosti ukoliko je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave o stečenom obrazovanju i izjednačavanje inostrane kvalifikacije nivoa obrazovanja, u skladu sa posebnim zakonom.

Takođe, želim da Vas informišem da su u toku su izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Ministarstvo prosvjete ne može uticati na uslove za zapošljavanje u sektoru zdravstva, budući da se radi o posebno regulisanoj profesiji iz domena zdravstva. Međutim, Ministarstvo će svakako nastojati da kroz izmjene Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava unaprijedi i postupak izjednačavanja kvalifikacija stečenih u inostranstvu učini dostupnijim i efikasnijim. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:34:26)

Hvala, gospodine Mitroviću.

U svom komentaru, koji će biti ponavljanje možda nekih Vaših stavova što ste pročitali, ali zbilja moram, u članu 22 Izjednačavanje kvalifikacija zakona piše: izjednačavanje i kvalifikaciju vrši škola, odnosno ustanova koja realizuje uporediv obrazovni program, odnosno studijski program ... škole, odnosno ustanove. Ukoliko u Crnoj Gori ne postoji škola, odnosno ustanova koja realizuje uporediv obrazovni studijski program, izjednačavanje kvalifikacija vrši nadležno stručno tijelo. Stručno tijelo iz stava 2 ovog člana je profesionalno udruženje sastavljeno od stručnjaka iz određene oblasti za koje se traži izjednačavanje kvalifikacija. Da je cijeli ovaj proces negdje zaglavio između vaša dva ministarstva, Ministarstva prosvjete i Ministarstva zdravlja, i draga mi je da je ministar zdravlja ovdje, svjedoči da sam ja više puta kontaktirao vaša ministarstva i da se tim mладим ljudima treba omogućiti što prije priznavanje diploma.

Ova diploma je diploma, ne govorim o nekim diplomama koje je vaše ministarstvo više puta imalo i medijske nastupe i izmjene zakona, da dolaze sa fakulteta /prekid/, ovo je zvanični državni Medicinski fakultet u Tirani. Znači, to je državni organ i čak u susjednoj državi je napravljena lista zaposlenja ili profesija gdje se može raditi sa ovom školom. Ja ću ponoviti zbog javnosti:

epidemiologija zaraznih bolesti, epidemiologija hroničnih bolesti, sanitarni inspektor, vaspitanje i zdravstvena promocija, biostatistika, statističar, unošenje podataka u računare, higijena kao ... zdravlje životne sredine, školska higijena, komunalna higijena, urbana higijena, sanitарne usluge, ekologija ... centra. Ako mi nemamo te škole, ne priznajemo one koje imaju diplome, a istovremeno Medicinski fakultet je dana 06.12.2018. objavio konkurs za master studije iz ove oblasti na Univerzitetu ... u Kini. Komisija Medicinskog fakulteta tvrdi da nema uporediv, daje oglas a ljudi koji imaju te diplome ne priznaje. Nadam se da će ovo pitanje poslužiti da se ovaj problem ubrzo riješi. Hvala.

Ovim smo završili prvo pitanje koje sam postavio i iskomentarisao. Prelazimo na drugo pitanje koje je posvećeno ministru prosvjete, Ministarstvu prosvjete. Postavio ga je Slaven Radunović.

Samo zbog poslanika da pročitam ko je poslije Vas.

SLAVEN RADUNOVIĆ (20.12.19 09:37:35)

/Prekid/ Zašto nema gospodina Šehovića? Ja sam sad bio gore na Odboru. Kažu da je Šehović došao i da me čeka. Ja siđem, nema Šehovića. Gdje je Šehović?

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU:
U inostranstvu.

SLAVEN RADUNOVIĆ:
Pa zašto su reki da danas postavljamo pitanja?

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:37:58)

Pitanja su po redoslijedu. Na Kolegijumu je dogovarano da će to biti jedan dio u petak, pa u ponedjeljak.

SLAVEN RADUNOVIĆ (20.12.19 09:38:06)

Ja unaprijed znam kakav će da bude odgovor ako je tehničkog karaktera. Tako da ga ne moram ni postavljati.

PREDsjedavajući GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:38:13)

Državni sekretar je dovoljno kompetentan da da kvalitetan odgovor.

SLAVEN RADUNOVIĆ (20.12.19 09:38:19)

Ja ću sad zbog toga što ste rekli Vi, da bih ispoštovao gospodina, da ne misli da ja imam bilo što protiv čovjeka koji je danas ovdje da zastupa Ministarstvo, postaviti pitanje. Ali, biće vam jasno da se radi o političkom pitanju koje, državni sekretar je službenik, javni funkcijonjer, ali neko ko nema političku odgovornost po tom pitanju.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (20.12.19 09:38:43)

Samo da najavim, po našem redoslijedu treba da je ministarka nauke, poslanica Branka Bošnjak, pa ministarka ekonomije, poslanik Branko Radulović.

Izvolite.

Slaven Radunović (20.12.19 09:39:01)

Moje pitanje je bilo, na prvi dio vjerovatno može lako da se odgovori a drugi će da se izvrdava:

Koliko vrtića, osnovnih i srednjih škola ukupno ima u Crnoj Gori i da li makar jednom od tih ustanova rukovodi direktor koji je po nacionalnosti Srbin, rođen u Crnoj Gori? Ovo - rođen u Crnoj Gori nijesam slučajno stavio, jer nažalost sudbina je natjerala neke naše sunarodnike, koji su bili izbjeglice prije 20 godina da prihvatajući državljanstvo Crne Gore kojim im je omogućeno da sređuju na taj način svoj status i dovelo ih u krilo DPS-a. Tako da ima nekih koji su rođeni van Crne Gore, koji su bili izbjeglice ili snahe Srbijanke koje u mnogo čemu ne prate svoje suradnike iz Crne Gore. Znači - Od autohtonih Srba iz Crne Gore ima li jedan jedini čovjek koji je direktor neke ustanove školske u Crnoj Gori? Bio bih iznenadjen da mi kažete da ima. Ako bude, biće jedan ili dva. Vrlo često smo te stvari provjerivali, nikad nijesmo naišli na jednog. Naravno, prepostavljam da će odgovor da bude - za nas nije bitno ko je koje vjere, nacije i slično, ali nema ni jedan Srbin. Da je ovdje gospodin Šehović, duže bih ovo obrazlagao. Ovako zaista nemam volju, nego evo da čujem odgovor pa će komentarisati.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (20.12.19 09:40:48)

Hvala. Državni sekretar Mitrović.

Izvolite.

Aleksandar Mitrović (20.12.19 09:40:53)

Gospodine Radunoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Uvaženi poslanice, dame i gospodo,

Ministarstvo prosvjete na postavljeno poslaničko pitanje odgovara na sljedeći način:

U obrazovnom sistemu ne vlada politička, nacionalna ili bilo koja druga diskriminacija, što se najbolje može vidjeti kroz značajan broj zaposlenih u prosjeti koji su politički aktivni u raznim partijama, ali i društveno aktivni u najrazličitijim profilima organizacija, o čemu svakodnevno svjedičimo kroz medijske istupe. Direktore po nacionalnoj pripadnosti ne prebrojavamo, zbog čega Vam ne možemo odgovoriti na dato pitanje. Uostalom, Vi znate da je procedura pri izboru direktora i zapošljavanju samog kadra jasna. Kada govorimo o izboru direktora, taj proces je posebno prošle godine unaprijeđen, tako da sada tročlana komisija predlaže ministru rješenje za izbor direktora od prijavljenih kandidata nakon što se obavi razgovor sa njima. Takođe, vrlo je jasna i procedura zapošljavanja nastavnika. Nastavnik u javnoj ustanovi se zapošjava na osnovu javnog konkursa, u skladu sa zakonom. Odluku o zapošljavanju nastavnika donosi direktor ustanove na predlog komisije, u roku od 15 dana od dana istake roka za podnošenje prijava. Komisiju imenuje direktor ustanove, u skladu sa statutom ustanove. Pritom, javna ustanova može raspisati konkurs za zapošljavanje nastavnika isključivo ako ne postoji mogućnost da sporazumo preuzme nastavnika iz druge javne ustanove sa liste zaposlenih na neodređeno vrijeme, ima i sistematizovano radno mjesto, i ima dokaz Ministarstva o obezbjeđenim finansijskim sredstvima.

Dakle, procedure zapošljavanja su vrlo jasne. Na kraju naglašavam i da obrazovni sistem broji više od 13 hiljada zaposlenih i da u tom smislu pogodan za pretpostavke i špekulacije ovakve prirode, čak i kada u praksi situacija apsolutno nije takva. Želim da informišem i Vas i javnost, budući da je Crna Gora građanska država, da se u ovom periodu završava konkurs i

dodjela nagrada za najbolje nastavnike i učenike. To je nešto što u Ministarstvu činimo kako bismo postakli rad i kvalitet najboljih. U narednih par dana će biti dodijeljeno 526 nagrada za najbolje učenike i za najbolje nastavnike i njihove mentore. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 09:43:17)

Hvala.

Poslaniče Radunoviću, izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (20.12.19 09:43:22)

Što kažete - Crna Gora je građanska država je li tako? Stavite im znak jednakosti između crnogorski nacionalizam i građanski i onda pričate o Crnoj Gori kao građanskoj državi, a na partijskim kongresima donosite propise i programe oiz gradnji identiteta. Građanska država?

Slušajte, predstavnice Mitroviću, prvo mi nijeste odgovorili koliko ima vrtića, osnovnih škola i srednjih škola u Crnoj Gori, čisto da se prikaže koliko je drastičan slučaj, a onda samo kratko na to da u Crnoj Gori nema političke, nacionalne i druge diskriminacije. Vama su direktori škola članovi Glavnog odbora DPS-a. Direktorica Gimnazije je postala članica Glavnog odbora DPS-a. Žena radi sasvim korektno svoj posao, jedno je da radi svoj posao u organizacionom smislu korektno, ali i te kako se vidi ostrašćenost njena politička. Ona je, između ostalog, dozvolila snimanje šovinističkih serija, koje je radila Televizija Crne Gore, u biblioteci Gimnazije samo da bi se dao autoritet onom nesrećnom autoru koji je poslije dobio nagradu za to svoje šovinističko djelo i lažno. Tako da nemojte da nam pričate kako nema političke diskriminacije, jer to je glupo, jer bi to značilo da ja sad Vas pitam - ima li ijedan direktor koji je iz Demokratskog fronta ili iz SDP-a. Nema, iz SDP-a je možda bio neki koji je prešao u SD. Političke diskriminacije ima, jer direktori su članovi glavnog odbora. Ne znam jeste li Vi iz te stanke ili SD-a i iz koje ste stranke. Nije ni bitno, vjerovatno nijeste ni iz jedne stranke, nego ste izabrani na konkursu, 100%, profesionalac.

Što se tiče sastava u nastavničkom kadru, nemojte da se bavite podacima iz prostog razloga što oni nemaju veze sa vama. To je naslijedeno stanje. Prije 20 godina su se ljudi zaposlili, prije 30 godina, prije 40 godina, ljudi su se zaposlili. 'Ajde sad, majčin sine, zaposli se kao Srbin kao profesor, a da se prijavi bilo ko drugi na tvoje mjesto. 'Ajde, majčin sine, da te vidim da dobiješ posao. Nemojte to da pričate. Toliko je struktura profesorska i uopšte nastavnička promijenjena u zadnjih sedam, osam godina da je to strašno. To je stvarno strašno. Šta vam je sa profesorima Srpskog jezika koji su ostali bez posla prije desetak godina? Niko nije vraćen na posao. Pominjete da se vidi u /prekid/ i u nastupima ponekad na televiziji kako ima ljudi drugih nacija. Naravno da tamo ima časnih i poštenih ljudi koji nijesu spremni da zarad vaše plate od 500 eura se prodaju. Naravno da ima i da se ponašaju normalno i da ne kriju ko su. Ali ti ljudi ne mogu da budu direktori. Ja sam Vas ovdje pitao za direktore, a Vi ste pričali o nagradama. Pa što? Nijeste Vi izmješteni iz sunčevog sistema, pa normalno da dajete nagrade kao i druge države, nagrade za najbolje đake, najbolje profesore je li Bog dao. Apsolutno to pohvaljujem, ali to nema veze sa mojim pitanjem, niti koliko ima nastavnika i kako su oni deklarišu u emisijama. Mnogi zbog toga kako se deklarišu i kako kritikuju imaju poslije problema kad se vrate u školu. Tako dobijaju rasporede časova - danas jedan čas, sjutra tri, pa onda u drugu smjenu. Sistem mehanizma kažnjavanja je vrlo dobro razrađen. Ja sam Vas pitao koliko ima direktora ustanova koji se postavljaju od strane vašeg Ministarstva da se iskazuju nacionalno kao Srbi. Ja znam da Vi ne tražite formalno, ali bi bilo red da kažete - evo ja kao državni sekretar pozajem pet, jer Srba je 30%, pa nije normalno da ih ima pet da su Srbi privatno, ali Vi to ne možete da kažete jer nema. Jer, vam je posao u Ministarstvu da vršite selekciju negativnu - i nacionalnu i političku. To što, nažalost, reklamirate, sponzorišete objave o uspjesima velikim na nekakvima anketama CEDEM-a meni ne znači ništa. Mene zanimaju testovi po kojima su crnogorski đaci među posljednjima u Evropi.

Hvala.

PREDsjedavaJući GEnCi NiMANBEGU (20.12.19 09:48:29)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili pitanja koja su bila upućena Ministarstvu prosvjete.

Ja sam najavio da je ministarka nauke sada, ali bih zamolio da idemo sa pitanjem koje je upućeno ministarki ekonomije.

Pitanje postavlja profesor Branko Radulović.

Izvolite.

BRANKO RADULoviĆ (20.12.19 09:48:56)

Hvala, potpredsjedniče.

Ministarko, krajnje stručno, ništa politika, za dobro Crne Gore, postavio sam Vam pitanje:

Da li ste svjesni u načunom, stručnom pogledu i u nečemu što znaće ljudski refleksi i razbiranje, posebno imajući u vidu dinamična dešavanja u energetskom sektoru kako na globalnom nivou, tako i u Evropskoj uniji i regionu, te odiuke koje su usvojene i koje se najavljaju za sljedeću godinu - da nije izabrano optimalno rješenje ekološke sanacije Termoelektrane Pljevlja, toplifikacije Pljevalja, saniranja jalovišta i dalje eksploatacija uglja, da izbor konzorcijuma, kojeg čine kompanija Dec International, Bemax, BB Solar i Permonte, to neće obezbijediti. Očito je to učinjeno zbog interesa Đukanovića i njegove porodice i njemu bliske tajkunske firme. Zbog toga ćemo u dogledno vrijeme imati skupu i nekonkurentnu električnu energiju iz Termoelektrane i dovešće se u pitanje dalji njen rad. Ja ću svoje vrijeme poslije Vašeg, nadam se, stručnog i potpunog odgovora nadoknaditi u mom daljem odgovoru.

Hvala.

PREDsjedavaJući GEnCi NiMANBEGU (20.12.19 09:50:43)

Hvala poslaniku Raduloviću.

Ministarko Sekulić, izvolite. Vaš odgovor da čujemo.

DRAGICA SEKULIĆ (20.12.19 09:50:50)

Zahvaljujem. Uvaženi poslaniče Raduloviću, gledaću da Vam moj odgovor bude što stručniji.

Vi znate da se Evropska unija vezano za ovakva pitanja ne izjašnjava deklarativno, nego putem svojih dokumenata. Jedan od tih dokumenata je i baš Odluka Evropske unije 2017/1442 iz jula 2017. godine, kojom su propisani novi zahtjevniji parametri zaštite životne sredine predviđeni Direktivom o industrijskim emisijama iz 2010. godine kako za postojeće, tako i za potencijalne nove termoenergetske objekte. Vi znate da Termoelektrana ovakva kakva je sad je trebalo prema tim direktivama i prema direktivama koje se bave energetikom da ima svoj ograničen rad. Isto tako znate da je jedini način da se produži životni vijek našoj Termoelektrani u Pljevljima bio projekat ekološke rekonstrukcije, kako bi kroz ekološku rekonstrukciju ispunila zahtjeve i ove odluke i direktive.

Takođe, znate da je namjera da osim ekološke rekonstrukcije Termoelektrane, tim radovima bude obezbijeđena i toplifikacija grada Pljevalja baš iz razloga što sagledavajući sveukupnu situaciju u Pljevljima, zagađenju vazduha u tom gradu jednako doprinose i izolovana ložišta koja građani koriste zbog naravno toga što koriste ugalj kao najefтинiji energet. Svrha ekološke rekonstrukcije je da osim što će se obezbijediti desumporizacija, denetrifikacija, smanjenje emisija čvrstih čestica i ostalih elemenata, da se obezbijedi jeftin topli izvor za građane kako bi oni mogli umjesto da koriste ugalj da koriste topлоту iz Termoelektrane po nižim troškovima nego što je to ugalj. Jer, suština je bila da se ne dođe do toploте koja će građanima biti skuplja i

koja će nas opet vratiti na to da koriste ugalj u ložištima koja nemaju nikakve filtere.

Kako bi sve ovo ispunili, Elektroprivreda je putem javnog tendera dobila vrlo reputabilnu konsultantsku kompaniju, koja je napravila i tendersku dokumentaciju i idejno rješenje, a to je njemački Steag, koji je svojim ugovorom odgovoran za sve ono što piše u tenderskoj dokumentaciji i zahtjeve kako tehničke, tako i ostale koje izvođač radova mora da ispuni.

Nakon toga, Elektroprivreda je putem tendera Zakona o javnim nabavkama raspisala tender za izvođenje radova po dokumentaciji koju je pripremio njemački Steag. To ko je izabran i ko čini taj konzorcijum ne smije da dovede u bilo kakav rizik kvalitet izvedenih radova. Jer, kvalitet izvedenih radova mora da odgovara onome što su projektovane vrijednosti unutar idejnog projekta i unutar tenderske dokumentacije.

Prema informacijama koje imam iz Elektroprivrede, uskoro bi trebalo da bude potpisani ugovor i mi svi vjerujemo da će taj projekat donijeti značajne benefite opštini Pljevlja, posebno iz razloga što je i u saradnji sa Direkcijom za javne radove i u saradnji sa Opštinom Pljevlja dogovoren i usaglašeno na koji način će se dalje realizovati projekat toplifikacije. Elektroprivreda je preuzeila na sebe trošak izgradnje magistralnog toplovoda, Direkcija javnih radova određenog broja podstanica, Opština Pljevlja određeni dio distributivne mreže. Ukoliko sumnjate u bilo koji od podataka koji sadrži ta tenderska dokumentacija ili projekat, svaki dobromjeran savjet je dobrodošao. Jer, nije suština rekonstruisati Termoelektranu, to su vrlo provjerljivi podaci, vrlo laki za utvrđivanje, a mi smo dužni i prema energetskoj zajednici, pa i prema Evropskoj komisiji da se bavimo istinitim podacima kako bi rekonstruisani objekat mogao da nastavi da živi.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 09:55:33)

Hvala na odgovoru.

Da čujemo komentar profesora Radulovića.

BRANKO RADULOVIĆ (20.12.19 09:55:39)

Hvala.

Potpredsjedniče, molim Vas kad mi bude isticalo vrijeme, pošto sam nekada mnogo dobro vodio kažu i tehnički i na drugi način, tri, četiri sekunde - pritisnite i onda ćemo imati kontinuitet. Pa me onda diskretno opomenite, pa onda jače, jače kao ono na televiziji kad se onaj zub povećava pa onda vaš zub veći od mene, onda klap, sjednem.

Ministarko, ja sam redovni profesor. Moji drugari su Vaši profesori, sigurno i mentori. Moja riječ zbog te redovnosti mora da bude krajnje u javnom interesu, krajnje stručno. Ne da sam dobromjeran, nego upozoravam na katastrofu. Slušajte me dobro i ostanite i kad bude sljedeća tačka. To je vaše oko klimatskih dešavanja. Ministarko, ja sam na to upozoravao 10, 15, 20 godina. Sad ste počeli ponešto da radite na tome. Ovo je jedna od mnogih deklaracija koju sam ja sa Nebojom Medojevićem predložio 2010. godine, sa profesorom Ostojićem, sa elitama. Napravili smo idejni projekat Kruševo, zalagali se za termo blok jedan i dva ekološki.

Slušajte me, ja sam knjiški moljac. Radim po cito dan i po cijelu noć i to me čini srećnim u ovozemaljskom životu. Sami znate da se dešavaju, revolucija strašne stvari se dešava i ne zna se kako će ona završiti uopšte u energetici. Zna se da ništa ne može zamijeniti elektroenergetski sektor, prije svega, zbog transporta, ne zbog drugog. Plin je tranzit, nafta nestaje, dolaze fizijska, fuzija i da ne pričam sve druge stvari, obonovljivi izvori. Ono što je rekla predsjednica Evropske komisije, ona je zelena, tamo se promijenio... Molim Vas, kolega, u Vladi pričajte. Ja sam profesor, pa kad govorim volim da me slušaju. Ko ne voli, neka izade. Vi mene slušajte, ministarko. Slušajte, oni su zeleni, sve se promijenilo. Oni su luđi od mene i tako će biti kako ona kaže. Ona je rekla da će pedesete biti nulta emisija, da će Evropska unija pokazati cijelom svijetu, i Trampu, i Kini, i Japanu, i ne znam kome kako se brani ekološka zemlja. /Prekid/ Nisu se mogli dogоворити sa Poljacima, sa Poljacima su se dogovorili sad da ne pričamo o savjetu i vijeću, ali će iduće godine biti kvote na CO₂, na metan i azot oksid. To su tri komponente oko U Madridu ona sprdnja što

se desila, prije svega, zbog Amerike, Kine i Japana će se dovršiti iduće godine. Evropska zajednica je rekla da će se to napraviti do 2030. godine. Sve su ovo odluke.

Ministarko, sve ovo što Vi kažete ja imam. Prvo niste rekli za ovaj ugovor. Ne znam da li ste ga pocijepali ili ne. Oko rada sati do 2020. godine 20.000 časova treba da radi za pet godina Termoelektrana /prekid/ odlukom Vlade. Mi smo već potrošili vrijeme ispred sebe. Da li ćemo ovo poštovati ili nećemo, ja ne znam. Ako smo poštovali, onda treba Termoelektranu. Ja sam profesor redovni, matematika mi je u malom prstu. Znam da sabrem jedan i jedan. Pričate meni o ovome, a pogledajte ja kako sam išpartao. Ovo je, ministarko, odluka tačno iz 2017. godine - 1442. Na koje polutante se to odnosi? Odnosi se na polutante koji nisu u staklenoj bašti i na prašinu koja se može s vrećama ili preko elektromagnetsnih hvatati i sa onim jalovištem. Še je CO2? Ministarko, ovo je obična (prekid) Termoelektrana. Slušajte Vi starog profesora, Vi treba da se zalažete, nije lud vaš Vuković nego je pametan čovjek. Trebali ste davno da se zalažete za dvije termoelektrane jer imamo dva miliona tona vrlo kvalitetnog uglja. Ali kako? Zato što imamo još 20% onamo izgrađene infrastrukture. Da odmah skinemo polutante sad SO2, azotni oksid i čvrste čestice. I to je dato ovdje. Ne znam hoće li, pretpostavljam da će iako je duplo jeftinija. Ne znam, Blažo Milov ako je genije, možda je genije, pa i on se razumije u to. Još nisam siguran oko novih tehnologija /prekid/.

U pitanju je jedna od najvećih odluka. Dvije termoelektrane, a onda, ministarko, /prekid/ rude da li u ložištu, da li gore treba da ostavite prostor za nove tehnologije koje su već do 300 megavata, se već sprovode, termoelektrane da kad bude skup CO2, sad je neće oko 20 eura po toni, je li tako, 10, 20 zavisno, vidjećemo kako će biti u proljeće kad krenu zeleni da jurišaju. Ali, predviđaju svi da će za pet do šest godina biti 100 eura. Ako je na izlazu Termoelektrane 50 eura, sad od jednog megavata čini mi se 0,6 ide CO2 u tonama kad se ono prevede sve. Izračunaću tačno i kazaću vam.

Slušajte me, ministarko, tehnologija /prekid/, plus CO2 u određenom vremenu tehnologija da se montira. Imaju šest tehnologija. Na Island odmah da putujete po Novoj godini da vidite i povedite Markovića. Zajedno podite tamo, moj drug je predsjednik Parlamenta, da vidite tehnologiju koju, evo ministarka /prekid/ budućnost Crne Gore. Sa Albancima totalno isto. Ministarka nauke treba da zna Evropska unija zašto daje najviše para, za ovu tehnologiju. Podite vas dvije, premijera za ruku, između vas, ja ću vam obezbijediti vezu i ovo zaustavite i ubacite u ovaj tehnološki postupak mogućnost da se priključi tehnologija koja će potpuno sanirati ili prevesti ili kondezovati ili ga prevoditi u nešto što je /prekid/.

Znači mogu u tri faze da se pretvore. U suprotnom /prekid/ struju iz Termoelektrane koja neće biti konkurentna moraćemo je zatvoriti, a zašto da nemamo 2.000 gigavati sati iz Pljevalja? Pljevlja da budu kao na vrh Lovćena čisto i na Žabljaku i da imamo ono što kaže Vuković, a ja stalno ponavljam, ravnotežu između reverzibilne električne energije, između protočne i stabilne sunca, vjetra ne malih hidrocentrala i crnogorski san - leži, pare kaplju.

Slušajte me ovo hoću /prekid/ tehnološku šemu sa tom tehnologijom. Prvi susret - hoću da mi pokažete ovakav crtež, a ja ću Vama isto pokazati. Jeste li pročitali ono što sam Vam dao o aluminijumu? Dopunsko pitanje. Imam pravo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:05:07)

Hvala Vam, profesore Raduloviću.
Imate 30 sekundi.

BRANKO RADULOVIĆ (20.12.19 10:05:26)

Ministarko, da li ste pročitali knjižicu, popularnu, koju sam napravio iz Aluminijuma zajedno sa mojim najboljim drugarima, vodećim stručnjacima iz aluminijuma i da li Vam se vidokrug malo proširio? Samo mi recite - da ili ne.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:05:43)

Ministarko, možete ponoviti još jednom.

DRAGICA SEKULIĆ (20.12.19 10:05:53)

Za praznike sam je ostavila natenane da je pročitam.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:05:59)

Ovim smo završili redoslijed postavljanja pitanja.

Sada idemo na pravu nauku, na Ministarstvo nauke.

Poslanica Bošnjak je tu. Tu je i ministarka nauke Sanja Damjanović, koju pozdravljam.
Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (20.12.19 10:06:21)

Zahvaljujem.

Uvaženi građani, moje pitanje ministarki nauke je glasilo:

Koliko je naučnih i razvojnih projekata u posljednje tri godine finansirano isključivo iz budžeta Ministarstva nauke, ne uključujući projekte koji su sufinansirani ili koji se finansiraju iz fondova Evropske unije, niti bilateralne projekte? Dat spisak hronološki, po godinama, za svaku pojedinačno koji je projekat u pitanju, koja institucija je nosilac projekta, ko je rukovodilac, tj. vođa projekta, koliko traje ili je trajao i koliko je sredstava opredijeljeno za taj projekat?

Ministarko nauke, pratim ova dešavanja. Prvo Vam zahvaljujem zato što sam dobila već odgovor, što je rijetkost u ovom Parlamentu, i posjetila sam onaj web sajt, a moram priznati da je inače sajt Vlade vrlo nekako /prekid/, mislim da i tu treba uložiti pare da se napravi transparentnijim i jasnijim. Nekad je vrlo teško doći do nekih podataka, a pretpostavila sam da to negdje ima jer nelogično bi bilo da se ne pohvalite. Ispratila sam kolika su ulaganja u nauku. Imamo napretka, ali to je toliko minorno u odnosu na cifre koje mi izdvajamo, tako da 2016. godine je bilo svega 00,29% u odnosu na GDP, pa onda 2017. godine je bio pad 0,24%. Ja sam išla od kada ste Vi, i danas 2020. imamo 0,07, po projekcijama ovog budžeta najnovijeg, otprilike tri i po miliona da će se izdvojiti iz budžeta Ministarstva za naučne projekte ne samo za naučne, nego i za konsultantske usluge. Ali dobro, ja sam uzela da je to sve za nauku.

Vi znate da je Lisabonska konvencija predviđala 3%, 'ajde da kažemo i 2%, da je kao što je u većini zemalja, nijesu ni one neke razvijene dostigle toliko, ali to je 100 miliona, a mi tri i po miliona. Znate što je problem? Mislim, ministarko, da vi nekako svoj lični projekat što se tiče ovoga što radite jer meni se čini da ste vi neki svoj lični projekat - ja neću da kažem da to nije dobro, ali meni djeluje da nije to prioritet. Da smo imali mnogo većih prioriteta u odnosu na ovo što vi sada i što ste uspjeli da i predsjednik Vlade potpiše Sporazum i da se to sve što se dešava, dešava. Ogromne su pare u pitanju, nijesam sigurna da ćemo mi kao država imati efekat za razvoj sigurno, a meni se čini da što se tiče razvojnih projekata, u ovom što ste vi dali gotovo da nema. Ovdje većina ovoga što vi finansirate su fundamentalni projekti, naučno-istraživački, neki eksperimentalni, ima bilateralne saradnje i vrlo malo - ovo ovdje ću vam priznati za doktorske studije, vidim da pomažete konačno da se dobiju neka značajnija sredstva za izradu doktorata. Tu me brine isto jedna stvar, pa bih voljela kad budete odgovarali da mi kažete šta je sa onima koji doktoriraju negdje drugo, koji doktoriraju u Beogradu? Njih vidim ne finansirate. Čini mi se samo da finansirate koji na ovim visokoškolskim institucijama u Crnoj Gori rade doktorat. Mislim da bi trebali /prekid/ značajnih nauka gdje nam je vrlo bitno da steknemo doktora nauke i da zadržimo te ljudе ovdje.

Primjetila sam nekakva ogromna sredstva koja se daju za neke društvene nauke po nazivu. Ne bih se usudila pošto nijesam gledala projekte, pa neću sada da kvalifikujem, ali prosto

mi je nevjerovatno da projekat, kaže i to Adnan Čirgić, uz svo dužno poštovanje, znamo sve kapacitete i kako je uopšte dosegao ovo što je dosegao i kako je to da je to jedan politički bio projekat da se osnuje taj fakultet, bez obzira što je isti studijski program postojao u Nikšiću. To je dio ovih nedefinisanih identiteta i suludog ovog nauma crnogorskog koji eto imamo /prekid/ državnost, a još nijesmo identitet zaokružili. Pa smo otvorili dupli fakultet na Cetinju, da bi tamo neke koji su se promovisali više kao partijski činovnici, nego kao naučnici. Naziv projekta - Nove perspektive humanističkih nauka. Ko je on, bre, da daje sebi za pravo da on sad nove perspektive? To je toliko pretenciozno i ogromno i onda mu vi fino date 81.200 eura za taj projekat. Takvih ima sličnih ovdje.

Mislim, uništeno je ono što su stvarno bili istraživački centri, a to je onaj centar koji je bio uz Kombinat aluminijuma, tzv. Institut za aluminijum, gdje ste imali opremu koja je bila na svjetskom nivou. Isto ste imali u Nikšiću, Vi ste Nikšićanka pa znate. Vidim po ovim projektima da su Nikšićani favorizovani. /Prekid/ crnu metalurgiju, takođe, je bio sa vrhunskom opremom, tehnički fakulteti, jedno vrijeme i u okviru Radoja Dakića je bila odlična saradnja sa Univerzitetom i radilo se. Imali smo nauku koja je bila povezana sa privredom. Mi sad nažalost nemamo ni privrede, a onda je potpuno uništeno ovo i ništa od ovoga što se privatizuje nigdje ne стоји ona klauzula da se u okviru toga da postoji nekakav naučno-istraživački centar koji će da pravi neke inovacije, nešto novo što će da gura našu privredu. Vi znate da bez privrede mi ne možemo sa uslužnim djelatnostima, a i kao Crnogorci nijesmo baš tako okarakterisani da smo dobri za ove uslužne djelatnosti, što se i vidi pa uvozimo i taj kadar. Nastaviću kad završite.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:13:24)

Hvala poslanice Bošnjak.
Ministarko Damjanović, izvolite.

SANJA DAMJANOVIĆ (20.12.19 10:13:28)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi poslanice i poslanici, uvažena poslanice Bošnjak,

Ja Vam zaista zahvaljujem što ste postavili ovo pitanje, jer je to još jedan način da promovišemo nauku, naučne projekte, ali i princip rada našeg Ministarstva. Kao što ste rekli, ja sam Vam odgovore poslala u pisanoj formi, koji стоји оvdje ispred mene. Međutim, Vi ste sada otvorili mnogo više tema u odnosu na ono što ste tražili listu projekata.

Ministarstvo nauke je za tri godine finansiralo oko 320 projekata, tako kada bih išla sad kroz projekte, potrebno bi bilo mnogo više vremena. Iz tog razloga, svi projekti Ministarstva nauke su dostupni on line i mi smo vama dostavili i u pisanoj formi direktni link na projekte. Radi se zapravo o brošuri koju imamo odštampanu u papirnoj formi, pa će moći da takođe dostaviti.

Zapravo, u ovoj brošuri su svi projekti od januara 2017. godine do kraja decembra 2019. godine. Ova brošura zapravo sadrži odgovor na Vaše pitanje, a analizu možete da uradite, da isključite jednu vrstu projekata u odnosu na druge. Ukažali ste da je ulaganje u nauku malo, procenat oko 0,4%, ali ono što treba takođe da primijetite jeste da smo mi ipak uvećali budžet Ministarstva nauke, i svima zahvaljujem na tome, za čak 120%. 120% zvuči jako veliko. Rekli ste u principu da je apsolutna suma i dalje još mala. Zašto je mala? Zapravo ovaj procenat od 0,4%, na koji ste ukaživali trenutno, 4% BDP-a, nije mali zato što je u pitanju ulaganje države u nauku i inovacije. Ono što kod nas nedostaje u Crnoj Gori jeste ulaganje privrednog sektora. I ako pominjete razvijene zemlje, kao što je Njemačka, najveći dio procenta to 3% ulaganja BDP u nauku jeste iz privrednog sektora, njihova industrija. Mi upravo moramo da radimo na tome da podstaknemo i privredni sektor da ulaže. Znate svi da smo usvojili Strategiju pametne specijalizacije. Pozivam i profesora Radulovića, jer mi sada jasno znamo kojim putem treba Crna Gora da ide, šta nam je fokus, održivi izbori energije, održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane i zdravstveni turizam.

Znači, sad jednostavno treba da pravimo flak šip projekt i da idemo tim putem. To će biti

veliki iskorak za Crnu Goru, koji je na putu pridruživanja Evropske unije koji je u skladu sa zaokretom evropske politike ka Zelenom sporazumu. Veliki je potencijal ako budemo iskoristili ovu Strategiju pametne specijalizacije kojom ćemo upravo napraviti link privrednog sektora i akademskog sektora.

Kada su u pitanju totalna ulaganja Ministarstva nauke, što ste Vi rekli, konsultantske usluge, sav novac ide na projekte. Znači, rekla sam da smo finansirali 320 projekata. Ministarstvo nauke je za ovaj period od tri godine uložilo oko 13,4 miliona eura u ove projekte koji su u ovoj brošuri, a zapravo ukupna suma ovih projekata je mnogo viša - čak od oko 21 milion eura. Mi smo koristili razne instrumente da podstaknemo našu zajednicu na internacionalizaciju, na saradnju, na partnerstvo. Podstakli smo i privredni sektor da ulaže i zato smo uvećali naš budžet sa 13,4 miliona na 21 milion eura. U ovoj brošuri, prije svega, izlistane su i ove stipendije za doktorske studije koje ja smatram jako bitnim. Zašto? Zato što smo željeli da zadržimo ljudе ovdje u Crnoj Gori, koristimo finansijske instrumente maksimalne koje imamo i mi smo za ove tri godine kroz ove brošure, kroz naša direktna sredstva, ne ovo što smo povukli još iz EU fondova, zaposlili 120 visokokvalifikovanih ljudi. Ja mislim da morate da priznate da je to ipak velika vrijednost za našu državu, od čega su 36 doktorandi.

Sa druge strane, ono što hoću posebno da istaknem jeste rad Ministarstva nauke. Svi naši pozivi su javni pozivi. Mogu da se jave svi, ne samo isključivo akademska zajednica. Bukvalno svi koji mogu da donesu vrijednost ovom društву. S druge strane, kazali ste zašto je izbor ovaj ili onaj. Niko, ni ja ni niko iz Ministarstva nauke ne učestvuje u izboru projekata. Kod nas je transparentnost, na prvom mjestu javni pozivi, na drugom mjestu transparentnost. Zašto transparentnost? Kao mala država, sa malom naučnom zajednicom, teško je izvršiti evaluaciju projekata. Mi smo jedan lijep primjer u regionu jer smo uveli međunarodnu evaluaciju. Svaki projekat, bilo da su doktorske stipendije, bilaterale, inovativni grantovi, naučno-istraživački grantovi, imaju međunarodnu evaluaciju i to dvostepenu. Tako ako Vi meni sad kažete zašto je neko dobio projekt - zato što je pokazao konkurentnost. Nijesmo ga mi izabrali, izabrali su ga međunarodni evaluatori. I treće, to je jedini način da mi postignemo konkurentnost i napravimo vrijednost u društvu. Rasipanje novca, usitnjavanje novca ne može biti put kojim ide Crna Gora. Znači mi otvaramo pozive, svi mogu da uđu u arenu, a iz te arene izlaze najbolji. Oni koji ne ulaze ne mogu ni da se žale jer nisu ni pokušali da iskoriste naša sredstva.

Moram još jednu stvar SEEIIST projekat. Rekli ste i sami da guram neki svoj projekat. /Upadica/ Znači, mi njih podržavamo. /Upadica/ Pa recimo ja sam doktorirala u Hajdelbegu u Njemačkoj i jednostavno nije me podržala država. Ja sam dobila stipendiju. Jednostavno, doktorandi su svuda potreba. Mi hoćemo ove naše da zadržimo, ovo je neki put da ih zadržimo. Mi ipak naše doktorande gdje god da doktoriraju podržavamo, mi im plaćamo početna sredstva za upisivanje oko 500 eura, i kad završe doktorske studije u pripremi odbrane teze ih plaćamo sa 1.500 eura. Mi imamo instrument - "Podrška naučnoj zajednici", svake godine pola miliona eura za razne stvari, za odlaske na konferencije, zaštitu patenata i svaka osoba koja doktorira kod nas ima pravo da dobije 1.500 eura za završni ispit.

A za SEEIIST projekat rekli ste da je to potreba. To je razvojni projekat, to je ono što radim, guram mimo budžeta Ministarstva nauke. To nije moj projekat niti može biti moj, nego je to projekat ovoga regiona sa 40 miliona stanovnika. Nama treba, što ste i sami rekli, centar istraživački, krupna infrastruktura, jer je to jedini način, to je magnet da povratite ljudе koji su napustili ovaj region. To sama mogu da kažem jer sam 20 godina i sama bila član dijaspore. Mi smo, zahvaljujući ovom novom instrumentu koji se koristi - naučna diplomacija već dobili prvi milion od Evropske komisije. Dobili ga gratis, aplicirali za dodatna tri miliona /prekid/ investicija. Mi zapravo očekujemo podršku EU /prekid/ investicionih IPA i drugih donacija. To je nešto što je zaista potreba, a da ne kažem najljepši primjer nauke za društvo jer ćemo da liječimo naše pacijente najmodernijom metodom. Ja se nadam da će ovo biti zaista realizovano. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:20:47)

Hvala Vama, ministarko.
Poslanice Bošnjak, izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (20.12.19 10:20:53)

Zahvaljujem, ministarko.

Imate vi partnera u meni za sve to, nema problema. Ja sam i bila u rektoratu, ali sad je to druga priča, savjetnik za nauku i pratila sam to sve, a inače sam na metalurgiji doktorirala i imala priliku da u inostranstvu budem dio te naučne zajednice i znam kako se radi. Ja sam bila, ja ne znam da li se sjećate kad ste Vi bili u Njemačkoj, a bili ste saradnik u nastavi, meni je bilo žao što su Vam dali otkaz, a dali su Vam otkaz zato što ste tamo bili većinu vremena a ne na Univerzitetu Crne Gore, pa onda pravna ta regulativa nije dozvolila da budete zaposleni. Nadam se samo da im se sad ne svetite zbog toga što sam primijetila da i ova dva velika, najveća projekta koja ste dali, ove centre izvrsnosti, da nisu dobili ovi sa Univerziteta Crne Gore već Univerzitet Donja Gorica i Institut Simo Milošević. Hoću da kažem - raduje me to, vidim da u našem parku oko Univerziteta Crne Gore da ste počeli da radite i oko ove zgrade, ovo što vam je profesor Radulović dao ideju gdje da se smjesti, ali neka to bude razvojno, neka to bude kao institut za razvoj da ne bude to sad nešto što će biti, jer ono u Nikšiću nije to to. Nije. Dat mu je naziv, ali u stvari to nije ono što je u inostranstvu.

Ja sam pohvalila da su uvećana sredstva jer su bila toliko mizerna, ali i dalje to igra malih brojki. Znači i dalje smo mi negdje nedovoljno i to ne baš malo nedovoljno, nego baš izdvajamo pre malo. Ono što je dobro što konačno uspijevamo iz Evropske unije da dosta sredstava povučemo za nauku. Ja, analizirajući ove projekte, sam vidjela da u stvari Univerzitet Crne Gore, odnosno ta kadrovska baza najviše povlači iz Evropske unije. Zato čudi ovo kad se svede samo na Ministarstvo nauke onda nema Univerziteta Crne Gore malo. I ovo što ste govorili o tim komisijama. Imam neke informacije da u prvom navratu to rade strani eksperti, a onda ovi naši znaju nešto i da i da ne bude. I ono što znam da je problem nekim koji bi možda i uložili žalbu što institucija neće da se žali jer vi nijeste personalizovali da ustanova može da se žali. A naše ustanove su zarobljene. Zarobljen je i Univerzitet Crne Gore i oni imaju strah da se žale, vjerujte. Ja mislim da to treba da svedete, neka se žale ovi koji su rukovodnici projekta ako su nezadovoljni da se njima da. Jer onda ako neće dekan ili rektor da stavi pečat, da ulaže žalbu na projekat, oni ostaju zapostavljeni. Tako da tu isto napravite malo fleksibilnije da bi moglo to da ide do kraja, da stvarno, to što kažete, da iznjedri najbolje.

Ovo što Vam govorim za ove doktorante, ljudi koji pomažu našoj naučnoj bazi, koji rade, evo uzeću primjer recimo ljekara. Ljekari uglavnom doktoriraju na strani, a sva istraživanja oni bukvalno rade u Crnoj Gori i ne dobiju ništa za to. Možda Vi pomognete to na startu što ste rekli - kad se odbrani. Ja sam, više znam, kad je bilo nešto za odbranu teza /prekid/ i ranije. A samo istraživanje, za same reagense znate da je to sve skupo. Zbog toga nam je bitno da taj kadar zadržimo ovdje jer odlaze. Jutros sam vidjela u medijima da više od 20 ljekara se spremaju da odu, uče engleski jezik. Njemačka će 01. marta da fleksibilizuje ono za struke, tako da će ko zna njemački otici.

Moramo biti malo na pojedine osjetljiviji i pomoći i njih ako mislimo stvarno da nauka bude u funkciji razvoja, u funkciji ostanka kardova, a što se tiče ovih kadrova iz inostranstva - da ih uključimo što više. Ja sam sama iz toga što je meni bilo žao tih poslije /prekid/ Tada sam pravila sama bazu podataka, bili smo nevladina organizacija Grupa za promjene. Saradivala sam tada sa podgoričkim, ukinuo se taj list pri Ministarstvu prosvjete, koji je bio, nije važno. Uglavnom, pravili smo jedan tekst "Naši biseri koji su rasuti po svijetu". Ja sam pravila i davala imena ljudi koje su kontaktirali. Neko se naljutio tada i otišao, ali mnogi od njih imaju tu dozu patriotizma da bi željeli da pomognu ovamo i mi moramo njih da uključimo da nam u svemu ovome pomognu. A posebno što je ogroman broj njih po univerzitetima u svijetu ili nekim vrhunskim kompanijama, jer su oni uspjeli. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:26:57)

Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (20.12.19 10:27:02)

Hvala, potpredsjedniče.

Nisam mogao da sufliram koleginici jer je bila ustala.

Slušajte, ministarko. Ja sam doktorirao na strani, Vi ste doktorirali i vratili se ovdje jer nemamo druge zemlje osim ove. Jedan samo /prekid/ jedne doktorske teze u prijavi i odbrani košta u Beogradu na Medicinskom fakultetu od 10 do 20 hiljada eura, plus samo obrada podataka koje dobijete ovdje košta 50 hiljada eura. Stanovi se prodaju. Ti "ludaci", a imam jednog od njih, svoje stanove ili imanja prodaju za to. Pa Crna Gora takvim stručnjacima koji mogu da doktoriraju od Beograda, beogradskog medicinskog fakulteta, jedini /prekid/ na Balkanu, priznaju u Americi. Njegova diploma ne treba da se nostrificira. Mi treba da budemo ponos što nam tamo idu, pa čeraj dalje do londonskog univerziteta. Crna Gora mora te više da podrži, pa da ih zavežemo da moraju da se vrate ovde, da ih vratimo ovdje i da nam budu na ponos. Trebaće nam 50 godina da se fakultet Medicinski /prekid/ približi njima.

PREDsjEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:28:40)

Profesore Raduloviću, Vaša doktoratura Vam nije pomogla da poštujete proceduru. Dr Damjanović će isto uticati na proceduru.

Izvolite i Vi do minut molim Vas, jer ste u 26. minutu od pitanja.

SANJA DAMJANOVIĆ (20.12.19 10:29:04)

...samo neku statistiku iz ove brošure koju možete da izvučete. Od ukupno 320 projekata, zapravo nosioci UCG u 220 projekata nosilac je Univerzitet Crne Gore. Kad je u pitanju finansijska suma, koju sam pomenula 13,4 miliona, Univerzitet Crne Gore povlači više od 50%, oko 55%.

Treće, Centar izvrsnosti, dva centra izvrsnosti, pomenuli ste nosioc je Institut Simo Milošević. Međutim, mi primjenjujemo koncept EU projekata kao što radmo Horizont 2020. Ovdje postoji partnerstvo i Univerzitet Crne Gore je uključen kao partner i Medicinski fakultet i Prirodno-matematički fakultet, tako da oni dijele budžet. Znači, mi zaista hoćemo da postoji ta saradnja, ne zatvorenost institucija tako da nijesu pošteđeni, imaju takođe i benefit kroz budžet.

Završiću, mi u našoj bazi imamo naučnu mrežu, možete pogledati na sajtu, imamo oko 300 članova naše dijaspore koji nas stalno kontaktiraju. Mi smo ove godine uveli instrument gostujući profesori, tako da je sad /prekid/ studentima ovdje, tako daznamo da nam je dijaspora jako bitna. Hvala vam puno.

PREDsjEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:30:11)

Hvala Vam, ministrice Damjanović.

Ovim smo završili pitanja koja su upućena Ministarstvu nauke.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Upućeno je ministru saobraćaja i pomorstva. Pitanje je postavila koleginica Marina Jočić.

Poslanice Jočić, izvolite.

MARINA JOČIĆ (20.12.19 10:30:33)

Moje pitanje ministru Nurkoviću glasi:

Iz kojih sredstava se finansira kružni tok u Spužu, budući put Danilovgrad - Podgorica, te rekonstrukcija lokalnog puta Spuž - Martinci - Danilovgrad, martinički put i kada će se raditi?

Gospodine Nurkoviću, bilo bi mi mnogo lakše da govorim da sam dobila odgovor od Vas prije početka postavljanja poslaničkih pitanja. Mislim da bi to bila elementarno pristojna praksa, ne samo za Vas nego za sve ministre, s obzirom da svaki poslanik ovdje ima mejl. To je jedan klik da Vaša služba proslijedi poslaniku pitanja i da bude upoznat sa tim. Ne mora da ide preko Skupštine i sve te formalnosti, ali prosto da bi nam bila življia i kvalitetnija rasprava.

Dakle, trenutno se u Spužu gradi jedan ogroman kružni tok i svaka gradnja i sve ono što će da ostane u Crnoj Gori je dobrodošla. Mene je zanimalo od kojih sredstava se to gradi. Još uvijek ne znam odgovor, ali postaviću prethodno pitanje. Velelepan kružni tok. A zašta služi, kako se do njega stiže? Jedini makar pristojan put je od Danilovgrada do Spuža, kojim se stiže do tog kružnog toka. Ako krenete od Podgorice ka Spužu, ispod Veljeg brda idete putem koji je opasan po život. Taj put je neravan, iskrivljen, pun rupa. Ne samo što je opasan po život, naravno to je najvažnije, nego prosto auta se upropaćavaju. Ako krenete od Martinića ka tom putu, to je katastrofa. Ja ne znam, ministre, da li ste Vi ikada tu prolazili. Tek prije 20 dana su iskrpljene rupe, to je bila rupa na rupu. Ja ne znam kako moji sugrađani iz Danilovgrada prolaze, ali ja sam recimo vrlo neslavno prošla ovog ljeta. S obzirom da vozim auto sa nisko profilnim gumama, ja sam 500 eura dala za gume. Još jedna investicija, baš me zanima od kojih para. Četiri ili pet ležećih policajaca, to samo može bezbolno Land roverom da se prođe. Ja ne znam da li oni imaju kakve konsultante, postoje li kakav inžinjer za puteve, niskogradnja se to zove, koji bi dao nekakve smjernice kako to da se radi? Dakle, sve je protiv građana usmjereno. Ja ne mogu da razumijem. Pri tome, gradonačelnica se na svakom koraku hvali kako ona finansira svu tu infrastrukturu.

Građani Crne Gore, niko vam nije ništa isfinansirao, sve ste krvavo platili. Svaki dan kad kupite kilogram hljeba ili litar mlijeka, vi plaćate porez. Taj porez se sliva u kasu državnog i od te državne kase, zavisi od onih koji odlučuju i koji bi morali da budu odgovorni kako dijele pare, da li ćete dobiti put a ne od toga za koga glasate. Gradonačelnica je upravo po tome poznata, da se svi oni putići kroz sela dobijaju ucjenom pred izbore za koga ćete glasati. Tako sam srećom i ja dobila ispred moje kuće put, ni kriva ni dužna, iako je bilo logično da se i tu naparavi put. Jednostavno stalno zamajavate i svaka gradnja je uslovljena time kada su lokalni izbori, kada su državni izbori. To je već postalo sramota.

Da li Vi kao ministar i da li ova Vlada razmišljate o tome da se rastereti Podgorica koja je preopterećena? Umjesto da nađete puteve kojima će ljudi da dolaze i odlaze na posao, vi ih zapuštate. Nekoliko hiljada ljudi svakog dana putuje iz Danilovgrada za Podgoricu. Mnogi su bili prinuđeni da uzmu stan privatno jer ne može da se ide tim putevima. To je stvarno sramota, a na 20 km od Podgorice. Mnogo se benefita dobija gradnjom tih puteva.

Znam, gospodin Vuletić je ranije pitao za te puteve i Vi ste stalno obećavali. Vi ste i dalje tu na tom mjestu, a putevi su nam svakog dana sve gori i gori, a evo stiže sezona kiša. Ja svakog dana tuda prolazim, ja to mogu potpuno otvoreno da Vam kažem. Svakog dana prolazimo tuda, to je opasno po život. Ne mogu da vjerujem da toliko malo nesreća ima s obzirom kakvi su uslovi na putu. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:35:47)

Hvala, poslanice Jočić.
Ministre Nurkoviću, izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (20.12.19 10:35:56)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.
Cijenjena poslanice Jočić, poštovani građani,
Ja ću Vam odgovoriti jasno i precizno i odvojiti nadležnost lokalne uprave od nadležnosti Ministarstva, odnosno države.

Na Vaše pitanje dajem sljedeći odgovor: Uprava za saobraćaj u svom planu i programu rada nije uvrstila izgradnju kružnog toka u Spužu na putu Podgorica - Danilovgrad, stari put. Prema saznanjima, ovaj projekat će raditi opština Danilovgrad iz donacije lokalne građevinske

firme. Rekonstrukcija lokalnog puta Spuž - Martinići - Danilovgrad je u nadležnosti lokalne uprave.

Uprava za saobraćaj iz sredstava budžeta finansira radove na rekonstrukciji pet kilometara puta od Podgorice do Spuža, čija je ugovorena vrijednost 3.082.000 eura. Završetak radova se očekuje do polovine naredne godine. Iz sredstava kredita IBRD-a finansiraće se radovi na rekonstrukciji puta Danilovgrad - Podgorica, sa izgradnjom bulevara u dužini od 16 km. Tenderska procedura za ovaj projekat je u toku. Procijenjena vrijednost radova iznosi 25 miliona eura. Potpisivanje ugovora se očekuje u prvom kvartalu naredne godine, a početak radova u drugom kvartalu. Dakle, ono što ste i rekli i podržavam tu Vašu priču i zbog toga je opredjeljenje Vlade da se napravi taj bulevar i da zaista građani Danilovgrada praktično će biti dio Podgorice. Bulevarom će se putovati eventualno za 15 minuta do Podgorice. /Upadica/ Ja govorim šta mi radimo, šta je nadležnost lokalne uprave, a šta je nadležnost ministarstva i države. Zaista ja Vam ne mogu dati odgovor na ono što je nadležnost i obaveza lokalne uprave. To je lokalni put, nije regionalni, niti magistralni gdje je nadležnost države. U tom dijelu niti imamo obavezu, niti znam kakvi su planovi i budžeti lokalne uprave.

Ono što je naša nadležnost, znamo odlično problematiku puta prema Spužu. Imali smo problem sa tenderskim postupcima, obaranjem, znate i sami kakve su procedure. Ugovoren je da se radi taj put, znamo u kakvom je stanju, svjesni smo toga, ali se nadam da će taj dio makar biti dobra saobraćajnica. Druga, bulevar će se uložiti 25 miliona to će biti ne samo za Danilovgrad nego uopšte i za građane i prema Nikšiću i uopšte za sve garađane Crne Gore, i za privredu, i za turiste, i za sve. Tako da ono što ste Vi pitali ja sam decidno odgovorio. Ne znam ima li neko dodatno pitanje ili eventualno interesovanje. Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:38:39)

Hvala, ministre Nurković.

Komentar poslanice Jočić.

MARINA JOČIĆ (20.12.19 10:38:43)

Gospodine Nurkoviću, žalim što mi niste pisano dali, kasnije će mi za neke druge to stvari koristiti, ali konkretno bi mi stvarno pomoglo da ste mi dali to ranije.

Dakle, baš me zanima ovaj kružni tok. Ne mogu da shvatim da vaša nadležnost to nije. Znači, neka lokalna uprava bi mogla da odluči, da stavi piramidu nasred lokalnog puta i vi biste bili nenadležni. Razumijem ja, nego prosto mi je nevjerojatna ta podjela posla, ali tu se sad otvara ključno pitanje zbog toga sam Vas i pitala za ovaj kružni tok.

Ko je taj privatni investitor koji može da donira kružni tok? Šta privatni investitor za uzvrat očekuje od lokalne uprave? Ovo je klasični primjer korupcije. Mi nemamo donatora, mi nemamo priložnika, mi imamo samo takvih ljudi za /prekid/ hramove svih konfesija, ali nemamo za nešto što ostaje u vlasništvu naroda, kao donacija ljudi.

Šta može da dobije privatni vlasnik nekakvog preduzeća ako izgradi lokalni put, kružni tok? Veliko je to pitanje. Da li ćete vi da pratite i da li će ova vlada da prati stanje na njegovom računu i koje će on poslove poslije da dobije u Danilovgradu. A možda ih je vać dobio, tačno. Ja upozoravam kao poslanik, a mislim da Vi kao član Vlade imate obavezu da pokrenete to pitanje i da se vidi da li je u pitanju korupcija. Ja Vas nisam shvatila ko je dobio 3,8 miliona, ali sam Vas odlično shvatila za 25 miliona za bulevar od Danilovgrada do Podgorice, odnosno do Aerodroma. Taj bulevar ste vi dužni da izgradite zbog kasarne. Za potrebe NATO vojske mi dobijamo bulevar. Kako da ne, nemojte da se čudite, po standardima od kasarne do Aerodroma mora da postoji autoput. Znači, ništa se ovde u korist građana ne radi. Građani, vi ste samo puka glasačka mašina za DPS. Ništa što je u vašu korist ova država za vas ne radi. Ne znate kada će martinički put, znam ja. Priča se, čeka se tender. Čeka se tender, pa se onda uradi projekat, pa onda počne da se gradi put pred izbore dva, tri mjeseca, a gradi se put. Gradimo put, građani, glasajte za nas, a kad prođu izbori, stanu radovi. Mi i dalje po našim starim rupama gazimo i to decenijama već tako funkcioniše. Tako da sam vrlo nezadovoljna i stanjem u ovoj problematici, a /prekid/ što mislim da

je trebalo više pažnje da obrati na ovu sredinu, na ovu lokalnu sredinu, složili smo se, da bi se malo i rasteretila Podgorica. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:42:05)

Hvala, poslanice Jočić.

Ovim smo završili pitanja koja su bila upućena ministru saobraćaja i pomorstva.

Prelazimo na dva pitanja koja su upućena ministru zdravlja.

Prvo pitanje postavila je poslanica Ljiljana Đurašković.

Poslanice Đurašković, izvolite.

Ljiljana Đurašković (20.12.19 10:42:30)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, uvaženi građani,

Moje poslaničko pitanje upućeno Ministarstvu zdravlja glasi:

Da li Ministarstvo zdravlja planira da poveća broj logopeda zaposlenih u Centru za autizam da ne bi kao do sada zbog gužve i deficit logopeda korisnici Centra za autizam morali da plaćaju tretmane kod privatnika?

Obrazloženje: Nacionalni centar za autizam, razvojne smetnje i dječju psihijatriju "Ognjen Rakočević" otvoren je 30. marta 2018. godine u Podgorici. Moram podsjetiti javnost i kolege da su poslanici Demokratskog fronta još 2015. godine u dva navrata davali Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti, gdje smo tražili da se ovaj centar formira. Međutim, nismo naišli na razumijevanje svojih kolega. Centar je organizacija gdje bi se na jednom mjestu pružale multidisciplinarne specijalizovane usluge. U Centru za autizam rade: psiholozi, dječji psihijatri, logopedi, defektolozi, stomatopedi, fizioterapeuti. Međutim, dosadašnje postojanje Centra nije ispunilo očekivanja korisnika usluga i njihovih roditelja. Zašto? Zbog nedostatka kadra i ograničenja prostora, tako da djeca nemaju dovoljan broj tretmana od stručnih lica pogotovu logopeda. Roditelji su prinuđeni da plaćaju privatno tretmane logopeda van centra.

Gospodine ministre, zašto u krajnjem slučaju ne riješite problem na taj način da potpišete Fond zdravstva ugovor sa privatnim logopedima, kao što se potpisao ugovor sa privatnim klinikama, sa privatnim apotekama, sa nekim oftalmolozima i na taj način pomognete roditeljima da ne dolaze u dužničko ropstvo plaćajući tretmane svojoj djeci? U članu 69 Ustava Crne Gore piše da svako ima pravo na zdravstvenu zaštitu. Poznato je da su se majke sa autističnom djecom žalile na diskriminaciju Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, i to u maju 2019. godine i ovaj problem se našao u sačinjenom Izveštaju Zaštitnika. U Crnoj Gori nije poznat tačan broj osoba sa autizmom, a ne postoji ni register osoba sa autizmom. Smatra se da ih ima oko 400, ali taj broj je mnogo veći.

Poštovani građani, ključno je da se u što ranijem uzrastu utvrdi dijagnoza kako bi se djetetu omogućila stimulacija razvoja, jer su tada rezultati bolji i optimističniji. Preporuka je da se veća funkcionalnost postiže ako sa tretmanom počne prije pete godine života djeteta. Pa, omogućimo im to - i njima i onim starijim pacijentima. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:45:50)

Hvala, poslanice Đurašković.

Ministre Hrapoviću, izvolite.

Kenan Hrapović (20.12.19 10:46:03)

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče.

Poštovani poslanici, uvažena poslanice Đurašković,

Kao što znamo, u martu 2018. godine crnogorski zdravstveni sistem je obilježio značajan dan jer je počeo sa radom Centar za autizam, razvojne smetnje i dječiju psihijatriju. Od tada kreće stručna istinska podrška i pomoć za naše najmlađe a najvažnije građane, kao i njihove porodice u prevazilaženju izazova i razvojnih prepreka sa kojima se suočavaju u ranom djetinjstvu.

Vlada Crne Gore i Ministarstvo zdravlja pažljivo i odgovorno su mjerili svaki korak na putu formiranja ovog centra, isključivo uz uvažavanje naučnih dostignuća i činjenica. Naš cilj je bio jasan. Problem sa kojim se suočavaju djeca sa autizmom rješavaćemo na sistemski i sistematičan način. Podsjetiću da se u Centru sprovode postupci rane dijagonistike poremećaja iz autističnog spektra i mjere rane intervencije, kao i sva druga zdravstvena potpora autističnoj djeci bez obzira na uzraste. Dijagnostika, liječenje i praćenje djece sa smetnjama u razvoju, dijagnostika i liječenje djece sa problemima mentalnog zdravlja, fizikalna terapija za djecu sa poremećajima iz autističnog spektra i razvojnim smetnjama, dijagnostika neuroloških komorbiteta uz konsultativne preglede neurologa.

U toku pripreme za rad Centra otvoreno je 15 novih radnih mesta, a dio kadra preuzet je i iz Kliničkog centra Crne Gore, pa u ovoj ustanovi zdravstvene servise pružaju jedan specijalista fizikalne medicine, šest fizioterapeuta i 17 defektologa, psihologa, socijalnih radnika. Nedostatak dječijih psihijatara riješen je angažovanjem kolega iz okruženja do povratka tri specijalizanta sa edukacije. Kao što ste upoznati, jedan se već vratio i radi kao izvršni direktor te ustanove a sljedeći doktor dolazi tokom naredne godine. Dalji planovi kadrovskog jačanja bliže su definisani Strategijom i Akcionim planom, a prema kojima je predviđeno da tokom 2019. godine u domovima zdravlja Bijelo Polje, Bar i Nikšić bude proširena djelatnost postojećih savjetovališta za djecu. U trećoj godini implementacije 2020. godine planira se proširenje kapacieta postojećih savjetovališta u domovima zdravlja Berane, Herceg Novi i Pljevlja. Sistematičan pristup u rješavanju ovog problema doveće do toga da sva djeca koja imaju poremećaj iz autističkog spektra, zatim djeca kod koje postoji narušem psihomotorni razvoj dobiju šansu da ostvare maksimum sopstvenih mogućnosti što će značajno uticati na smanjenje korišćenja socijalnih servisa i biti na zadovoljstvo i korist njihovih roditelja i šire društvene zajednice.

Ministarstvo zdravlja dalo je saglasnost za zapošljavanje tri defektologa, odnosno logopeda, jednog defektologa-oligofrenologa i jednog defektologa-somatopeda za potrebe Centra za autizam Kliničkog centra Crne Gore. Klinički centar Crne Gore dostavio je obavještenje Ministarstvu zdravlja da će vrlo brzo biti raspisan oglas za zapošljavanje istih na osnovu javnog oglasa.

I naravno, složiću se sa Vama da je ovo jedini način da pozovemo građane da se jave, jer, kao što ste i sami rekli, u najranijem djetinstvu se bolje tretiraju ta djeca ukoliko se taj spektar medicinskih problema uoči ranije. Sa ovog mesta pozivam roditelje koji imaju djecu sa sumnjama na takve vrste poremećaja da se jave Državnom centru za autizam kako bi što prije ušli u procedure i dijagnostičke tretmane. Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:49:39)

Hvala, ministre Hrapović.

Komentar poslanica Đurašković. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (20.12.19 10:49:45)

Zahvalujem, gospodine ministre.

Radi građana reći će neku statistiku. 1975. godine bio je jedan slučaj autizma na 5.000 djece; 2005. godine bio je jedan slučaj autizma na 166 djece. Smatra se da ovih dana bude jedan slučaj na 68 djece. To je tako zabrinjavajuća pojava da mi moramo da budemo pripremljeni i da imamo stručnjake za to. Vi ste nam rekli da je raspisan konkurs za logopede, ali nam nijeste rekli da li ste ko javio i da li se ko zaposlio. Morate dati stimulans da bi ljudi ostali u Centru, a ne da odlaze iz Centra stručnjaci. Tu treba da bude na jedno mjesto multi-disciplinarno sve da roditelji

više ne lutaju sa djecom, kao što su do sada radili po raznim gradovima i raznim zemljama da bi se djetetu utvrdila dijagnoza. Moramo uraditi sve što je u našoj moći da budemo na nivou svijeta i Evrope po ovom pitanju. Hvala.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:50:53)

Hvala, poslanice Đurašković.
Prelazimo na drugo pitanje.
Poslanica Vera Bulatović. Izvolite, imate riječ.

Vera Bulatović (20.12.19 10:51:03)

Poštovani građani Crne Gore,
Moje poslaničko pitanje upućeno je ministru zdravlja i glasi:

Kako objašnjavate situaciju da ljekar subspecialista u Crnoj Gori ima koeficijent složenosti poslova 11, dok sekretar i sudija Osnovnog suda imaju 18? Na osnovu kojih kriterijuma se vrši takva kategorizacija i da li ćete nešto preduzeti da se ljekarima prizna status koji zaslužuju?

U članu 2 pod tačkom 4 Zakona o zaradama u javnom sektoru objašnjava se da se ovaj zakon odnosi na zaposlene u ustanovi čiji je osnivač država ili lokalna samouprava, pa zašto onda Zakon o zaradama zdravstvenih radnika ne podliježe ovom zakonu nego Granskom kolektivnom ugovoru?

Prema tome Zakonu, generalni sekretar predsjednika Crne Gore, Skuštine, Vlade, Ustavnog suda ima koeficijent 20,75. Zamjenik generalnog sekretara Skupštine, Vlade, Ustavnog suda imaju koeficijent 19,89; državni sekretar, šefovi kabineta, predsjednika Crne Gore, Skupštine, Vlade, Vrhovnog suda imaju koeficijent 19,02. Sekretar ministra generalnog direktora u ministarstvu ima koeficijent 15,56. Za zdravstvene radnike obračun zarada uređen je Granskim kolektivnim ugovorom, po kome doktor medicine ima koeficijent složenosti posla 8,25, specijalista 10,5, subspecialista je 11, za zvanje magistra medicinskih nauka uvećanje zarada iznosi 0,60, a za zvanje doktora medicinskih nauka taj dodatak je 1,20.

Skorošnja izjava i priznanje bivšeg ministra zdravlja koji je sad dekan Medicinskog fakulteta da ljekar uči sav svoj život i da bi postao ljekar treba da ima 13 godina osnovnog i srednješkolskog obrazovanja, šest godina osnovnih studija, četiri do šest godina specijalizacije, tri do četiri godine subspecializacije - djeluje malo licemjerno ova njegova izjava, jer je on do skoro bio ministar zdravlja a ovi podaci su i tad važili. Sad se sjetio da kaže koliko ljekar uči. Svima su nam puna usta kako je jedan od stubova razvoja svakog društva zdravstvo, a u stvarnosti taj stub je jako klimav i oni koji bi ga mogli mobilisati ne čuju one koji se bore ne samo za status jedne profesije, već za jedan sistem vrijednosti koji želimo da bude unaprijeđen. Hvala.

PREDsjedavaJući Genci Nimanbegu (20.12.19 10:53:56)

Hvala, poslanice Bulatović.
Ministre Hrapoviću, izvolite.

Kenan Hrapović (20.12.19 10:54:02)

Poštovana poslanice Bulatović,

Želio bih Vas podsjetiti da je Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, koji je u nadležnosti Ministarstva zdravlja, u svom nacrtu tokom 2014. godine predviđao da se isti odnosi i na zaposlene u zdravstvenom sistemu Crne Gore. Za zakon je sprovedena javna rasprava i tokom iste su organizovani sastanci sa predstavnicima različitih sindikata, a koji su i pisanim putem dostavili sugestije.

Naglašavam da je tada od strane Samostalnog sindikata zdravstva Crne Gore traženo povlačenje zakona. O tome postoji pisani trag kroz Izvještaj o javnoj raspravi. Predstavnici sindikata su nakon javne rasprave učestvovali u pripremi teksta zakona i postignuta je saglasnost o tekstu Predloga zakona u smislu izuzeća zdravstvenih radnika i saradnika iz odredbi Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Predstavnici sindikata su isticali da im se zakonskim ograničavanjem visine koeficijenata umanjuje pregovaračka moć, te je kao rješenje ostalo da se koeficijenti zaposlenih u zdravstvenim ustanovama zavisno od nivoa kvalifikacije obrazovanja, složenosti poslova, odgovornosti ili drugih elemenata bitnih za vrednovanje određenog posla utvrđuju isključivo kolektivnim ugovorom. Plan Vlade je bio da se koeficijenti definisu zakonom, ali smo kroz partnerski odnos i razgovor sa sindikatima odustali od tog rješenja.

Poznato Vam je da su na snazi mjere fiskalne konsolidacije, te da i mi sami dijelimo sudbinu ovih mjeru, te da svi sistemi, pa i resor zdravstva moraju da podnesu teret ograničenih budžetskih sredstava. Da li je mala osnovna zarada jednom ljekaru u Crnoj Gori? I kao građanin i kao ministar smatram naravno da jeste. Podsjetio bih Vas da je trenutno u zdravstvenom sistemu zaposleno 8.294 radnika, od čega je 6.524 medicinskih radnika i saradnika.

Ukupna sredstva za zarade za 2019. godinu su oko 100 miliona eura od ukupnog budžeta za zdravstvo koji za ovu godinu iznosi 237,2 miliona eura. Skoro 50% ukupnog budžeta za zdravstvo se troši na zarade zaposlenih. Ipak, cijeneći da je kadar osnov razvoja bilo kog sistema, pa i zdravstvenog, Ministarstvo zdravlja u kontinuitetu sprovodi aktivnosti u cilju unapređenja standarda zdravstvenih radnika i saradnika. Ne bih se upuštao i bilo bi neodgovorno sa moje strane da komentarišem zarade zaposlenih u sudstvu ili bilo kojem drugom resoru. Ono što, kao ministar zdravlja, mogu i želim da radim jeste da se koliko god bilo u mojoj mogućnosti borim za povećanje zarada svim zaposlenim u zdravstvenom sistemu. Slagao bih Vas i javnost Crne Gore, na kraju krajeva i sebe samog kada bih ovdje rekao da sam zadovoljan zaradama zdravstvenih radnika, što sam već i mnogo puta i saopštilo. Upravo zbog toga od početka mog mandata zalagao sam se i zalažem da se do povećanja zarada dođe i dobra stvar je što smo u budžetu za 2020. godinu opredijelili sredstva za to povećanje. Trenutno pregovori sa sindikatima o povećanju traju i optimista /prekid/ da će rezultat tih pregovora biti na zadovoljstvo svih nas. Ono što u konačnom mogu da kažem jeste da sam čitav ovaj mandat posvetio poboljšanju statusa zdravstvenih radnika. Ovdje je o tome bilo već riječi više puta, a ovom prilikom ću samo ukratko ponoviti da nikad više ljekara iz Crne Gore nije bilo na specijalizacijama i subspecijalizacijama, da se izdvajaju značajna sredstva za poboljšanje uslova za rad crnogorskim zdravstvenim radnicima, da se takođe izdvajaju značajna sredstva za edukaciju naših ljekara i svakako da se kada govorimo o kvalitetu života zdravstvenih radnika u Crnoj Gori radilo, radi i radiće se na rješavanju njihovih stambenih pitanja.

Na kraju, rekao bih da smo oko jednog saglasni. Da je potrebno raditi na poboljšanju statusa zdravstvenih radnika uopšte, a tu svakako primarnu ulogu ima i povećanje njihovih zarada. U tom smislu pred svima vama i pred javnošću Crne Gore mogu izraziti zadovoljstvo onim što je u trogodišnjem mandatu uradilo resorno Ministarstvo kojim rukovodim. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 10:58:25)

Hvala, ministre Hrapoviću.

Poslanice Bulatović, da čujemo Vaš komentar. Izvolite.

VERA BULATOVIĆ (20.12.19 10:58:31)

Hvala na odgovoru. Na samom početku da i ja prokomentarišem ovaj Predlog zakona iz 2014. godine. Ne bi se napravio, ne bi postojao Sindikat doktora medicine da su doktori medicine zadovoljni ovim sindikatom koji je zvanično priznat, a Sindikat doktora medicine ne može biti zvanično priznat zato što ne može da ima broj predstavnika u tom sindikatu zato što broj ljekara u Crnoj Gori nije moguće imati na broj stanovnika da bi on bio reprezentativni sindikat. A vjerujte mi da je najreprezentativniji po smislu prezentacije šta treba ovom društvu i šta treba ljekarima što se

tiče zdravstvene službe. Još jedna stvar. Od 2014. godine je pet godina. Ja sam u ove dvije godine koliko sam u Skupštini prisustvovala malo, malo promjeni zakona ili dopuni zakona. Znači da se moglo nešto uraditi za ovih pet godina i po tom pitanju.

Ono što je moja namjera bila, kao jedan civilizacijski prilog povećanja plata zdravstvenim radnicima, je na osnovu koeficijenta. Vidjeli smo budžet je predložen, predviđeno je nekih 9% koje ja moram pretvoriti u novac, jer kad se kaže 9%, to jako mnogo zvuči. Ali, ako se zna na koju osnovu je to 9%, onda ćemo da vam kažemo da povećanje ljekarima, ja ih još uvijek zovem ljekari opšte prakse, odnosno svršenim studentima medicine koji su počeli da rade, samo 50 eura. Specijalisti imaju 60, a subspecijalisti i do 80, pa smo mislili da nađemo neki model da nam vratite koeficijent po zvanju i znanju da bi taj koeficijent odgovarao. Upravo iz tog razloga sam navela odgovor sadašnjeg dekana Medicinskog fakulteta koji priznaje školu koja je neophodna da bi se došlo do zvanja jednog ljekara. Pa nek' nam malo prizna i država, a onda ćemo na račun tih koeficijenata mi imati donekle zadovoljavajuće, donekle, jer nam je start nizak, plate. Imam samo još da Vam kažem jedan podatak - 30 godina je nepromjenjiva vlast. Znači, 30 godina ste pravili i dobre i pogrešne korake, 30 godina imali smo 30% uvećanje inflacije. Od tih 30% je uvećanje inflacije, za zdravstvene radnike u tom periodu se plata povećala samo 10%. Znači preko 20% smo u manjku povećanja zdravstvenih radnika samo prateći inflaciju. Znači, malo bismo trebali tu nešto da odradimo po tom principu da ne bismo imali ovaj veliki broj odlaska zdravstvenih radnika. Sami znate koliko se zdravstvenih radnika prijavilo da uzme opremninu i da napusti Crnu Goru, a ovaj jaz specijalista ste opet vi napravili, jer u kontinuitetu vlasti nijeste redovno davali specijalizacije, pa ste napravili veliki jaz nedostatka specijalizacija i subspecijalista. Sad biste da nadoknadite, ali se bojim da će ti gotovi specijalisti trbuhom za kruhom napustiti ovo zdravstvo i ovaj zdravstveni sistem. Morate priznati da svaki stanovnik Crne Gore je potencijalni posjetilac zdravstvene ustanove bilo zbog preventive ili zbog kurative. Meni je žao zato što ovom narodu nije omogućen veći stepen preventive, jer je nepodnošljivo završiti toliki broj pregleda i kurativnih pregleda u našim zdravstvenim ustanovama. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 11:03:10)

Zahvaljujem, poslanice Bulatović.

Ministre Hrapoviću, možete proceduralno. Moraću dati proceduralno poslanici Bulatović. Da čujemo taj dijalog.

Kenan Hrapović (20.12.19 11:03:30)

Želio bih da saopštim jedan podatak zbog građana i javnosti Crne Gore da se na 01.11.ove godine kroz ankete koje smo sproveli u zdravstvenim ustanovama prijavilo za opremnine, ovo što je jako aktuelno u crnogorskoj javnosti, četiri doktora iz cijele Crne Gore, da uzmu opremnine. A od toga, neću ih imenovati, jedan doktor ima tri godine do penzije, jedan sedam godina, jedan tri godine i ovaj četvrti jednu godinu do penzije. Znači, pred kraj radnog staža. Prijavilo se medicinskog kadra 84 i nemedicinskog 67. U strukturi, ovdje imam kompletну starosnu strukturu ovi koji su se prijavili, govorim za medicinski kadar, slično je kao i za ova četiri doktora, znači pri kraju svog radnog vijeka. Šta to znači? To daje šansu da država pruži šansu mladim da dođu na mjesto ovih zaposlenih, jer ako dobiju konačno /prekid/ edukovani, obrazovani i to je /prekid/ koji će ući u crnogorski zdravstveni sistem. Zahvaljujem.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (20.12.19 11:04:38)

Ministre Hrapoviću, ja bih Vas zamolio da ove podatke proslijedite poslanici Bulatović, a takođe i meni što ćete uraditi u vezi diploma javnog zdravlja u Tirani.

Poslanice Bulatović, imate bar minut za proceduru. Izvolite.

VERA BULATOVIĆ (20.12.19 11:04:59)

Samo bih htjela da kažem da nije moj podatak. Javni je podatak bio da je 294 zdravstvena radnika. Šta se desilo u međuvremenu, ko je dobio zvanje da ne može da napusti zdravstvo zbog potrebe službe i već čega? Hvala Vam na ovim informacijama. Jedino bih ja htjela Vas da obavijestim, kao minitra zdravlja, nadam se da u sledećem sazivu će Demokratski front imati funkciju ministra zdravlja, da studenti završenih godina medicine u Podgorici svi, ali listom svi uče engleski i njemački jezik. Znači, onog sekunda kad budu diplomirani doktori pitanje je hoće li ostati kod nas. Otići će negdje kao svršeni ljekari. Medicinska struka se jako puno razlikuje od ostalih pripravnika i ostalih svršenih diplomiranih struka. Medicinskoj sruci nije dovoljno da završite Medicinski fakultet i da počnete da radite. Imate period edukacije od najmanje godinu dana, u moje vrijeme je bilo dvije godine, da biste postali samostalni ljekar. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (20.12.19 11:06:16)

Hvala, poslanice Bulatović.

Ovim smo završili pitanja koje smo predvidjeli za današnji radni dan i završili smo što se tiče **Sedme posebne sjednice**.

Za ponедјелjak ostaje osam pitanja koja će biti upućena za četiri različita ministarstva. Znači: ministar kulture, ministar vanjskih poslova, ministar rada i socijalnog staranja i ministarka javne uprave su za ponедјелjak u devet časova.

Sada objavljujem kratku pauzu da bi krenuli sa Osmom redovnom sjednicom koja bi trebala za desetak minuta početi. Izvolite.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:13:43)

Poštovane kolege, nastavljamo sedmu sjednicu, posebnu sjednicu Drugog redovnog zasjedanja u 2019. godini.

Prelazimo na postavljena pitanja ministru kulture Aleksandru Bogdanoviću, ja ga pozdravljam. Prvo pitanje postavlja poslanica Branka Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJA (23.12.19 09:14:01)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Gospodine Bogdanoviću, moje pitanje glasi:

Koliko je finansijskih sredstava preusmjerenih sa računa drugih državnih organa i nacionalnih ustanova kulture na potrošačku jedinicu Ministarstvo kulture potrošeno pojedinačno na manifestacije navedene u predlogu za preusmjeravanje sredstava i koji projekti planirani Zakonom o budžetu za 2019. godinu zbog toga nisu realizovani? Molim detaljno specifikaciju troškova, posebno za svaku manifestaciju.

Ministre Bogdanoviću, ja koliko sam preračunala 62.000 eura je preusmjereno Ministarstvu kulture sa raznih ovih institucija. Nekako se stiče utisak, prvo što sam vidjela, vidjela sam da ste potrošili sredstva pa ste posle toga tražili da se preusmjere sredstva sa drugih jedinica, jer koliko sam ja mogla vidjeti te manifestacije za koje ste vi tražili pare, bar kako stoji u predlogu, već su bile završene, pojedine od njih, pa mi je bilo vrlo nejasno kako to pošto sve završite tražite onda da se da odobrenje. Druga stvar mi je vrlo interesantna, za koje manifestacije ste vi tražili da se odobre sredstva. Djeluje da hiljadugodišnja državnost Crne Gore se sad prezentuje u okruženju i daju se ogromna sredstva, kaže prezentacija našeg identiteta, pa onda idemo u Srbiju, u ove naše okolne zemlje sa kojima smo inače zajedno dijelili državni prostor nekada i sad tamo treba da pravimo naš identitet. Meni je prosto nejasno posle hiljadu godina da mi treba to da radimo. Mislim da ne treba da radimo, no mi se čini da vi vrlo volite da šetate i da otvarate manifestacije i da ste u tom smislu najbolji. Ja sam vam rekla, mislim da ste dobri za neki marketing i ovako nekakve

prezentacije, ali da niste dobri za ministra kulture, jer po meni jačanje identiteta i kulturnog i državnog i svakako vrši se jačanjem institucija sistema. Vi treba da se okrenete institucijama sistema i da na to obratite pažnju, a ne ako u svakoj rečenici pomenemo identitet ili neku drugu poštupalicu koju čujem ovih dana, to automatski znači da je sve opravdano, da nam sve pare trebaju dati i da mi sve treba to da radimo, da državni organi na taj način treba to da rade.

Takođe mi je vrlo bilo čudno, ali evo ćete vi pričati o ovim kreativnim industrijama za koje govorite da je sve to divno i bajno, a ja onda najdem na jednu sliku gdje stojite vi, pomislala sam da je neki agro sajam negdje, pršuta na onom stalku gdje se reže i svi iz Ministarstva kulture. Više bi tu trebalo da vidi ministra Simovića, nego vas. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:17:17)

Hvala.

Ministar Bogdanović ima riječ. Izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:17:21)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče, dame i gospodo poslanici, poslanica Bošnjak,

Ministarstvo kulture tokom 2019. godine je realizovalo sve planirane programske aktivnosti u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima opredijeljenim za našu potrošačku jedinicu Ministarstvo kulture. Shodno tome, želim vas informisati da razlog preusmjeravanja koje je predmet vašeg interesovanja nije rezultat nerealizacije projekata. Naprotiv, riječ je o potrebi za sredstvima za realizaciju dodatnih projekata i programa Ministarstva na polju prezentacije i afirmacije crnogorske kulture što ukazuje na dinamičan rad u svim poslovima iz naše nadležnosti.

Kao posebno važnu vidim činjenicu da Ministarstvo kulture u cilju realizacije dodatnih aktivnosti nije samoinicijativno niti samostalno preusmjeravalo sredstva sa drugih potrošačkih jedinica, već veoma pažljivo kroz krajnje odgovoran i partnerski odnos sa drugim potrošačkim jedinicama. Shodno tome, želim vas upoznati da niti jedan programski ili neki drugi sadržaj u javnim ustanovama nije trpio zbog preusmjeravanja sredstava, jer su ona obezbijeđena sa budžetskih pozicija za koje više nije postojala potreba u periodu do kraja ove tekuće budžetske godine.

Konačno, do preusmjeravanja sredstava došlo je zbog naše ambicije da jačamo naš kulturni i državni identitet kako na nacionalnom tako i međunarodnom nivou. Želimo da predstavimo našu umjetnost i u drugim sredinama, da otvorimo vrata našim umjetnicima na međunarodnoj sceni, a da na taj način najbolje promovišemo sve ono što je kulturno bogatstvo i vrijednost naše države. Zato smo tokom 2019. godine u saradnji sa određenim institucijama organizovali dane Crne Gore u Sloveniji, prezentaciju programa Kreativna Crna Gora u Zagrebu, predstavili bogatu kulturnu baštinu na Balkanskom arhitektonskom bijenalu u Beogradu te uzeli aktivno učešće i imali zapaženu ulogu na Art marketu u Budimpešti prvi put. Na svim navedenim smotrama predstavili smo crnogorske umjetnike i njihov rad počev od prepoznatljivih stvaralaca sve do nezavisne kulturne scene.

U okviru manifestacije Dani Crne Gore u Sloveniji, za koju ćete dobiti svu navedenu specifikaciju, koji su održani septembra tekuće godine Ministarstvo kulture upriličilo je više umjetničkih programa. Kao dio naše kampanje Živimo kulturu tih dana su u Ljubljani i Celju na programu bila dva komada nezavisne pozorišne produkcije iz Crne Gore uz nastup jednog od najpopularnijih hip-hop sastava u regiji - Husi, koji je nastupio na trgu u Ljubljani. Prvi umjetnički program bio je na sceni Vodnis stop u Celju sa predstavom Pometnja pitomca Terlesa dok je publika u Ljubljani bila u prilici da u mini teatru u slovenačkoj prijestonici isprati još jedan komad nezavisne pozorišne scene Mlijeko u prahu.

Koncipirajući pomenuti program Ministarstvo kulture težilo je da inostranoj publici predstavi autorske projekte crnogorske nezavisne produkcije, ali i da auditorijumu u Sloveniji prvi put omogući priliku da isprati nastup popularnih hip-hop izvođača iz naše države. Paralelno sa tim u okviru ekonomskog sajma u Celju Ministarstvo kulture je predstavilo gostima segment programa

Kreativna Crna Gora u okviru kojeg djeluje 11 autora iz oblasti kreativnih industrija sa posebnim osvrtom na projekat We are Montenegro za što je upriličena i promocija filmskih lokacija u Crnoj Gori kroz inovativne tehnologije.

Program manifestacije Kreativna Crna Gora - dani Crne Gore u Zagrebu činio je izložbu udruženja likovnih umjetnika Crne Gore, predstavljanje autora i prvih proizvoda iz oblasti kreativnih industrija Crne Gore kao i nastup crnogorske violinistkinje Verice Čuljković. Riječ je o manifestaciji na kojoj je predstavljen jedan segment crnogorske savremene kulture, što je imalo za cilj da hrvatskoj publici predstavi njene aktere i njihova dostignuća.

U mađarskoj prijestonici Ministarstvo kulture je predstavilo crnogorske autore iz likovne djelatnosti na jednom od najvećih art marketa u Evropi. Riječ je o sasvim novom momentu kada je u pitanju prezentacija crnogorske umjetnosti i zato smo izuzetno zadovoljni načinom na koji je naših šest autora po prvi put predstavljalo Crnu Goru na ovoj smotri. Njihovo učešće na ovoj manifestaciji potvrdilo je da naši stvaraoci jesu konkurentni na širem tržištu i da je njihov rad zapažen, ali i činjenicu da su upravo oni među najboljim ambasadorima naše države.

Našu pažnju u ovoj godini zavrijedilo je i predstavljanje u glavnom gradu Srbije gdje je Ministarstvo kulture uzelo...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:22:22)

Privedite kraju odgovor, ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:22:25)

Izvinjavam se, evo samo još kratko, dakle koje je ove godine organizovano pod temom Dekodiranje Balkana. Na ovoj manifestaciji predstavljene su aktivnosti na valorizaciji crnogorske kulturne baštine, ali i na aktivnostima i na očuvanju arhitekture 20. vijeka. Iz gore navedenih aktivnosti koje predstavljaju samo jedan segment našeg djelovanja sa ciljem afirmacije svih segmenata crnogorske kulture može se zaključiti da je Ministarstvo na ovaj način obezbijedilo uslove za predstavljanje našeg stvaralaštva na prestižnim međunarodnim događajima i manifestacijama što je jedan od važnih zadataka u našem radu.

Na kraju, cijenimo vrlo opravdanim preusmjeravanje sredstava kojim se obezbjeđuju dodatni kulturni i umjetnički sadržaji sa fokusom na prezentaciju našeg izdašnog stvaralačkog potencijala na međunarodnoj sceni. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:23:13)

Hvala vam, ministre.

Poslanica Bošnjak, komentar. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (23.12.19 09:23:18)

Ministre, nešto nije u redu. Ja ne znam da li vi govorite istinu, jer vas demantuje ono što su činjenice, da ste vi sa recimo 14.000 eura namijenjenih studijama i projektima sa programa Prikupljanje, zaštita i korišćenje arhivske građe od Državnog arhiva preusmjerili na Ministarstvo kulture. Ja koliko vidim to je studija i projekti. Pa onda od ukupno planiranih 27.000, znači više od pola, od Uprave za zaštitu kulturnih dobara 30.000 ste uzeli od 45.000 eura koji su predviđeni za projekte i studije, a 47.000 od ukupnog budžeta, odnosno skoro 10%. Takođe, od Filmskog centra koji je novi i u kome treba sad da se radi, i od njih ste uzeli pare, preko 18.000 eura i to isto sa stavke Projekti. Tako da nešto nije u redu sa tim što vi pišete. Ja više vjerujem ovome što ovdje piše i što smo dobili od Ministarstva finansija, nego tome što vi te hvalospjeve pišete. Inače eto, kao što sam i rekla, u okruženju ste prezentovali naš identitet onima sa kojima smo do skoro bili u zajedničkoj državi, mislim potpuno je suludo, a još mi je suludije kad se pominje bijenale u

Beogradu i to je arhitektura 20. vijeka, a dozvoljeno je ovdje da se pored Kaninog hotela Podgorica napravi onaj monstrum od one poslovne zgrade. Toliko o tome koliko vi brinete o toj arhitekturi uopšte kao Vlada pa i Ministarstvo kulture.

Ministre, vrlo rasipnički se ponašate prema budžetu i neplanirano. Znate da je ovih dana izašlo u novinama da je jedno vaše noćenje u Rimu koštalo hiljadu i po eura. To je sramota, da se luksuzira tamo u nekim hotelima. Onda ona delegacija koja je otišla u Kolumbiju, je li tako, u Bogotu, kad ste prijavljivali Bokeljsku mornaricu da bude zaštićeno nematerijalno dobro dobili ste popravne ocjene, odnosno vratili su vas na popravni, a delegacija ne znam koliko članova je brojila i mogu misliti koliko je koštalo put te delegacije tamo, tako da ono što je očigledno i što non-stop upozoravam, više ste vi u avionu i negdje letite, nego što bi trebali ovdje da radite i da jačate ove institucije koje postoje u Crnoj Gori. Vi ne radite ono što zaista treba da radi jedan ministar kulture i da se posveti ovome što se ovdje dešava, a ne da šeta po inostranstvu i po okruženju i da navodno prezentira naš identitet. Ima mnogo problema, od ... da vi radite vrlo, vrlo rasipnički.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:26:26)

Hvala vam.

Opoziciono pitanje i komentar, inače nije neuobičajeno da se vradi neki materijal kad se kandiduje da se da na dopunu. Vi nemate pravo sad ministre za komentar.

Da pomognemo onda, imate samo minut, hoćete i vi naravno, koleginice. Izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:26:56)

Ono što sam rekao u svom uvodnom izlaganju, ništa sa programske sadržaja nije preusmjерeno Ministarstvu kulture sem što nije dogovor između tih institucija da bi se realizovale posjete umjetnika koji čak najvećim dijelom dolaze iz tih institucija. Što se tiče putovanja u Rim, nikada ni približno tom iznosu nije stajalo bilo koje moje noćenje. Istog dana smo demantovali tu informaciju, nisam video da je objavljena i isto tako sam pozvao da mi donesu dokaz na osnovu kojeg je jedno moje noćenje koštalo u tom iznosu. Rekao sam, kako skromno i odgovorno vodimo računa o budžetu i vjerujte da se to nikada nije desilo, prvo ja sebi to nikad ne bih dozvolio. Tako da su paušalne i proizvoljne informacije koje su bile u medijima koje smo istog dana demantovali.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:27:51)

Hvala vam.

Izvolite, poslanice Bošnjak.

Ja naravno nisam nigdje vidjela da ste vi to demantovali tako da nisam mogla pročitati i onda sam pretpostavila da je to tačno, jer demant nigdje nije objavljen. Što se tiče ovog drugog što ste rekli samo hoću da vam kažem, meni nije jasno kako može više od pola budžeta namijenjeno za projekte da uzmete od neke institucije. Kažete to nije uticalo na realizaciju projekata u toj instituciji, to nema logike ili onda ne planirate dobro budžet pa nisu ni planirali projekte u tim institucijama. Nešto nije u redu, nešto se ne poklapa, jer ovdje je na jedno mjesto 18, na jedno mjesto 20 i nešto, uglavnom svuda više od pola budžeta namijenjenog vi ste uzeli i onda kažete nije to uticalo na realizaciju projekata. U budžetu je na toj stavci stajalo "realizacija projekata". Druga stvar koju niste sad odgovorili, a to je da ste vi ova sredstva već uzeli i realizovali prije nego što vam je Vlada dala odobrenje.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:29:05)

Hvala vam.

Sledeće pitanje postavlja poslanik Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIC (23.12.19 09:29:15)

Hvala vam, gospodine Brajoviću.

Uvaženi predsjedniče Skupštine Crne Gore, poštovani ministre Bogdanoviću, poštovani ministre Darmanoviću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, pitao sam uvaženog ministra kulture gospodina Bogdanovića kakva je njegova ocjena i komentar povodom činjenice da na nedavno održanoj sjednici međuvladinog komiteta za nematerijalnu kulturnu baštinu UNESCO-a nije prihvaćena kandidatura Bokeljske mornarice. U određenim medijima pojavila se jedna informacija vrlo škrota, da se radi o potrebi za dopunom te nominacije. U određenim drugim medijima pojavila se informacija da je neophodno sam proces početi ispočetka. Mislim da je ovo pitanje koje je od posebne važnosti za hrvatsku zajednicu u Crnoj Gori i šire, da je ovo posebna prilika i dobar način da vi, gospodine ministre, sa vašeg aspekta kao neko ko je jedan od glavnih aktera u tom procesu, objasnite zašto smo došli sada u ovakvu situaciju. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:30:39)

Hvala i vama.

Ministar Bogdanović.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:30:45)

Poslaniče Vuksanoviću, znate da je krajem marta 2018. godine Crna Gora podnijela prvu kandidaturu na UNESCO reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva, a riječ je o jednom od najkompleksnijih i najznačajnijih nematerijalnih kulturnih dobara Crne Gore Bokeljskoj mornarici, tradicionalnoj pomorskoj organizaciji. Podsjećamo da je riječ o tradicionalnoj organizaciji staroj preko 12 vjekova za koju se smatra da je nastala 1809. godine prilikom donošenje moći Svetog Tripuna u Kotor u čemu su mornari igrali značajnu ulogu. Bokeljska mornarica nastala je, dakle, čak i prije podjele hrišćanstva, a tokom svoje burne istorije bila je značajan činilac društvenih okolnosti na prostoru Boke. Njene vrijednosti odslikavaju i vrijednosti savremene Crne Gore u kojima multikulturalizam i suživot različitih identiteta predstavlja platformu građanskog koncepta društva.

Podsjećam da u skladu sa principima same organizacije Bokeljskoj mornarici može pristupiti svako ko prihvata njen statut bez obzira na nacionalni, vjerski, etnički, religijski, rodni, starosni ili bilo koji drugi identitet. Podsjećam takođe da inicijativa o izradi dosjeda je potekla od same organizacije, te da su državne institucije prihvatile inicijativu i u skladu sa njom i postupale u samom evalucionom procesu. Proces izrade dosjeda traje oko godinu i šest mjeseci, a tokom tog perioda izrađen je tekst nominacije, urađen film, napravljen izbor fotografija i prikupljeno preko 300 potpisa lokalne zajednice za podršku kandidaturi. Želim istaći da je riječ o jednom o najtransparentnijih procesa u kome su pored šest stručnjaka iz Ministarstva kulture Uprave za zaštitu kulturnih dobara i Narodnog muzeja učestvovala i tri imenovana predstavnika Bokeljske mornarice. Svi oni su činili radni tim koji je ostvario intenzivnu saradnju na ovom zadatku, a kako bismo transparentnost procesa podigli na veći nivo, organizovani su dodatni sastanci sa Admiralatom i Upravnim odborom kao jedna vanredna skupština Bokeljske mornarice na kojoj je predstavljen nacrt dosjeda svim zainteresovanim pripadnicima Bokeljske mornarice i široj lokalnoj zajednici.

Nakon podnošenja kandidature ... obaviješteni smo da ... u potpunosti ispunjava sve tehničke uslove i da ulazi u proceduru. U međuvremenu su u UNESCO upućivana, a nama posredstvom Sekretarijata UNESCO prosljeđivana pisma hrvatskih područnica, kao i Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore i NVO „Boka“ kojima se osporavalo pravo Crne Gore da kandiduje mornaricu ...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:33:14)

Oprostite, ministre, samo podignite mikrofon, javljaju da se slabo čujete.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:33:19)

Izvinjavam se.

Te kojima su se iznosile neprimjerene kvalifikacije na račun samog rukovodstva Bokeljske mornarice zbog ovog procesa. Nakon upoznavanja sa nacrtom Odluke koja je konačno usvojena u Bogotu, crnogorska delegacija je tokom 40. Generalne konferencije održala niz sastanaka sa predstavnicima Sekretarijata UNESCO tokom kojih je saopšteno da je riječ o nesumnjivo važnom kulturnom dobru, zaključeno da postojeća forma dosjea nije adekvatna za ovako kompleksna kulturna dobra koja, za razliku od većine ostalih, ne čini jedan element, već kompleks različitih elemenata, te da će tragom tog zaključka u narednom periodu UNESCO mijenjati samu formu dosjea. Iz razloga kompleksnosti kulturnog dobra, njegove izuzetno bogate istorije i tradicije, kao i kompleksnosti same organizacije, evaluaciono tijelo je ukazalo na određene nejasnoće i zatražilo pojašnjenja, koja će biti dostavljena u narednom nominacionom ciklusu. Tokom XIV UNESCO međunarodne konferencije za nematerijalnu baštinu ova kandidatura je razmatrana i usvojena je odluka kojom se traži dopuna materijala. Dakle, odluka nije odbijena, odluka je usvojena. Naprotiv, jasno je prepoznata važnost Bokeljske mornarice i ukazano je da joj je mjesto na Reprezentativnoj listi. Zatraženo je da se samo pojasne određeni segmenti u samom tekstu, kako bi eksperti mogli sagledati jasnije određenje njene segmente. Podsjecam da su u ovom evaluacionom ciklusu odbijene kandidature Njemacke i Bugarske, zbog čega su ih ove države povukle.

Budući da je prepoznat značaj crnogorske kandidature, kao šef crnogorske delegacije u obraćanju sam pozdravio zaključke evaluacionog tijela kojima se prepoznaje vrijednost Bokeljske mornarice i iskazao spremnost Crne Gore da zajedno sa Bokeljskom mornaricom učinimo sve neophodne korake kako bismo ekspertima UNESCO otklonili sve nejasnoće, te kako bi Bokeljska mornarica, tradicionalna organizacija pomoraca, u narednom periodu bila upisana na Reprezentativnu listu, gdje joj je i mjesto. Zahvalujem.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:35:22)

Hvala vam, ministre.

Izvolite. Poslanik Vuksanović, komentar.

ADRIJAN VUKSANOVIC (23.12.19 09:35:29)

Hvala, ministre, na odgovoru.

Htio bih obrazložiti neke detalje iz vašeg odgovora. Kažete da je krajem trećeg mjeseca 2018. godine Crna Gora podnijela prvu kandidaturu za UNESCO. To znam, učestvovali smo zajedno u tome i nosili smo određeni teret čitavog tog procesa i moram odmah na početku reći, tu smo postigli određeni uspjeh kojim sam ja zadovoljan. Ako se vratim unazad, bilo je nekih prijedloga koji su negirali bilo kakav ili bilo kakvu nacionalnu komponentu u samoj Bokeljskoj mornarici, zatim da je ona stvorena oko kulta ličnosti, a ne oko kulta Svetog Tripuna i nije se spominjala krovna institucija u čijem je krilu ona nastala, a to je Katolička crkva. Mene je čudilo što je to dolazilo od nekih ljudi koji ni po čemu ne bi trebali zastupati takve stvaove, jer prvo ne dolazi sa takvog šireg ambijenta i ne dolazi iz onog užeg, da kažem familijarnog. Ali postigli smo tada uspjeh, naveli smo niz činjenica da je nastala u krilu Katoličke crkve, da je stvorena ne oko kulta neke ličnosti nego oko kulta Svetog Tripuna i da su u njenom očuvanju i stvaranju dominantno doprinijeli Hrvati i katolici, a da je ona naravno kulturno dobro države Crne Gore, što

mi nikada nijesmo negirali, nego smo sa ponosom isticali da Bokeljsku mornaricu ne oduzimamo nego dajemo Crnoj Gori i neka se Crna Gora prestavlja pred svjetom sa tim vrijednim kulturnim dobrom.

Kažete da njene vrijednosti odslikavaju vrijednosti savremene Crne Gore u smislu multikulturalizma, tako je, ali valjda multikulturalizam podrazumijeva postojanje zasebnih kultura. Nije multikulturalizam brisanje svih drugih kultura, multikulturalizam integrira druge kulture, u ovom slučaju to je dominatno hrvatska kultura koja je unijeta u Crnu Goru i kao takva ona je državno blago Crne Gore. Ja ču vas samo podsjetiti da danas u Hrvatskoj bratovština Bokeljske mornarice ima puno više članova nego u samoj Crnoj Gori. Podsjetiću vas na Pravilnik Plemenitog tijela Bokeljske mornarice iz 1913. godine, koji kaže - jezik raspravljanja i poslovanja na sjednicama uprave i u velikim skupštinama jest hrvatski. I niz drugih još činjenica koje svjedoče ovome što ja govorim.

Lijepo ste rekli da Bokeljskoj mornarici može pristupiti svako ko prihvata njen statut bez obzira na naciju, vjeru, ideologiju, i to je tačno. Kultura objedjenjuje druge identitete ... kulture su komplementarne i tu ste potpuno upravu. Zatim kažete, prikupljeno je preko 300 potpisa lokalne zajednice za podršku kandidaturi. Ja vas moram posjetiti da za ovaj način sa kojim ste išli u kandidaturu protivile su se sve hrvatske udruge u Crnoj Gori, protivilo se Hrvatsko nacionalno vijeće, protivila se Katolička crkva u čijem je krilu nastala ova institucija i onda sasvim prirodno to smo politički artikulirali kroz Hrvatsku građansku inicijativu. Ne slažem se da Hrvatsko nacionalno vijeće, NVO Boka i ostale bratovštvine u Hrvatskoj su protiv same nominacije, ali jesu protiv same nominacije na ovakav način gdje se ne uvažavaju određene činjenice.

Na kraju dolazimo do toga, kažete da nije odbijena kandidatura, nego samo traže dopunu. Meni se čini iz svega onoga što sam pročitao i na UNESCO internet stranici da proces mora početi ... Znate zašto se došlo u ovu situaciju? Zato što oni ljudi koji su vas uvjeravali da je u Bogotu samo dovoljno poći i da je to formalan proces koji će biti vjerovatno završen, vidite da oni nijesu bili u pravu. Nemojte slušati njih, jer oni su bili najglasniji u svemu tome, a zapravo doveli su do fijaska. Ovo je prava prilika da pokažemo dobro zajedništvo među dva naroda, između dvije države i dajte da to uradimo na taj način.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:40:05)

Hvala vam.

Zbog pojašnjenja ministar Bogdanović minut vremena. Izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (23.12.19 09:40:13)

Gospodine Vuksanoviću, podsjetiću na činjenicu da je država Crna Gora upravo na inicijativu Bokeljske mornarice ušla u proceduru kandidovanja ovog kulturnog dobra.

Dakle, ono što moramo poštovati to je Statut Bokeljske mornarice. Vi znate da hrvatske podružnice nijesu u saglasju sa ovim Statutom Bokeljske mornarice i saradnja sa lokalnim zajednicama je od krucijalnog značaja. Dakle, podsjetiću vas na dogovor koji smo imali negdje u martu mjesecu prošle godine, kada smo sve ono što smo dogovorili sa hrvatskom stranom inkorporirali u sam nominacioni dosije i tada gotovo isključili mogućnost zajedničkog nastupa odnosno zajedničke nominacije. Dakle, nakon nekoliko mjeseci otvorila se opet ta tema. Crna Gora je suverena država, to joj pravo pripada, mi smo i u toj zadnjoj deklaraciji koju smo saopštili ...strane koje dijele iste vrijednosti sa Crnom Gorom mogu sutra da se priključe nominaciji. Ali to pravo pripada državi Crnoj Gori da samostalno kandiduje prvo nematerijalno kulturno dobro, to je nešto što nam pripada, kao što sam rekao nijesmo odbijeni. Dakle, vi ste vidjeli da smo kompletan video materijal isprezentovali da bi javnost znala šta je bila odluka evalucionog tijela, na kraju, dakle komiteta u Bogotu. Crna Gora ne ide ponovo u jednu nominaciju, ova nominacija samo zahtjeva dopunu do kraja marta mjeseca naredne godine, ja sam siguran da će Crna Gora izdejstvovati jedan ovakav proces jer je to prvo nematerijalno kulturno dobro koje će Crna Gora upisati na reprezentativnu listu UNESCO-a.

PREDsjednik Ivan Brajović (23.12.19 09:42:07)

Hvala vam.
Želite i vi minut. Izvolite.

Adrijan Vuksanović (23.12.19 09:42:12)

Poštovani ministre, vi znate da vas privatno izuzetno cijenim i da imamo jedan korektan i ja bih rekao dobar odnos. Ali ovdje očigledno se ne možemo u potpunosti složiti, meni je interes da se složimo i da Bokeljska mornarica bude ono što ona zapravo jeste, jedno vrijedno kulturno blago koje će približavati i integrirati sve one koji cijene vrijednost tog duhovnog dobra. Znam ja da do kraja trećeg mjeseca iduće godine treba dostaviti svu tu dokumentaciju, ali ciklus kreće iz početka maltene i tek će 2021. godine moći se ostvariti ovo što je sada trebalo da se ostvari. Ja vas samo pozivam na jedan drugačiji odnos, da u duhu suradnje i zajedništva riješimo ovo pitanje i da ono bude na ponos.

PREDsjednik Ivan Brajović (23.12.19 09:43:13)

Hvala vam.

Interesantno je pitanje o kojem, naravno, treba razgovarati mirno. Kao što je ministar rekao, on je naveo čak primjere gdje su odbijene neke nominacije ... vraćen na dopunu, onda i tu postoji razlika, naravno. Da ne govorim o onoj činjenici kada je rekao da je 1809. nastala, prije podjele hrišćanstva, ali svakako mislim da o svemu treba razgovarati, treba postići što više saglasje da bi nam kandidature koje mi radimo prošle što bolje i što jednostavnije.

Sada prelazmo na pitanja postavljena ministru vanjskih poslova Srđanu Darmanoviću, ja ga pozdravljam.

Prvo pitanje će postaviti poslanik Milan Knežević. Izvolite.

Milan Knežević (23.12.19 09:44:02)

Slobodna Crna Gora i vi u ZIKS-u,

Ministru Darmanoviću sam postavio sledeće poslaničko pitanje:

Kakav je zvaničan stav Ministarstva vanjskih poslova o inicijativi stvaranje "malog Šengena"? Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Moja želja je bila da najzad razriješimo ovu misteriju dosta Bermudskog trougla, jer ko god se od pravopozvanih u državnim institucijama oglašavao saopštavao je različite stavove, počev od premijera preko predsjednika države, Ministarstva ekonomije. Vi ste, gospodine Dramanoviću, davali neke vrlo uvijene izjave i meni je bilo neophodno da najzad dobijemo jasan stav šta država Crna Gora misli o "mini Šengenu".

Ja ću vam saopštiti moje lično mišljenje, a to je da recimo kojim slučajem iz Srbije dođe inicijativa da je Zemlja okrugla, da je vi ne biste potpisali niti podržali, nego biste izašli sa nekim amandmanskim djelovanjem da Zemlja nije okrugla, nego da je četvrtasta i da su to utvrdili naši astronomi i astrofizičari na Dajbabskoj gori. Plašim se da je ta neka naglašena srbofobija kao državotvorni narativ posebno od 2006. godine postala jedno opšte mjesto kojim se rukovodite i u spoljnoj politici i u nekim regionalnim inicijativama. Ono što nam je saopštio predsjednik Francuske čini mi se, da je pametnom dosta, a to je da u ovom trenutku nema proširenja, gospodine Darmanoviću, da je Crna Gora uzdrmana aferama koje je dodatno produkovaо profesor Duško Knežević i zlatni tajkun DPS-a i da se nikako ne možete vaditi na neko zaostajanje Albanije ili Sjeverne Makedonije.

Koliko sam ja mogao da shvatim, Đukanović je aterirao onog dana u Tirani i nisam zaključio

da je on protiv formiranja "mini Šengena" i nekog učešća Crne Gore u tom trgovinskom i regionalnom savezu i volio bih da me demantujete ili da potverdite ovo što saopštavam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:47:00)

Hvala vam, poslaniče Kneževiću.
Ministre Darmanoviću, izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (23.12.19 09:47:04)

Uvaženi poslaniče Kneževiću,

Kao što znate, Crna Gora je u punom kapacitetu posvećena regionalnoj saradnji i razvoju dobrosusjedskih odnosa i to ne samo kroz prizmu procesa evropskih integracija već kao naše trajno opredjeljenje. Regionalna saradnja predstavlja jedan od temelja i prioriteta naše spoljne politike. Doprinos Crne Gore je u ovom dijelu jasno prepoznat od strane naših međunarodnih partnera i saveznika. To je jedan od razloga što smo danas članica brojnih međunarodnih organizacija, što aktivno učestvujemo u više od 30 regionalnih inicijativa, od kojih u šest i predsjedavamo, što smo članice NATO-a i duboko u pregovorima sa Evropskom unijom. Nebrojano puta i na brojim primjerima smo dokazali da smo dobar i pouzdan susjed i to niko ne može dovesti u pitanje. Svaka nova regionalna inicijativa mora biti vrednovana kroz prizmu doprinosa i jačanja regionalne saradnje i prema našem mišljenju biti komplementaran na procesu evropskog proširenja. Onako kako shvatamo stvari nijedna regionalna inicijativa ne bi trebala biti ... evropskim integracijama za države kandidate, niti zamjena ulaska u stvari Šengen prostor.

U odnosu na inicijativu koju pominjete kao i u slučaju svih inicijativa, naročito u oblasti ekonomске saradnje, odnosimo se pažljivo i odgovorno. S tim u vezi pažljivo sagledavamo i kakav bi to bio inovativni pristup u odnosu na već postojeće mehanizme regionalne saradnje koji na adekvatan način tretiraju ciljeve definisane navedenom inicijativom. To činimo racionalno i na ekspertskom nivou na bazi činjenica. Institucionalna osnova za razvoj regionalne ekonomске saradnje je već uspostavljena kroz pravni okvir sporazuma CEFTA 2006., kroz Berlinski proces, odnosno višegodišnji akcioni plan za regionalni ekonomski prostor i agendu povezivanja, strategiju razvoja Jugistočne Europe 2020. i pravila i principe Evropske unije proistekla iz sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju pojedinačnih ekonomija Zapadnog Balkana. Za realizaciju svake od navedenih inicijativa već su uspostavljeni adekvatni mehanizmi kroz regionalni dijalog sa Savjetnom za regionalnu saradnju ... i CEFTA strukture, a uz punu podršku Evropske komisije. Višegodišnji akcioni plan za regionalni ekonomski prostor se usresređuje na četiri stuba - investicije, trgovinu, mobilnost radne snage i digitalnu integraciju i ima za cilj da omogući nesmetan protok roba, usluga, kapitala i stručne radne snage, stvaranjem privlačnijeg investicionog ambijenta, ubrzaru ... sa standardima Evropske unije, kao i digitalizaciju društva. Inicijative za uklanjanje prepreka za moglinost visokokvalifikovane radne snage su u toku. Agenda povezivanja pomaže da se integrišu transportni energetski sistemi kako u okviru regiona tako i sa Evropskom unijom. Troškovi komunikacija za građane i preduzeća su značano smanjeni potpisivanjem sporazuma o smanjenju cijena roaming usluga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana.

Sporazum CEFTA 2006. kao dugoročni projekat Evropske unije od krucijalnog je značaja u domenu regionalne robne razmjene. Trgovina bez granica u regionu CEFTA je od velike važnosti za dobrobit svih privrednih subjekata kako u Crnoj Gori tako i u okruženju. Sagledavajući mjere dostavljenog akcionog plana za sprovođenje nove inicijative koja se popularno naziva "mini Šengen" možemo reći da je Crna Gora u svojim dosadašnjim učešćima u regionalnim inicijativama već ispunila veliki dio mjera ili kontinuirano radi na njihovom ispunjavanju kroz pregovarački proces, odnosno usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije ili kroz obaveze iz mehanizama koje sam pomenuo. Kao zemlja privržena saradnji u regionu, mi se, kao što sam rekao, veoma pažljivo i odgovorno nosimo i prema ovoj inicijativi koju su pokrenule ... inače naše prijateljske zemlje iz regiona. Svojim učešćem na dva prethodna sastnka iskazali smo našu

otvorenost za sagledavanje mogućnosti koju pruža pomenuta inicijativa, ali i saopštili naše poglede i prioritete u regionalnoj saradnji u čijem se središtu nalazi stav da je svaka regionalna inicijativa vrijedna onoliko koliko doprinosi procesu evropskih integracija i nije eventualna zamjena za to. Inače, sa Srbijom smo zajedno u toliko mnogo zajedničkih inicijativa da zaista nema mjesta tvrdi da postoji ikakva srbofobija u vanjskoj politici.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:51:10)

Hvala vam.

Komentar, poslanik Knežević, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (23.12.19 09:51:15)

Prvo želim da se obratim vama, predsjedniče Skupštine. Može li se desiti da je došlo do greške pa da je ministar Darmanović čitao odgovor na neko poslaničko pitanje vezano za CEFTA sporazum koje su postavili poslanici DPS-a, jer ja sam pitao oko "mini Šengena". On ga nije pomenuo više nego je li moja pokojna baba. Zato želim da vidim da nije došlo do kakve greške u međuvremenu.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:51:44)

Pošto ste me pitali da kažem, niste onda dobro slušali, pomenuo je.

MILAN KNEŽEVIĆ (23.12.19 09:51:47)

Pomenuo ga je, jeste, na kraju. Znači, on je više govorio o CEFTA sporazumu nego tvorci CEFTA sporazuma.

Gospodine Darmanoviću, nemojte meni da čitate te floskule i da se bavimo sad teoretisanjem. Hajde mi objasnite šta će Milo Đukanović u Tirani onda. Je li Ustavna nadležnost Mila Đukanovića, kao predsjednika države, da dogovara i raspravlja o "mini Šengenu" ili je to Ustavna nadležnost premijera? Odgovorite mi, čija je to nadležnost. Ako pogledate Ustav to nije nadležnost Mila Đukanovića. Zašto je onda Milo Đukanović bio u Tirani. Zato što ga je tamo neko poslao. Zašto su ga poslali? Zato što nema ništa od proširenja Evropske unije i zato što ćete morati da budete dio tog "mini Šengena" sviđalo se vama to ili ne. Ja vam sad tvrdim da je Milo Đukanović posredno prihvatio da bude Crna Gora dio "mini Šengena" ne pitajući ni Duška Markovića, ni Parlament Crne Gore. Zašto je on bio u Tirani u subotu, uželio se Vučića i Zaeva? I vi sad meni ovdje čitate u kakvim je sve inicijativama prisutna Crna Gora. A šta ćemo sa Beneluksom, kad je formiran Beneluks, kad je formirana Višegradska grupa, da li su to nekakvi supstituti za Evropsku uniju? Objasnite mi kako je moguće da su Tahiri, Tači, Haradinaj protiv mini Šengena, jer ga nazivaju velikom Srbijom i da je jedan dio struktura iz države Crne Gore takođe protiv mini Šengena jer ga smatra velikom Srbijom. Je li moguće da se nalazite na istoj spoljopolitičkoj trasi zajedno sa ratnim zločincima koji predvode takozvanu državu Kosovo? I sad govorite o prijateljstvu

Ono što je meni veoma važno i volio bih da mi vi to pojasnite, je li ustavna nadležnost Mila Đukanovića bila da bude prisutan u subotu 21. decembra, na Staljinov rođendan, u Tirani. Ako jeste kažite mi u kom dijelu, a ako nije recite mi zašto nije bio prisutan tamo Duško Marković kao premijer, ako je Duško Marković premijer ove države.

Imam dopunsko pitanje.

PREDSDJENIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:54:21)

Izvolite minut za dopunsko pitanje.

MILAN KNEŽEVIĆ (23.12.19 09:54:22)

U ovih sedam godina je novo rukovodstvo Republike Srbije doprinijelo svojom diplomatskom ofanzivom da dođe do povlačenja od strane 18 država Odluke takozvane Države Kosovo. Interesuje me da li vi kao ministar spoljnih poslova isključujete mogućnost, pošto tvrdite da ste u izuzetno dobrom odnosima sa državnim rukovodstvom Srbije, da u narednom periodu i Crna Gora uradi isto što i ovih 18 država u ovih prethodnih nekoliko godina koje su povukle ovaj potez. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:55:13)

Hvala.

Ministre, možete pet minuta da odgovorite na dopunsko pitanje odmah ili da uputite pismani odgovor. Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (23.12.19 09:55:24)

Ovo pitanje je već postavio poslanik Vučurović, tako da mogu da odgovorim i vama, nije problem, a pogotovo ako on nije tu. Dakle, to pitanje o priznanju Kosova je on postavio meni. To je upravo njegovo pitanje.

Što se tiče ustavnih nadležnosti predsjednik Đukanović je pozvan u Tirani od strane onih koji su skup organizovali. A kao što znate po Ustavu kaže se da predsjednik predstavlja zemlju u inostranstvu, premijer može da bude prisutan naravno. Tamo nisu donošene nikakve odluke. Naprotiv, iskazali smo otvorenost da budemo i domaćin jednog od tih susreta. On je tamo pozvan u svojstvu gosta, dobio je od premijera Rame izraze zahvalnosti za svoje učešće. Prema tome ne vidim da postoji ništa sporno u tome.

Što se tiče pitanja povlačenja priznanja Kosova, odgovoriću isto ono što bih odgovorio i poslaniku Vučuroviću koji je postavio to pitanje.

Dakle, Crna Gora i Republika Kosovo početkom naredne godine obilježiće 10 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa koji su, zahvaljujući intenzivnom političkom dijalogu u prethodnom periodu, rezultirali nizom aktivnosti i ostvarivanjem bilateralne saradnje u brojnim oblastima od obostranog interesa od pravde i unutrašnjih poslova preko saobraćajne infrastrukture, do saradnje u okviru regionalnih mehanizama i u domenu evropskih integracija. Kosovo je takođe ekonomski partner sa kojim u kontinuitetu imamo suficit u spoljno trogovinskoj razmjeni koji do oktobra ove godine iznosi 18 miliona eura i već značajno promašuje dosadašnje podatke na godišnjem nivou.

Naša odgovorna politika, strateški interesi te stabilni crnogorsko - kosovski međudržavni odnosi govore u prilog tome da nijesmo pogriješili što smo 2008. godine priznali nezavisnost susjedne zemlje, a ispravnost naše odluke je potvrđena i okončanjem postupka pred međunarodnim sudom pravde koji je u svojoj odluci saopštio da proglašenje nezavisnosti Kosova nije u koliziji sa Međunarodnim pravom. Osim toga, nakon početnih nerazumijevanja i ishitrenih reakcija, različiti pogledi na pitanje priznanja Kosova nijesu bitnije uticali na saradnju naših odnosa sa Srbijom. Crna Gora je u ovom desetogodišnjem periodu razvijala prijateljske odnose i sa Srbijom i sa Kosovom i u domenu svojih mogućnosti aktivno podsticala dijalog i pronalaženja adekvatnih rješenja a sve u cilju stabilnosti i prosperiteta u regionu u kojem živimo.

Što se tiče povlačenja priznanja nezavisnosti Kosova, ne želeći da ulazim u razloge ovakve akcije jednog manjeg broja drugih država, a istovremeno poštujući njihovo pravo da na međunarodnom planu postupaju u skladu sa svojim nacionalnim interesima, ukazujem da i mi postupamo u skladu sa našim nacionalnim interesima i strateškim opredjeljenjima.

Imajući u vidu sve prethodno navedene činjenice i objektivne okolnosti uvažavajući osjetljivost i značaj ovog pitanja za naš region, ali stavljajući prije svega u prvi plan isključivo interes Crne Gore, ni u jednom momentu nijesmo niti planiramo da u narednom periodu promijenimo državnu politiku o ovom pitanju. Prema tome neće biti povlačenja odluke o priznanju nezavisnosti Kosova. Eto, to je to.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 09:58:40)

Hvala vam.

Sada pitanje ministru Darmanoviću postavlja poslanik Veljko Vasiljević. Izvolite.

VELJKO VASILJEVIĆ (23.12.19 09:58:48)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Poštovani ministre, uvaženi građani Crne Gore,

U posljednje vrijeme a primarno u funkciji obmanjivanja javnosti i kreiranja takozvanog montenegriskog identiteta mediji sistematski lansiraju lažne priče o izmišljenim događajima koji se označavaju kao istorijski. U potpunosti je jasno da ovaj bolesni koncept ima funkciju obmane isključivo državotvornog pravoslavnog naroda, a ta obmana se izvršava kroz reviziju istorijskih istina, kako to reče i sam premijer Marković ali u sasvim drugom kontekstu.

Nesumnjivo je da njegova svetost papa Franjo i njegova administracija dobro poznaju istoriju, tako da ovaj falsifikat vezan za predmetnu izjavu, odnosno izjavu koja je predmet pitanja, sigurno nije njihova kreacija. Falsifikati su svojstvo političke strukture kojoj nedvosmisleno pripada i vrh Ministarstva vanjskih poslova, a šovinizam i sklonost ka izmišljanjima su na žalost javno poznata karakteristika kadrova Ministarstva vanjskih poslova, pa imate onu vašu službenicu koja i dalje aveta po portalima, imate ambasadore koji su ...

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:00:03)

Kolega Vasiljeviću, vodite računa da govorite u Parlamentu Crne Gore, ne trebate upotrebljavati takve izraze.

VELJKO VASILJEVIĆ (23.12.19 10:00:10)

Kad je u pitanju šovinizam onda nemam milosti prema bilo kome.

Imate još trojicu ambasadora koji imaju jednu izuzetnu toleranciju prema takvom ponašanju i imate ambasadora Budimira Šegrta koji je lažno svjedočio na suđenju za takozvani državni udar i ovdje ga lično razotrkrio premijer Marković. Pa vas ja zato pitam - nakon posjete premijera Duška Markovića Vatikanu, navodno izdato zajedničko saopštenje čiji se izvor nalazi na medijima koje kontroliše Vlada Crne Gore, a radi se o saopštenju u kojem se navodi da su dva velikodostojnika zajednički istakli vrijednost skladnog međuvjerskog suživota koji je karakteristika hiljadugodišnjeg crnogorskog identiteta. Za takav navod se kaže da je saopšten iz Svetе stolice.

Da li je vaše ministarstvo ili Ambasada Crne Gore u Vatikanu, od kojih je jedan tolerantan prema šovinizmu, kreator ovakve notorne neistine i sa kojim ciljem?

Dakle, u cilju prekrajanja istorijskih istina koje naš narod još vrlo dobro pamti, istorijsko - kreativna sekcija DPS-a, sastavljena od vrlo perfidnih osoba, stalno obasipa javnost lažima. Pri tome im pomažu državni mediji, portali i žuta štampa đe prednjače Televizija Crne Gore, Pobjeda i CDM.

Pošto se radi o takozvanom zajedničkom saopštenju u kojem je istaknuta "vrijednost skladnog međuvjerskog suživota koji je karakteristika hiljadugodišnjeg crnogorskog identiteta", ja vas pitam da objasnite koji je to period, taj dijapazon od hiljadu godina, od praistorije pa do

današnjeg dana ... skladan međuvjerski suživot i u kojem je taj suživot vladao na teritoriji Crne Gore.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:02:07)

Hvala.
Ministre Darmanoviću, izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (23.12.19 10:02:15)

Poslaniče Vasiljeviću, mislim da se ovdje radi o zabuni. Povodom zvanične posjete predsjednika Vlade Crne Gore Duška Markovića Svetoj stolici 14. decembra ove godine, Vlada Crne Gore i Sveta stolica nijesu međusobno usklađivali i usaglašavali, već individualno objavili saopštenje. Saopštenje za koje ste vi iskazali interes nije sačinjeno niti od strane Ministarstva vanjskih poslova ni od strane naše ambasade pri Svetoj stolici, već je zvanično saopštenje Svetе stolice, Kancelarije za odnose sa javnošću, koje se može naći na njihovoј web stranici. Isto je prenešeno na tviter nalogu Vlade Crne Gore.

U pomenutom saopštenju Svetе stolice se navodi da su razgovori premijera Markovića i pape Franja ... državnog sekretara Parolina bili srdačni, fokusirani na dobre bilateralne odnose uz očekivanje da isti mogu biti dodatno osnaženi u narednom periodu. Posebno je istaknuta vrijednost sklada međuvjerskog suživota koji je karakteristika hiljadugodišnjeg crnogorskog identiteta.

Na kraju razmijenjena su mišljenja o pitanjima međunarodne prirode sa posebnim fokusom na budućnost evropskog projekta, aktuelnim religijskim izazovima i fenomenom migracija. Ovo saopštenje pored ostalog predstavlja odraz odličnih odnosa razumijevanja i zajedničkih vrijednosti koje Crna Gora i Sveta stolica baštine i njeguju i po kojima su prepoznati. Sa Svetom stolicom održavamo redovan dijalog o čemu svjedoči i intenzivnost susreta na najvišem nivou - zvanične posjete državnog sekretara Svetе stolice kardinala Pjetra Parolina Crnoj Gori u junu 2018. godine, zatim posjete Svegoj stolici i susreti sa papom Franjom predsjednika Crne Gore Mila Đukanovića oktobra 2018. godine, predsjednika Skupštine Ivana Brajovića u martu 2019. godine i premijera Duška Markovića ovoga mjeseca prije nepune dvije nedelje.

Sveta Stolica smatra da je Crna Gora primjer politički i društveno stabilne zemlje koja u regionu kome pripada ima ulogu elementa stabilnosti i pomirenja, podržava evropsku perspektivu Crne Gore i našeg regiona, a planirana posjeta pape Franja i otvaranje nunciature u Podgorici predstavljaju potvrdu njene privrženosti daljem snaženju saradnje i priateljstva sa Crnom Gorom.

Prema tome, nema zajedničkog saopštenja, bila su pojedinačna saopštenja.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:04:19)

Hvala vam, ministre.
Izvolite. Komentar, poslanik Vasiljević.

VELJKO VASILJEVIĆ (23.12.19 10:04:24)

Na portalima i u medijima i u žutoj štampi koju kontroliše režim objavljeno je da je ovo zajedničko saopštenje, a vi mi nijeste odgovorili ni na jedno od ovih pitanja. Znači, ja sam vas pitao koji je to hiljadugodišnji period kada je u Crnoj Gori, odnosno na teritoriji koju sada pokriva Crna Gora ili je nekad pokrivala Crna Gora vladao taj međuetnički sklad. Znate li vi da je Crna Gora oslobođena prije 140 do 142 godine? Znate li da je dobar dio Crne Gore, čitavo Zatarje, oslobođen 1912-1913. godine? Znate li da su ovdje na 400, 500 metara od nas na Jusovači prije 141 godinu visile crnogorske glave? Da li su one visile skladno na istim kočevima, je li to bio taj

sklad? Isto je to bilo i u Nikšiću do 1787. godine. Isto je to bilo i na Biljardi na Cetinju. Dakle, taj međuetnički sklad koji se spominje da traje 1000 godina se zasnivao na ropskom odnosu i na stalnim pobunama koje je Crnogorski narod podizao. Rodonačelnik Crne Gore je Sv. Petar Cetinjski, Petar I koji je objedinio crnogorska plemena i od njega se može smatrati da nastaje Crna Gora i mi smo sledbenici njegove istorijske tradicije.

Uvaženi gospodine ministre, crnogorska tradicija, prava tradicija, ne montenegrinska nego crnogorska, vezuje se za najvećeg crnogorskog mitropolita. Crna Gora je bila dio Skadarskog sandžaka, bio je to suživot okupatora i okupiranog. Naša generacija je ta koja pravi vjerski sklad i vjerski suživot. Naša generacija i nekolike generacije ispred nas. U istoriji toga nije bilo i to treba dobro da zapamtite, nemojte da nekakvim saopštenjima, nekim pseudoistinama i prekravanjem istorije da obmanjujete narod u susret izglasavanju tzv. Zakona o vjerskim zajednicama i slobodi vjeroispovijesti. U ime naše dobre volje za izgrađivanje bratskog suživota, ja molim našu braću muhamedanske vjeroispovijesti da ne glasaju za ovaj zakon zato što on dovodi u neravnopravan položaj našu vjersku zajednicu u odnosu na njihovu. Ja, tako mi Bog pomogao, nikad ne bih glasao zakon koji bi u neravnopravan položaj stavio Islamsku vjersku zajednicu u Crnoj Gori. Nikad ne bih glasao za nešto što oni sami ne podržavaju. Hvala vam.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:06:56)

Hvala.

Sljedeće pitanje ministru Darmanoviću postavlja poslanik Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.12.19 10:07:07)

... donio taj bijeli luk jer ovdje su najavili u Skupštini da će doći danas raspop Dedejić i još neko od njegovih sledbenika, pa čisto da se nađe protiv uroka.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:07:19)

Ovdje će, nadam se, doći predstavnici svih vjerskih zajednica. Vi postavljajte pitanje danas. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.12.19 10:07:27)

To su ljudi raščinjeni, dakle predati prokletstvu odavno, da o tome ne raspravljamo, i van su kanona.

Dakle, priznanje lažne države Kosovo povuklo ili suspendovalo 17 država, a neki uskoro planiraju da urade isto. Da li će i Crna Gora uskoro povući priznanje tzv. Kosova? Podsjećam, takva odluka je nanijela veliku sramotu Crnoj Gori i njenim građanima i donesena je, prema trvrdnjama ne mojim nego premijera Duška Markovića, suprotno volji 85% građana Crne Gore.

Dakle, da konstatujemo, priznanje ove lažne države povukli su između ostalih Gana, Liberija, Centralnoafrička Republika, Togo i mnoge druge zemlje koje nemaju neki naročiti interes da to urade, ekonomski ili neki drugi, niti su istorijski vezane za ovo područje ili za Republiku Srbiju, ali su pokazale, rekao bih, visok stepen odgovornosti, korektnosti i poznavanja međunarodnog prava, prije svega, i prezrenja prema jednom nasilnom potezu, pa bi bilo, smatram, moralno i normalno da Crna Gora takođe povuče priznanje lažne države Kosovo i to bi bio potez koji bi sprao ljagu sa ove zemlje. Taj potez je ponizio naše građane. Ja sam siguran takođe da bi čin povlačenja priznanja lažne države Kosovo od strane Crne Gore bio i svojevrsni čin iskupljenja, podizanje iz blata i ponovnog rađanja istinske Crne Gore, a DF će raditi na tome, pošto znam da ovaj režim neće to uraditi, DF će raditi na tome da dođe do ovoga poteza što prije jer ipak čast i ponos i obraz su iznad svega, dakle iznad svih ostalih vrijednosti, makar onima koji

su vaspitavani na kosovskoj tragediji, na kosovskom mitu, a takvih je većina u Crnoj Gori, koji se protive toj odluci da priznamo jednu terorističku tvorevinu i tako da zabijemo nož u leđa Srbiji i kompletnom srpskom narodu. Dakle, samo nemojte, nadam se nećete da mi odgovorite da se radi o spoljнополитичким prioritetima Crne Gore jer to prosto nije istina, to prosto nije tačno i ovo što ste uradili je takođe i neodrživo jer se protivi tome ... Crne Gore.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:10:14)

Hvala vam.

Ministre Darmanoviću, izvolite.

Jeste dali kroz dopunsko pitanje poslanika Kneževića odgovor, ali iznova ga je postavio poslanik Vučurović. Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (23.12.19 10:10:25)

Poslanik Knežević je postavio identično dopunsko pitanje, ali dobro, ja će ponoviti taj odgovor.

Uvaženi poslaniče Vučuroviću, rekao sam da Crna Gora i Republika Kosovo početkom iduće godine obilježiće 10 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa koji su zahvaljujući intenzivnom političkom dijalogu u prethodnom periodu rezultirali nizom aktivnosti i ostvarivanjem bilateralne saradnje u brojnim oblastima od obostranog interesa, od pravde i unutrašnjih poslova preko saobraćajne infrastrukture do saradnje u okviru regionalnih mehanizama i u domenu evropskih integracija. Kosovo je takođe ekonomski partner sa kojim u kontinuitetu imamo deficit u spoljno-trgovinskoj razmjeni koji do oktobra ove godine iznosio oko 18 miliona eura i već značajno premašuje dosadašnje podatke na godišnjem nivou.

Naša odgovorna politika strateški interes, te stabilni crnogorsko - kosovski međudržavni odnosi govore u prilog tome da nismo pogriješili što smo 2008. godine priznali nezavisnost susjedne zemlje, a ispravnost naše odluke potvrđena je okončanjem postupka pred Međunarodnim sudom pravde koji je u svojoj odluci saopštio da proglašenje nezavisnosti Kosova nije u koliziji sa međunarodnim pravom. Osim toga nakon početnih nerazumijevanje i ishitrenih reakcija različitih pogleda na pitanje priznanja Kosova nisu bitnije uticali na našu saradnju i odnose i sa Srbijom. Crna Gora je u ovom desetogodišnjem periodu razvijala prijateljske odnose i sa Srbijom i sa Kosovom i u domenu svojih mogućnosti aktivno podsticala njihov dijalog i pronalaženje adekvatnih rešanja, a sve u cilju stabilnosti i prosperiteta regiona u kome živimo.

Što se tiče povlačenja priznanja Kosova, ne želeći da ulazim u razloge za ovakve akcije jednog manjeg broja drugih država, a istovremeno poštujući njihovo pravo na međunarodnom planu postupaju u skladu sa svojim interesima ukazujem da i mi postupamo u skladu sa našim nacionalnim interesima i strateškim opredjeljenjima.

Imajući u vidu sve navedeno, kao i objektivne okolnosti, uvažavajući osjetljivosti značaja ovog pitanja za naš region, ali stavljajući, prije svega, u prvi plan isključivo interes Crne Gore ni u jednom momentu nijesmo niti planiramo da u narednom periodu primijenimo državnu politiku po ovom pitanju. Prema tome, neće biti povlačenja odluke o priznanju nezavisnosti Kosova. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:12:29)

Hvala vam, ministre Darmanoviću.

Komentar, poslanik Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.12.19 10:12:33)

Ja bih molio ubuduće da se ne pominju nacionalni interesi Crne Gore jer u Crnoj Gori živi

Srpski narod i nacionalni interes Srpskog naroda sigurno nije priznanje lažne države Kosovo. Dakle, ne postoji nacionalni interes, u Crnoj Gori postoji više nacija.

Ja sam ovo pitanje naravno postavio potpuno ciljano, da apelujem prvo na zdrav razum, posebno na ljude koji glasaju Demokratsku partiju socijalista. Zbog njih sam, pravo da vam kažem, postavio ovo pitanje, da sagledaju dubinu ponora u kojem se trenutno nalazi Crna Gora, ne samo vezano za ovo pitanje nego i za druga pitanja s ovim što gledam ovih dana vezano za pokušaj otimanja imovine Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Jer, ko zna, gospodine Darmanoviću, šta može sutra da se desi, ko zna kakva su iskušenja pred Crnom Gorom. Valjda ćemo se prije osloniti na istorijske saveznike, na Srbiju ili na Rusiju, nego na trgovce organima, narkodilere, teroriste, švercere iz lažne države Kosovo? Valjda je to prirodno. Pitaće nas, vjerovatno, potomci jednog dana zašto ste morali tako da ponizite Crnu Goru, neće mene nego neke druge koji su priznali ovakvu lažnu tvorevinu.

Pretpostavljam, evo ja to radim, prof. Radulović često umije da kaže da se bavimo ponekad i našom intimom, da je iznesemo, i da kažem da se često vraćam nekim knjigama. Vraćam se, na primjer, knjizi Jovana Dučića "Vjerujem u Boga i u srpstvo". Vraćam se, takođe, knjizi "Život i djelo Petra Komnenića". Vraćam se knjizi "Mesto u mečavi - priča o Milanu Mladenoviću". Često se vratim i esejima Iva Andrića, posebno o Njegošu kao tragičnom junaku kosovske misli gdje Ivo Andrić zagledan u Crnu Goru Njegoševog doba kaže, dakle možda i nešto najbolje što je rečeno u tom dijelu, da sve što se u ovim brdima rađalo dolazilo je na svet s refleksom kosovske krvi u pogledu. On to saopštava jasno naslonjen na Njegošovo djelo i na Njegoševu misao, a to je, vjerujte, tako i danas i u Bratonožićima, i u Bjelopavlićima, i u Nikšiću, i u Grahovu, i u Krivošijama, i u Vasojevićima, dakle širom Crne Gore i ostalih srpskih zemalja. Danas se mi povijamo i čutimo pred jednim Tačijem, pred jednim Haradinajem, pred nekim zločincima, pred jednim ekstremistom Kurtijem i ne progovaramo kada taj Haradinaj traži Čakor, čutite kao zaliveni i ne smijete da progovorite.

Čini mi se da je naš narod 21. u Nikšiću pokazao da će se boriti za istinske vrijednosti Crne Gore, a jedna od tih istinskih vrijednosti je osim odbrane crkve i da se povuče priznanje lažne države Kosovo. Jer, na kraju konačno ostaje jedna istina, dakle Kosovo je srce Srbije, Kosovo je srce Crne Gore i dogodine u Prizrenu. Hvala.

PREDSEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.12.19 10:16:03)

Hvala vam.

Čuli ste precizan odgovor ministra Darmanovića da se nije ni razmišljalo niti će doći do povlačenja priznanja našeg susjeda. Ovdje ćemo o vrijednostima, na žalost, i dalje razgovarati i o njima govoriti na način kako ih vidimo i s jedne i druge strane.

Prelazimo na pitanja postavljena ministru rada i socijalnog staranja Kemalu Purišiću.

Prvo pitanje postavio je poslanik Strahinja Bulajić. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (23.12.19 10:16:43)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Gospodine Purišiću, da li je vaš stav i dalje da osobe s ozbiljnom ometenošću u razvoju treba da plaćaju usluge dnevnih centara iako znamo da zbog prirode njihove ometenosti mnogi od njih izdržavaju i svoje porodice?

Samo da napomenem, vezano za ovo pitanje razgovarao sam i s predsjednikom Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje gospodinom Numanovićem, nekim kolegama iz opozicije, ali i iz parlamentarne većine. Čini se da je uvažena koleginica Bakrač imala pitanje na sličnu temu. Želim da dobijem konkretan odgovor na konkretno pitanje, prije svega zbog zainteresovanih roditelja ili staratelja, a tiče se najranjivije populacije u ovoj zemlji. Čuli ste pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.12.19 10:17:52)

Hvala vam, poslaniče Bulajiću.
Ministre Purišiću, dobro jutro. Izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (23.12.19 10:17:58)

Poštovani gospodine Bulajiću,

Članom 154 stav 3 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da se sredstva za usluge socijalne i dječije zaštite obezbjeđuju i putem učešća korisnika, odnosno njihovih srodnika koji su dužni da ih izdržavaju putem donacija, poklona, zaveštanja legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i na drugi način, u skladu s posebnim zakonom. Član 158 istog zakona propisuje učešće korisnika u troškovima usluga, a navedenim članom u stavu 1 propisano je da korisnik, roditelj, odnosno srodnik koji je dužan da izdržava korisnika i drugo pravno ili fizičko lice koje je preuzeo plaćanje, učestvuje u plaćanju usluge svim svojim primanjima, prihodima i imovinom izuzev primanja ostvarenih po osnovu materijalnog obezbjeđenja, dodatka za djecu, jednokratne novčane pomoći, primanja po osnovu nagrada i otpremnina za odlazak u penziju. Propisano je da kriterijume i mjerila za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova koje obezbjeđuje država propisuje nadležni organ državne uprave.

Takođe, Zakonom je propisano da korisnici mogu ostvariti pravo i neposrednim ugovaranjem korišćenja usluge, odnosno da korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik, usvojilac, staralac ili hranitelj može neposredno odabrati pružaoca usluge i s njih zaključiti ugovor o korišćenju usluge ako u cijelosti učestvuje u troškovima usluge. Za lica koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u troškovima usluga, sredstva se obezbjeđuju u budžetu države, odnosno budžetu opštine. Kriterijumi i mjerila za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova koje obezbjeđuje država propisani su Pravilnikom o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluge, podrške za život u zajednici, savjetodavno terapijskih i socijalno edukativnih usluga i usluga smještaja. Taj pravilnik je objavljen u Službenom listu Crne Gore br. 77 od 2015. godine, gdje je članom 3 propisano da korisnik, roditelj, odnosno srodnik koji je dužan da izdržava korisnika učestvuje u plaćanju troškova usluge podrške za život u zajednici i savjetodavno terapijskih i socijalno edukativnih usluga u zavisnosti od visine prihoda i primanja ostvarenih u mjesecu koji prethodi mjesecu ostvarenja prava na uslugu. Dakle, ko prima do 130 eura ne učestvuje u plaćanju troškova usluge. Ko prima između 130 i 190 eura učestvuje u troškovima usluge s 5%. Ko prima između 190 i 250 eura učestvuje u troškovima usluga s 10%. Ko prima između 250 i 310 eura učestvuje u troškovima usluga s 20%. Ko ima između 310 i 370 eura učestvuje u troškovima usluga s 30%. Između 370 i 430 eura učestvuje u troškovima usluga s 40%. Ko ima između 430 i 490 eura primanja učestvuje u troškovima usluga s 50%.

Kada je u pitanju usluga dnevnog boravka o kojoj ste govorili, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je 23. februara 2017. godine rješenjem utvrdilo cijenu usluge dnevnog boravka u iznosu od 150 eura mjesечно, tako da maksimalni iznos koji korisnik, odnosno srodnik plaća u skladu s datom tabelom je 75 eura mjesечно. Kao što je naprijed navedeno, za lica koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u troškovima usluga zbog malog iznosa primanja, za njih se sredstva obezbjeđuju u budžetu države, odnosno budžetu opštine.

U vezi navedenog ističemo, kao što se može vidjeti iz citiranih propisa, da je obaveza učešća korisnika propisana odredbama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, a bliže uređena podzakonskim aktom i da se ni u kom slučaju ne radi o stavu Ministarstva ili Vlade Crne Gore već o poštovanju odredaba navedenog zakona koji je donijela Skupština Crne Gore. U svakom slučaju, prilikom analize primjene propisa preispituju se sva prava iz socijalne i dječije zaštite što znači da zavisno od rezultata analize odredbe koje se na njih... Konsultovali smo praksu u državama regionala, u svim državama ima ovaj vid participacije korisnika, odnosno njihovih roditelja, staratelja u cijeni usluge. U dnevnim centrima boravi 247 djece, u 13 dnevnih centara, i za veliki dio njih država obezbjeđuje participaciju. Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.12.19 10:23:43)

Hvala, ministre Purišiću.
Kolega Bulajiću, vaš komentar. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (23.12.19 10:23:51)

Pročitali ste mi skoro isti odgovor kakav je koleginica Bakrač dobila od gospođe Jelić na prošloj sjednici. Da vam kažem kako stoje stvari, uz nadu da će gospodin Nimanbegu imati razumijevanja za prekoračenje.

Gospodine Purišiću, koliko se sjećam, zakon kojim se reguliše učešće u plaćanju usluga dnevnih centara donesen je 2013. godine. Tek 2015. godine formirana je inspekcijska služba za praćenje poštovanja tog zakona, da se tako izrazim. U periodu od 2013. godine do danas niko od korisnika dnevnih centara nije bio upoznat s promjenama zakona i donošenjem pravilnika kojim se reguliše učešće korisnika ili roditelja, odnosno staratelja u participaciji. Šta se čekalo sve ove godine, šta se desilo da baš sada dolazi do aktiviranja toga zakona iako sva rešenja koja su izdata u tom periodu, piše da Ministarstvo rada i socijalnog staranja snosi u potpunosti troškove za sve šticienike dnevnih centara. Svi roditelji nijesu blagovremeno upoznati, a neki nijesu ni pozvani od strane centara za socijalni rad. Oni koji jesu od njih je traženo da donesu potvrde o visini primanja da bi se primijenio taj pravilnik iz 2015. godine, dakle prije četiri i po godine da je donesen i tek se sada primjenjuje, pa se sada traži od roditelja da donesu potvrde o visini primanja da bi se odredilo koliko da plaćaju.

Zašto se pribjeglo ovome kada veliki broj korisnika dnevnih centara svojim primanjima od 184 evra na ime invalidnine i tuđe njege i pomoći izdržavaju svoje porodice, gospodine ministre. Da li uvođenje naknada za roditelje, odnosno staratelje u iznosu od 199 evra smatrate da im je ipak dato mnogo pa da ih treba obavezati da od tih 199 evra (Prekid) u plaćanju. Je li to razlog. Tako ispada. Da li se na ovaj način gradi povjerenje i da li će sledstveno tome dnevni centri postati privilegija samo za one koji mogu da plaćaju. Opet pitanje šta s ovim osobama kada njihovi roditelji napuste ovozemaljski svijet, a nemaju ni brata ni sestre. Šta ćemo s njima, gospodine ministre. Šta radi Vlada Crne Gore po tom pitanju. Da li imate sliku kako te porodice žive. Evo nekoliko realnih primjera za koje lično znam, a neću navoditi nijedno ime, kada roditelji moraju zbog (Prekid) Komanski most, kada imamo samohranog oca koji izdržava autistično dijete, dakle ne ostvaruje nikakav prihod, nije zaposlen, ne može da radi zbog prirode bolesti svog djeteta, a samohrani je, nema nikoga, kada imamo oca samohranog koji ima dvoje djece i oboje u kolicima, slabe pokretljivosti naravno, kada su mnogi roditelji zbog prirode oboljenja, to sam već rekao, u nemogućnosti da rade i da ostvaruju prihode, za sve ovo što govorim imam konkretno ime i prezime, ali neću nikog da povrijedim, to su ponosni ljudi, kada moraju da plate i po 100 evra da daju za pojedine lijekove neophodne toj djeci, da ne govorimo o tretmanima ... kod fizioterapeuta.

Na kraju, gospodine Purišiću, da li je način regulisanja troškova prevoza za takvu djecu, oni imaju pravo znamo na 12 puta godišnje, da li je, hajde da ne kažem dostojan, da li je mogao biti drugačiji. Jer, ako roditelj ili staratelj takvog djeteta podje s njim u bilo koji rad u Crnoj Gori, on mora kada dođe tamo da se javi u ustanovu za socijalni rad i autobusku stanicu, Bože moj, da ne bi ispalio da to dijete švercuje put, da švercuje autobusku kartu, je li to zbog toga. Ovo postaje manir. Donosite zakon o penzijama za majke pa ga ukidate, pa donosite ovo za djecu ... Šta je sledeće? O čemu se radi? Govorimo o državi socijalne pravde, je li? Zahvalujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.12.19 10:30:06)

Zahvaljujem, kolega Bulajiću.
Ministre, proceduralno nemate mogućnost.

Poslanica Aleksandra Vujičić je sljedeća i onda prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu javne uprave. Izvolite, poslanice Vujičić.

ALEKSANDRA VUJIČIĆ (23.12.19 10:30:31)

Moje poslaničko pitanje gospodinu ministru je:

Kada će se bivšim radnicima Solane Ulcinj isplatiti potraživanje u iznosu od 1,5 miliona eura i kada će im se povezati radni staž, odnosno uplatiti doprinosi za period 2009. do 2014. godine?

Obrazloženje: Solana Ulcinj, odnosno Solana "Bajo Sekulić" poslovala je od davne 1934. godine, 70 godina uspješno je poslovala. Onda se desilo ono što se desilo mnogim preduzećima u našoj zemlji, kao da ih je pogodio tajfun tako da su sva uništена, a među njima je i Solana "Bajo Sekulić". Radnici su postepeno otpuštani da bi na kraju ostalo njih 75 koji su proglašeni tehnološkim viškom. U Solanu je uveden stečaj u maju 2005. godine i traje već 15 godina. U početku je to bio programiran stečaj koji je trebao da služi za oporavak firme. Međutim, to se nije desilo, to je propalo. U 2011. godini je uveden klasični stečaj u Solanu. Mogla bih mnogo toga da kažem na tu temu jer sam nekad radila tamo, ali dovoljno je i ovo.

Menadžment većinskog vlasnika tada je uspio za to vrijeme programiranog stečaja da se zaduži još dodatnih šest miliona. To se odnosi na radnike, odnosno na njihova primanja. U 2014. godini radnici, njih 75 su bukvalno izbačeni na ulicu i proglašeni tehnološkim viškom. Mogu da kažem da im je od 2014. godine isplaćeno negdje oko 2.400 eura, što kada se obračuna na mjesecnom nivou to iznosi negdje oko 35 eura. Znači, nije ni nivo socijale. Radnici ne traže socijalnu, oni traže samo svoje zarade i doprinose. Mogu da kažem da oni žive u veoma teškoj finansijskoj situaciji, da ne mogu da se penzionisu i oni koji su se prijevremeno penzionisali dobili su penzije od 150 do 170 eura, što znamo da je jako malo za preživljavanje.

Mene interesuje samo jedno. Kada će se završiti ova petnaestogodišnja agonija radnika Solane. To je jedino i najvažnije pitanje. Naravno, ima jedan pozitivan pomak, a to je da se priča o ponovnom pokretanju proizvodnje, nadam se da će se to i desiti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.12.19 10:33:50)

Hvala, poslanice Vujičić.

Ministre Purišiću, da čujemo odgovor.

KEMAL PURIŠIĆ (23.12.19 10:33:56)

Uvažena poslanice Vujičić,

Pitali ste kada će se bivšim radnicima Solane "Bajo Sekulić" iz Ulcinja isplatiti potraživanja u iznosu od milion i po eura, neto potraživanja i kada će se povezati radni staž u periodu od 2009. do 2014. godine. Podsećam da je odredbom člana 146 Zakona o radu propisano da je poslodavac dužan da zaposlenom u slučaju prestanka radnog odnosa, odnosno otkaza ugovora o radu isplati sve neisplaćene zarade, naknade zarada i druga pitanja koja je zaposleni ostvario do prestanka radnog odnosa, kao i uplatio doprinose za socijalno osiguranje u skladu s zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu. Ukoliko je do prestanka radnog odnosa, što je u ovom slučaju tako, odnosno otkaza ugovora o radu došlo usled stečaja preduzeća, u tom slučaju sva neizmirena potraživanja zaposlenih isplaćuju se iz stečajne mase u skladu s odredbama Zakona o stečaju.

Međutim, ako neizmirena potraživanja zaposlenih nijesu isplaćena iz stečajne mase u cijelosti ili djelimično tada se pravo na isplatu neizmirenih potraživanja zaposlenih po osnovu radnog odnosa kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak ostvaruje preko Fonda rada u skladu s odredbama Zakona o Fondu rada. Da podsjetim, Zakonom o radu je predviđeno da Fond rada izmiruje do šest neizmirenih neto zarada s pripadajućim doprinosima u iznosu minimalne zarade, otpremninu za odlazak u penziju u iznosu od dvije minimalne zarade, naknadu štete zbog neiskorišćenog godišnjeg odmora i naknadu štete zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti u iznosu koji utvrđi sud.

Takođe, Fond rada u trenutku kada zaposleni stekne jedan od dva uslova za odlazak u

penziju može da isplati zaposlenog, odnosno obavezan je da isplati tom zaposlenom doprinos za penzijsko invalidsko osiguranje i da mu poveže taj radni staž kako bi mogao da zaposleni ode u penziju. Oba ova prava vezano i za zarade i za povezivanje staža po postojećem zakonu su izmirivana od strane Fonda rada u trenutku kada se okonča stečajni postupak. Međutim, Zakon o radu koji je u proceduri usvajanja ovdje u Parlamentu vezano za ovu situaciju predvidio je drugačije norme.

Dakle, u trenutku verifikacije ovih potraživanja i prije okončanja stečajnog postupka ova prava na isplatu dužnih zarada, otpremnine za odlazak u penziju, neiskorišćenog godišnjeg odmora i štete zbog povreda moći će da se ostvare i prije okončanja stečajnog postupka. Ova zaštitna norma je od posebnog značaja iz razloga što će određeni bivši zaposleni koji nijesu mogli ostvariti pravo na neizmirena potraživanja iz rada i po osnovu rada ova prava ubuduće ostvarivati u skladu s odredbama novog zakona o radu.

Vi ste ukazali da je jedna specifična situacija, stečajni postupak traje dugo, programiran je od 2005, onaj klasični stečajni postupak od 2011. godine. U ovom trenutku, po mojim informacijama, 148 zaposlenih potražuju ta sredstva za neto zarade od milion i po eura i doprinose od 1,2 miliona eura, još ostali dobavljači oko deset miliona eura. Dakle, jedna vrlo kompleksna situacija. Nakon što se usvoji novi zakon o radu, s obzirom da stečajni postupak nije još uvijek okončan jer se čeka stav Savjeta za privatizaciju da se vidi šta će biti sa zemljištem Solane, da li je imovina preduzeća ili državna imovina (Prekid) Mi ćemo u tom trenutku moći da vidimo kako s ovim potraživanjem.

Ako se usvoji zakon o radu onako kako smo predviđeli, zaposleni će moći da ostvare odmah pravo na šest minimalnih zarada i ono što sam već govorio, moći će da povežu radni staž u trenutku kada steknu jedan od dva uslova za odlazak u penziju. To je taj novi pristup koji promoviše novi zakon o radu i to je, rekao bih, jedan od najvećih kvaliteta novog zakona o radu i novi pristup Vlade Crne Gore koji će zanimati i ove radnike, ali i još veliki broj zaposlenih koji su se našli u situaciji da je njihov poslodavac u stečaju. Hvala.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (23.12.19 10:39:54)

Hvala, ministre Purišiću.

Poslanice Vujičić, da čujemo vaš komentar.

Aleksandra Vujičić (23.12.19 10:40:02)

Pravo da vam kažem, nije mi sve potpuno jasno, voljela bih da mi dostavite odgovor u pisanoj formi. Nadam se da će ipak radnici doći do svojih zarada zarađenih i da će im se povezati taj radni staž. Koliko shvatam, to će Fond da uradi. Na žalost, moram da konstatujem da je nekoliko radnika samo ove godine umrlo tako da neće vidjeti svoje zarade. Voljela bih da se to što brže realizuje jer su mnogi u veoma teškoj situaciji. Hvala na odgovoru. Molim vas odgovor u pisanoj formi.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (23.12.19 10:40:51)

Hvala, poslanice Vujičić.

Ovim smo završili pitanje koje je bilo upućeno ministru Purišiću. Zahvaljujem mu se.

Prelazimo na poslednje pitanje Sedme posebne sjednice upućeno ministarki javne uprave Suzani Pribilović. Pitanje je postavio poslanik Vučurović. Izvolite.

Jovan Vučurović (23.12.19 10:41:14)

Moje pitanje je:

Koji je stav Vlade na zahtjev Bošnjačkog nacionalnog vijeća iz Srbije da se uspostavi specijalni status za Sandžak koji će, prema riječima prvaka Bošnjačkog nacionalnog vijeća, vršiti funkciju državne vlasti, a sve na teritoriji Crne Gore i Srbije? Oni su se, takođe, pozvali na neotuđivo pravo na samoopredjeljenje i svoje planove prezentovali Evropskoj uniji, OEBS-u i Savjetu Evrope.

Iskreno sam mislio da će na ovo pitanje da odgovara ministar vanjskih poslova ili neko iz ministarstva sile, odnosno ministar odbrane ili ministar unutrašnjih poslova, jer se radi o pitanju gdje je ugrožen teritorijalni integritet Crne Gore, gdje se radi bukvalno o bezbjednosti građana Crne Gore jer se radi o pretenzijama na teritoriji ove zemlje, ali ništa, idemo dalje. Dakle, oni su predali pitanje ministarki Pribilović i to je u redu.

Naime, već mjesecima traje ta aktivnost Bošnjačkog nacionalnog vijeća Srbije koje je jedno od najvažnijih ako ne i najvažnija institucija bošnjačkog naroda na ovim prostorima, ali vlast u Crnoj Gori uporno čuti na zahtjeve te organizacije, što može da bude opasan i jasan signal da se vlast u Crnoj Gori koja je inače marionetska slaže s tim da se djelovi Crne Gore ... u nekim drugim tvorevinama. To zaključujem iz iskustva, poznavajući dobro režim Mila Đukanovića, dakle koji je sklon služenju tuđim interesima koji je marionetski i ja moram da citiram ovdje.

Poštovani građani, slušajte dobro šta može da se desi Crnoj Gori, upravo zbog čutanja ove vlasti. Citiram: "Bošnjačko nacionalno vijeće traži da uspostavi specijalni status za Sandžak koje će vršiti funkcije državne vlasti preko organa Sandžaka i preko organa u opštinama u njegovom sastavu. Teritorija Sandžaka bi prema inicijativi Bošnjačkog nacionalnog vijeća obuhvatala područja opština: Novi Pazar, Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varoš, Priboj, Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Andrijevica, Petnjica, Gusinje, Plav i Rožaje". Gotovo pola Crne Gore se nalazi u projekcijama ove državolike tvorevine koju planira Bošnjačko nacionalno vijeće, ali nemamo jednog, kako se kaže glas, je li avaz, avaz za jednog ... crnogorskog kriminalnog režima da odgovori na ove prijetnje, a sve to saopštavaju, da ne bilo da izmišljam, sve to saopštavaju lideri Bošnjaka Jasmina Curić, Hasin Mekić, Esad Džudžo. Ja imam dokaze za sve ovo što pričam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.12.19 10:44:34)

Hvala, poslaniče, na postavljenom pitanju.
Da čujemo odgovor ministarke Pribilović. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (23.12.19 10:44:44)

Uvaženi predsjedavajući, uvažene poslanice i poslanici, poštovani poslaniče Vučuroviću,
Povodom vašeg pitanja koje ste postavili u skladu sa članom 180 Poslovnika Skupštine Crne Gore, obaveštavam vas sljedeće:

Ministarstvo javne uprave, kao što ste već i sami rekli, nije upoznato sa zahtjevom, odnosno Inicijativom Bošnjačkog nacionalnog vijeća kojim se traži uspostavljanje specijalnog statusa za Sandžak, a koji bi vršio funkciju državne vlasti kako na teritoriji Crne Gore, tako na teritoriji Srbije, niti je u nadležnosti ovog ministarstva da ocjenjuje ili razmatra osnovanost ovih inicijativa, odnosno zahtjeva, a isto tako moram istaći da nemam saznanja da je bilo ko u Vladi Crne Gore, bilo koji organ dobio ovakav zahtjev, odnosno inicijativu. U skladu sa Ustavom Crne Gore, državna vlast u Crnoj Gori ograničena je pravom građana na lokalnu samoupravu koja spada u korups ljudskih prava i sloboda.

Državnopravni poredak Crne Gore kao i njena teritorijalna organizacija zasnivaju se na principu decentralizacije koje se ostvaruju putem lokalne samouprave u okviru koje svi građani neposredno i posredno preko izabranih predstavnika u svojoj lokalnoj zajednici uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima radi ostvarivanja zajedničkih prava i interesa građana.

U skladu sa navedenim oblikom uređenja, administrativna podjela Crne Gore, uređena Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore kojim se uređuje teritorijalna organizacija, uslovi, način, postupak teritorijalnog organizovanja i druga pitanja od značaja za teritorijalnu organizaciju. U skladu sa ovim zakonom osnov teritorijalne organizacije Crne Gore čine teritorije opštine

Glavnog grada i Prijestonice.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (23.12.19 10:46:35)

Zahvaljujem vam se, ministarko Pribilović.
Poslaniče Vučuroviću, vaš komentar da čujemo. Izvolite.

Jovan Vučurović (23.12.19 10:46:41)

Čuli ste, poštovani građani, kako se Vlada Crne Gore odnosi prema direktnim prijetnjama po teritoriju Crne Gore i direktnim prijetnjama će sjever Crne Gore završiti nekim čudima, desije se da se nađe u sastavu neke druge države, ne daj bože, sigurno neće, ali ako se bude pitala vlast, a čuli ste iz ovoga što je saopštila ministarka, oni se ne bi bunili na te pretenzije Bošnjačkog nacionalnog vijeća. Ja ču dostaviti vama, ne znam uopšte zašto ste vi odgovarali na ovo pitanje, u stvari ja vama nijesam ni postavio pitanje.

Dostaviću vam sve što se tiče Bošnjačkog nacionalnog vijeća i to je vrlo značajna organizacija, znaju to i Bošnjaci u Crnoj Gori, zna to i Bošnjačka stranka, jer većina ljudi funkcionera Bošnjačke stranke nalazi se u Bošnjačkom nacionalnom vijeću. Dakle, ovo što ste pokušali sad da uradite upravo svjedoči ono što sam ja htio da izvedem iz ovoga pitanja, da je najveća opasnost za Crnu Goru režim Mila Đukanovića, jer ne želi da se suprotstavi teritorijalnim pretenzijama nad Crnom Gorom. Ne želi da se suprotstavi Albancima iz lažne države Kosovo vezano za Čakor i taj sjeverni dio, ne želi da se suprotstavi Hrvatima vezano za Prevlaku. Ja evo imam informacije da je Prevlaka iz onoga statusa koji je bio ni tamo ni ovamo došla u poziciju da je skoro faktički teritorija Hrvatske. Ne želite da se suprotstavite ni pretenzijama Bošnjačkog nacionalnog vijeća vezano za teritoriju Sandžaka. Meni je jasno zašto se to radi, jer režim Mila Đukanovića je spremjan da proda i predaj Crnu Goru i to je pokazao u više navrata do sada.

Sa druge strane mi slušamo ovdje po čitav dan priče o crnogorstvu, tu se podižu spomenici i prijeti se neistomišljenicima, atakuje se na Srpsku pravoslavnu crkvu, na Srpski narod, ali zato ćute kao zaliveni kada se pojave teritorijalne pretenzije onih od kojih im zavisi vlast. E, to se zove politički kukavičluk i time se pokazuje da je vrh režima očigledno samo ispostava velikoalbanske i velikobošnjačke politike.

Poštovani građani, ima li boljeg primjera kako DPS ponižava Crnu Goru zbog bošnjačke nacionalne manjine od toga da nije smio da usvoji predlog Demokratskog fronta da Njegošev rođenje da bude praznik u Crnoj Gori. To je najbolji primjer kako Demokratska partija socijalista ... i to je najbolji primjer da ovaj režim zavisi od pojedinih nacionalnih manjina. Ja se vraćam na stanje prije referendumu, očigledno je Demokratska partija socijalista nešto obećala i Bošnjacima i Albancima, a mi tek sada vidimo kakav je to dil i kakav je to dogovor bio u predreferendumskom periodu. A ko je na tapetu i ko je na prodaju, na prodaju je Crna Gora, a Demokratski front sigurno neće dozvoliti da se razgrabi Crna Gora, da neko otima ni jedan dio njene teritorije, a posebno oni koji su neprijatelji Crne Gore uvijek bili kroz vjekove.

PREDsjedavajući Genci Nimanbegu (23.12.19 10:50:27)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili Sedmu posebnu sjednicu Drugog redovnog jesenjeg zasjedanja u 2019. godini i objavljujemo pauzu do nastavka osme sjednice koju smo počeli.

Ja se zahvaljujem ministarki Pribilović i vidimo se za par minuta. Hvala.